

Oldendorff

1490

RS
15

BIBLIOTEKA UNIW. W POZNANIU

Inc. 56. Q

INKUNABULY

Oldendorff

1490

Ts

7315

21
20
19
18
17
16
15
14
13
12
11
10
9
8
7
6
5
4
3
2
1
0

¶ Pamphili saxi Poetæ lepidissimi.

Epigrammatum. Libri quattuor.

Distichorum. Libri Duo.

De Bello Gallico.

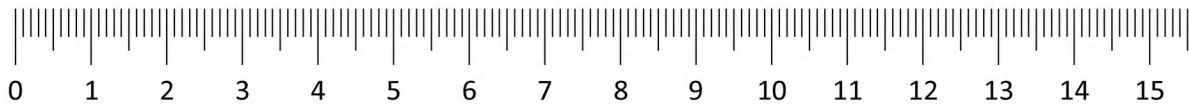
De laudibus Veronæ.

Elegiarum liber unus.

¶ Cum privilegio. Impressi.

0w 30 200
JL* 12300

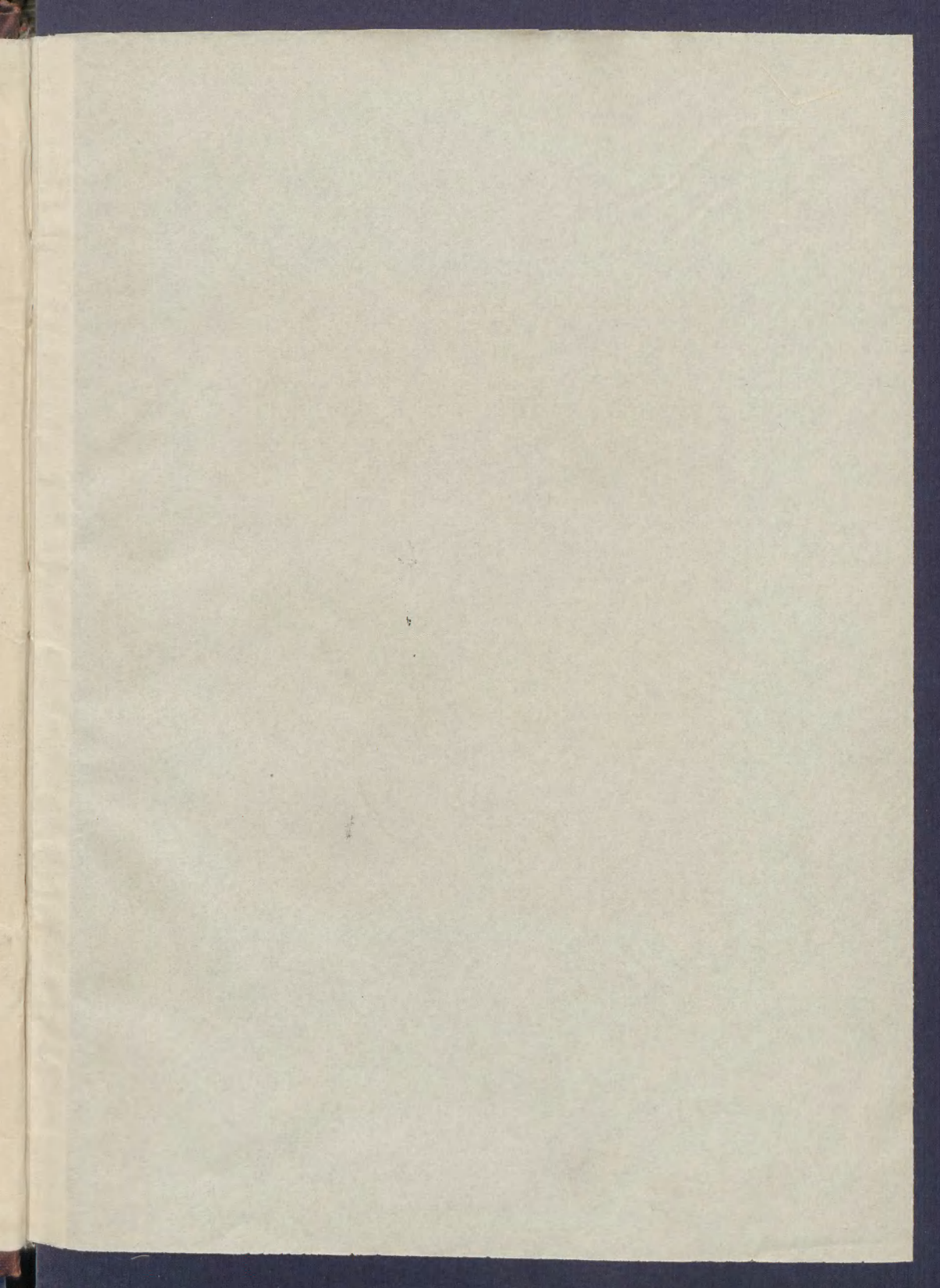
BIBLIOT. UNIW. W POZNANIU

OW 30200

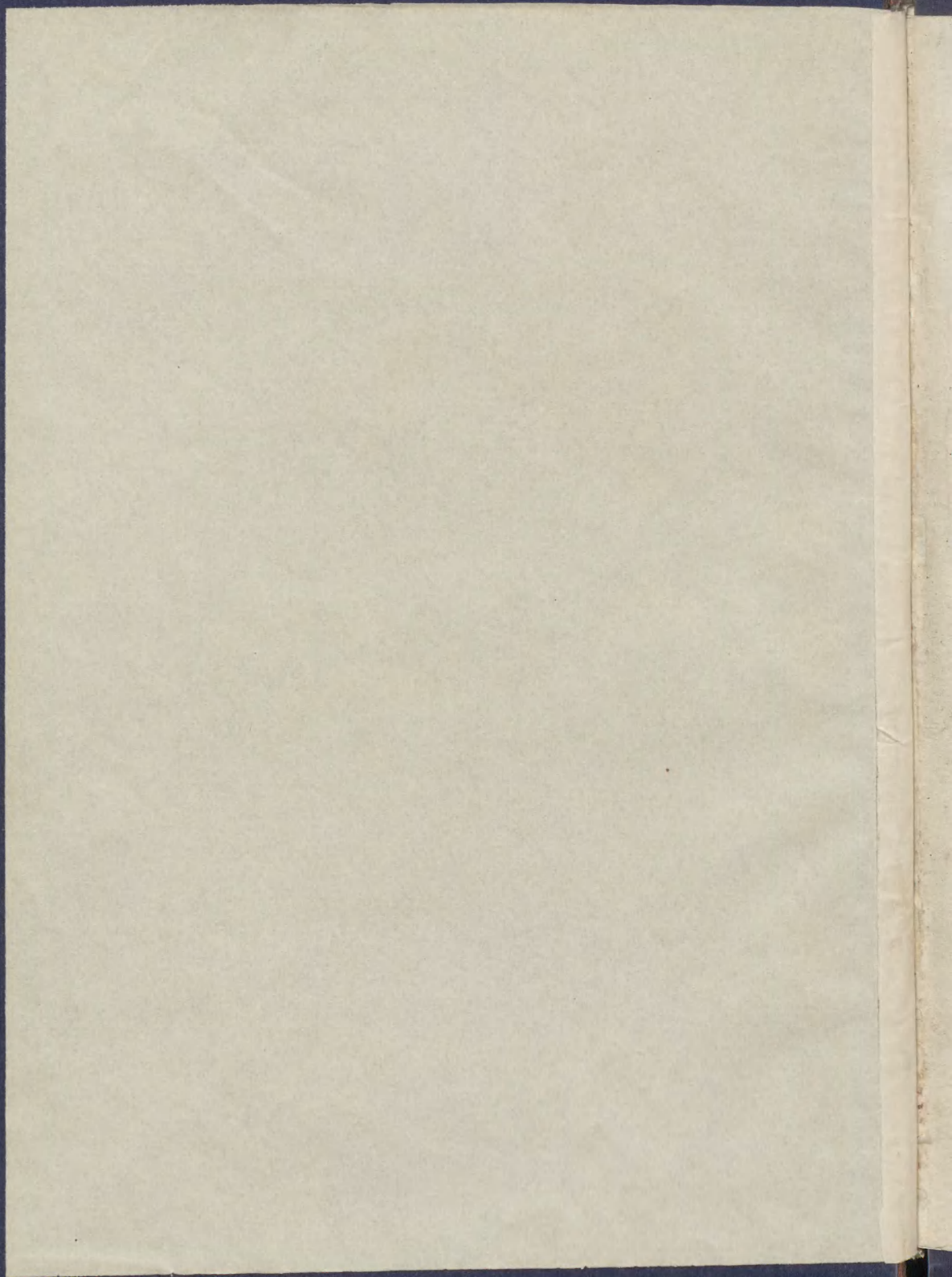
INKUNAEULY

Dar .....

¶ Pamphili saxi Poetæ lepidissimi.

Epigrammatum. Libri quattuor.

Distichorum. Libri Duo.

De Bello Gallico.

De laudibus Veronæ.

Elegiarum liber unus.

¶ Cum privilegio. Impressi.

0w 30 200
H* 12300

¶ Ioannes Taberius Brixianus Helia Capreolo suo. Sal.

Omerum totius philologiae principem: quē Plato diuinissimū appellat: antiquitas oīs merito uenerata est: non solum quod in magnis rebus sublimitate: in puis proprietate: copia: & breuitate oēs atēcesserit: Sed lōge maior creuit admiratio: q̄ pulcherrima illa carmina: extemporanea celeritate: quasi deo plenus ex adyto proferebat. Pindarus etiā torrentis instar exundasse ad lyram traditur: Quorum utrūq; Magnus Alexander etiā inter bellorum strepitus tāti fecit: ut aureum illud gemmatū q; Darii scrinium homerico poemati dedicaret: Et Thebas diruens Pindari posteris parci iusserit. De nostris uero Lucillum repētina hāc promptitudo nobilitauit. Papinius quoq; subito impetu dictasse uersus plurimos gloriatur. Nunq̄ syderum uigor elanguit: nunq̄ coelum consenuit. Vno auulso: non deficit alter. Et ut ceteros omittam: uidit aetas nostra tria sapiētiā lumina: Picum: Hermolaum: & Policianum: litterarū triumuiros: quos Deus ueluti Soles: terris ostentauit: & rapuit. Ecce interim lucem suā fundit: succeditq; studio infatigabili Pamphilus Saxus omni fere scientiarum numero cumulatus: Mathematicas ac utrāq; philosophiam: Dialecticē: & oratoriam sic amplexus: ut acumine disserendi: & eloquendi puritate: tum enthymematis & aceruis chryssippeis multos conuentus nō aliter obstupescerit: q̄ Carneades olim: quo argumentante uerum a falso non discernebat Cato. Fulgurat enim sermone prarapido: oblectat: Capit: tenet: soluit. Sed quoniā philosophia ueritatem quæritat: & theologia inuenit: quū sit in Pamphilo uiuacissimæ memoriæ promptuariū: libros in

1209286 (N)

Jnc. 57

super theologicos quasi dixerim belluatur ita: ut nunq̄ ex-
 pectoret. Quum uero libet altiora studia certis horis inter
 mittere: Musas prouocat: Epico: lyricis: elegis: aut argutori
 bus epigrāmatis ludit: acuta oīa: figurata: & exp̄ssa: mira sua
 uitas: melliti sales. Nihil impudicum: nihil ineptū: nihil stri-
 gosum: & (quod peculiare hoc auro arbitror) incredibili di-
 ctat uelocitate. Quod ne quis uanū putet: ut sunt mali ho-
 mines: etiā increduli: Id saepe alias plurimi uiderunt: Tuq; in
 primis Helia Capreole φιλαληθεσ τατος: doctrinā &
 probitatis exemplar temporibus nostris p̄ ingenio tali gra-
 tulatus es: quum apud nos pridem coenarem: essetq; una
 etiam Pylades noster p̄clarus uates: necnon utriusq; littera-
 turā uir consultissimus: ac doctis sermonibus cōuiuium tra-
 heretur: iamq; bellaria afferebantur: quum ecce tibi Pamphi-
 lus ad lyram. Tum uero in numerū faunosq; ferasq; uideres
 Ludere: tum rigidas motare cacumina quercus. Materiā no-
 sti. Brixiam suo: idest schedico cantu laudabat omniferam:
 Hic tu in primis patriā laudis studiosus iam statim cohor-
 tabaris: ut carmen emitteret. Ille qui non hoc facit ostenta-
 tione: sed uel animi relaxatione: uel amicorū obsequio: pau-
 lisper hāsit: annuenti tamen similis. Nos de symposio abeū-
 tem græco elogio prosequēbamur.

εγκυκλιασ σοφινσ λαμπροσ στομαφωστε πι-
 λασγωρ

παμφιλεπιστημησ κυδοσ εραυσοριδαισ
 βριξια προσκυρει βλεποσ αττικορ αυταρεγωσε
 ωσ κυκρορ θαμβωκισσα μελισδομερορ.

Postridie amicis idem efflagitātibus: opus multiforme ī ua

ria dissectum membra collegit: inclytoq; Meccœnati suo de
dicatum: impressoribus tradidit. Tu uero interea in lunatē
sem præturam expectatissimus successisti: quo nos tibi pro
pe diem nouitios libellos mittemus: in quibus a litigiorum
cognitione possis interdum requiescere: eosq; legens hono
rario iure decernere: non usq; adeo uerum esse: quod Apu
leius astruxerit. Nihil esse omnium quod habeat & laudem
diligentiæ suæ simul: & gratiam celeritatis. Ama nos: & Va
le. Brixia. idibus Iunii. M. ID.

¶ Domino Deoq; suo Sigismondo Gonziaco. Pamphi-
lus Saxus. Sal.

On libellum hunc epigramaton tibi magnificentis-
sime Princeps Sigismonde Gonziace dicaui: ut te
laudibus: qui laudatissimus es: honestarem: famam:
aut gloriam tibi impartirer: qui & famæ faues: & gloriam
gloriæ reddis: sed ut foelici: faustoq; nominis tui auspi-
cio uerbis meis uitâ elargirer. Nec inconsulto: cumulatissi-
ma nanque: multiformiq; uita uiuus: bonis artibus: optimis
moribus: honestissima uoluptate: occupasti munificentia:
aditus: & penetralia: Liberalitatis ararium: pietatis recessus:
religionis mysteria: & oraculum: calore: luce: motu: humanū
genus humani generis delitiæ foues: uris amore: amabilis:
hic calor: illuminas sapientia: clarissima hæc lux: agis spiritus:
Vegetus hic motus: si te solum respicis: unus es: qui tibi soli
sufficis: & te uno solus es: si principes alios: sic multi sunt:
ut te: qui non numerosus: aut multus es: numerum: multitu-
dinēq; fortiantur: indies uberiori foetura uirtutes gignis: ge-
nitas alis: sine quibus frigida oscitatio: & graue ueternum
uana mortalitas est: cū tu ergo ueræ uitæ uiuus: & uerus sis-
sors legitimo uirtutū ptu: quibus solis uita hæc: & melior
debetur. Si perpetuitatis decus anxie implorans tuū ad præ-
sidium curro: non insolentiæ lapsu: non dementiæ lubricis
ruo gressibus: Dædalus nō Icarus sum: At dices fortasse: da-
bo ne ego tenuissimis lusibus tuis: & nugis æternitatē: nec
lumen meum: nec numen capient: uis foetum femori in suam
moneat te Semeles temeritas: an ignoras solem splendore ni-
mio mortalium oculos hebetiores reddere: reddit: fateor:
si firmo nimis: & obstinato obtutu sydus illud sūme micās
aspexerit: si leuiter: si tenere: nō noctuinos: sed lynceos effu-

cit eadē: quæ nobis se nimis insinuās: flamma temperaturam
sensus dissipat æquabili interuallo: firmat: auget: roborat:
uiuēt Hercules: uiuēt te dante uitam: non consumatissimā
illam & beatam: qua tu dies supergrediēs auum numine a-
gis sempiternum. Sed quæ angustis coagmentata limitibus
compressa: nō depressa sese immortalē sub mortali facie o-
stendit: Te duce: & auspice puticatū: castigatūq; opus abū-
de lector credet: magnum amplum: & eruditum: nec immeri-
to: quicquid enim maiestati: & amplitudini tuæ dicatū est:
immensum: castigatum: nec angustius clauditur: nec extremā
manum lambente calamo salutatricem expectat. Vale.

¶ Pamphili Saxi Mutinensis: poeta lepidissimi. Ad Illustrē
Sigismundum Gonziachum. Epigrammaton:
¶ Liber Primus.

Os tibi nō lusus: nō hæc tibi scripta dicauī
Oblita uis sacris Bellerophontis aquis
h Vt phaethōtæo ferrem sup æthera curru:
Sydera qui pprio. clarus honore petis.
Nam tibi q̄ laudes claræ q̄ nomina famæ
Vult dare: phoebeis uult dare lumen eq̄s

Nil dat: qui non dat: deceant quæ munera: uoce
Quiq; probat parua maxima gesta: tacet
Sed ne liuor edax. morsu non lecta canino
Vulcani flammis dilaceranda daret:
Gonziaci quum turba Numæ uenerabile nomen
Et sanctum prima sedula fronte leget.
Numine plena tuo. totum leget anxia librum
Magna putans: magnum quæ fouet auspicium:
Auspice te uiuent uel carmina nostra: legentur
Vel saltem: egregium munus utrunq; tuum est.

¶ Eidem Domino Deoq; nostro.

¶ Magnanimo qui dat regi uel rura uel aurum
Argentum. mensas. coccina. uasa. domos
Dat cupidi Curio Crassi. paruoq; potenti
Munera. Fabricio perniciofa Midæ:
Non aurum cupiunt pulchræ sed laudis honores
Et decus & clari nomina clara duces

CLiber Primus.

Carmina qui regi regum fert munera: uitam
Carmine post uitæ tempora Cæsar habet:
Carmine defunctus iam pridem uiuit Achilles:
Semper & Alcides carmine uiuus erit
Dices forte tuum carmen non uiuet. at illud
Viueret ut feci. sit uoluisse satis:

CEidem.

CFlagitat auspicio uestri qui uiuere regis
Lucida Gonziaco castraq; sole sequi
Mars dedit huic telum: geticis quo fulminat aruis
Et quo centimani perculit ora Gygis:
Aegida gorgoneum Pallas Bellona flagellum
Et quodcumq; suo pectore robur habet:
Quum madidis oleo certat labente palastris
Deiicit herculea quælibet iste manu:
Per uacuas ferrum tormento fortius auras
Torquet & inuicta grandia saxa manu:
Agmina quum miscet bellum Letale furentes
Intrepidus turmas agmen & omne trahit
Ascendit muros rabies quum sauit in urbes
Bellica: nec flammæ duraq; tella timet:
Vno sit quantus tandem tibi carmine dicam
Nomen Alexandri numen & iste gerit:

CEidem.

CPer inga Currentem dominum lacerare cruentis

CLiber Pristus.

Dentibus horrendi qui potuere Canes.
Non me Cadmeis genuerunt rupibus acri
Semine nec iuuenem qui rapuere Thrasum:
Quiq; Linū cællas nec qua fert Caucasus arces
Me tulit indomito iuncta Lycisca lupo:
Sed Canis Erigones Cephalī sed dēte minaces
Dente neco celeres & celer ipse feras:
Venator nemorum noscit me quisq; Catulli
Sum placidus dominis. sum truculentus apris
Nec peto p̄ meritis Phoebo me iungere Solis
Sat sub Gonziaci Lumine clarus ero:

CEidem.

CAlbo candidior Canis ligustro
Argento. niue lilio. colostro
Ad te ducitur iste qui molossis
Et si non genitus fuit sub antris
Cællis rupibus. aut. quibus typhœus
Pressus nimbifona fuit sagitta
Vt dicunt merito sacri poetæ
Phrīxi qua tumidum fluit uel æquor
Aut spartæ salebris libidinosa:
Laudandus magis ac magis probandus
Cunctis est Canibus tamen fugaces
Nam Ceruos agitans. hirundininos
Quis credet. superat fuga uolatus
Et gortyniacas Leuis sagittas
Et tigrim catulos suos petentem

CC Liber Primus.

Quos fert raptor equo celer uolanti:
Non roris lachrymas quatit nitentes.
Non herbas pedibus mouet tenellas:
Vrſos dilacerat feros:luposq;
Sæuus non Calydonis arua quondam
Vaſtaſſet ſtimulis aper Dianæ
Hoc uiſo Cane:cerne quatus aſtat
Lato pectore.cruibus rotundis:
Plenis faucibus.igneis ocellis:
Calſo tergore.uentre non tumentis.
Longis dentibus.& micante lingua.
Rectis auribus.& rigente cauda
Quem ſi tu capies uelut ſerena
Regem fronte decet.uidebis illum
Tigres ſternere.ſternere & Leones:
Sub ui magnanimi ducis uel ille
Cladem magnanimus petet ſerarum:

CEidem.

Quis negat imprudēs magnos tibi cadere reges
Quos tulit Auſonii nobilis aula Remi:
Quoſq; Therapnæis ſparte generauit in aruis
Quoſq; Mycenæi regna ſuperba ſoli
Fallitur & claros quum fert Venus aurea menſes
Aſpicit ardentes non Phaethontis equos
Diuitiis Cræſſi:fuluo ſic uteris auro
Vt te Fabricium quilibet eſſe putet:
Pascis.alis.donas.das.conſulis.erigis.auges.

¶ Liber Primus

Excipis. extollis. auxiliaris. amas:
Ore decens. Cadmi quaterent quum moenia reges
Qualis erat picto Parthenopaus equo:
Viuis ut hippolytus: Martis præstantibus armis
Cum ferus & ualeas bella cruenta sequi.
Vestales sequeris flammæ: & sacra Diana
Sint magis ut fratris nomina clara tui:
Hic est uerus amor gemini sileantur Atridae
Gnosiacæ. tangunt qui quoq; signa feræ
Sic uincis reges: maior sic Cæsare Cæsar
Es: Numam sic sancto sanctior atq; Numa
Namq; Numa fieri patitur qui Cæsar: habetur
Cæsare nobilior. nobiliorq; Numa.

¶ Bassano.

¶ Si Bassane potes bimaris super alta Corinthi
Saxa uolans celeri quum petis ire pede.
Et iuga cæruleis ad quæ trinita colubris
Fœcundo genitrix sanguine missit equum.
Noscere tergemini Iouis & tria numina summis
Cur nitet Arctophylax & Cynolura polis:
Si radio cælsi spacium metiris olympi
Si numeri legem ponderis atq; tenes.
Fortunæq; notas uarii discrimina cursus
Aspiciens oculos. aspiciensq; manus
Sub speculo uentura uides. sub nube. sub ære
Et phlegethontæa de styge monstra trahis:
Aut tibi se totum pulcher concessit Apollo
Aut hæc quæ magnum est alter Apollo facis

¶ Liber. primus.

¶ Ad Thaida.

¶ Quum uenit ad nostros Thais formosa penate s
Phoebeis clara est tota domus radiis.

¶ Quum linquit nostros Thais formosa penates
Nocturnis fusca est tota domus tenebris.

¶ Eidem.

¶ Thaidá quū uideo formosa frigida sum hix.

Fusca domo Quum procul est: totum me tenet ignis edax
Res mira est igni uicinus frigore cogor.

¶ Quum pcul est ignis: totus ab igne premor.

¶ In ligistum.

¶ Inter si ueros tibi quis numeretur amicos
Scire cupis monitis crede ligiste meis :

¶ Non illum poscas clare quod laudis honores

¶ Det tibi: quod famæ cedat ubiq; tuæ.

¶ Quilibet hoc faceret. claræ nunc gloria laudis

¶ Nil ualet. est clari nullus honoris honor

¶ Non q; te spernant fratres spernantq; parentes

¶ Non fratrem nostro tempore frater amat

¶ Non natus patrem. non quod tibi foedera lecti

¶ Præbeat uxoris gratia nulla uiro est.

¶ Sed dic de plena sextantem tradat ut arca

¶ Vnam de multis uestibus atq; togam:

¶ Hac tibi qui dederit uerum laudabis amicum

¶ Nil nisi diuitias nunc quia mundus amat

CLiber Primus

CDeflet Catellam

CHoc sub marmore candido Viator
Pictum nobile Syrii refulget
Quo sydus nitidi iacet Catella:
Cur stet sub tumulo petis superbo
Quem uix magnanimi duces merentur.
Quos claros patriæ facit triumphos?
Hoc uirtus iubet. hoc iubent beati
Mores. nam fuerat benigna mitis:
Clamens candida. delicata: rectis)
Quis credet)pedibus gradum mouebat:
Saltabat modulos lyre sonantis
Ad dulces: modulis lyre canebat:
Seruabat domino dapes paratas:
Affectus animi premens malignos
Non norat Veneris scelus petulcum
Congressus fugiens libidinosos:
Simplex casta. pudica. munda. uirgo:
Latrabat pia. dulciter querelas
Tollebat lachrymans pius. ac ora
Reddebat facili serena risu:
Argentum. uiolas ebur ligustra
Vincebat niueo colore. murem
Hanc ut quilibet alpium putaret:
Per thermas. fora porticus theatra
Syluas iugera. montiumq; semper
Tendebat salebrofa. saxa mecum.
Mecum pectore sautio dolebat

¶ Liber Primus.

Mecum flebat amara. mecum amabat
Gaudebat petulans iocansq; mecum:
Mecum deniq; stabat & sedebat:
Carpebat placidam toro quietem:
Quo fuluo tumulum meretur auro.
Ne dum marmore traditur superbi
Si clarus meritis honor sepulchri.

¶ Carpit simulatos amicos:

Quū mea mygdonio fulgebāt marmore tecta:
Munera quum cereris iugera culta dabant
Cæcuba Campano fundebat nectare cella
Pallados undabat totaq; rore domus:
Indus Erythræa gemmas mittebat ab alga
Mittebant teneros Lesbica regna mares
Et mirrhæ lachrymas & oleam semp amomum.
Semper & aurato murice cinctus eram
Quisq; meus fieri ciuis cupiebat amicus
Ad mea tendebat limina turba frequens:
Laudabar solus. solus celebrabar amabar.
Egregio. solus nomine dignus eram.
At quia mensa brevis nūc est mihi curta supellex
Innumeri scindunt nec mea rura syri
Me fugiunt omnes. amisso sordidus auro
Pellitur amissa pauper amicitia.

¶ Liber Primus.

¶ Ridet ligysti incantamenta:

¶ Audite o socii ligystus ille
Qui mores celebrat catonianos:
Et cui candida ueritas in ore est
Semper socratico: stygis tyranno
Et nocti geminis prius iuencis
Maectatis: lemures uocat laresq;
Scyllas: eumenides: canemq; saeuum
Qui latrat triplici triformis ore
Diris uersibus improbis: malignis:
Format sydere careas figuras
Infausto: rapit ossa de sepulchris
Et uestes laceras precatur: orat:
Phoebum sollicitat: mouet sororem:
Firmat flumina: rupibus sub ipsis
Montes concutit arduos: feraq;
Mulcet sanguineas: auesq; diras:
Nuper quum niueæ ferum puellæ
Cor uellet magica ferire tabe:
Res mira & noua: calceos: coturnos
Et lenam: & crepidas: & omne quicqd
Partes corporis illius tegebat
Conuertit: uarians: agens: lupinans:
Mutans sedulus: ordinemq; rectum:
Sed fors callida: iusta: liberalis
Effectus tribuit pie decentes:
Incantata fugit puella: spernit:
Odit: negligit: increpat: laceffit:

¶ Liber Primus.

Dilectum iuuenem prius: sibiq;
Iucundum satis: o sophos beatum;
O quanta est magicis uiris potestas
Si mutat Veneris pios amores
In sauas odii faces cruenti
Ac duri: obtinet & nihil quod optat:

¶ De rosa ad Bassanum casertam laudensem.
¶ Non mihi te biferi misere rosaria passi
Non nitreus gelidis quæ rigat arnus aquis
Non quæ lagæo memphiticus arua ligone
Rusticus undanti flumine lata fodit.
Nam tibi tam pulchrum tellus dare nulla colorē
Posset: agunt tales iugera nulla rosas.
Clausa latens niueo domina sed pectore nostræ
Delitiosa meos nunc petis ipsa sintus
Est tibi dulcis odor: color est ruber: aureus: ore
Qualis & auroræ quum micat ante diem.
Pulchra Venus pulchro te sanguine tixit Adonis
Quum pius est sæuo dilaceratus apro.
Electrum: casiam: narcissum: cinnama: nardum
Thura: thymum: uioles: & meliloton oles.
Apta Iouis fertis Veneris dilecta coronis.
Nec mirum: tetigit te quia diua manus.

¶ Benedicto lacioso eruditissimo.

**¶ Si deus est simplex immobilis: arte moueri
Dic qua componi uel ratione potest**

C Liber Primus.

Si pater est: natum genuit: quo semine: semp
Dic mihi principium qui fuit ante capit?
Et sociat nobis si non sotiabilis est: se
Qualiter an fieri quod nequit ille facit?
Fit gravis & gelidus quum uertitur ignis i undā
Est aqua nam calidus qui fuit ante focus.
Muratum forsan dices: non ille fuisset
Qui fait: assumpsit uel sibi forte uirum:
Summere non fieri non iungere dicitur: ille
Qui sumit non fit: iungere non facere est:
Marmora si iungis ligno: non marmora lignum
Sed lignum lignum: marmora marmor erunt.
In cruce sublatus moritur quis? non deus: ille
Nam se non potuit supposuisse neci:
Mortuus est si uir: non nos deus ergo redemit:
Sed genus humanum de Styge traxit homo.

C Iacobo Maffeo.

C Te mihi dilectam piscoli gurgitis arcem:
Pilea quum populum synthesis atq; decent
Quū iuuenes sumptis celebrāt spectacula latuis
Nunc satyri facie nunc bouis ore trucidis.
Semiuiriq; greges Turritæ cymbala matris
Manades & quatiunt tympana ratica petam:
Non ut lactentis pectusq; caputq; iuueni
Impubisq; uorem tergora tosta suis.
Non ut me turdo pingui uel turture pascas.
Aut mihi desibyes: aut mihi cortis aues.

¶ Liber Primus.

Dulciter ut ualeam: sed te sentire loquentem.

Dulciter & uerbis reddere uerba tuis.

Et digiti digitos: & brachia brachia stringant.

Et tua iungantur pectora saepe meis.

Deniq; quod totus totum te tangere possim

Sentiat ut membrum gaudia quodq; meum:

Hæ mihi sunt epulæ dulces: hæc prandia lauta.

Pocula sunt grati nectaris: ista mihi.

Nobilior quanto est omni mens corpore: tanto

Est sua corporeis gratior esca cibus.

¶ Ad magnificum Onophrium aduocatū.

¶ Quisq; sibi princeps aurum nūc seruat auarus:

Peruigil ut quondam lucida poma draco.

Non curat fasces: non laureaserta: decusq;

Militiæ: probitas: arma: fidesq; iacent.

Nulla triumphali uictoria pingitur arcu.

Nulla triumphales gloria ducit equos.

In ferras clypeos: in sarcula decoquit enses.

In caua loricas dolia quisq; faber:

Otia segnities & habendi cæca cupido

Virtutum laudes præmia clara fugant.

¶ Quo precor ut superi tanto pro crimine nostris

Dent ducibus crassi munera: dentq; Midæ.

¶ Admiratur ingenium Andreæ mætegnæ pictoris eximii

¶ Arte nouus mira uiuam me pinxit Apelles

Aspice diuinum Pygmalionis opus.

¶ Igneus excelsis in me si spiritus astris

Descendat: natum uirgo iterum pariam:

CLiber Primus.

CAntonio maio presbytero eruditissimo

CAntoni latia Cultor celebrande mineræ

Cui dea pierio de grege prima fauet:

Cui lyra pipleis Venerabilis exit ab antrise

Sacraq; cirrheo flumina fonte madent:

Diuide grande sophos miracula detege rerum

Naturæ causas fataq; solue Deum:

Incipe: florebit campus: si semina sparges:

Maturas segetes dat bene Cultus ager

Balsama si sparges: nascentur balsama: si tus

Tura dabo: sic uir non ero: diuus ero.

CMagnifico Victori Martinengo.

CNosceret auspicii Venetus si iura senatus

Quicquid & inuictæ foedera sortis agunt.

Inuictum ueluti patrio de more Camillum

Præposuit genti Romula Turba suæ:

Sic te præponet merito præstantibus armis:

Nam fortunatum nomen utrunq; tuum est:

Est tua gens Martis: tu Victor: prælia uincis:

Victoris quisquis spicula martis habet.

CEpitaphium Bassani:

CBassanus iacet hic: quem si te fata tulissent

Ad iuga meccenas gorgonis alta duce:

Iugera post & oues cecinisses protinus: alter

Uersibus egregiis arma uirumq; maro.

¶ Liber Primus.

¶ Magnifico Onophrio Aduocato.

¶ Arguto laudes de te si carmine canto
Argutum carmen desinit esse meum.
Nec laudem laudes resonat: nam laudibus ipse
Talibus & tantis sidera caesa petis.
Sit nihil ut quicquid tribuant tibi dulcia famæ
Scripta licet magnus scriberet ista Maro.
Labitur ingenium: mens deficit: omnia solus
Nominis egregii munera cum teneas.
Egregium nomen tibi das: & munera laudum
Extra te magni quod cupias nihil est.

¶ In Lucam Bonfium.

¶ Spicula Mars geticis linquens truculenta sub aruis:
Quis tulit ad stygios oromedonta lacus
Me petis ad ludos media quos notus harena
Excitat hastatos quum uocat ore duces
Ut pia congressi celebrent spectacula: strident
Atque corymbiferi tinnula sinistra dei
Fulua uel ut rapiant septenae praemia metae
Aligeri pueris exagitantur equi
Sed quem nec circi: nec spectant amphitheatri
Inter se fortes currere septa duces
Lancea nec quatitur: sonipes iacet: improba thracum
Graduus positus & quatit arma iocis
Hoc nihil est: sed quum poscam non tacta puellis
Limina quas aponi circuit unda domos.
Sub tua si sic me uenientem tecta uocabis
Ieiunus linquam teque tuamque domum.

¶ Liber Primus

Torcular:

¶ Bacca p̄mor dari sub p̄dere pressa trapeti
Marmoreo. mecum dulcia uina fluunt.

¶ Idem.

¶ His ego marmorei sub pondere p̄ssa trapeti
Bacca premor: mecum dulcia musta fluunt.

¶ Pro Rege Hispaniæ.

¶ Si domuit taurū: ceruā: stymphalidas: angues
Alcydes: magni si tulit astra patris:
Oraq; fœcundæ crescentia mortibus hydra:
Subtraxit stygiū terruit atq; canem.
Quid tum? fortis erat fatali numine: quisquis
Si iubeat cœlum uincere uictor erit.
Si domuit Gallos uictoricibus inclytus armis
Cæsar & Aemathiam sanguine lauit humū:
Quid tum? fortis erat Romano milite: longo
Assueto populos uincere Marte truces.
Sed tu nec cœlo pugnas rex inclyte forti
Milite nec: sed quod tu facis. ipse facis:
Et si uictrices etiam se Cæsare Cæsar
Gestasset Laturus: Cæsar es ipse magis.
Nam seruare quibus patriam sanctumq; senatū
Debuit: in patriam ferreus arma tulit.
Ast tu nec patrii uiolas pia fœdera regni:
b

¶ Liber. primus.

In tua nec factus uiscera tela moues:
Et si nec patrio dirus sua sanguine Cæsar
Spicula tinxisset. Cæsar es ipse magis
Nam. te non aurum. nec regni cæca cupido
Sed pietas sancta religione mouet.
Bella geris. non bella geris: gerit improbus ille
Vt bellum moueat qui fera bella mouet.
Qui ferit ut setiat: qui sanguine spargitur ut sit
Sanguineus. cladem qui facit. ut faciat
Sed tu bella moues. ut pacem rex pie condas
Vt pacem condas. rex pie bella moues
Et regis ipse regas ut tantum: munera spernens
Aurea: sic solus qui regit. ille regit.

¶ De Domitio Calderino.

¶ Pulueris ut sacri uideas monumenta uiator
Benaci assurgens quæ grauis. unda ferit.
Siste gradum Domiti pueriles ista querelas
Infantis primum sensit ab ore domus.
Qui sacer arcano prompsit de pectore uatum
Quicquid erat Phœbi Pallados & Genii.
Egregium tibi Roma decus: discede uiator
Luminibus debes sat (mihi crede) tuis.

¶ Ludouico Cendrata.

N ¶ Non habeo quàm numos. uasa aurea. mensas.
Quas ornant gemmæ sub quibus albet ebur.

C Liber Primus.

Nec mea centenis insurgunt tecta colūnis
Nec domus antiquis fulget imaginibus.
Prædia nec grauidas Cereris mihi munus aristas
Producunt uites nec mihi Bacche tuum:
Nec meus est ostro sonipes nec splendidus auro:
Nec nitet in digitis plurima gemma meis:
Insanum me cerdo uocat. sutorq;. faberq;:
Insanum diues qui caret ingenio.
Accusat. mordet. lacerat. dānatq;. fugatq;
Nec me Parnasus nec sua templa iuuant
Nobilis est tantum diues magnusq;. potensq;
Solus habet socios solus in urbe ualet.
Laudatur. petitur. colitur. celebratur. amatur
Est prætor solus est quoq;. solus eques.
Sed meritis hominum si diuiderentur honores
Insanum qui me. qui sine mente uocant
Insanōs se se. se se sine mente uiderent
Solus honor merito qui datur. ille datur:

C Blanco Comæ.

C Non auri pretium Tuscæ non serica gentis
Quæq; gerit Calabria dona Galeus humo
Non decus egregium formæ: non dulcia linguæ:
Murmura: non phœbo. lumina clara magis
Me tenuere diu sine coniuge: sæua Cynedum
Hæc phrygium teneat: hæc quoq; uota Midam
Sed facies ardens Veneris sub pectore casto
Iuncta sed auricomæ Iulia Tyndaridi

¶ Liber Primus.

Hæc me causa diu fecit pater una puellam
Legitimo nullam me sociare toro.
Nō petit hæc q̄sq̄ fugit horrida bella tumultus
Deq̄ suburrans Thaida fornicibus.

¶ Iacobo Maffeo qui candidus dicitur.

¶ Vis doceam uitæ lato te uiuere cursu
Quemlibet. & niuea ducere sorte diem?
Sit tibi paruus ager. qui fertilis atq̄ benignus.
Te tamen exiguo munere paruus alat.
Intret nulla domū coniunx: sed si tamen intret
Nec sit pulchra nimis. docta nec illa nimis.
Non agitet bacchus uigiles non somnia curæ
Ebria non: sed sint sydera plena iocis.
Crimina nō animum uexent. nō cæca uoluptas
Non auidum miseri tristitia dona Midæ.
Endromidem sūmas glaciē quū frigora cogūt:
Syrus exiguam quum ferit arua togam
Inuidiæ fugias stimulos: & clara potentum
Limina: sic semper candide lætus eris.

¶ Ambrosio Taruisino.

Mirant Lachesis geminæ quoq̄ pulla sorores.
Ducere non breuibus stamina posse colis
Rumpere quæq̄ studet tenui de uellere fila
Fila rigent. uano quæq̄ labore cadit.
Accusant cœlum. superos. magnūq̄ tōnantem

*Aurea
Poculum
vita*

¶ Liber Primus.

Quod sua non seruent foedera lege noua
Iuppiter est æquus: parca sunt numina: uestras
Non mutant leges iura nec ulla nouant.
Ambrosii manus est medici: qui pensa colosq;
Vestraq; phoebea foedera rumpit ope.

¶ Iacobo Maffeo prætori Pischeriæ.

¶ Non q̄ sis prætor multi cui iusta dedere
Pisciferæ pisces nomina lator aquæ.
Sed q̄ prætorem prætor te fecerit ille
Omnia qui iustæ foedere legis agit
Prætorem magnæ fecit te maximus urbis
Cum dixit Marcus candide prætor eris.
Te minor ædilis. minor est te consul uterq;
Muneribus tantis & tibi cædit eques.
Tu uere es prætor. nummis nec stēmate factus
Sed uirtute tua. sed pietate ducis.

Marco Antonio mauroceno prætore discedente.

¶ Cynthia cur tātū properas? cur plaustra Boote
Tam celeri cursu perfide tarda moues?
Hunc teneas mater docti te turba Catulli
O ramus: sargant ne Phaethontis equi.
Sic liceat mediæ te mergere fluctibus undæ
Sic amet ætherei te soror alma Iouis.
Nam cras heu patriæ uult moenia linquere nostræ.
Marcus amor populi deliciaq; sui

C Libe Primus!

Memnonis auratis & tu pater optime testis
Auroram teneas ne uolet ante diem:
Ante diem miserum tristem quo tēdere quarit:
Ad Venetos nostra Marcus ab urbe duces.
Marce litant aræ: populus rogat atq; senatus.
Ut superi noctem dent sibi perpetuam.
Quo maneat: nam te non discedente serenæ
Nocte sub obscura tempora lucis erunt.

C Petro Brauo de pratoris discessu.

CNon teneas querulas uoces. ostende dolore
Petre tuum. lachrymis spargere quemq; decet
Heu sonat horrendū lachrymosis moesta q̄relis
Vrbs tua: quæ læta læta sonabat io:
Discedit Marcus: discedunt iura fidesq;
Et patriæ splendor fama decusq; tuæ.
Ploremus fas est iterum plorare iuuabit.
Improba iam carmen noctua triste canit.
Non roseus nobis det dulcia uina minister:
Sed laletanos lusca puella cados:
Tempora non cingant nardi de flore coronæ:
Sed mala quas arbor dat Cyparisse tua:
Sint pullæ uestes: sint omnia fletibus apta:
Hunc notet infauftum plumbea gēma diem:
Discedit Marcus: lex mores: ciuibus ipso
Vrbs tua discedit deniq; tota duce.

¶ Liber Primus.

¶ In malum poetam.

¶ Per fora clamoras exercent improba lites
Causidici: Marsus concinit arma uirum.
Euridicen media uates miserandus arena
Carmine flet: Marsus concinit arma uirum:
Flet sistrata bouem lachrymosis turba querelis
Niliacum: Marsus concinit arma uirum.
Cymbala rauca mouēt Cybel' q̄ tēpla frequētāt
Qui bromii: Marsus concinit arma uirum.
Clamorem ingeminant nati super ora parentis
Extincti: Marsus concinit arma uirum.
Concinit arma uirum sotiis natisq; patriq;
Sibibit arma uirum. si cacat: arma uirum
Scire cupis causam? didicit quod tēpore multo
Hoc tantum perdat ne timet. arma uirum

¶ De Iulio Campagnola. *Cypharado*

Omne decus nostro quisq; sub tēpore quarit
Cernere quod ueteres nobilitauit auos.
Euganæ spectet niueum telluris alumnum
Qui modo Veronæ recta laresq; colit.
Ignoras quis sit? dicam tibi. Iulius ille est
Ille sui natus maxima cura patris.
Quum tentat citharæ uocales tangere neruos—
Hunc super argutæ plurima pendet auis.
Vrsa leona. lupus. tigris. basiliscus. icheumon
Seque feræ mites carmine cuius agunt.
Sabbata qui loquitur Solymis ut gētibus ortū

CC Liber Primus.

Iuret Idumæo quisquis ab orbe uenit:
Cecropiis credat doctis & quisquis Athenis
Theſeum docto quum ſonat ore ſephos.
Qui modo caruleis piſces quos pinxit i undis
Credidit in ueris ludere Glaucus aquis.
Eſt (ut forte putas) longis hic debilis annis?
Dulcia matris adhuc ubera paruus amat:
Et nucibus celeriq; trocho per compita ludit;
Et manibus faciles iactat ad aſtra pilas.
Nô puer & puer eſt: dubitas? uis diſcere. quare
Quod cantat ſcribit diſputat atq; legit.
A patre doctus habet: teneris qđ ludit ab annis
Deniq; ſe puer eſt uirq; ſenexq; patre.

CC Ad M. Rolandum Pallauicinum.

CC Sunt qui mirantur te mœnia condere Caſar
Quorum marmoreus ſydera pulſet Apex
Inſuper æthereum tibi conſtruxiſſe colloſſum
Praxit elis doctas Mentoris atq; manus:
Quod logicæ laq̄os & cæca ſophiſmata ſoluis:
Quod rerum cauſas & ſua fata uides:
Carmina q̄ uates dulci meditaris auena:
Eloqui nectar q̄ Ciceronis amas:
Hæc ego non miror: nam tu de Pallade natus
Pallados ingenium Pallauicinus habes:

CC Ad eundem de arce maiore.
Anlam qui dixit maiorem candide Caſar

¶ Liber Primus

Hanc arcem: uates maximus ille fuit.
Nouerat arcanum pectus Iouis atq; deorum
Et quodcūq; sacro sydus in orbe micat.
Parua fuit quondam paruis circumdata muris
Et tamen huic parua nomina magna dedit.
Cur? quia nascentem Cæsar te clare uidebat
Et regni fines amplificare tui.
Perge igitur magno te magna uocabitur aula
Magna tamen non te præside maior erit.

¶ Ad eundem.

¶ Montibus in mediis iter caua Iustra ferarum
Quadrupedum duro uix adeunda pede
Qua gelidus boreas anima quatit alta furenti
Culmina: qua gelidum nix tegit alta solum:
Cæsaris excelsi uenerabilis aula superbit
Mentoris ut fama est nobilitata manu.
Belliferato rigidi sunt cardine postes
Belliferrata ianua clausa sera.
Custodes aditus primo sub limine seruant:
Armatae quatiunt tela cruenta manus.
Loricæ. clypeos. enses. thoraca sagittas.
Et quibus excutitur plumbea massa uides:
Peruigil in summa liquidum ferit æthera turri
Excubitor socios dum uocat arce suos.
Si serpentiferi facerent fera bella gigantes
In superos: Arcem Mars ferus hanc peteret.

¶ Liber. primus.

¶ Ludouico cendrata.

¶ Duxerunt alios ad me mea carmina. non te
Ad te nãq; tuo nomine ductus eram.
Pratorem uidi: uidi te numen habentem
Te non pratorem uidimus ore suo.
Inter tot facies te solum nostra uidebant
Lumina: nam solus lumine clarus eras.
Cum sol lumen agit non sydera clara uidentur
Parua locum magnis lumina dant radiis

¶ Eidem.

¶ Quam pia dulcisono facundia pmitur ore:
Quã bene cõpositos scit dare lingua sonos.
Dum loqueris repunt scopuli syluaq; feræq;
Garrula nec progne nec Philomena. canit.
Aetherei; tacent sonitus & murmura ponti:
Nec madidus largo sibilat ore notus
Voce graui suauiq; sono lingua; benigna
Non mortale sonans. q̃ uenerãdus homo es:

¶ De quadam uetula.

¶ Quas nõ pducũt formas? qđ sydera mõstrũ
Non pariunt? quã nõ uim Iouis orbis habet?
Quis negat ætheos flãmas ructare caminos?
Quis Scyllam rabidos p mare ferre canes?
Quis serpenterigeri crudelia lumina monstri?

¶ Liber Primus.

Cuius ad huc uisu corpora multa rigent:
Credimus armatam furiis atq; igne Chymeram:
Hydræ facundum credimus esse cap ut.
Foemina Cumeæ superans nam longa Sibylæ
Secula: legiferi tempore nata Numæ: ^{anus}
Exanguis: moritura: cadens: sine uiribus ullis:
Umbra uelut tenuis: & uelut aura leuis:
Quæ rugosa suum bacculo uix firmat anile
Corpus: pannosa quæ tumet atra cute.
In media potuit bis ter concumbere nocte.
Atq; puellares uincere docta iocos.
Hæc si marmoreum tanget lasciuia priapum:
Marmoreum tactus arriget ipse caput.
Hanc licet Hippolytus fuluo sit pictus in auro:
Dum uidet: ut futuat quærit habere locum.

¶ Blanco Comæ.

Cur nõ clarus eques? cur nõ mihi cõsul amicus?
Cur nõn sit prætor causidicusq; rogas?
Non facit hoc scabies: animi non liuor iniquus:
Sed qm̄ miserum diues amare negat.
Nec q̄ amem poscit: sed q̄ uenererq; Colamq;
Et ueluti sacris dem pia thura focis:
Ante suum curram gelidæ sub frigora brumæ.
Fessus equum madido perloca plena luto:
Qui uult ista pati: tales sibi quærat amicos
Imperium fugio quos amo non ueneror

¶ Liber Primus.

¶ In Syluiam.

¶ Coeci Syluia caucasi latebris
Antris uel rhodopes putat ninalis
Natam te uidet esse qui superbam
Ingratam. tumidam. feram. proteruam
Zanclex genitam sinu Charybdis
Nec non. uel scopulos rapacis inter
Scyllæ quæ trahit improbis carinas
Mergens fluctibus & sonante uento.
Hoc cum candida cum uenusta tu sis
Non te dicere candidam uenustam
Permittit iuuenes. trucen ferarum
Quo ponas animum rogat Venus te:
Qui splendet maculis nitetq; signis
Auratis coluber licet decorus
Spectetur. truculentus ore nigro
Quod sæuit. sine luridum decore
Hunc ut nos fugimus: puella tristis
Sit formosa licet: decora non est.

¶ Detestatur mulierosos iuuenes.

¶ Perdat fulmine Iuppiter trifulco
Quis quis foemineas sequi cateruas
¶ Optat peruigili miser labore
Tendit rætia nanq; aranearum
Sæuis tigribus horrido Leoni
Et quarit glaciem super labantes

¶ Liber Primus.

Gressus figere lubricam. marisq;
Infani manibus tenere fluctus
Fallax. improba. sæua. tristis. amens
Infirma. instabilis. procax. petulca
Quæq; est foemina: quam libido caca
Ut tactam stimulis agit iuuentam
Oestrum concitat & mouet furore.
Nec leges thalami sacras iugalis
Nec curat patriæ decus uerendæ
Dum uastum femur impleat priapo
Procero. rigido. salace. duro
Arridet tibi: quum parat uenenum
Immites gladios feras bipennes
Tigrem quam placidam putat magister
Perfossus rabidam uidet feramq;
Ut semper rabiem Lupus Lupinam
Immitis redolet. maligna semper
Mores foemina foeminæ malignos.

¶ Votum soluit Veneri.

¶ O quæ diua regis gnidum paphumq;
Neptuni gremio Venus creata :
Quam circum iocus & tener Cupido
Exultant hilari procacitate.
O quam sicaniæ eryx per urbes
Extollit. celebrat. probat. colitq;
Adsis tempora myrteis corollis
Gestans cincta faces quibus medullas

¶ Libe Primus:

Exuris iuuenum pie tenellas.
Fulvæ fortia cuspidisq; tela
Quæ coeli penetrant fores profundi.
Quæ nigras stygis horridæ palludes.
Quæ sævas tumidi maris procellas
Hoc scit maximus ille rex deorum
Qui fluxit Danaes sinus in aurum
Ignis. taurus. avis. puella. serpens
Factus uulnere qui tuæ sagittæ est:
Nec non qui freta cæculus tridente
Cogit gorgoneo deus Calore
Ardens. crura. pedes. caput. iubaq;
Acris sumpsit equi: louis paterq;
Et natam Cereris stygis tyrannus
Sub cecos rapuit lares auerni:
Adsis. nam tibi spargimus marathra
Narcisum. uiolas: crocum. papauer:
Electrum: casiam: thymum: lygustra.
Et quæ thura solum gerit sabaum.
Et mirrhæ lachrymas libidinosæ:
Adsis te precor o Venus decora.
Iam laudes resonat tuas sacerdos.
Aris assirium tuis amomum
Ardet iam crepitantibus fauillis.
Adsis uota tui tholo sacelli
Soluentes pia figimus tabellam:
Quæ dudum fuerat mihi puella
Duro marmore durior. lupisq;
Sæuis Sæuior: & Leone diro:

CLiber Primitus

Est clæmens facilis benigna mitis
Ridet blandula:bellule iocatur
Reddit basia dulcibus Labellis
Pressis dentibus & micante Lingua:
Quod si nectaris imbuet liquore
Grato Syluia me tui.uidebis
Ad templum tibi ferre me dicatum
Munus nobilius magisq; clarum.
Magni munera ponderis capit qui
Magnum reddere munus ille debet.

CExtinctæ aîæ spetiē præbuisse amicæ iputat

CVox cecidit si forte mihi:si faucibus hæres
Non dedit appositos frigida lingua sonos.
Desine mirari dominæ sub pectora nostræ
Cor uolitans uolitans fugerat:atq; anima
Vox animæ uentus nihil est nisi:uerba calore
Aera robusti cordis agunt tenuem
Mirari potius debuit q̃ Verbula fudi
Nā mirum est.quotiēs mortua res loquitur.

CNō sedētariam pacem sed uegetum bellum
inuictum probare ducem monet.

CDux Venetū forti rursus dedit aurea turco
Sceptra quibus getici temperat arma Dei
Pallados & tumidas componit strenuus iras
Quum fera gorgoneum cōcutit ense caput

CC Liber Primus.

Noscit enim fauos nō uincere posse Tyrānos
Innumeros solum nec superasse duces
Hoc nisi rege potens gallos sic Roma rebelles
Depulit: & uictrix perdita regna tulit:
Dimissum reuocans ad martia signa Camillum
Denotat inuictum flebilis ore ducem.

CLeonem feras alias paruipendere.
CQuid cristatus agit sinuosa uolūina serpēs?
Sibilat. & fauo cur lupā dente fremit?
Lustra feræ subeant omnes: Leo nam ferus ille
Qui maris & terræ regna superba tenet
Ore uomit flammās: & acuto fulminat ungue:
Ferreā letali spicula dente secat
Adde quod & solem stabili sibi fœdere iunxit
Cuius luce nitens lumina quæq; fugat:
Oppositos stringens oculos inimicæq; regnis
Obscurans radii regnā calore sui
Sed quid plura? fero uirtus sub dente leonis
Quæq; cadit: solis quum micat igne sui.

CEpitaphium Bassani.

CLegitimum tumulo Bassani scribere carmen
Qui cupis. hoc tantum scribe. poeta iacet.
CEiusdem.

CQuid titulos q̄ris? satis ē tibi dicere. corpus
Hic bassanus habet: cætera fama dabit.

C Liber Primus

C Eiusdem.

C Matta pyramidē: pario quid marmore condis?
Bassanum capiat maximus ut Tumulus:
Pyramidē perdis: perdis quoq; marmora: Totus
Bassani tumulo uix satis orbis erit.

C Eiusdem.

C Bassani Tumulum lauri redimite Poetæ
Frondeb; & phœbo condite templa nouo:
Est si nam phœbus sacer & Venerabilis: omnes
Qui clausit musas pectore: phœbus erat.

Ad grites Romanos de uirtute reduce rediuiuaq;

C Inclyta nascetur uirtus: gaudete quirites.
Militiæ redunt signa decusq; nouæ.
Qui modo marcebat uino: qui Thaida demens
Nunc olidam princeps nunc rapiebat Hylam:
Martis amore furens clareq; & laudis honore
Strenuus ardentem ducit ad arma uiros.
Ocia segnicem pariunt: gelidumq; Timorem.
Ingenii robur: corporis atq; labor.

C Auspicius Venetorū Imperiū Romano nasci asserit

C Nascitur Imperium Romæ: non uiribus impar:
Ilia quod sacros non tulit ante focos:

¶ Liber. primus.

Quod non pastores: uallis atq; agerē cingunt:
Marmore sed Veneti legibus atq; patres:
Tyburis arx: tellus campana: Neapolis: anxur:
Ardea sub marci numine tutā sedet
Anguigeriq; duces solus fugat agmina Marcus
Barbara: gallorum deprimat atq; minas:
Nobilior Roma: Roma est quæ nascitur: anco
Principe: non regnum. Cæsare sed capiens.

¶ In Galum.

¶ Forte putas multas nimium satiare puellas.
Vxores satiat solus ut ille suas:
Sed te met fallis: multis gllina maritis
Est satis hæc multos unceret una uiros:
Vxorem galli qui ducis nomine galle
Cristati: cybeles deniq; gallus eris.

¶ In Gallum.

¶ Quod tecum posito lusit uenus aurea casto:
Blandus & arrisit q; tibi galle iocus:
Obtulit & uultu se se tibi forma sereno:
Et decor: & fulais gratia quæq; comis
Ponere iussisti longos e uertice crines:
Quos tibi sydereos cebalis ora mares.
Quos mitylenæo misit de littore lesbos:
Venit & ad thalamos nupta puella tuos:
Iam iam pro cunctis tibi cunnus amicus amicis
Gratus & unus erit: charus & unus erit.
Pignus amicitia reddas mihi: non es amicus

C Liber Primus

Nam quia non tuus es: non potes esse meus.

C In eundem.

C Nominibus dant res uires: non nomina rebus

Res sunt: res: nomen: nil nisi nomen habet.

Auri si nomen ferro dabis: haud tamen auri

Splendorem ferri lamina caeca dabit:

Nomine sub galli duxisti galle puellam

Quæ Veneris magnum pectore robur habet.

C Lodouico Cendrata.

C Igneus ardetes qui syrius urit aristas:

Quæq; Cleoneæ torrida signa feræ:

Flamiferæq; faces: quas per feruentibus efflant

Naribus ætherei sydera quadrupedes:

Ambustæq; & sole uia: uelut improbus olim

Quum puer optatos non bene rexit equos

Non prohibet doctum dulces haurire liquores

Te: neq; Coecropiis summere nectar apis.

Non calor exsiccat nitidas crinita Colubris

Fœmina quas sparso sanguine fecit aquas:

Decrescunt nunquam largæ permesidos undæ:

Semper habent riui flumina Pierii.

Si tamen: ut scribas prohibet tibi Iulius ardens

Frigida sit glacies: sit mihi semper hyems.

C Idem.

C Quod te Castalidas calor sorores:

Diuinum Ciceronis atq; fontem.

¶ Liber Primus:

Cogit linguere feruidi leonis
Aestas spicea : Iuliusq; feruens:
Igniti radii : facelq; saua:
Et currus phaethontis impudici:
Vellem tartareo suum tyranno
Lumen perpetuis darent diebus:
Odi te nitidam taceate lucem.

¶ Petro Brano.

¶ Quidam me lacerat loquax caninis
Sæuo dentibus ore circulator
Inter non homines probos pudicos:
Illum nam fugiunt uiri seueri:
Molles sed pathicos: adulterosq;:
Lenones: lanios: coquos: petauros:
Et quos coenula lassat inquietos
Viles cistiferos: rudes ministros:
Hunc si noscere uis tenebrionem:
Nares simæ habet: & capellæ ocellos:
Collum uulturis: & caput leonis:
Ingentes asini genas & aures:
Cui cædit crocodillus ore lato:
Quo stridens melius cicada cantat:
Et cœno genitus culex Rauennæ:
Quem tantum duo per forum clientes
Quos tristis cruciat fames sequuntur:
Quem uos o socii fori uocatis.
Picam nomine: garrulumq; coruum:

CLiber Primus.

Hanc uerbis moneas tuis rogamus
Ne bilem moueat fero leoni
Illum ne ueluti ferox a sellum
Perdam dentis aper mei furore.

CIacobo. Maffeo.

CHerculeum superat læto qui sydere tybur:
Et qui Baiani rura beata soli:
Appula cui cadunt foelicibus otia campis:
Et cui pampineis setia clara iugis:
Circei colles: nutricis & æquora duxit
Qui pius ad latias troica sacra domos:
Bænaci nitidosq; lacus & flumina prætor
Cærule nereidum poscere tecta paras.
I precor: & tandem pallentes exue curas
Fessus: & urbano subtrahe colla iugos:
I precor: & populi linquens fora bela tumultus
Tempora pacificæ læta quietis age.
Quo mihi si licet niueis signare lapillis
Te quæcunq; tuum nuncia fama diem
Protinus accedam geminis ut dædalus alis
Tristis eris: ualeas perdere nolo dies.

CDe Togato doctore.

CMilitis audiret quum tristia uerba togatus
Doctor: & irati cerneret arma uiri:

¶ Liber Primus.

Cadát arma togæ: nō noscens carmina : cadát
Forte putans armis dicere uelle togæ:
Cassiti: & hoc quāuis fecit sine lege poetæ:
Attamen arripuit non sine lege fugam.

¶ In malum causidicum

¶ Non pudet infontem morsu te lædere uatē:
Vipereo rauci garrula pica fori:
Vendere qui tantum uiduis mendacia noscis
Et dare plebeis uerbula falsa reis.
¶ Qui geminos toto defendis mense clientes:
Quorum ieiuna squaler uterq; fame.
¶ Qui meretricis agis causam quam luridus ustor
Vno sandapila comprimit asse sua.
Litibus hos serua strepitus: hæc sibila: docti
Non clypeis phœbi plūbea tela nocent.
Extincti lacerent funus tua rostra tribullis
Non uiui coruos scalpere membra licet.

¶ Iacobo Maffeo:

¶ Fœlix quem tandem clamosæ iurgia plebis:
Vrbis & imperium linquere fata iubent.
¶ Tandem te poteris longa satiare quiete:
Nec rumpet somnos garrula turba tuos.
¶ Non faber in lacubus feruens dum lamina stridet:
Ictibus & crebris ara repulsa sonant.
¶ Non pistor mediæ qui percutit hostia nocte

C Liber Primus

Vt capiat tabulas uir uel puer uel suas
Orgia non Bacchi: flentis non sinistra Canopi
Curua: Celeneæ rauca nec ara deæ
Non fremitu circus populi: non uoce theatrum:
Nulla taberna suis: nullaq; pila sonis:
Gaudia quid differis? subito qui uiuere cœpit
Bis uiuit: uita bis fruiturq; sua:

C Petro Brauo

C Munera dat lutor: tumidus dat mœra campo
Laudibus & populi clarus uterq; nitet.
Hos celebrant aula: fora: cœpita: littora: therma
Hos sequitur tristi pallidus ore cliens.
Quum dux laurigeros ducit de more triûphos
Proximus est illi calceus: atq; cadus:
Subula uult clarum uult ferrea sicca tropheum
Dat populis leges qui fuit ante faber:
Ante domum uolucrum diues sibi pinget arator
Quæ gerit irato tela trifulca Iouis:
Ingenuus pauper nunc est bis pauper: honore
Nam caret: & late munere sortis inops.

C Eidem

C Cornibus insignis croceis: & ueste superbus
Murice quam tinxit luxuriosa tyros:
Frontis & auratæ referens lœus honorem
Aequoris & terræ: qui loca cuncta docet

C Liber Primus.

Augurio missus lato: nam regna syenes
Fenuida quærebam thetyos atq; caput:
Ad nostras uenit siluas: ad iugera parui
Ruris: ad incultæ rustica tecta casæ
Quam quum spectasset miserum me dicere caput:
Sunt ubi nunc thalami Petre superbe tui?
Limina mygdonio quæ marmore cædida fulgēt:
Quæq; sub aurato ianua poste nitet.
Atria centenis ubi sunt elata colūnis:
Stragulaq; & picti sardonycata tori
Tūc ego: quæ musæ celebrāt quæ pulcher apollo
Te quoq; non pudeat tecta subire domus:
Et me Petrus amat: Petri cum nomina sensit
Admouit celeres in mea tecta pedes.
O quam magna tui est reuerentia nominis: illud
Si plusquā phœbi numina quisq; colit.

C Iacobo Maffeo de lygdo.

C Candide uis libyci defæuiat ira leonis:
Et placidi timeant te lupus atq; bison:
Vis te luminibus spectet basiliscus amicis:
Et non sit sauo dente timendus aper.
Vis fera lasciuis tigris sit mitior hædis:
Mitior & blando torua leana cane
Fac lygdi spectent oculos: & protinus omnes
Deponent rabiem cædis & arma fera.

¶ Liber Primus.

¶ Marco æmilio equiti:

¶ Qui regit insubres lapidosaq; regna tridenti
Teutonico cum sis casare factus eques:
Fas sit & aurata puerum te cingere zona:
Et textam Phruxi uellere ferre togam:
Sedibus & primis sededas: quum iura senatus
Dat populo: uel quum præbet harena iocos
Moribus auratis te candide Marce decorum
Esse decet: legum sanctaq; iura sequi:
Sardonyces: aurû: torques: scythicosq; smaragdos
Non est qui tantum corpore gestat: eques
Nobilitas uera est animi præstantia: uires
Arma: fides: pietas: mens proba: laudis amor
Si nescis deceant equites quæ iura: parentis
Et uitam & mores inspice Marce tui.

¶ Ioanni de miliis.

¶ Quod tua non deceant auratæ corda sagittæ
Nec Veneris teneros zona recincta sinus:
Orgia q; celebras arcanis conscia cistis:
Pontificumq; sacras te licet esse dapes:
Falleris: exigui duro qui uerbere saxi
Hostem perdomuit captus amore fuit.
Et qui uix Solymis gladio genitoris in aruis
Occidit æthereo uictima grata Ioui
Et quâuis phœbo Calcas seruiret amauit:

¶ Liber Primus.

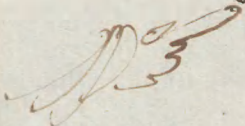
Et senior cryses: tu quoq; sancte Numa:
Ut generent homines deus & natura creauit
Aethera: tellurem: uel uolumq; mare:
Hinc qui sunt steriles merito nos spernimus agros:
Et damus accensis arrida ligna focis.

¶ Hieronymo Campagnolæ

¶ Scripta q; Anchiali recitata dogmata gentis
Quæq; legunt thebæ: gensq; deserta remi
Non dm bis quinos superat qui mensibus annos
Omnibus & binas implet olympiadas:
Quem genuit mater te Campagnola parente
Et legit: & scribit: corrigit atq; puer:
Doctior & coo Venerem q; fingit Apelle:
Clarius & claro mentore nomen habet:
Mirantur multi: non est mirabile: cum tu
Sis genitor: natus sit puer ille tuus:
Omnes has niueo uirtutes pectore seruas:
Sed claudis pueri uictus honore tui
Hic amor: hæc pietas: hæc est reuerentia maior:
Quam dare poscenti iugera: uasa: domos.
Non cybeles pomum producit aquatica lotos:
Nascitur egregio stirps generosa uiro.

¶ De Auaritia puellarum Urbis:

¶ Quisq; amat Venerem: Veneris cui grata libido est:
Cuiq; placent Gnydii tela facesq; dei.

¶ Liber Primus

Delerat infesta celeri pede sedulus urbis
Limina fastosos ambitiosa lares:
Non amor est illic: sed lis: sed iurgia: sed quæ
Humanum nexat pallida cura genus.
Tristis auaritiæ rabies quæ colligit aurum
Quærit & immodicas anxia semper opes:
Quælibet in media munus petit urbe puella
Aes amat: & gemmas: purpureamq; togam:
Et si non mitram si non bombycina portas
Te fugit: & flammæ ridet auara tuas.
Ast hic per uiolas per florida iugera campi
Simplicitas niueo currit amica pede.
Syluia non aurum poscit. non sericas sed me:
Illi ego sum fulgens diuitis unda Tagi
Diuitiæ nobis sunt crassi basia: Cræsi
Amplexus. Veneris dulcia furta Midæ.
Te propter quæ te non diligit improba: non te
Sed te quod propter diligit: illud amat.

¶ De Passere.

¶ Frigora quid faciunt boreali pressa tumultu:
Quid glacies: nitidum quum tegit alta solum:
Quid ieiuna fames: uacui quid corporis ardor:
Et uacui longo tempore uentris amor:
Non laqueis captus non aucupis arte magistri
Siluestrem solitus passer habere domum
Nomine sub proprio propria sub uoce rogatus
Ad positam currit qua patet esca manum

¶ Liber Primus.

Grana sicut placido deducit condita rostro
Et domini litiens mitis in ore bibit
Stat: fugit: alta: petit: descendit ad ima proteruus
Veste latens tenui murmure dulce canit
Hunc si lasciuu uidisset amica Catulli
Non defleuisset funera maesta sui.

¶ De Iulio pontano

¶ Optauit toto iam dudum pectore: uultus
Fingeret ut docta Iulius arte meos
Sed timui pictus uero ne uerior essem
Falleret atque oculos ne mea forma meos.
Picturam ne quisque meam sequeretur: amaret:
Posceret: & corpus crederet esse meum.
Et me picturam ueluti spectaret inanem
Diceret o utinam posset & ista loqui.
Non uolo picturam qui me facit esse magistrum
Sed uolo picturam qui facit esse meam.

¶ De Eodem.

¶ Qui blandas potuit mortes: qui gaudia saeva
Linguere consilii callidus arte suis
Dulcia cantantes quae carmina saepe sorores
Obuertunt captas sub freta nigra rates:
Pontani citharae teneri si carmen Vlyxes
Sensisset fidibus cum trahit arma suis.
Quum scopulos & saxa mouet quum flumina sistit:

¶ Liber Primus

Vidisset nunq̄ coniugis ora sua.
Vellet in æquoreas sed se cecidisse procellas
Ob tam dulcifonæ dulcia fila Lyra.

¶ Iulio Campagnola

¶ Salve delitiæ iociq; in atris
Iuli candide: corculum parentis:
Iuli blandior omnibus petulcis:
Iuli castior omnibus pudicis:
Cui phœbus citharam dedit sono tam:
Vatem Threicium Linumq; rursus
Doctus Pieridum chorus uideret:
Quo uel Delphica dona uel decorem
Ferrent templa suum uagusq; Delphin:
Essent quæ sequeretur ora: primis
Annis qui rigidum grauis Catonem
Aequas & curium seueritate:
Blandas te rogo ser preces parenti:
Blandas sentiat & preces eburna
Gestat pro duce sceptra qui potente:
Ut cæco iuuenem trahant barathr o:
Nullo ctimine qui miser tenetur:
Quod si tale tibi negare munus
Iniusti poterunt: Lyra sonora
Plectro fila mouens fores auerni
Clauſas ante canas: uidebis illas
Et rapta subito sera patere:
Se se frangere uincula & sequi te:

¶ Liber Primus:

Custodesq; reos simulq; posses
Vmbra nam stygijs uocare ab antris:

¶ Hieronymo Campagnola.

¶ Fata si ducunt homines sub orbe:
Tollitur quisquis superas ad auras:
Cogitur certo ordine si caducam
Ducere uitam.

Si suo scripsit genitor deorum
Anteq̄ primus traheretur annus:
Quæ iubens semper fieri uolebat
Cuncta Libello:

Hinc feræ cedes: rapidi tumultus
Bella fraternis uiolenta telis:
Hinc Numæ numen: Marii: Neronis
Hinc fera corda.

¶ Cæsaris laudes: decus: & triumphus:
Clara uictoris probitas Camilli:
Strenui multo fabii probata
Hinc mora uersu.

Si quis iratus ferit ense fratrem:
Siquis in fontem socium ueneno
Perdit: hoc cœlum peperit proteruum
Non scelus ille:

Occidunt cœli: rapiunt: mirantur
Sæuiunt: stuprant: spoliant: trahuntq;
Sunt feri: tristes: miseri: prophani
Sunt & auari:

¶ Liber Prithus

Quod iubent ipsi: fieri necesse est:
Ergo duc cæcis iuuenem cauernis:
Quem notant nullis maculis colores
Criminis atri.

¶ Ad pictorem.

¶ Quisquis pictorem credit te fallitur umbros
Et coeleste tuum non bene noscit opus:
Qui pingit pictas merito quas credere formas
Fas est pictoris: nomina pictor habet.
Quas formas cernūt oculi: quam pingis ymago
Et si non moueat: se mouet illa tamen:
Immotis graditur pedibus: canit ore silenti:
Audit: agit: loquitur: annuit: odit: amat:
Quod generas igitur credis dum pingere: nō tu
Nomina pictoris: sed genitoris habes.

¶ Iacobo Comiti Iuliano

¶ Infanum forsan: forsan sine mente uocabunt:
Me Vates: quoniam carmina mitto tibi:
Cui iā tota biceps credit mons culmina: uel quo
Nullus lantheas largius haurit aquas.
Si superat philomela canens atalantida: deber
Non tamen hæc cantus ore tacere suos.
Et picam cantare decet: placet atq; canendo
Pithæus &: quamuis non bene dicat Aues:
Argento fateor fuluum pretiosius aurum est:

¶ Liber. primus.

Est tamen argenti qui quoq; poscat opes.
Nunquid post tyrias uestes: post serica: Parmae
Qui capit in textas spernitur ille togas?
Quamuis possideant urbes & regna tyranni:
Iugera parua tamen: si dabis: accipient.

¶ Antonio Caballo.

¶ Quod petis Antoni dominae subsellia uallis
Tinula qua Bacchi saepius ara crepant:
Per quam uirginis ludens Dictyna choreis
Currit: & in saeuas dirigit arma feras:
Phoebus agit musas Ephyres de collibus altis:
Et mouet argutae lesbicae fila lyrae:
Non decus egregium facit hoc: non gloria getis:
Non aethiis placidi deliciosus amor:
Structa nec aethiis fulgent quae marmore tecta:
Innumeri nec quos dat tibi parua greges:
Lana tarentino nec quae fucatur ahenis:
Stragula: quadrupedes: pascua: seruus: ager.
Sed quoniam castus castas celebrare sorores
Noscis: & intactae mystica sacra deae:
Denique iunguntur similes: erit incluta foelix
Virgineo uallis praeside uirginea.

¶ Finis primi Libri.

¶ Liber Secundus.

¶ Paridi Casareo.

o Ra meduseis spectans crinita colubris
In saxum uersus ne liber hic rigeat:
Exue bellisonum doctæ thoraca mineræ
Et mea palladia carmina ueste Tege:
Aegide uel foueas: hæc ægide scripta fouebis
Ire superba tuo si sinis auspicio:
Hæc bona sunt: dicent oës. Paris ista probauit:
Iudice quo Pallas pulchrior est uenese.

¶ Imparim Casareum.

Quas metit i phariis segetes mephiticus arnis
Incola quum tibi dent iugera culta Paris
Largaq; fundanis spargat uindemia labris.
Campaniq; ferant dulcia musta cadi:
Pressa uenaphrani sub pondere bacca trapeti
Impleat & succo plurima uasa suo:
Det tibi pulchra tyros: det uellera clara tarentu
Parmaq; non uili gallica mittat oue:
Possideas auru gemas: chrysendeta: mensas
Quaq; gerit: ganges muuera quaq; tagus:
Et studeas duro montem superare labore
Bellorophonte quem rigat unda Lacus:
Et coeli causas: & noscere fata deorum
Phœbeos motus: tergeminumq; Iouem:
Laudandus uere es: facile est qui paupere mensa
Cœnat: & angusti tecta colit tuguri.

¶ Liber Secundus.

Affuetus mala cuncta pati uirtutis amore
Ferre sitim longam uel tolerare famem
Et decus & laudes & clarae praemia famae:
Quarere diuitibus quarere difficile est.

¶ Paridi Caesario.

¶ Si te discordes: peterent Venus aurea pallas
Et Iuno: ut phrygium iam petiere parim:
Non tu promissa corruptus amore puellae
Praestares gnydiae munera fuluae deae:
Bellica gorgoneos sed que gerit agide uultus
Solaq; cirrhæi que bibit amne lacus:
Praeponens sceleri decus immortale sacrumq;
Qui facit hoc merito dicitur ille Paris.

¶ Paridi Caesario:

¶ Possidet arua Paris nūero sine pinguia qđ tū?
Triptolemi multos fertile munus alit:
Dulce legit nectar superantia massica: quid tum?
Post illum multi bacchica dona legunt:
Fert uestes tyrio phucatas murice: quid tum?
Purpura plebeos nunc pretiosa tegit:
It scyticis nitidus gemmis & iaspide: quid tum?
Tonfor habet gemmas: & coquus: & lanus:
Plectra senis docti doctus mouet aurea: qđ tū?
Cum phoebo uates gorgonis arua colit:
Noscit Aristotelis diuini dogmata: quid tum?

¶ Liber Secundus

Illum socratica Mantua laude probat:
Oetipedis cancri describit sydera: quid tum?
Hunc celebrat solum Mincius astrologum:
Cum multis hunc esse uirum splendor facit auri:
Cum paucis Phoebi munera semideum.

¶ Eidem.

¶ Mantua letatur gemino nunc munere: Martis
Pectore belligeri: Pallados ingenio:
Illud Turcus habet latii spes unica regni:
Hoc Paris Ausonii fama decusq; fori.

¶ Eidem.

¶ Formosam rapuit Paris puellam
Grais Iliacus: Paris disertum
Sermonem rapuit meus: rapina
Hæc est inclyta nobilis superba:
Nãq; illa ut patriæ dedit ruinam:
Hæc clarum patriæ dabit triumphum.

¶ Antonio Lauredano.

¶ Immerito coeli q̄ sit graue uulnus ab axe
Limina sydereo sub stygis atra trahi:
Sedibus & summis crudeli sub loca ferri
Sorte quibus populi sordida turba sedet.
Antoni noscis: latia cui plectra Mineruæ

¶ Liber Secundus.

Prima meduseo de grege musa dedit:
Et dulcem uolucer citharam tegeaus Apollo
Cui propria tribuit laurea ferta manu:
Cui patet arctophylax:serpens: geminiq; lacones
Inter & oppositos sydera quaq; polos:
Tergemini qui fata Iouis:qui secula cernis:
Et quæ perpetua foedera lege manent
Et tamen expulsus patria sine labe fuisti
Cuius eras tutor sedulus:immo pater:
Quo faueas miseris postq; fortuna serenis
Te nunc luminibus prospicit atq; fouet:
Falcifer ut nosti miles fortissimus acer.
Pallados armisonæ gloria:Martis amor
Iam fuit imperio uestri sine crimine regis
Priuatus sanctæ munere:militie
Tranquillæ placido uoluit sub tempore pacis
Nec tamen intactam contemerare fidem:
Nec ducis alterius scribi sub foedere:tellus
Sed quia nunc sparso sanguine tota rubet:
Et Bellona furit:iuratas ferre cohortes
Inter fulua petit quæ mouet arma Leo:
Et nestro sub rege:mori.celebretur:ametur
Munera dent illi plebsq; patresq; simul:
Arma gerat rursus iubet hoc lex martia:belli
Tempore nam solus qui petit arma:petit.

¶ De morte Angeli Politiani.

¶ Quo cecidit fato nostri decus Angelus æui
Gentis & hetruscæ gloria:scire cupis?

¶ Liber Secundus.

Ictericū non hunc labes tristissima mōrbi.

Febris ad Elysiās: uel tulit atra domos:

Non inflans humor pectus: non horrida billis:

Mortiferā pestis deniq; nulla Lues:

Sed quoniam rigidas ducebat mōtibus ornos:

Frangebāt scopulos: decipiebat aues:

Mulcebat tigres: sistebat flumina cantu

Plectra mouens plectro dulcius ismario:

Non plus threicium laudabunt orphea gentes

Calliope dixit: dixit Apollo Linum:

Iamq; tacet nostrum rupes heliconia nōmen:

Et simul hunc gladio supposuere necis:

Mors tamen hęc illi uita est: nam gloria magna

Inuidia phœbi calliopeq; mori est.

¶ De Morte Ioannis Pici mirandulæ.

¶ Picus amor phœbi cui se concesserat omnis

Permissi liquido quæ dea fonte bibit:

Cui totam pallas dederat se: sacra uerendi

Iussaq; facundo qui Iouis ore refert:

Aurea sex. Iustris migravit ad astra peractis:

Iussissent illum non quia fata mori.

Sed quia natus erat phœbeas disceret artes

Vt tantum: summa cur deus arce tonat:

Cur densæ glomerantur aquæ: glacialibus oris

Cur riget aeterno frigida bruma gelu:

Sydereus rapido cursu cur uoluitur axis:

Cur colit Arctoum parrasis ursa Polum:

ecorda

¶ Liber Secundus.

Sydera q̄ firmet pondus iubet illa moueri
Quæ uirtus:superis tecta quis alta dedit:
Quid mare sit:quid sit tellus:quid lucidus aer
Flammea uis semper cur loca summa petit:
Quid deus est:causa cunctarum deniq; rerum
Nouerat:& quantum noscere quisq; potest
Et genus humanum patitur:sup astra rogauit
Ire graui linquens sub graue corpus humo:
Mortuus est:igitur:poterat plus uiuere Picus:
Non quia: sed quia plus discere non poterat.

¶ De eodem.

¶ Multifores frangit calamos flēs Attica Pallas

Frangit lantheam moesta Thalia Lyram:

Innuptas phœbus laurus radicibus imis:

Euellit:myrtum dissipat Alma Venus:

Pampineas Bacchus uites hederasq; sequaces:

Blanda poetarum munera falce secat:

Turritam posuit Cybele lachrymosa querelam:

Astriferam posuit Iuppiter ipse suam:

Ignoras causam: musarum gloria phœbi

Spes Cybeles:lumen Pallados atq; Iouis

Et Bacchi & Veneris numen sub tempore Picus

Maturo nondum corpus inane iacet:

Musa iacet:quæcumq; iacet Venus alma deorū

Rex: Cybeles: Bacchus: Pallas: Apollo iacent.

¶ Liber Secundus.

¶ De morte Georgii merulae

¶ Discite uirtutem iuuenes: nam sola beatos
Nos facit: & dire non timet arma necis:
Fortunæ ue minas: aut sæui spicula fati:
Quæq; facit tremula curua senecta manus:
Verba fidem capiunt: nunc ista georgius ille:
Ille decus latii deliciaq; fori:
Pallados Ausoniae spes unica: fama sororum
Inclita: rugoso iam grauis ore senex:
Florebat claris iuuenis uirtutibus: auri
Pauper: & auratas diues habebat opes:
Sortis & insanæ fluctu iactatu iniquos
Clauserat immota sub statione ratem:
Et nunc post clausum funus manesq; sep ultos
Viuus agit: uitæ tempora lata noua
Qui uirtute nitet longis iam debilis annis
Pauper & infœlix & tumultus humo:
Laudibus immodicis longis non debilis annis:
Pauper & infœlix & tumultus humo est.

¶ Dolet nimis ptinaciter ab amore uexari mor-
tales:

¶ Horam temporis haud beatus unam
Candenti ualeo notare gemma:
Iactatus uariis miser procellis
Huc illuc: ueluti leuis carina:
Ventos quum tumida ferus caterna:
Cunctos Aeolus impulit furentes:

¶ Liber Secundus.

Pulsat me Venus impudica cœsto:
Exurit calidis proterua flammis:
A stringit laqueo : fodit sagitta:
Tundit: dilacerat: quatit: trahitq;
Si syluas peto. poscit illa syluas:
Si fontem: liquidas natat per undas:
Si pontum: leuat & premit rudentes:
Temonem moderatur & gubernat:
Si martem sequor: induit cruentam
Loricam: caput horridum Medusæ.
Semper deniq; quo graui dolore
Cogar ducere: fletibusq; uitam
Ingratam miseris: it & moratur
Quo gressus ago: qua moror uel ora.

¶ Admiratur uarias Cupidinis uices

¶ Dulcia si Gnydiæ Veneris sūt spicula : cur ē
Creditor ut tantum semper amarus Amor?
Si pietate nitet clamens: uiolentus: & acer.
Dicitur a multis cur sine lege uiris?
Mente fidem seruans stabili: cur perfidus? auri
Largus: & auratas an sibi seruat opes?
Sæuus corda ferit iaculo si: ducere uitam
Qualiter intactam dilacerata queunt?
O nectar tristi cōmixtum dulce ueneno:
Spes sine spe multis gaudia iuncta malis:
Mutat amans uarias sedes: & tempore paruo
Exultat: ridet: flet: canit: odit: amat.

¶ Liber Secundus.

¶ In amicam.

¶ Nunquid deliciae mea puella?
Te clemens pietas mouebit unquam
Vt non ferrea me trahas misellum
In flammis sine fine saeuientes:
Ostendis faciem mihi decoram:
Pectus candidulum:comas nitentes:
Qui fulgent oculos magis uel axe
Caelesti colit alta:cum iuueni
Phoebus cornua:uel casam laconum:
Sed spectacula non gerunt salutem
Haec nobis:iuuat haud parum uidere
Fontem:si nequeo sitim leuare:
Mercator mare sedulus per altum
Non aurum petit:indicas ue gemmas
Vt tantum uideat nitore lectus.
Aurum quo capiat:sed & lapillos:

¶ In Dindimum.

Cur lachrymas spargis? uoces cur fudis inanes?
Est tua quae multis uxor amica uiris?
Desine tritari Veneris timet illa pharetram
Nec uult caelestes loedere sancta deos:
Est hilaris:clemens:mittis:iucunda:cruoret
Non amat;insidias;negligit atque dolos.
Si quae forte tuo non est defossa ligone
Vinea det plenis dulcia musta cadis.

¶ Liber Secundus.

Non capies lectas alio si uomere fruges
Tempore maturo uel tua rura dabunt:
Implebit thalamos natis: te magna nepotum
Blanditiis ludens turba uocabit auum:
Munera quæ ueniunt non magno parta labore:
Quam preciosa magis: tam magis illa placent.

¶ Ad Venerem.

¶ Si sputa maris es Venus creata
Frigentis uelut in suis libellis
Scribunt hystorici: canunt poetæ:
Vris qualiter ore: quicquid afflas
Vt gramen leue: pineas ue tadas:
Sulphur Sicaniis: focus uel antris:
An flammæ gelidis manent sub undis?
Nix illas fouet aut liquore denso?
Et cur marmore durior: fodit quod
Sæuus Dalmata: semper es proterua
Si molles liquidæ leues tenellæ
Sunt undæ: soboli tuæ repugnas:
Nunquid concha erycina quæ tulit te
Syluas idalias ad: & cithera
Teste duriciem tuo maligne
Fixit pectore: sanguis & parentis
Ardebat crepitanibus fauillis?
Ah quanto melius benigna mitis
Existens: nitido reges honore

C Liber Secundus.

Quicquid spectat eryx gnydos paphosq;
Rex: gaudet: regit: imperat: beatus:
Flet: sauit: timet: angitur: tyrannus.

E De confessione Syluia.

C Diceret oē scelus sacro quū nostra ministro
Syluia: demisso qui tegit ora sago:
Qui sua nodoso circumdat corpora loro: *Monachus*
Qui gerit intecto concaua ligna pede:
Non Cereri fruges: Baccho non uina dedisse
Non dryadum placidis florida ferta choris:
Vicini rapuisse pecus: mulisse iuuenas:
Suppositas multa uite tulisse sudas.
Legisse ex alio pullos atq; oua cubili
Ille illi, uirgo, dic mihi nunquid amas?
Viuit Amor nostro semper sub pectore: semper
Ante sacros iaceo uictima grata focos
Nec mihi libertas chara est; seruire laboro:
Hoc ego nec crimen: nec scelus esse puto
Respōdit scelus est fructus quo parturit arbor
Quo segetes gignunt lugera culta suas:
Quo uestitur humus: generant animalia: sūmus
Deniq; quod iussit qui colit astra deus.
Si quis amans peccat: iustum est odisse: sed odit
Qui quoniam peccat: non amor est uitium
Vir sacer ille lapis stetit: ut uix mobilis: atq;
Me uincis fateor Syluia dixit ama:
Qua; puella suo Cicerone disertior ore.
Verba dabit Veneris qua; pia castra colet

Liber Secundus.

Illustrissimo Hermeti.

Si mihi fata dabunt maturæ tempora uitæ
Tangere: si fieri sydera læta senem.
Tunc tua gesta: tuos princeps inuicte triumphos
Carminibus lætis Cecropiisq; canam:
Teq; palestina modulabor arundine: quamuis
Nec pōtero laudes tunc quoq; ferre tuas.
Ingenium superas uatum: uix dicere posset
Et decus & mores Cynthius ipse tuos.
Nam pius es: clāmens: facundus: fortis: & acer
Strenuus: ingenio uir grauis: ore puer:
Deniq; quem deceant Martis duo tela cruenti:
Robur aui: patris uimq; decusq; tui:
Sed tamen enitar: tibi cor cape pignus amoris,
Sed mare quis paruo claudere uase potest.

Eidem.

O ducis inuicti frater: quem bellica pallas
Vno donauit Gorgonis angue Comæ:
Qui quum letifero turbatus sibilat ore
Trax timer: Illyricus: Celta: Sycamber: Arabs:
Itala regna tremunt: formidat deniq; totus
Orbis: & indomitos Mars ciet acer equos:
Te furor & belli rabies cecidere: quod atrum
Iam iam tollebat sæua per arma caput.
Quis dubitat: ueneti religasti regna leonis

¶ Liber Secundus.

Imperio fratris semper amica tui:
Pax erit: & placida capientur munera tiras:
Gramina bos carpet: gramina carpet ouis:
Non spes agricolas fallit: non milite sauo
Virgineum perdet rapta puella decus. page
Nō lachrymis natū genetrix pia sparget adēptū
Frigida non fratris corpora mæsta soror.
Non concussa cadent ballistæ uerbere tectas:
Deniq; te uiuet femina uirq; duce.
Qui nobis firmas Hermes sub tēpore primo
Ore tuo pacis fœdera sancta piæ
Augusti latum tribuent tibi numina regnum;
Virtutis splendor denotat ista tua.

¶ Galesio nichesole.

¶ Aegoceros gelidam nimbis nūc imbuat urthā
Horret & Arctoo frigida bruma gelu.
Stringūtur pluuia: densos glomerant in orbes
Nix cadit: & glatie prata lacusq; rigent:
Sepibus exustis tacitas fringuilla querellas *Hymnis descriptio*
Murmurat: in stabulis clauditur omne pecus:
Vix faciunt thalami tutos nos frigore clausi:
Vix ingens boreæ seruat ab ore focus.
Et petis ut ueniam: cum sit mihi penula: qualem
Quum peragit ludos cecropithecus habet.
Et qualem pictas collo qui naufragus undas
Sustinet amissas ut prece quærat opes:
Quam Syrus Hetruscos quum uomere scindit agellos:

¶ Liber Secundus.

Cestat aricina quamq; rogator aqua.
Quam qui permutat fractis sua sulfura uasis:
Qui tepidum populo uendit & asse cicer:
Non ueniam: credis tibi me promissa negare?
Falleris: ille negat qui sine iure negat.

¶ De Cupidine.

¶ In rios si tantum possunt tua tela cupido:
Sub uirtute tua si cadit omne quod est.
Si superare Iouem potuisti iuribus ipsum.
Si cecidit telis uictus Apollo tuis.
Spicula si martis cedunt tibi uicta sagittis:
Dic cur insidiis uteris atq; dolis?
An quia tela ioci tua sunt & spicula fraudes?
An quia fraude tua saucia corda facis?
Incautus cautus superans: armatus inermes:
An quia ui fortis doctus & arte uales.
Credimus hoc: sed cur laqueos & retia gestas?
Non decet armatum uincula ferre ducem.
Venator gerat hæc ridet Mars: ridet Apollo.
Quum cernunt manibus talia uincula tuis.
Quo uel ad arma tuis uenias fortissimus armis:
Et spernas fraudes inclytus atq; dolos.
Et tibi quod fas est laqueos & retia ponas.
Negliget aut sceptrum scemina uirq; tuum.
¶ Qui nirtute ualet: ualet & præstantibus armis
Non opus est fraudes insidiasq; sequi.

¶ Liber Secundus

¶ In. M. Antonium Maurocenum

¶ Non tauros mactare licet leraſq; bidentes
Maſcula odoratis non dare thura focus
Vt tibi dii faueant placidam dum cumſpicias urbē
Qua te pratoreſm gaudet habere ſuum:
Nō opus eſt tepido quod uiſcere ſpectet aruſpex
Quo fortunatae ſint tibi Marce uia:
Quod ſeruet uolucrum cantus: ſeruetq; uolatus
Augur: agant nulla nam tibi munus aueſ.
Tu non augurio: tu non eſ ſubdituſ aſtriu.
Nec ſacra crinituſ pro Ioue phœbuſ agit.
Iſta uiri faciunt: ſatiſ eſt pro numine numen
Ponere: nunc nulluſ te negat eſſe deum

¶ Pro Arce Rouereti.

¶ Qui capitoline iam moenia fecerat artiſ:
Hoc factum fieri poſſe negabat opuſ:
Maſoli claruſ qui ſtruxerat ante ſepulchruſ:
Hoc factum fieri poſſe negabat opuſ.
Pyramiduſ doctuſ qui uicerat arte magiſtroſ
Hoc factum fieri poſſe negabat opuſ.
Sed tamen hanc arcem contrina prole Iacobuſ
Fecit: & egregæ condidit artiſ ope:
Nanq; caput medio tollit de marmore: duroſ
Firmat & in medio marmore dura pedeſ.
Marmoreoſ mileſ thalamoſ colit atq; ſatelleſ
Marmoreoſ ſotii marmoreoſq; duceſ
Sunt tripliceſ ualua: tripliceſ ſunt ordine muriſ

¶ Liber Secundus.

Rideat ut sospes quisq; in arce sedet
Non aries fortis: non huic balearica plumbum
Inuictæ torquens funda nocere potest.
Inclytus hic uere est: nam quæ natura negabat:
Nec fieri poterat: nobile fecit opus.

¶ Marco Antonio Mauroceno.

¶ Nô quas mittit arabs: nô q̄s p̄chaia tellus
Nô quas Aethiopum cappadocūq; domus
Non quot pactoli de flaua munus arena
Diuitias cræsi Lydia tota legit:
Non quæ carpathio nascuntur gurgite cõchæ:
Non quas Aeoi littora gangis habent.
Ut tenuis fragili credis te Marce carinæ
Impatiens scythicæ frigora ferre: niuis.
Quiq; borysthenea uentum furit improbus arcto
Quiq; sub opposito concutit arce polo:
Sed quæ cecropiis sunt condita uersibus: & quod
Romanum docuit lingua diserta sophos:
Sæpe legis merces hæc sunt & dona rorum
Quas non Arctophylax nec Cynosura regunt:
Nobilis es uere: nam circum nobile tantum.
Mens tua uersatur candida semper opus:
Sic portans merces intrat de iure senatum:
Ut de iure sedet curuus arator eques.

¶ Eidem.

¶ Miraris forsan numerosos condere uersus

¶ Liber Secundus.

Me quoq; phœbeam tangere sæpe lyrati.

Iuppiter & Pallas Phœbi doctæq; sorores

Talia non possent munera ferre mihi.

Quod natura iubet: quod candida tpa formæ.

Vt ere muneribus: utere sorte tuæ.

¶ Petro Brauo de die natali. *Ch.*

¶ Luciferi redeūt semper celebranda decēbris

Tempora: natalis lux redit alma louis.

Ante fuit semper magni qui conditor orbis

Nascetur: pariet filia casta patrem:

Induet humanæ spoliū miserabile formæ

Vt toruo stygii liberet ore canis.

Iam fas est taceant uadimonia: iurgia: lites

Atq; suburrani garrula turba fori:

Cerdones: lanii: tonsor: iudiq; magister

Ictibus & crebris qui ferit ara faber:

Et quos Petre tibi misit Nilotica tellus

Accipiat calamos scorte theca suos:

Sancta sacerdotes modulantur carmina nostri

Ite procul Satyri: Moenades ite procul:

Ebria non nobis tygris: non sordida uino

Thyas: & anguigero gens fera crine placet:

Victima caesa litet: cumulentur honoribus ara:

Suspendat picto munera quisq; tholo:

Post sacra: postq; pces: post pluria dona deorū

Dānoso certet cum cane pulchra Venus.

Et resonent moto tali: uel iacta fritillo.

CLiber Secundus.

Tessara:q̄tio uitreo calculus hoste cadat
Qui coluere Iouis lucem docuere priores
Natalis Christi nos celebrare diem.

CVirgilio Zauarifo.

CNunquid Caucaseas adhuc salebras.
Et rauca scopulos feros Maleæ
Et quæ marmora dalmatæ reuellunt
Cælis rupibus:arduis uel antris:
Quæ dat synada:quæ gerit carystos
Quæ scyron coluit:preces benignas
Promens:pectore Virgili proteruo
Traxisti iuuenis? notare sub te
Qui iuris calamo seueriore
Res sacras didicit:diem liburnus
Quum dicit gabio:uocatur in ius
Quum tristis reus:audit & senatus
Messalæ lepidi:grauis seæri
Sermonem tacitus:iubet tribunus
Plebem soluere crimen hoc:& actis
Inscribi:leuis hunc tenebat ira
Quem soluit populi pius magister:
Quod:si stat ueluti silex procellis:
Aut turris leuibus superba uentis:
Impellas citharæ fides canoræ
Plectro:quo lapides soles mouere:
Quercus ducere montium per arces:
Cursus sistere fluminum:Leones:

¶ Liber Secundus

Pantheras:iaculos:lupos:bifontes:
Mulcere:excitiet sonus malignam
Dulcis sauciem:potest metallum
Durum frangere namq; qui:resoluet
In partes lapidem:licet sit asper
Et durus nimis:& nimis molestus

¶ Philomusio uati:

¶ Si peterem nummos preciosaq; uasa corinthi:
Quas quoq; dat uestes luxuriosa tyros:
Deberes uestes:preciosaq; uasa corinthi:
Et mihi purpurea mittere dona toga:
Foedus amicitiae iubet hoc:iubet augur Apollo
Cultores gemini uerticis esse pios:
Nunc:quum uerba petá:dic qua ratione negare
Illa potes?dices & tibi uerba dabo:
An mihi respondes sic?non mihi te dare uates
Verba peto:pro me uerba refere peto.

¶ In sauiſſimos Latrones Nogariae

¶ Ut tria Latrones raperent festertia saui
Securum gladius dirripuere uirum:
Mcenia saxosi qui solus ab arce Tridenti
Quarebat misero non bene uisa Remo:
Nox erat hoc tantum facinus miserabile sauum
Taxatum summa non fuit inuidia:
Nanq; die crimen factum si tale fuisset
Sub styga conuersis phœbus abisset equis.

¶ Liber Secundus.

¶ In Eisdem.

¶ Per nemora & montes securus perge uiator
Arma times sæui ni truculenta Lupi:
Non plus latro colit syluas: per rura per agros
Accumulat raptas sanguinolentus opes:
Fert clypeum messor: galeam: thoraca: sagittas
Induit. & pictam: miles ut ipse togam:
Carpe Viator iter cautus per rura per agros
Sæuius agresti milite nam nihil est:

¶ De nomine Nogaria:

¶ Infaustum posuit tibi sæua nogaria nomen
Qui dudum Vates maximus ille fuit.
Nam si tunc precibus sanctis delubra colebas:
Atq; dabas summo mascula thura Ioui:
Te sceleri cumulare scelus: te nigra uidebat
Præcipites herebi ferre sub antra gradus:
Implesti nomen: mortales perfida mactas
Infantes: miseræ ut Lupus acer oues:
Nomine req; noces: caueas tamen improba: nã qui
Sic nocet: & sibi met est opus ut noceat.

¶ De morte Francisci Crassi:

¶ Multa senem fugerent Crassum ne commoda: uultu
Cogeret atq; alio fors mala multa pati:
Mors iuuenem rapuit: rapuisset quæ fera si sic
Pompeium: coleret non socer astra deus.

¶ Liber Secundus.

¶ Eiusdem.

¶ Dux cecidit uicti Crassus post funera bellis
Aeternum nomen Crassus ad astra tulit:
Nam uictor moriens quū plus nō possit ab hoste
Vinci:perpetuæ nomina laudis habet:

¶ Ad Bartholomeum branzonum.

¶ Bartholomæe decus clarū quo forma supbit
Tam bene pictus habes:q̄ bene uiuus habes:
Lumen inest oculis:picturæ quale sereno.
Splendet phoebeis æthere luminibus:
Purpura lacq̄ genis :fuluum sub crinibus aurum:
Pectus ebur pingit: collaq̄ labra rosa:
Non loquitur dices:dabit & natura loquellam
Nanq̄ modus rerum quod petit:illa facit:
Ore oculis uiuens:uiuas ut uoce necesse est.
Viueresic potuit Pigmaleonis opus.

¶ De puero mira arte picto.

¶ Da puero uocem picto:natura magistras
Tollat ut artificis candida fama manus:
Nec fieri timeas portentum:picta loquetur
Non facies:nam quum te duce uerba dare
Incipiet:pictam tunc desinet esse:uidetur
Hoc tantum quoniam picta q̄ ore tacet:

¶ Liber Secundus.

¶ De Eodem.

¶ Aut ars naturæ pingit nunc iuncta potenti.
Aut hoc naturæ dextera fecit opus:
Nam tantum uario faciemq; manusq; colore
Quæ formare potest: non generare potest.

¶ In Cæculum.

¶ Quam pius in fratrem Gallus: quã frater in illũ
Dyndime sit: uersus hos lege certus eris:
Frater habet mensas diues quas Gallus eburnas
Quæ frater diues: iugera Gallus habet:
Fulga dedit fratri Gallus crysendeta: frater
Tradidit auratas Galle tibi pateras:
Vestibus utuntur paribus: domus una: supellex
Vna illis: gemino corpore: mens eadem:
Quod ne concordēs animos uis distrahat ulla
Coniuge de fratris pignora: Gallus habet.

¶ De Eodem:

¶ Hystorias omnes & sacra poemata uatum
Assidua si quis sedulitate legat:

Non tamen inueniet tanto pietatis amore

A familiariter

Quæ iungant fratres uincula sancta duos:

Quanto se Gallo coniunxit cæculus: Hector

Nam pro fratre suo si ferus arma tulit.

Afflixit græcos omnes: & sapius illi

Dilectam tribuit non tamen Andromachem

¶ Liber Secundus:

¶ De Eodem:

¶ Cacus ut coo pingatur Apelle meretur
In tabula laudis clara trophea suae:
Gesta quibus superat magnorum maxima regum
Non tamen ut tulerit Pallados arma feræ:
Struxerit aut pario sublimia marmore tectas:
Vexerit aut plena fulua metalla rates:
Coniugis ast fratri cessit quia foedera Gallos:
Hoc syriæ regem tollit ad astra decus:

¶ De Eodem:

¶ Obliquo ponas fratres quos Iuppiter axe
Per quem flammiferas ducit Apollo faces:
Sunt Gemini Lædæ soboli iungenda propago
Nam uelut alternis sydera castor habet
Et Pollux: thalami diuisit caculus horas
Vxorem alternis Gallus & ipse premit.

¶ De Eodem.

¶ Aestiuæ fugiens Veneris dum spicula linguis
Coniugis amplexus deliciasq; tuæ:
Et simul as aliis urbem te poscere causis:
Coniugis in thalamo Cæcule Gallus adest:
Et simulans aliis illum se poscere causis
Quam fugis exanguis strenuus ille petit:
Quis uestrum melius simulet: tua differat uxor:
Tempore quæ longo te simulare cupit:

¶ Liber Secundus.

¶ De eodem.

¶ Vxorem fratris cessisti Cæcule Galli
Arbitrio: thalami iura fidemq; tui.
Furta nec ulla times: Phrygiæ qd̄ lumina matris
Vt mos est Gallis hunc coluisse putas:
Sed te met fallis: Samia non inguina testa
Perculit: exausti non gregis iste uir est:
Castratus Cybelis quâuis fit Cæcule Gallus
Testiculos Veneris Cæcule Gallus habet.

¶ De Eodem.

¶ Nō odii flammis tumidæ nō perfidus iræ:
Fulmine: non aliquo Gallus amore furens
Te uidet ast quoniā tenuē sine uiribus umbrā:
Non aptum Veneris spicula ferre manu:
Pro te uult clemens tantos tolerare labores
Tot mala: tot clades: tantaq; damna pati:
Hic est uerus: amor: pietas: hæc maxima fratris
Vt ualeas uires debilitare suas.

¶ De eodem.

¶ Legerat infames mensas coenamq; Thiestis
Cæculus: & miseri trista fata senis:
Crimen & exhorrens sæuum: damnauerat omnes
Sanguine qui sparso uulnera fratris amant:
Ecce uidet Gallum qui candida colla petebat

¶ Liber Secundus

Coniugis: & niueos non sine fraude sinus:
Conticuit: potius dilectæ macus haberi
Coniugis: exoptans q̄ nece fratris atrox.

¶ De Eodem.

¶ Nil nisi qđ prestas uxori cacule uerba
Aut tantum uariis oscula mixta iocis:
Aures illa tibi tantum dat Cacule: reddit
Et merito uariis oscula mixta iocis.
At Gallo peragit quia rem: res sedula præstat
Accipe: lex iubet hoc munera quæ tibi das.

¶ De Eodem.

¶ Sūt tua quos peperit cōiūx tibi Cacule nati:
Sunt peperit coniunx quos tua Galle tibi.
Quos tua nō peperit tibi sunt quoq; cacule nati
Quos tua non peperit sunt quoq; Galle tibi
Res noua: q̄ uobis sūt pignora pignora nō sunt:
Est idem uobis filius atq; nepos:
Hæc soluat phœbus: uestrum quis credat: uterq;
Vnius pueri patruus: & pater est.

¶ Epitaphium philomellæ:

¶ Hic rigidus Philomella lapis te claudit: eodē
Tempore nata mihi: tempore rapta mihi:
Dii bene: nam postq̄ debebas nata iacere
Me patre: q̄ nondum me patre nata iaces.

¶ Liber Secundus.

¶ Siluula Hieronymum ueritatē pfidiæ accusat.

¶ Quæ tecum loquitur puella: quæ te
Amplexu fouet: & libidinosis
Verbis prouocat ad thori iocosas
Picti delicias: femur tenellum.
Pectus candidulum: manu proterua
Quæ monstrat tibi: quæ tibi uolenti
Præbet basta dulcibus labellis.
Signat dentibus & genas malignis
Exardens sybaritico furore.
Hæc est saxea firmitas amoris?
Hæc atro stabilis fides diurno?
Hoc uult nobile nomen ac honestum
Quod stirpi proprium tuæ tibiq; est?
Sed credas tua me canente furta
Qui te nomine ueritatis omnes
Falso perfide nunc uocant: uocabunt
Vero nomine fallitatis omnes

¶ Ioanni Matheo Aueroldo

¶ Pro te tartarei peterem qui limina regis
Et qua centumanus fulminat ore gyges.
Zanclæ atq; sinus scyllæ sæueq; carybdis
Qua pellunt fragiles æquora surda rates
Me fugis: hoc scelus est: hoc ingens crimē: amicū
Et post te dicis uincere pirithoum.
Non amat atq; colit: quisquis timet: inuidit: odit:
Rede uices pyladi te colo: te ueneror.

¶ Liber Secundus

¶ In Syluiam

¶ Cur tam ferrea semper es puella?
Credis forte tui iubar nitoris,
Longis ducere saculis decorum:
Sed te decipis impudens: capilli
Aurum qui superant: comasq; pulchras
Aurora: croceas: cadent senecta
Tristis quum ueniet tremente gressu:
Oris purpureum tui colorem
Squallentem fieri uidebis & tu
Exanguis: moritura: curua: tristis:
Mammi horrida pendulis: aperto
Rugosi femoris lacu mephitim
Et semper patulo uomens hiatus
Flebis: praeteritum misella tempus:
Curru peruolat ecce clara phoebus
Velox sydera: labitur citatis
Tempus cursibus: ut solent uolucres
Ut sulcat mare si antibus carina
Ventis ut iaculus manu potenti
Impulsus: rapidis uel annis undis
Dum fas est igitur decus iuuentae
Exerce & facilis uelut puella
Manus da gnydiae dex iocosum:
Lasciuuit merito tener iuuenus
Lascius merito iocatur agnus:
Quod tempus petit illud est honestum

¶ Liber Secundus.

¶ Alloquitur qui ueneri se dicarunt.

Volturn
¶ Aspice qui Veneris lasciuum numen adoras:
Qui colis aligeri tecta superba dei:
Aetneis ueluti scintillat flamma caminis:
Ferreæ uulcani quum quatit arma faber:
Vtq; leues stipulæ latis uruntur in agris:
Quum grauis accensos adiuuat aura focos:
Viscera flammatis exardent nostra medulis:
Corq; meum sæuo cogitur igne mori:
Quodq; tuis spectas oculis miserabile uultus:
Hoc mihi pollicitis intulit acer amor:
Inter si lachrymas semper miserofq; dolores
Vulnera: tela: faces: uiuere quæris: ama.

¶ Syluula. Hieronymo Veritati.

¶ Montibus & pratis florentibus aurea primum
Matre sua placidus castra locauit Amor:
Nondum tollebant urbes super astra superbum
Turribus excelsis Pallados arte caput:
Numina syluarum letali sauitia telo
Ardebant flammis:q; uelut etna suis:
Tu nemus umbrosum: liquidas tu deseris undas:
Ac si non coleret florida rura Venus:
Et fugis ad Circem magico scelerata ueneno
Mutabit formæ quæ decus omne tuæ:
Inter ciuiles fraudes: nam furta doloq;
Exercet: didicit quæ male fidus Amor.

¶ Liber Secundus.

¶ Eidem.

¶ Te puto sicaniis genuit Vulcanus in antris
Coniuge non pulchra: nam ferus es nimium:
Ignita tantum scintillæ semine diro
Sed te: qui non est ignis acidalius:
Corde Venus flammæ gestat: sed nectare miscet:
Ambrosiam placidæ flamma tenet Veneris.
Ambrosia: nihil est in te: Veneris nihil in te:
Vulcani est in te: si quid habes Veneris.

¶ Querula lamentatione recenset loca iam pridē
amanti iucunda:

¶ Fons sacer riuo uitreo per herbas
Qui fluens murmur uirides amicum
Concinis sonno: mea lux: meum cor
Qua manet ora?

Arbor excelsis super astra ramis
Quæ caput tollis satyros amena
Protegens umbra: mea lux: meum Cor:
Qua manet ora?

Mons iugis pulcher: nemus & beatum
Quod tegunt laurus: coryli: cupressus
Fagus: & myrti: mea lux: meum Cor:
Qua manet ora?

Prata quæ fertis thyma: quæ marathra
Lilium: thymbram: uiolas: anetum
Quæ rosas. mētham: mea lux: meū Cor
Qua manet ora?

¶ Libet Secundus.

Aura quæ dulci resonas susurro
Arborum frondes quatiens uirentes
Quum furit Titan: mea lux: meum Cor
Qua manet ora?

Fons niger: latis uiduata ramis *degenz uel haphora*
Arbor: obscuri iuga montis: herba
Arrida: & pratium: coryli cupressi
Aura ualete.

Vos Venus spernit: tener & Cupido
Nox regit densis tenebtis opaca
Sedibus postq̄ mea lux: meum cor.
Non manet istis.

¶ Orat obtestaturq; Venerem Syluula ut ce-
sto erronem feriat.

¶ Immites ficili Venus decora
Quam tollunt: celebrant: colunt: adorant:
Cui dant munera gratiæ triformes:
Quã circum uariis Cupido pennis
Lasciuus uolitat: trahens pharetrã
Ex fulua nitidas manu sagittas
Inuicta laqueos & arte texens

Duxit sub iuga qua deum parentem:
Si mauros placuit tibi superbus
Aeneas: pater: & tener proteruo
Fossus dente ferae puer cruentas
Torque flammifero furens a silo
Cor qui me iuuenis premit seritq;
Et nostros cito fac petat penates:

CLiber Secundus

Sic myrto: uiolis: rosa: lignstro
Componam uirides tibi corollas
Sic magni Iouis intulisse semen
Credam te tumidis maris procellis
Ad nos candidulo sinu uenustam:
Sic semper celebrans colensq; dicam
Magno nomine te deam deorum.

CHieronymo ueritati.

CMe cruciat sauo pestis uiolenta ueneno
Quæ legem pestis non habet atq; modum:
Pallida nûc: nûc sum ueluti rosa pupureus flos
Frigida nunc glacies: ignea nuuc glacies:
Me circum uolitant umbræ: scelerata flagellum
Concutit horrendas atq; Megara comas:
Aut uidi nymphas: aut me uidisse putau
Somnia qui faunos cernere me faciunt:
Consului Venerem quis morbus: rettulit illa
Græcus equus manes te quoq; sic cruciant:
Græcus equus cui pars pedis ultima deficit: os quod
Summittunt manes: sed breue: non mutilum:
Quo si non uenies ad me ferus iste iuuenam
Græcus equus faciet me quoq; Pasiphaem.

CHieronymo ueritati.

CSunt sub marmoreo Tibi norica pectore Tela
Ferreus est adamas uulnificusq; calybs:

¶ Liber Secundus.

Aereus æratos agitat qui spiritus artus
Visceribus Scyrón subiacet ipse tuis:
Battus & in lapidem uersus lilybeus: & othrys
Didyma. pidus: arhos: Cynthus: olympus: cryx:
Te pater armatus genuit sæuissime: mater
A Niobe durum traxit iniqua genus:
Lac tibi Tartareum flammis armata Chymera:
Mortibus innumeris lac dedit hydra nocens:
Mitior est dipsas: iaculus: seps: amphisibena
Tam fera corda ferus nec basiliscus habet:
Saxosum pro corde tulit Saturnus ophitem
Mars tibi caucaseam sanguine pro glaciem:
Non tam dirus erat genuit puer improbus ille
Quem patre Cephiso carula Liriope:
Duriciem te quisq; uocet: ferus est: ferus ut sit
Qui quoniam tantum ferreus: & ferus est.

¶ Querela Syluiae:

¶ O quæ fumi uomos geris Chelydros.
Atris uertice pro fero capillis
Alecto stygii ministra regis
Ad nostræ uenias domus penates
Infastos: referens uenena nigri
Quæ ructat canis horrido sub antro
Orci tergeminus: triceps: trilinguis:
Ad mortis propero cruenta fata
Infœlix quoniam: Megæra tuq;
Ardentes quatiens faces: malorum
Et tu perfida criminum feroxq;

¶ Liber Secundus. ¶

Iam iam portitor impia paludis
Telo saucia perfido: sichæi
Coniunx ut miseri: misella phyllis
Et: uel lesbia quam Phaon puella
Odit trux nimium proteruus: atrox
Ensem iam capio: rogi uel ignis
Ardet iam crepitantibus fauillis:
Flet tristis pater: ardui sorores:
Lamentis feriunt polos olympi: j
Onymphæ faciles: Dryas: napææ:
Et tu syluia blanda: pulchra: mitis.
Fontes: flumina: prata: rura: montes
Hoc est q̄ loquor ultimum: ualete
Sæuas ibimus: ibimus sub undas
Linquentes rabidis tenella membra
Vrsis: uulturibus: lupis: leænis:
Hoc donum meruit fidele pectus
Nostrū: cādida: mēs: pudicus ardor
Cordis: spes hilaris: decēs uoluptas:
Periurus: ferus: improbus malignus:
Mendax: sacrilegus: malus: molestus
Fallax: proditor: impius: profanus
Est uir quilibet: hāc grauem puella
Pestem corporibus fugate castis.
Aurum spernite: muricisq; tinctas
Vestis: carpathii maris lapillos:
Illis muneribus latent sub angues
Diri: letiferi latent Leones:
Heu heu me tenera mori iuuenta

C Liber Secundus.

Cogis nomine sub pio cruenta,
Sed te funera post mei sepulchris
Non poenis sine sospitem ualere:
Permittam: sequar umbra sed figuris
Horrenda innumeris: Bison: Chimera
Seps: prester: crocodilus: hydra: Tigris:
Taurus: gryps oculos tuos & ante
Stans mentem quatiam: mouebo corda:
Te semper stimulis agens & igne
Non paruo miserum premam timore:
Donec tu manibus tuis tibimet
Pectus perfodies: dabisq; poenas:
Iustus Iupiter est: necabis illa
Te: qua me miseram necas sagitta:

C Ioanni siculo.

C Tusca motiēs animas inter qui plectra beatas
Cantat adhuc mores Laura pudica tuos:
Alloquitur uatem septem modulamine uocum
Qui potuit scythicas sollicitare feras:
Eumenides mulcere: Canis tres claudere fauces
Tutus adire Stygem: tutus abire styge:
Vertice nunc coelos tangam glacialibus oris
Ibit ad ardentem nunc mea fama polos:
Nunc ego laudabor celsæ super ardua Cirrhæ
Saxa sedens: hederæ: nunc ego dignus ero:
Me legit Augusta uates Aetneus in urbe
Nunc quoniam docte dulciter egregie:

¶ Liber Secundus

Non legit immo nouans: me met mihi reddit in illo.

Impellor: timeo: deprimor: uor: amo:

Illius & toto totus sub pectore: uersus

Quos legit ille: lego: quos canit ille: Cano.

¶ Ad eundem.

¶ Quū legis Hetrusci diuina poemata Vatis

Diuinum sacro pectore numen agis:

Et uelut Euboicis ueniens tūc doctus ab antris:

Non sacra mortali carmina uoce canis:

Sed Iouis & superum narrans oracula: dicis

Quæ deceat superos: quæ quoq; uerba Iouē:

Si roseos Lauræ uultus moresq; pudicos:

Ante oculos laura est pulchra pudica tuos:

Si miseri flammas: cæcum si uulnus amantis:

Exardens patitur uulnera cæcus amans:

Detegis affectus: declaras gaudia: luctus

Exprimis: & propriis spemq; metumq; modis:

Verius & reseras amborum corda: simulq;

Fecerunt illi: fecit uterq; sibi:

Splendida si rursus Franciscus ad astra rediret.

Elysi linquens regna beata soli:

Noscere te melius sua carmina disceret: atq;

Se decus & mores Candida laura suos.

¶ Eidem.

Quum canis dulces Veneris labores

Quum faces nati geminas: pharetram

¶ Liber Secundus.

Telaq; & pulcher tibi dat cupido

Tela facesq;

Pallados uires: clypeumq; scœuis

Anguibus nexum: modularis arte

Forte si docta: tibi dat cruentam

Gorgona Pallas:

Si lyræ pulsas ephyres sub antris

Fila phœbeis agitata plectris

Plectra phœbeis ephyres sub antris

Dat tibi phœbus.

Si iocos blandis salibus petulcos:

Verba si sacris bromii dicata

Fronde crescentes hederas sequaci

Dat tibi Bacchus

Si comas Lauræ roseosq; uultus

Carmen hetrusci lepidum poetæ

Si: tibi lauros gerit illa: carmen

Dulce Poeta.

Phæbus: & Pallas: Venus & Cupido

Cornibus clæmens positis Lyeus

Laura Franciscusq; tuo sub una

Pectore uiuunt.

¶ Antimacho:

¶ Quam fera sanguinei stimulis Bellona flagelli

Impulit in Gallos agmina nostra duces

Marmaricus libycis uelut & Leo Turcus in aruis

Fulmineo pauidas dissipat ore feras:

¶ Liber Secundus

Barbaricos fudit populos clarumq; triumphum
Ad Veneti duxit regna superba ducis:
Hic quem forte putas imbellem: strenuus hostes
Contudit: ut fragiles æquora surda rates:
Ac ut gonziaci sequeretur fata tyranni
Non timuit diræ tela cruenta necis:
Pro meritis poscit tantis nunc premia: possint
Ut tantum miseri carpere gramen equis
Ipse piæ Cereris fruges & dona Lyei
Non cæcidit pugna qui cadet ille fame?
Exposuit uitam belli qui tempore: uitam
Tranquilla saltem tempore pacis alat:

¶ Augustino Barbadico:

¶ Quis Romæ dominos gentem superare tuetur
Vnguibus: & forti quam leo dente negat?
Quæris opes: auri quicquid Gangetica tellus
Quicquid habent Hermi flumina: quidq; Tagi:
Hæc habet: arma petis: potuit domuisse feroces:
Illyricos: Parthos: Sauromatasq; truces:
Italiæq; omnis uires: uis iura fidemq;
Et fidei celebrat iuris & ista decus.
Insignis populo sancto ueneranda senatus:
Incluta consiliis: relligione pia:
Omnibus his æquat Roman: sed magna potentis:
Augusti superat principe regna suo.
Nam si magnanimus bello dux ille potensq;
Tutor erat pacis: iustitiæq; pater:

¶ Liber Secundus.

Hæc sibi non populo præstabat dona: sed iste
Non sibi: sed populo quod facit: omne facit:
Consultit: ædificat: pugnat: studet: auget: alitq;
Pascit: amat: uiuit deniq; pro populo.
¶ Vi fuit ille deus: non libertatis amore:
Non sibi: sed patria: qui regit: ille regit.

¶ In Iulium spernentem diuitias.

¶ Ridet ingera Iulius syennes
Et messes latii novas beatis
Et quod nectareum cadis phalernū:
Annosis roseus gerit minister
Vestes muricis oblitus cruore
Auro fibula circuit nitente
Aut quas: aut uiridi colore gemmas:
Charos fluminis indici lapillos:
Vel quæ carpathiis leguntur undis:
Crassi diuitias Midæ potentis:
Solos & fore pauperes beatos
Affirmat: nimis est sagax: acutus
Quæ nullo ingenio potest habere
Squallens: paup: inops: misellus: æger
Exhorret: fugit: increpat: laceffit

¶ Ioanni Mariæ Placentino.

¶ Improba clamosi sequeris cur iurgia circis
Infani lites & fera bella fori

¶ Liber Secundus.

Qui potes aonii calso sub uertice montis: *uultus*
Argutam phoebi sollicitare Lyram:
Ismarius ueluti quum calsa cacumina uates.
Parrhais & sauas quas uidet ursa feras.
Carmine ducebat uel quum truculenta Chymera
Placauit dulci pectora flammiumæ
Causidicis tandem linquas pallatia raucis.
Quos rabies saui quos decet ira canis:
Non aganippæas delectant bella sorores:
Tristia uirgineus non petit arma chorus:
Quo ruis infœlix: qui phocidis arua relinquit:
Ut se plebeis ingrat officii:
Se iacit in tumidum uentis resonantibus æquor.
Cum ualeat placida Ludere tutus aqua.

¶ Balthassari Crasso.

¶ Candida torquatas poscit Cytherea colúbas.
Lasciuum numen uictima blanda decet.
Dindyma frenato cybeles petit alta Leones:
Magnanimus magnæ conuenit ille dex:
Obliguos sol clarus equis cito præterit axes:
An decet ut tardo peruolet astra boue?
It per sydereos rex falcifer anguibus orbis
Quid mirum gelido si placet hydra senis:
Tigri bacche petis placidi uineta timolis:
Horrent pauidæ: tympana rauca fera:

¶ Liber Secundus.

Per freta pisce sedes madidus nat cerula Triton
Obruit unda furens sit licet acer equus.
Qui mittit pueris mittit qui saua puellis
Spicula: nil mittit: sint preciosa licet:
Dent costum: gemas: pinguis det munus amomi:
Aurum: marmor: ebur: uellera: thura: crocum:
Sparta: tyros: patala: panchaia: caucasus: hermus:
Euboicum littus uel thasos atq; tagus
Qui petit hanc crasso: dent dulcia carmina uates
Vatibus: & claris nomina clara uiris:
Militibus galeas: pueris follemq; trochumq;
Nil dat: qui non dat: quæ dare dona decet.

¶ Danti Aligerio.

¶ Non ego sed uirtus laudat te: cynthius alto
Laudatur croceis q; nitet axe comis:
Carmine ni dulci fleret scelus attica pellex:
Tereos haud claræ nomen haberet auis:
Dulciter obliquis mazandri funera ripis:
Ni sua cantaret non coleretur olor:
Lydius auratas quoniam pactolus harenas:
Gignit: ad æthereos tollitur astra polos:
Quum libet excelsis bimarem sub rupibus isthmon
Permulcens satyros ad tua plectra moues:
Est tuus Aeurotas: Helicon: Delosq; Rhodosq;
Est tua pimplæo quæ cadit unda lacu:
Hectora cur fortem: cur fama canebat Achillem
Egregios uirtus non tacet alma uiros:

¶ Liber Secundus

Nobile laudari decus est: rem laudibus aptam
Eximiiis facere: est sed magis egregiam.

¶ Bernardino Maffebono:

¶ Mortales fateor cælestibus ætheris astris
Pellimur: ut madidis uncta carina notis.
Iugera per grauidas hinc surius urit aristas
Decoquit ardenti scindit & arua face:
Flatibus hinc scythici boreæ glaciemq; niuemq;
Frigoribusq; suis frigida densat hyems:
Hinc Bellona furit stimulis agitata cruentis:
Hinc mouet idomitos Mars truculētus eq̄tos:
Inde: salus: morbi: pax: foedera: iurgia: lites:
Sydera. non generant nos sine patre tamen:
Sol: Mars: Luna: Venus: Saturnus: Iuppiter: Arcas
Non nostræ formam frontis & oris habent.
Dat genitor mores: animam dat sanguine mixtā:
Dat uultus: oculos: brachia: crura: pedes.
Nascitur icterico patre cur si sydera poscunt:
Quæ bona sunt tantum filius ictericus:
An coelum ægrotat? generant nos crede parentes
Arrigitur nullis mentula syderibus.

¶ Antonio Caballo:

¶ Accedam tumidas nūquid male sanus ad urbes
Si nihil est in me quod petat urbis amor:
Ambicio ciues agitat uasana superbos:
At mihi displicuit semper inanis honor:

¶ Liber Secundus.

Illorum pectus Crassi premit improba pestis:
Me Curii mores Fabriciiq; decent:
Furta sequi Veneris gaudent scelerata procaces:
Aligeri fugio tela facesq; dei:
Sumen aprumq; uorant:boletos:ostrea:mullos:
Est lactuca satis nobilis esca mihi:
Per fora clamosas exercent stridula lites:
Nil clamore mihi tristius esse potest:
Inter se certant odiis:rabidoq; furore.
Dulcia tranquillæ foedera pacis amo:
Expellunt:rident quem non tegit aurea uestis.
Me rudis & pullo uellere læna tegit
Vrbem non igitur poscam quæ nil tenet urb is.
Vrbs est in medio rure beata mihi.

¶ Comiti Fulgolino:

¶ Fulgentes aures bonis Thalia:
Fulgosi thalamos petas tyranni.
Sed uultu caueas libidinoso:
Ne pergas ueluti soles petulca
Quum cantas Veneris nimis salaces
Motus:delicias:iocos:rapinas:
Non molles Triniæ coluntur ara:
Isto sub duce:non tagi puellæ
Saltant:non Bromii quatit furentis
Thyas cymbala:sistra uel sacerdos.
Quæ plorat Pharii bouem Canopi:
Non inter Sybariticos Cinædos:

¶ Liber Secundus.

Infanæ pathici cubant Cybellis:
Sed ponit grauitas Catonianos
Mores ordine: candidus decensq;
Est iunctus pudor aureo decoris
Est clamens pietas: fidesq; recta:
Est sinceris amor: probus: pudicus:
Virtus deniq; quælibet facelli
Huc currit uelut ad fores amici:
Nam princeps domus inclytæ Solonis:
Lleges continue legit uerendas:
Et cur nimbi sonas maris procellas:
Venti concutiunt: tremat uel orbis
Et crebris facibus micent olympe
Iignes quam sonitu pòli resultant
Horrendo gemini: mouetur axis:
Cæsus qua ratione: quaq; lege:
Sol cancrum petit: & petit iuuentum:
Qui cœlum teneant dei profundum
Quid trinum numero Iouis sub uno
Numen numine disputat docetq;
Cuius candida quum uidebis ora:
Demissis oculis: genuq; flexo:
Dicas talia uerba te monemus:
O sacrum latix decus Camænx:
Phœbi perspicuum iubar nitentis
Vultu me lege te precor benigno:
Læto: sydereo: Lacus paludes:
Syluas: iugera: flumina: antra: colles
Namq; inter canimus Leues auenas:

¶ Liber Secundus.

Dura uersiculos Marone dignos
Dulces: grandiloquos: graues: seueros
Det Baptista tibi sacer poeta:
Qui rupem bimaris tenet corinthi:
Eurotam: Lyciam: rhodon: recessum
Et quo delphica concinis sacerdos:
Non mel dant culices: apes beatum
Si nectar petis: est opus requiras.

¶ Epitaphium Gasparis Perusini

Mucronē dederat cui Mars ferus: agida Pallas:
Strenua cui Veneti bellica signa duces:
Gaspar habet corpus tumulo Perusinus i isto:
Mucronem mars hic: agida Pallas habet.

¶ Eiusdem.

¶ Mēte gravis: pietate: fide p̄bus iclytus armis
Ductor agens Veneti martia castra ducis:
Te Gaspar puline tegūt hęc marmora: uos hęc
Marmora mens pietas arma fidesq; tegut.

¶ Eiusdem.

¶ Ductor magnanimus leonis inter
Ductores Veneti feros sepulchro
Hoc Gaspar Perusinus ossa claudit:
Si quantus fuerit requiris ultra:
Non nōscis puto martios triumphos.

¶ Liber Secundus.

¶ Francisco frisono de somno Syluicæ

¶ Frondosa recubare cum sub umbra

Vidissem roseos meam puellam

Flores inter: & alba per ligustra

Corpus candidula suum tegentem

Quod non candidulum toga tegebat:

Vitrum purpureas rosas ut album

Clari fluminis aut aquæ lapillos

Suspensus gradibus leniq; motu

Accessi: refouebat illa lassæ

Cordis spiritulos: premens cadenti

Lympha uertice pectoris meatus:

Cornu flexile: pendulam pharetram:

Lyncis quam maculosa pellis atq;

Ornabant uario decore tela:

Dextra non procul a sua tenentem:

Errans somnia uana quæ & per ore

Incerto & tenui locutione

Ventis uerbula murmurabat ista.

O charo mihi charior parente:

O dulci mihi dulcior sorore:

Me iocundior: o mihi meaq;

Vita gratior: o mei lepores:

Cor: mens: delitia: iocæ: uoluptas

Amplector Ioue te fauente tandem

Tandem te manibus meis & ore

Te te libera bassare possum:

Tangas nectaris o: tui papillas

¶ Liber Secundus.

Tange: o tange manu tuos amores:
Quid cessas: teneris pio labellis:
Dente inferre notas: & omne corpus
Nostrum hoc ducere cyprias ad aras:
Inter me medios sinus cubantis
Tunc mox composui osculis petentem
Et multis satiare saepe coepi
Iungens pectora pectori: simulq;
Os ori: manibus manus: femurq;
Exultans femori: labore grato:
Lumbis sub tremulis: micante lingua
Flexis cruribus anxio uel ore:
Et dulci Venerem citare pugna:
Credam nunc sapientibus probisq;
Verum est omnia nos quæ imaginamur
Nobis fortiter euenire casu:
Hæc est regula dulcis & faceta:
Hæc si sunt sophiæ probata dicta:
Curo dogmata nil Catoniana
Nec sæui tatii: numæq; mores
Hirsuti celebrent suum solonem
Nos tantum lepidi decent libelli

¶ De Laudibus Syluiæ. Frâncisco Bonallio

¶ Sit cœli uirtus sint sydera fortia quamuis
Et ualeant uires sanguinis: atq; loci.
Strenuus hinc quis sit fortis. probus atq; beatus
Fortior est tamen his imperiosus Amor:
Infortunato nam syluia nata sub astro
Scorpius. ardentes cum tenet acer equos:

¶ Liber Secundus

Vallibus in medijs duro generata subulco:
Inter equas recubans semper & inter oues
Compositis loquitur uerbis: & murmure blando
Rustica nil duræ rusticitatis habet:
Incessu graditur lento: risuq; modesto:
Aemula purpureis floribus ora mouet.
Naturam Cœli motus geminosq; parentes
Sanguinis atq; loci nobilitant Amor.

¶ Petro Brauo de ægrotatione Syluiæ

¶ Syluia feruenti mea soluitur hemitritæ:
Pressa uelut geticæ sole calente niues.
Aestuat & tumidis agit præcordia uenis
Exhalat nebulas tristis & ore graues:
Vincebant biferi quæ picta rosaria pesti:
Obscurat croceus pallida labra color:
Squallent ora situ maties turpissima membrum
Attenuat: rabida corporis omne fame
Non ornant crines niceæ non tempora uitæ:
Candidulum pectus flammea nulla tegunt:
Ordine non recubat: nunc huc nunc uoluitur illuc:
Nec curam sancti casta pudoris habet.
Mactaui cereris natæ stygioq; tyranno
Et taurum & nigras relligiosus oues:
Ferret. adhuc: uates medicos oracula diuum
Ut mea lux: ualeat consule Petre rogo:
Si tibi cura mei est: uno nam uulnere ferret
Flumine mors nigro sub stygis una duos:

¶ Liber Secundus.

¶ Marco Antonio Mauroceno

¶ Maurocene fauet posita cui gorgone pallas
Cui iam se totum pulcher Apollo dedit:
Si pia delectant iuris te foedera sancti
Candida si patrii diligis acta fori:
Regia tecta petas ubi dux solet atq; senatus
Romuleo leges composuisse modo:
Et quasi torum subsellia maximus inter
Dic age quod laudet Romulus atq; Nutia:
Tam cito fas non est causas cognoscere: non est
Fas capitis poenae tam cito ferre manum:
Sapius infontem uerbis accusat iniquis
Improbis: innocuos dillaceratq; uiros:
Gignit abortiuos excusso pectore foetus
Foemina legitimam quae: parit ante diem:
Sape cadit: celeri properat qui currere passa
Cogitur & media saepe iacere uia:
Qui bonus est iudex geminas examine lances
Dirigit aequata subleuat atq; manu:
Audiet Augustus: si talia forte. rogabit.
Ut tua non damnent dicta uerenda patres
Non possum certe dices mihi: maximus ipse
Sed cum sis Marcus maxima Marce potes:

¶ Liber Tertius.

¶ Ad Magnificum Ludouicum Martinengum.

s E tibi quum sensit noster Lodouice dicari
Liber agis tardas desidiose moras
Pamphile clamauit: qd stas: da Cornua fronti
Aurea: purpurea me quoq; Veste tege:

Exornes cædro: securus limina doctus.

Quæ probus ipse colit: zoilus atq; petam.

Nostra legent omnes demissa carmina fronte:

Nomine nam cuius sydera clara petam:

Ob sanctos animi mores: ob numina: nostri

Delitias generis compita quæq; uocant:

Qui Celebrat dominū: seruū fouet: iclyta: Magna

Aurea quæ non sunt aurea reddat amor.

¶ Suburbanum Xanctini aurificis laudat.

¶ Angustæ Credis Xantini Culmina Villæ:

Paruaq; sub paruo limina clausa loco:

Exiguum quoniam Tectum est & limina parua

Falleris hæc magna est hæc spaciosa domus:

Sexcentum thalamos thalamis capit ista. duobus:

Longa sub angustis Atria limitibus.

Porticus est ingens: immensa Cubilia: thermæ

Vestibulum: cellæ: pergula: crypta: penu:

Miraris: Magnus locus est: qui limina parua.

Paruus habet Magnis semper aperta uiris:

Libertas quem blanda Colit: quem casta uoluptas.

Qui tenet aoniis regna dicata deis:

¶ Liber Tertius.

Quãuis uasta domus surgat: sunt parua tenacem
Et solum: dominum limina quæ capiunt.

¶ Ad Georgium Vallam:

Lumina niliacæ centum clausisse iuencæ
Custodem cytharæ carmine moenaliæ
Hæctoreæ phœbum mirabar pergama Troiæ
Concentu querule composuisse lyra:
Nec non cadameas Amphion uersibus arces
Placasse eumenides orphea tartareas:
Isthmia te bimaris miror nunc saxa corintheta
Tam doctum docta sollicitare cheli.
Inter mortales te solum mirer ut omnes
Pierias merito quæ coluere deas:
In saxum fatis est: quoniam plus uertere saxum
Aspera quæ dulci saxa mouere sono.

¶ Magnifico Ludouico martinengo:

Forte times saxi truculento uulnere fati
Ne rapiat natum mors uiolenta tuum:
Quod nimium prudēs: primis quod sedulus ânīs
Componit dictat: differit: urget: agit:
Non opus est timeas: nam quis mors fera: ciues
Aspiciens alios hunc putat esse senem:
Te spectans puerum: uix credit ab ubere raptum:
Bis pater es: natus te patre: bis puer est:

¶ Liber Tertius.

¶ Marco Antonio Sabellico.

¶ Qui nūc principibus nostris ducibusq; placere
Oprat: & imprimò posse sedere gradu:
Consulis & fasces equitum uel ferre magistri
Præmia uel phixi uellera diues ouis:
Vrbibus & leges & fœdera ponere genti
Ducere laurigeros subiuga uictor equos:
Inclita non magni non Cæsaris arma sequatur
Non fieri studeat Romulus atq; Numa.
Noscere non rerum causas: non culmina Cynthi
Scandere: non dulces composuisse sonos.
Non quid sint numeri: spatiis quibus oia cõstent
Gramaticos spernat: spernat & Astrologos:
Sed fieri cupiat parasitus: moechus adulter.
Fellator: draucus: mango: lanista: coctus:
Sit pedico simul durus mollisq; Cinædus
Principibus nostris: sic puto gratus erit.

¶ Petro Volsco.

¶ Petre mihi dicunt multi q̄ Martia quarant:
Quæ posuit forti moenia fratre Remus.
Quam petit Illyricus Tanaim colitatq; niualem
Quiq; Borystheneo quem ferit urfa gelus
Quiq; manent torui flexo sub poplite Tauri
Quiq; Cleonæi regna leonis habent.
Pontifices celebrant nostris quibus orgia uannis

¶ Liber Tertius.

Tympāna clamoso nec corybante sonant.
Deniq; dat leges ubi maximus ille sacerdos
Ille ille interris qui gerit arma Iouis.
His ego Cæsa petā magnæ Cur moenia: Romæ
Credulus: hic uita qua ratione fruar?
Morio qui non sum: gladiator: uel Citharæ dus
Nosco nec antiquis condita uina cadis.
Nescio pollicitis blandas qui nocte puellas
Ducere: uel Teneros ad sacra tecta mares
Hæc pathicus meretrixq; petant: nãq; oīa Romæ
Cunnus & imberbis munera culus habet.

¶ De Bello Gallico.

¶ Flare solet Zephyri placidū quotpe murmur
Flat uentus Scythici qui uenit arce poli:
Phrixæ fulget coelo quo portitor Helles
Mense: pluunt largas piscis & hircus aquas:
Nix cadit aurati pingunt quum gramina flores
Tristis & infandum flet philomela nephas:
Ad latium ueniat ne gallica turba beatum
Cæsaq; magnanimi Cæsaris aula cadat:
Et uos Ausonii reges in uestra mouetis
Pectora uictrices Marte furente manus:
Quæritis ut sæuum rapiat uel limina Vulgus:
Itala: sub duro uos premat atq; iugo:
Eia age martigenæ soboles generosa Quirini
Agmina Romana barbara pelle manu:
Iungantur Veneti castris tua castra Leonis.

CLiber Tertius.

Italiae solus qui pater arma gerit:
Nungd adhuc Gallis credis Florentia? florem
Si bene caeca putas diripere tibi:
Et tibi fulua tuum rapuere Neapolis aurum
Dona: greges: menfas: iugera: uasa: domos:
Vincetis fugient hostes: quid corde timetis
Sollicito: parent quis sacra regna Numae:
Altra fauent uobis: Venetus fauet atq; senatus
Nil contra Venetos altraq; summa potest:

CIn eo Idem.

CGalle feræ spiris iunxerunt tristibus hydræ
Auspiciis quæ te numina dira malis
Qua tibi blanditur cauda letale uenenum.
Spargere funesto uulnere saua parat:
Quæq; nitent teneræ facies uelut ora puellæ
Gorgonei uultus post breue tempus erunt.
In la pidem qui te uertent horrenda rigebit
Quæ splendet nitidis aurea squama notis:
Adde q̄ alci d es illi se iunxit amica
Pace colubriferum quo leuat illa caput:
Ergo fugam capias infelix dum potes: hostis
Vipera nam gallis semper acerba fuit:

CIn eundem:

CCristatum nõ Galle caput sup æthera tollas
Si uicere tui plurima regna patres
Atq; Iouis loetos uelati fronde iuuenos

CLiber Tertius.

Phoebea sacris saepe tulere focis
Namq; palatino bis sex sub nomine scripti
Ductores: quorum maximus unus erat
Vulnera non capiens fatorum Munere: qui iam
Aerea scindebant ensibus arma suis
Vt fragilem ferro glattem: uitreosq; trientes:
Vt teneras lactis frangimus atq; pilas:
Aspiciis non bella tuis plus maxima tractant
Inter semideos turba beata duces
Nec quibus inuictos uincas tibi Iuppiter hostes
Misit ab excelsis aurea signa polis:
Galle cades: sumptis nã qui spem ponit in armis
Alterius: cum sit debilis ipse cadit.

CIn eosdem

CForte putas uenetum demes superare leonẽ
Galle: quod alcides te duce bella mouet
Amphitrioniades non est hic fortis & acer
Qui stygium coeca traxit ab arce canem
Qui puer elysis squamosos faucibus angues
Depressit. tenera matre pauente manu:
Strenuus Antheum qui pectore uertice coelum
Sustulit: & sauis dilaceranda feris
Membra ducis posuit: taurũ: stymphalidas: hydrã
Qui domuit ceruam menaliumq; suem
Quiq; cleonæi succinctus pelle leonis
Tristia neglexit coniugis arma louis
Nec leo magnanimus clauas timet iste salignas.

¶ Liber Tertius.

Robora sed ferrum saxaq; dente secat.
Inuictus terræ pedibus tenet atq; duobus
Regna potens: aliis quas mouet eurus aquas;
Quum libet ad cœlum geminis uolat ipigeralis.
Et sacer ætherei se locat arce Iouis.
Quid facies uani delusus imagine somni
In laqueos tandem Galle proterue cades:
Nam tuus Alcides falso dux nomine tantum:
Est Venetus uero nomine req; leo.

¶ In reges Latii.

¶ Quid facitis latii reges: capitolia Galli
Romuleiq; tenent regia tecta Numæ:
Templa: domus: circi: subselia: rostra: colossi
Pegmata: pyramides: amphitheatra cadunt:
Sena iacet: Pisa: Florentia: luna: Volatra
Mœnia discordis uicta iacent Genuæ:
Ardea barbaricos pœstanaq; rura tumultus
Formidant: cladem sicelis ora timet:
Accola lædei trepidus parat arma phalanti
Arma bibunt undis quiq; galese tuis
Proh scelerata fames auri uenisse putatis
Nunquid adhuc hostes ad pia regna truces?
Argentum miseri: pretiosa monilia mensas
Seruate: & largis parcite diuitiis:
Ut iuga uos rapiat miles sub dura cruentus
Et laceret saua pignora uestra manu:
Libertate ualent auri sine munera nil: qui
Aurum plus iusto rex petit. ille cadet.

¶ Liber Tertius.

¶ De Laudibus Urbis Brixia.

¶ Urbem qui quærit deceant quam nomina uera
Urbis: & imperii fama: decus tituli
Hanc petat: est quoniam glebis foecunda: metallis:
Fulua: racemiferi nectare plena Dei:
Vellere tecta suo quæ murice tinxit: oliuis
Fertilis: armento lata: beata grege
Fontibus exundans nitreis: florentibus herbis
Picta: croco foelix: sole: solo: Zephyris
Pace proba: clamens: hilaris: præstantibus armis
Strenua: non una est Brixia: se superat:
Egreditur semet: regnum est: si munera quæris.
Vna est: unius pectora si populi.

¶ Eiusdem.

¶ Condidit hanc urbem quis? galli moenibus acti
Non: quia gallorum non habet hæc rabiem:
An germanus atrox: non credas: perfida non est.
Non cupit indomita cœrimina clade sequi:
Quid petis hæc? oculis percurras: moenia: cæpos.
Antra: lacus: syluas: lugera: prata: domos
Inuictum robur populi: uiolenta mineruæ
Pectora: belligeri tela: facesq; Dei:
Herculis hanc dices fondauit dextra: superbum
Hoc opus est: dextram quod decet Herculeam.

¶ Liber Tertius.

¶ Eiusdem.

¶ Artem si spectes qua perfida certat Arachne:
Iurabis sola hæc moenia pallas habet:
Si methymnæis pendentia cecubâ ramis:
Solutus in hac Thyasos urbe lieus agit:
Si galleas: enses: clypeos: tormenta: sagittas:
Mars ferus hic acies: duraq; tela: mouet:
Si Vates: regnat phœbus: si candida pictæ
Dogmata rhetoricæ: regnat Atlantiades:
Si res: & nummos: hilaris fors atq; beata.
Si mentem: & corpus: Iuppiter & genius:
Omnia si simul hæc: omnes Dii sūt simul: urbē
Quis putet hanc: omnes sunt ubi calicola?

¶ Eiusdem.

¶ Romam tendebat: uidit te Brixia: gallus
Hæc Roma est inquit: moenia iam uideo:
Arx tarpeia caput tollit super æthera cælsum:
Ianiculus longe: respicit exquilias:
Flaminius ludit circus: fera pugnat harena:
Fulget imaginibus: Casariana domus.
Cui ciuis: falsum est qđ credis: falleris hospes.
Herculea est: non est Brixia romulea:
Discessit: Romam: mores & moenia uidit
Clamauit temet: Roma fugis miseram:
Nūc captus: nūc sum dceptus: Brixia Roma est
Hic fama est: illic res uiget: Vrbs ualeas.

¶ Liber Tertius.

¶ Eiusdem.

¶ Brixia qui dicit Veneto seruire Leoni
Te: nescit: quid sint regna: nec Imperium:
Non seruit qui uult: seruit seruire coactus.
Qui seruit: bello uincitur: aut emitur
Te ducibus Venetis nō uicta aut empta dedisti:
Non igitur serua es Brixia: sed socia.

¶ Eiusdem.

¶ Herculeæ populos aliis cur maximus urbis
Præponat ueneta qui deus arce sedet:
Scire cupis: fuluum præponit sedulus aurum:
Argento: sterili iugera culta solo
Qui iuga concutiens scindit ui iugera Taurus:
Dum nolens scindit iugera: perdit opus
Vis dicam paucis: natos sua pignora uictos
Sat plusq̄ seruos diligit: & merito.

¶ Eiusdem.

¶ Cum ueneris natum uidisset in arce: sedentem
Herculea: magni uertice nata Iouis
Clamauit: celer hinc: fugias scelerate Cupido
Si nescis: solam Brixia me celebrat:
Cui Veneris natus: faciles mea iura puellæ
Seruant: te celebrat uir grauiq; senex:
Quæ mea sunt: tua sunt: urbs quæ nunc tollit amorem
Est nimis inculta simplicitate rudis.

CLiber Tertius.

CEiusdem.

CPyramides tollat memphis: iactentur honores

Maxima quæ magne templa decent triuia

Laudet arionias rupes parnastica sedes:

Punica cornigerum laudet harena Iouem:

Mirentur tumuli regis miracula cares:

Miretur sub se Brixia quicquid habet:

Pyramides: thermas: circos: delubra: colossos:

Rostra: palatinas tecta superba domos.

Omnia nam superant hæc artem: credere posses

Vix oculis: urbs est Brixia quicquid habet

Mirari decet hanc: que tot miracula claudit

Nobilis haud uno munere nobilis est.

CIn Bombarderam.

CForte petit summos dū Bombardera penates

Vt phœbi radiis: humida lina daret.

Astra timens coeli ne scanderet aurea cælis

Præcipitem tectis: hanc Venus alma dedit

An mea tecta coles? an te mars noster amabit?

An me deposita: tu Venus inquit: eris?

Mortalem te disce meis sub uiribus: illa

Decidit: o casus candida conditio

Hoc decus est ingens: quid plus sibi foemina posset

Quærere: quàm Venerem reddere Zelotypam.

CIn Cantharum.

Clura maritalis quærit dum soluere legis

Cantharus: & cunno uulnera ferre nouo:

¶ Liber Tertius

Vxoris laudat mores:hortatur Amicum.
Hanc ducas:si uis ducere Penolopen:
Hanc noui:casta est:hilaris:foecunda:uenusta:
Pulchra:decens:facilis:sedula:cauta:sagax:
Cantare qd clamas:quid murmura perdis: Amicus
Respondit:nimis est:hæc bona si tua sit
Nolo nimis castam:nimis hanc dū cāthare laudas:
Vt perdas:reddis Thaida Penolopen:

¶ De bello gallico ad Augustinū Barbadicum
¶ Mars ferox coelum tenet omne:sæuit
Impetus belli sceleratus:ardet
Ira:uesano rabies tumultu
Concutit arma:
Excitat flammæ odium latentes
Liuor inflatos animos cruentat
Estuat dirus furor:& malignus
Ardor habendi:
Furta de furuis saliant cauerhis:
Cæca de cæcis latebris rapina
Tollit e sæuæ gremio Megeræ
Vis caput atra:
Induit luctus piceos amictus
Cote letales acuit cruenta
Quæ rapit mūdū fera trux sagittas
Et capit ensem:
Fugit horrendis stimolata telis
Pax sibi uultus lacerans modestos:
Aequitas:leges:pietas:fidesq;
Terga dedere:

CLiber Tertius.

Cantabros: celtas: arabes: lycambros:

Sarmatas: Traces: cilices: sabeos:

Qui bibunt clarum quoq; fabulosi

Flumen hydaspis:

Pallados pectus latium furentis

In ferum mittit: sonitu remugit

Inachus: nilus: tanais: garūna:

Ister: iberus:

Sudat atneis siculus caminis

Dum faber tundit galeas & enses:

Sudar ardenti retrahens ab igne

Tela Pyragmon.

Parthus armatur: capit arma dactus:

Cœcropis gentes: ephyres coloni

Colchicus miles: pelopis nepotes

Praelia clamant:

O sacrum crimen: cecidit potentis

Romuli regnum: sine clade turmis

Gallicis cædés: posuit quod orbem

Sub iuga totum:

Porsena quod non potuere uires

Maxime: Pyrri populusq; fortis

Hannibal longo superare bello

Nec Mithridates:

Barbarum uulgus domat: incruenta

Gloria tellus: Fabii: Camilli:

Cæsaris magni: Curii: Catonis:

Tam cito uicta est:

¶ Liber Tertius.

Proh pudor martis generata proles
Sanguine inuicto patitur cathenæ
Ferre captiuo uiolenta collo
Vincula duræ:
Non nitet claris solet ut triumphis
Vrbs Remi: celsæ cecidere turres
Porticus: circi: fora: templa: thermæ
Rostra: colossi:
Rex fugam coepit calabrum timore
Pulsus imbelli: silarum: galesum:
Aesarum: lirim: tyberimq; gallus
Possidet acer:
Tusca gens seruit: titulos Volatræ
Senaq; claros posuere: plorat
Flore quæ pulchro miseranda pulchrum
Nomen habebat:
Vndiq; assurgunt lachrimæ: dolores:
Pœnaq; Troiæ: cadet aula magnæ:
Ponet: o ponet latium coronam
Scaptraq; captum:
Iuppiter quondam uelut arce samina
Nubibus pressis pluuiæ capellæ
Obruit terram: scelus ob prophanum
Gentis iniquæ:
Vret ardenti truculentus igne
Nuncq; mortales: Veneris proteritæ
Improbos tantum Bromiiq; cæca
Dona sequentes:

¶ Liber Tertius.

Quæ diu sedes tenuit superbas
Omnium mater scelerum uoluptas
Tristis: infernos opus est poenates
Ut petat acta:

Sed furit magnus Leo qui marinæ
Tethyos regnum tenet: unus alpes
Pellet ad gallum gelidas inertem
Romule gaude:

Roma iam surget Venetis triumphis
Vincet Augustus: reuocabit atq;
Optimos mores decus & colendæ
Pacis amicum:

Vincet Augustus: ueniet nitore
Aureo fulgens hilaris serenus
Annus: infalces pia uel ligones
Tela coquet pax:

Vincet Augustus: renouata calfas
Urbs remi tollet super astra turres.
Porticus: circos: fora: templa: thermas:
Rostra: colossos:

Vincet Augustus: Calabrum sub arce
Dux sedet pulsus: silarum: galesum
Aesarum: Lirim: tyberimq; gallus:
Deseret ater:

Vincet Augustus: titulos Volatræ
Senaq; claros capient: canetq;
Flore quæ pulchro celebranda pulchrum
Dat sibi nomen:

¶ Liber Tertius.

Dicite o gentes igitur latinae
Carmen augusti recinens honores
Tuq; cum Marco faueas latinis
Maxime Caesar.

¶ Deflet Catellum Amicæ.

¶ Sæua canem nostræ rapuerūt fata puellæ:
Qui superi nimium delitiosus erat.
Nam cādore niuem coelo quæ nuper ab alto
Decidit: & uiolas: & superabat ebur.
Fulmineo nō dente ferox: non ore minaci
Non oculis sæuus non tuculentus erat.
Sed pius & mitis: latratu blandus Amico
Lambebat positas ad sua terga manus:
Et qđ uix credes: gemino pede stare solebat.
Erectus: gemino iussus & ire pede.
Cantabat iussus: cantantem uerba putasses!
Dulciter humana dulcia uerba loqui.
Seruabat positas epulas memsamq; paratam
Astringens animi tristia uota suis.
Deficere & potius: ieiunus morte uolebat
Quam nisi cum domina deposuisse famē.
Huius in amplexu recubabat: & huius in ore
Carpebat niueo candidus ore cibos
Currebat uelox: stabat: ueniebat: abibat:
Nequitiis dominam sæpe petendo suis
Egregiis potuit si tot uirtutibus uti
Hic canis: ingenium quis negat esse feris?

CLiber Tertius.

CVilla Clara:

CSi cur clara uocer: uictor qui me regit: hares
Non aures tibi sunt: non tibi sunt oculi.

CAd Ludouicum Martinengum:

Clugera pampineo tetigi quum grata lyeo
Quæq; colit ueluti gargara culta ceres.
Ad tua uenissem sublimia marmore tecta
Tecta palatina casariana domus
Sed timui Martis nomen letale: cruenti
Nec mirum est: Martis sunt fera tela nimis
Centimanus timet illa gyges timet illa Typhoeus
Et fera quæ Nessus ipicula sæuus agit:
Sed postq̄ sensi: doctis te ludere musis
Hic ubi parnasus surgit ad astra biceps
Pallados & dulces meditari carmine cantus
Aegide quum posita: plectra: lyramq; mouet
Ad te tunc ueni: pallas nam candida Marti
Iuncta fero: Martem non finit esse ferum:

CAd Faustinum Mazanum: de figura circuli.

Nobilior quæ sit quæ sit Faustine figura
Dignior ardenti pectore scire cupis:
Circulus est: coeli conuexum cerne cacumen:
Orbe rotundato sydera quæq; micant
Taliter ardentis currit: rota flammea solis

¶ Liber Tertius.

Taliter obscura cynthia nocte micat:
Sufficit ista sibi: se se tenet: omnia claudit:
Quæ capit: hæc tota est corporis una sui.
Deficiunt aliæ: formas premit angulus omnes
Spargitur: angustos destruit atq; sinus:
Ergo sapis formæ sequeris qui dona rotundæ
Ut maneat: sed fac circulus ut maneat.

¶ In Crespinum.

¶ Quisquis ab aonio sacras helicone sorores
Ducit ad argutæ fila canora lyræ:
Cristatus galea: clypeo præsignis & hasta
Pro miseris subeat bella cruenta Deis:
His quoniam parua clausit Crespinus in arca
Plectra: lyram: tripodas: flumina: ferta: choros:
Et iubet angusta sub pixide ferre choreas
Ludere: præcipites currere per salebras
Texere ferta: dapes: instructa sumere mensa
Inq; nouem thalamis disposuisse toros.
Currite nã scelus est ingens: quas delphica claudūt
Nec iuga: grammatica: sub nuce stare deas.

¶ Epitaphium Marcellæ.

¶ Qui legis hos tacito: pcurras: murmure: uersus
Ocia ne somni dulcia uoce fuges
Mortua nõ iacet hoc quoniã Marcella sepulchro
Sed dormit longe fessa labore uia:

¶ Liber Tertius.

Non moritur matrona tori quæ seruat honorem:
Quæq; nihil dignum uulnere mortis agit.

¶ Stephano Gramatico.

¶ Si scelus est in me seriant me fulmina summo
Ignea quæ ueniunt quum tonat orbe deus.
Vrat & exardens siculis me flamma caminis
Quum fera turbatus concutit arma faber.
Scylla meum laceret corpus:laceretq; chimera:
Quæ uomit & tumidas cæca carybdis aquas.
Non durant sub sole niues:uirtute sub ipsa
Et scelus:& moriens cæca libido cadit.

¶ Mercurius alloquitur Sigismöduum Gonziacum:
¶ Thus redolet:sonat:as:sydus sum solis amicū.
Placantur superi:lumine:thure:sono.

¶ In Petrum Aduocatū.

¶ Res stabilis nulla est sub cælo:florida campis
Herba uelut caruo uomere pressa cadit
Soluitur in Zephyros mortalis uita:sepulchri
Certa dies:fluctus nos rapit ad stygios:
Rustica quæ Petrum:non Petrum dextra peremit
Qui gladio periit:non periit gladio.
Hunc fors:hunc sœuo mactauit uulnere cœlum
Hunc nimium Fati perfida conditio.
Ex alto quicquid patimur uenit:omnibus est mors
Non uario magni pectore scripta Iouis:

¶ Liber Tertius.

¶ Ad eundem.

¶ Quid fles: qđ fodit me uulnere rusticus: ipse
Me fodi: non me perfidus agricola:
Hunc uidi: poteram ueloci cedere cursu:
Non cessi: tenuit me: mea uis animi
Non me cedentem formidans cuspide fixit
Tunc cecidi: fuit hoc cedere non cadere:
Rustica tela fugit: qui ne moriatur inertis:
Rusticus obscuro funere bis moritur:
Nec mihi cor dānes: poterat nā pēdere uulnus:
Atq; meo uitam perdere sub gladio:
Vulnera certa dedit: perii: fuit inclyta uirtus:
Qua mansi: moriens: fors fera qua cecidi:

¶ Ad Marcum Sannutum.

¶ Prætor habet nūmos: & pingua iugera: qđ tū?
Mondinus nummos: ruraq; diues habet.
Veste tegit corpus tincta bis murice: quid tum?
Se coquus: & tonsor: ueste tegunt rosea:
Fert gēmas: auri fert maxima pondera: qđ tum?
Fert aurum: & gemmas: cerdo: faber: lanius:
Describit coelos: describit sydera: quid tum?
Et sacer: & magnus dicitur astrologus:
Scit rerum causas: naturæ dogmata: quid tum?
Hunc gens quæq; nouum dicit Aristotelem:
Consultit: auget: alit: prodest: dat munera: quid tum?
Asserit hunc ueneta quilibet urbe patrem.

¶ Liber Tertius.

Cū multis populo similis: popularis & ipse est:
Cum paucis deus est: atq; sibi similis.

¶ Ad eundem.

¶ Quum procul a patria uideo te Marce: senatū
Aspicio uenetum: tunc procul a patria:
Te sine quum uenetum propria sub sede senatū
Nec te: nec uultus Marce tuos: uideo:
Hoc decus est magnū: totum capis ipse senatū:
Et patriam: non te totus uterq; capit:

¶ Ad Eundem.

¶ Quisquis auet coeli ueloces noscere cursus
Tristia saturni sydera: lata iouis:
Aeteris obliquos axes: quos nubilus Auster:
Quos uidet arctoi parrhasis ursa poli:
Consulat hic Marcum sannutum: taliter are
Omnia nam fuluo sydera composuit:
Se magis ut tali miretur Iuppiter orbe
Quam uero: ueram credat & esse domum
Nec se decipiat: quoniam mouet ordine recto
Se peragens: uariat temporis atq; uices:
Tempore uigemus longo nam Iuppiter unus
Est geminus: geminum se quoq; mundus agit
Iuppiter ipse iouis uita: dat munera: Marci
Dat quoq; mortales mundus uterq; fouet:

¶ Liber Tertius.

¶ Ad Marcū Antoniū Maurocenū.

¶ Pulcher es: & nitidus: qd tum? natura probatur
Talia quæ potuit munera ferre tibi.
Diues es: & nitidus: quid tum? fortuna probatur
Talia quæ potuit munera ferre tibi
Prator es: & clarus: quid tum? gens clara probatur
Talia quæ potuit munera ferre tibi.
Pulcher es: & castus: quid tum? tu Marce probaris
Qui iungis formæ dona pudiciæ
Diues es: & largus: quid tum? tu marce probaris
Qui diues rapidam spernis auariciam
Prator es: & iustus: quid tum? tu marce probaris
Munera qui fugiens: iura fidemq; colis
Res magna est: cum sis pulcher: diuesq; potensq;
Sis castus: iustus: sis pius atq; probus.

¶ Ad Heliam Capreolum.

¶ Non ego quæ poscis merito tibi dulcia mitto
Carmina: ne rumpam foedus Amicitia
Sancta fides uult hoc: ut dicat amicus amico:
Quæ mea sunt: tua sunt: tu tibi sume tua.

¶ Ad Marsaticium Pamphilicum.

¶ Quid fles: quid querulis cies profundi
Lamentis nitidos lares olympi
Aures quid Iouis incutis beatas

CLiber Tertius.

Marcellæ tumulus tuæ quod ossa
Paruus candida continet: diemq;
Quod clausit tenero tenella cursu:
An nescis rapidos rotæ uolatus
Fatorum genus omne quod sub astris
Viuit præcipiti sequi ruina:
Quisquis nascitur anteq̃ serena
Spectet sydera: natus illa spectat:
Stat: currit: loquitur: tacet: quiescit:
Nondum mortuus & iacet sepultus
Fixus terminus est necis: dierum
Signauit numerum pater deorum:
Exorant stygias preces sorores
Nullæ non precibus mouentur astra:
Non plus uiuere sordibus sub istis
Marcellam decuit: pati nec orbis
Virtutes potuit sinu tot amplas:
Terreno tenera: grauis: iuuenta:
Clamens: casta: pudica: munda: simplex
Nam pulchro fuit & decora uultu:
Sublimes igitur domos opacas
Has relinquens petiit beata: fas est
Summos scandere nam deos petitates:

CAd Petrum Martirem Magistrum ludi & Poetam.

Ad Caesarem

Magna parat sumos latii tibi regna triumphos
Te manet Ausonii regia quæq; solis
Romulei te iura petunt ueneranda senatus

CLiber Tertius.

Te senis anguigeri sceptrā beata uocant:
Quid dubitas iā tēpus adest: Rex iclyte. quid stas
Iamdudum tardas littore solue rates:
Ecce leuis placido tibi murmurat aura susurro.
Nullaq; sedato tollitur unda mari:
Poscit equus frenum: clypeos & tela cohortes.
Viribus a nullis spicula missa uolant:
Perse letalis uagina liberat ensis
Perse balistæ moenia pulsat onus.
An melius phrygiæ berecinthia cymbala matris
Tympanaq; ismarii sollicitare Dei?
Adde quod aratas superum facit ira sagittas
In sua crudeles uiscera: ferre duces:
Quid stas rostra gemūt: plorat capitolia: stridēt
Exquiliæ: Petri limina: templa Iouis:
Imperium Romæ si iam tibi roma dicauit:
An pateris regni iura perire tui?
Magnus magna facit: tu maxime maxima: tandem
Pro Roma Cæsar: Cæsaris arma cape.

CAd Leonicum Patatinum.

CScribis carmine dum meæ puellæ
Vultus sydereos: comas nitentes:
Pectus candidulum: pedem tenellum
Argentum: uiolas: ebur: colostrā
Quæ uincit niueo colore: dextram
Illam sic proprio decore formas
Ut uinas habeat duas figuras
Hæc est candidior puella cygno

CLiber Tertius.

Hæc est lampade clarior serena
Hæc est charior indicis lapillis.
Hæc est quæ grege mollior petulco
Ridet bellula:bellule iocatur.
Currit per uirides proterua campos.
Cervos & lepores agens fugaces.
Hæc est tyndaris aureos capillos
Cui quondam dedit æmulam rosifq;
Pestanis faciens Venus uenustam:
Qui fulgent oculos magis uel axe
Phœbi:tergora quam micant Leonis
Pallas pectora:brachium Diana
Hic omnes Veneres:cupidinesq;
Spargunt cinama:flostuloq; nardi
Narcissum:cassiam:crocum:ligustra:
Tendunt retia:dirigunt sagittas
Hamos melle tegunt:& ore fundunt
Dulci nectare dulcius:uenenum
Non cartham uideo. lyram sororum
Nullam sentio:carminis ue cantus:
Doctos perlego delicata mollis
Quæ iam cartha fuit puella nunc est:
Illa est quæ loquitur:citat sorores
Quæ castas:cithara:canitq; phœbi:
Concentus querulos:silet tabella
Musæ carmina cantat illa laudes
Versu sola suas:suamq; formam
Se tollit ueneratur uel adorat:
Arridet sibi mitis & pudica

¶ Liber Tertius.

Fœlix pagina litteræ beatæ
Quas nympham tulit in meam cupido
Tu foelicior arduas Corinthi
Quis scandens salebras: chelymq; tangens
Formosam generas deam: genisq;
Vincit lilia picta: quo poetam
Non te: sed merito deum putabo:

¶ In Ciues Fatentinos.

¶ Quis uos tam subitus casus mouet: unde tumultus?
Nascitur hic ciues: frigidus unde Timor?
Vos: ueluti muros tormentis rumperet hostis:
Armatus media cynthia nocte uidet
Tympana dāt sonitus: sonitus dāt cornua: saxis
Cingitur arx: uallum tollitur: ara fluunt
Quis furor o: miseri nūquid Telamonius Ajax
Fortis & æacides bella cruenta parant
Mars ridet: ridet concussa gorgone Pallas
Aduersus lemures spicula quod capitis
Ah pudeat: nam quæ terrent insomnia: dormit
Et uigilans nescit tempore quo uigilet.

¶ Omnes Italiae reges Venetis postponit:

¶ Quid faciet Calabrū Veneto sub Marte Tyrānus?
Iugera quod nummis cum sine pauper emit:
Ast pater arma mouet si maxima maximus: illud
Orgia quod miles mystica concelebrat
Vipera si uirus uomat horrida pectore: Regis
Nil: quoniam ponti pharmaca Marcus habet

¶ Liber Tertius.

At leo si tūscus ruat agmen in omne cruento
Dente: quod exoptans uincere rana bouem
Est opus ut pereant uolsci: pereantq; sabini:
Ardea: sannites: Tyburis arx: stabia
Si noua saturni iusto sub foedere debet
Imperii sceptrum tollere Roma suum:

¶ In Syluiam.

¶ Cur tibi sum uilis: si me mihi charior es tu
Syluia: num legis: lex habet ista modum?
Respōdes: roseo facies mihi pulchra decore est
Auratae quatiunt lactea colla coma:
Aemula labra rosas habeo: rutilantia Phoebi
Luminibus uinco lumina sydereis:
Stemmata me claram reddunt: redduntq; beatā
Et domus: & culti iugera lata soli
Tu niger es: uili productus sanguine: pauper:
Res tam sae iunctae: non bene conueniunt:
Sum fateor uilis: pauper: sed fidus amicus:
Et formam: & nummos: recta fides superat:
Corporis haec bona sunt: res: sanguis: lumina: tm̄
Talia qui curat: nil habet hic animae.

¶ In eandem.

¶ Inter spem crucias: & me quid saeva timorem
Inter tristitiam: latitiaeq; iocos:
Tam uarii mores me perdunt: a quoris undae

CLiber Tertius.

Non tam diuersis motibus astra petunt:
Aspice sydereo:fulget qui lumine Titan:
Firmauit certis omnia temporibus.
Dum Philomela canit: uario dum gramine tellus
Vestitur:gelida non niue prata rigent:
Falce metit curua grauidas dum messor aristas:
Vina fluunt duro non pede pressa lacu:
Dum lata es :ternis saltem sis lata diebus:
Et te tot luces tristicie teneant
Vel mihi sis semper crudelis:& improba:ne sit
Inter purpureas nix glomerata rosas.

CPræpōit Venetias cæteris urbibus præstātia & maiestate

CRegia clara fuit xerxis:nilotica telus
Clarior urbs muris cincta semyramiis:
Pulchra Samos:pulchre tyriæ carthaginis arces
Pulchrior auratis Roma superba comis:
Nomina nunc tantū sunt maxima : dirripuit rem
Ambitio:regni cæca cupido:furor:
At quæ nunc Venetis tollit se Roma sub oris
Omnibus his maior:clarior omnibus his:
Imperio uicit gallos:superauit iberos:
Inter delicias nec miseranda cadet:
Nam se sola fouet:sibi consulit:omnia sub se
Continet:& tantum publica dona colit:
Ex patribus nemo est dictator:nemo magister:
Imperium nullis:omnibus Imperium:
Sic stant regna:patres præponunt ordine quando
Publica:priuatīs munerā muneribus.

¶ Liber Tertius.

Exhortat Turcū ut Senatus Veneti signa capiat.

¶ Turce quid expectas: Veneti cape signa senatus

Victor & inuicti tela Leonis age:

Non titulos quaras: serias non foedera: pactis

Conuenias nullis: munera nulla pete:

Foedera nam seruant Veneti: sine foedere: pactis

Non eget intacto numine sancta fides:

Non quaras titulos: & clarum nomen habebis

Non poscas: tacito plurima dona dabunt

Magnanimus cogi non uult leo: parua rogatus

Munera dat: magnis maxima sponte uiris.

¶ Monet eundem ne sub Tyrānis militet.

¶ Inclyte quid dubitas princeps seruire tyranno

Si cupis: immerito regna Tyrannus habes

Deceptus totiens: qui seruit: fallere: fas est:

Odit auis laqueos: aucupe capta semel.

Non aurum capias: fuluo latet anguis in auro

Sperne preces: claudunt dulcia uerba dolos

Non lachrymis credas: parat improbus ore cruēto

Perdere te: lachrymas dum crocodillus agit.

¶ In Syluiam.

¶ Syluia: si nostri non te mouet improba fati

Conditio: saltem fors tua te moueat:

Non ego sum: qui sum: uitam seruare cadentem

¶ Liber Tertius.

Non mihi: sed propter: Syluia te cupio:
Est tua: nam: cordis si dulcia pignora perdo
Res mala: te damni: me dolor anget atrox:
Immo dolor cruciás nimium uiolentus & acer:
Et damnum perdent Syluia te miseram:
Si non inspicias igitur duo sub styga corda
Mors: simul atq; animas distrahet una duas.

¶ In Cupidinem dormiente m:

¶ Est quia nō tantū cæcus: sed dormit amator
Dum uigilat: scopulus frigidus immo riget:
Isto dormit amor scopulo: fors tristis amanti:
Illorum est somnus uita: quies scopulus.

¶ Ioanni Matheo Aueroldo.

¶ Si quis bina mihi sextertia mittere tentat
Declamas: sunt hæc munera parua nimis:
Siquis purpureo saturatas murice uestes
Declamas: sunt hæc munera parua nimis:
Carpathio si quis natas in littore conchas
Declamas: sunt hæc munera parua nimis:
Sardonycas siqs grandes: grandesq; smaragdos
Declamas: sunt hæc munera parua nimis:
Argentum: menfas: aurum chrysendeta: uernas
Iugera: declamas: omnia parua nimis:
At qd̄cūq; mihi das hoc p̄ munere magnū est.

CLiber Tertius.

Gausapa magna satis:penula magna satis
Quas mihi Crœsus opes :furiosa mēte negauit
Hæc mihi sunt:hæc sunt munera parua nimis:
Illa quibus careo:non sunt mihi munera toto
Quod non dant plus est:sat mihi dimidium.

CAd Lucam lanam.

CLaurus erat iuueni quondã gratissima phœbo
Quondam bacche tibi bacchica uitis erat:
Munere palladio pinguis surgebat oliua.
Herculis herculeis populus alba comis:
Iam Veneri myrtus: Cybelæ carissima pinus
Iam Corcyræo poma fuere duci:
Nunc rosa phœbeis p ramis candida uiuit
Pro myrto niueas uult Cytherea rosas
Pallentes hederæ uestit rosa picta corymbos
Quæ casiam:quæ thus:quæ meliloton olet
Orphea dulcisonum potuit fecisse poetam
Pocula cui nondum pegasis unda dabat:
Fecit arionios Melibæum promere uersus
Tityron & dulcem sollicitare Lyram.
Marmorea plus est aurum deducere caute
Plus est:si duro marmore fiat ebur
India quam si det:quam si per cæca latentes
Viscera telluris effodiantur opes:
Diuinos uiridi laurus non fronde poetas:
Diuinos uiridi quos rosâ fronde facit:

¶ Liber Tertius.

Nobilior uis est de non fecisse quod est: est
Hoc est: quam si quis quod fuit esse facit
Lux ueluti superat tenebras: & nubila phœbus
Excedunt uirides Laurea ferta rosæ:

¶ In Lentinam.

¶ Qui tibi iam gemini fuerant lentina parētes
Non tibi sunt gemini: uiuat uterq; licet
Est tibi nam qui te genuit: qui semine sparso
Te fecit: genitor nec tamen ille tibi est:
Est tibi quæ grauida mater gestauit in Aluo
Te natam: Mater nec tamen illa tibi est:
Vir non est: genitor: non est sua filia: coniunx
Non matris nata est: quam uidit illa nurum
Portentum est ingens Matres non nata parētes
Quos habet ista duos: nō habet ista duos.

¶ Ioanni Matheo Aueroldo:

¶ Te sine quā uiuo: me uita precaria seruat:
Non quam nascenti fata dedere mihi:
Hæc nam te sequitur: tecum uigilatq; cubatq;
Componit: dictat: scribit: agit: loquitur:
Et quoniam propriam fas est ut quisq; salutem
Et uitæ quærat candida fila suæ:
Ad me uel uenias: ueniam uel sedulus ad te.
Dimidium cordis uel mihi Redde mei.

¶ Liber Tertius.

¶ In Vianinum mariscalchum.

¶ Nata Viene tibi sunt consule uina camillo

Imperioq; Numæ: pauper es ipse tamen.

Pinguia centenis exerces lugera bobus

Niliacum munus: pauper es ipse tamen.

Gallicus innumeras tondet tibi rusticus agnas:

Quas tibi Parma dedit: pauper es ipse tamen.

Dat tibi pulchra Tyros: dat uellera clara tarētum

Annibalifq; domus: pauper es ipse tamen.

Scis quoniam posito tibi cōchis in uncta uoratur

Pisce gerunt medio quem phaethontis aqua.

Et quæ circeæ lautis fugis ostrea mensis

Et tua quæ uolucris nomina phasis habet.

Non alicæ panes: non quas tibi terra placentas

Picentina dedit: sed faba dura placent

Et resinatum pro uino summis acetum

Et quæ Massiliæ lurida fumus agit:

Et quæ purpurea deberes corpora palla

Cingere: Leuconicon cingis auare sagos

Pauperior miser est nullus te diuite: nanq;

Est plusq; pauper qui caret hoc qd̄ habet.

¶ In Maurocenam Porticum

¶ Magna ruina sui nunc porticus inclyta spector

Cur? maurocenæ me posuere manus.

¶ Liber Tertius.

¶ In eandem.

¶ Ne timeas soles :timeas ne frigidus hymbres
Maurocenus agit hoc tibi Marcus opus.

¶ In thalamum eiusdem.

¶ Me thalamum renouat Marcus q̄ iura nouauit
Ex Mauroceno sanguine primus honor.

¶ Marco Antonio Sabellico

¶ Non tantum pueri gaudent teneraq; puellæ
Non tantum ueteres te ueniente patres:
Sed ueneris myrtus:longa sed populus alno
Sed loca quæ sensu quæ ratione carent
Ecce mouent facilem blando tibi murmure caudâ
Qui truculenta solent uulnera ferre canes.
O quam magna tui est præstantia candidè uultus
Marce feras mites qui facis esse feras.

¶ Ad Marcum Santum.

¶ Promisit taurum Phæbo promisit aquarum
Numinibus]usto sanguine tota domus
Æolios facerent rupto si spargere celo
Nubibus expressis flumina larga notos
Thura dedit superis cumulauit honoribus aras
Ne thalamos posses relinquere Marce suos.

¶ Liber Tertius.

**Desine mirari: facit hoc reuerentia. quem uis
Iustitiæ celebrent gens nisi iusta patrem.**

¶ Eidem.

**¶ Vis doceã gelidos te pellere Marce Triones
Quæq; facit boreas nubila quæq; notus:
Dic Arabum sedes dic te Rhodopeia regna
Quæq; uident geminos uelle subire pollos.
Et mox sydereum fieri spectabis olympum
Nam boreas placido flabit & ore notus:
Quid cupient homines: cupiant si cernere uenti
Te quoq; quos flantes æquora surda timent:**

¶ Eidem.

**¶ Non poterat laqueis pisces non ducere fetis
Piscator: medio flumine tristis aquæ
Et cum clamasset quo me fors improba pellis:
Heu tibi quam cænam Candide Marce paro.
Mugilis: aurata: rhombus: mullusq; lupusq;
Tunc manibus flentis se tribuere uiri.
Sic uoluerè mori tanto pro laudis honore
Est decus egregio succubuisse uiro.**

¶ Blanco Comæ:

**¶ Cristatæ cantant uolucres & Blance sepultum
Te quoq; sub dubia sydera nocte uident.**

¶ Liber Tertius.

Effigies mortis sunt somnia tristia: surge
Nam ueniet celeri pernitiōsa pede
Vive tibi dum tempus adest: cur improbe dormis
Ante necem mortis uis fera tela pati.

¶ Eidem:

Heu doleo: quoniam tibi dulcia somnia rupi
Somnia quæ ueneris munera grata ferunt.

¶ Præponit Venerem Palladi.

¶ Spectasset nudam Venerem quū bellica pallas
Et natos pariter quos tulit illa duos:
Hæc armis Martem dixit si uincere nullis
Armifonum potuit fulmineumq; Iouem.
Quid faciam sæue quatiens ego cuspidis hastam
Saxificam duræ gorgonis atq; caput.
Tunc Venus ostedens illi faciemq; manusq;
Brachia: crura: pedes: pectora: colla: femur
Quis rosa pestanis cedit generata sub aruis
Argentum: uiolæ: cana ligustra: niues:
Rettulit hæc fragunt loricas: ægida fulmen
Nos armis tegimur: corpus inerme tuum est.

¶ In Vitellum.

¶ Titonii croceum senis cubile
Aurora aurigeris comis resurgens

CLiber Tertius.

Iam surgit roseosq; clara uultus
Ostendit phaethontis & citatis:
Currunt flammigeri rotis iugales
Et tu stertis adhuc miser Vitelle:
Tractant cauidici forense bellum:
Actor sollicitos uocat clientes:
Et tu stertis adhuc miser Vitelle:
Thermarum sonat æs: lauamur omnes
Flet tristis pharium bouem sacerdos
Et tu stertis adhuc miser Vitelle.
Lauti prandia præparant ministri
Ad mensam ueniunt dapes secundam
Et tu stertis adhuc miser Vitelle.
Te non ergo: uelut decet: uitellum
Vllus sed uitulum uocet marinum
Es tu nam uitulus: nec es uitellus.

CIn Gallos.

CGallus in humanos pugnat crudeliter hostes
Vt lupus in placidas sanguinolentus oues:
Materno pueris non parcit ab ubere raptis
Sed trahit hos sæua dilaceratq; manu:
Audet & insontes gladio mactare puellas
Crudelis tumultum Pyrrhus ut ante patris:
Imbelles quos curua facit tremulosq; senecta
Sæuus & in sanctos tela mouere patres:
Et nostrum sitiens ut tigris acerba cruorem
Gaudet quum madidam sanguine spargit humum.

¶ Liber Tertius.

Miraris forsan Cybeles facit ista furore
Cuius ab ifano nomina Gallus habet.

¶ In Vitellum .

¶ Venti qui faueat suo procaci
Et latam dapibus gulam superbis
Oblectet uetulo madens phalerno
Non ullus magis est meo Vitello:
Hic quum stragula linquit & cubile
Ad cellam pedibus uolat citatis.
Et tres quatuor aut bibit trientes
Bacchi consule nobilis Camillo:
Consumpta prius aride selibra
Carnis: quæ suis est uel est iuueni:
Quum coenâ domino parant ministri
Arridens parasitus ut proteruus:
Gallinæ geminas nates & amplam
Ceruiciem: Leporis fugacis armos:
Et cirros rapit unctus ostreorum:
Hæc & cuncta simul uorat lupinam
Implens ingluuiem tenus palato:
Nuper uiderat anserem quod unum
Lato pectore: cereisq; lumbis
Tam dire miser esurire coepit
Anser tempore dormiens ut atro:
Clamaret: mea lux: mei lepores:
Anser bellule corculum Vitellis
O quot basia: dulcibus labellis

¶ Liber Tertius:

Infigam tibi quum cocus parabit
Te coctum domino: anser: anser o mi:
Anser candidè: tutor & patrone
Vrbis romuleæ: decus uolucrum
Anser deniq; semper ore habebat:
Quo desiderio miser periret
Ne tanto: posui quod appetebat:
Tunc ille ut lupus improbus uorauit
Pectus: colla: caput: pedes: iecurq;
Tristi dura cani ossa non relinquens
Proh quid cæca facit libido uentris:
In sæuum tulit hæc lupum Vitellum:

¶ Ludouico Sforcia.

Qui fera squamosi gestabat signa colubri
luit ad æthereæ limina sancta domus
Dux ligurū teneræ raptus sub flore iuuetæ
Ante tamen certæ foedera scripta necis
Nā dederant illi ducūt quæ stammina parca
Fatales Pylia sæcula longa senis:
Sed quoniã patri pietas: præstantia: uires:
Consilium: probitas: gloria: fama: decus
Sydereos tetigere polos: qui fecit olympū
Mutauit fati Iuppiter ipse diem:
Aeterno temerans præfixas ordine leges
Accelerans forti mortis & arma manu:
Solueret ut meritis Ludouici præmia tantis
Et daret inuicto sceptrâ beata duci:

¶ Liber Tertius.

Immensi tandem uirtus fert dona laboris
Qui rexit tanta pro duce regna fide:
Dux regat ut p se: fas ē: uel sydera: uel mors
Magnanimis reddūt munera digna uiris.

¶ Burane.

¶ Facundo ueniens choro sororum.
Quas tu pectine cum iubes eburno
Carmen pieria sonant in aula
Andini graue tibia poete
Orpheæ modulis lyræ ue dignum
Ad nostras tua porticus thalia
Pœnei redimita fronde lauri
Offendit iuga Siluiam sequentem
Me per florida: noscis hanc Diana
Venatrix humeris uelut pharethram
Pantheræ maculis gerit uel lycis:
Distinctam iaculos manu potenti:
Arcus cornua flexilis sinistra:
Hæc illa est hilaris: iocosa: mitis
Clæmens: candida: delicata: mollis
Quam solam satyri colunt procaces:
Extollunt dryades: amant napeæ
Diuinum iubar isthmia diones
Quæ dulces superat senis querellas:
Cygni: carmine cum canit sonoro
Cui cædit uariæ decore pennæ
Argi gemmea non probi uolucris

¶ Liber Tertius.

Ludentem teneram putabis agnam
Vndam quæ liquidi bibit galesi:
Sed gestat quia non sinu pelorum
Taurum dindyma caspioſq; montes:
Me discedere litteris rogatus
Fas est Syluia cum tuis notaret:
Impleuit lachrymis sinus abortis:
Et me blandula bafians Catullum
Coepit uincere Passerem Catullia:
Tractans deliciis Catullianis:
Foelices calami: beata charta
Quæ tales mihi gratias tulere:
Mitte o mitte mihi tuas camænas
Te te sapius oro: nam Cupido
Illis sub tenet aureas sagittas:
Flammam: retia: balteum: flagellum:
Et quicquid gnydia manet sub arce:
Quod si scripta dabis mihi frequenter
Me grato Venus imbuet liquore

¶ Hierohymo Donato.

¶ Iustitiam seruare decet rectumq; fidemq;
Sic tamen ut seruent iura fidesq; modum:
Dilectam nimio uiolauit amore puellam
Indulgens animo lygdus & ipse puer.
Bandinus uiduam Pylio iam debilis æuo
Da ueniam iuueni: da necis arma seni
Lex iubet: hoc teneris merito lasciuuit in annis

¶ Liber Tertius.

Hædus :& ante truces lata iuuenca boues.
Carcere quæ claudis sæuo pro crimine crimē
Non peperisse potest si peperisse potest.
Non fecisse putans faceret cum crimina crimē
Non fecit: scelus est quod facit arte senex.

¶ In Beltratum Mutinæ præsidem:

¶ Præside Beltramo pietas celebrata pbatur
Nec tantum iuris foedera sæua nocent:
Incuruat tenerum Mancinus sepe cynædum,
Aurea dat diues munera: liber abit.
Lipperius matrem futuit: futuitq; sororem;
Aurea dat diues munera: liber abit:
Trāfixit iugulū domino sceleratus Achilles;
Aurea dat diues munera: liber abit.
Symmachus excælsi spoliat delubra tonantis
Aurea dat diues munera: liber abit.
Falsa notat falsis Marius sextertia signis
Aurea dat diues munera: liber abit.
Proditor: icursor: prædo: fur: mæchus: adulter
Aurea si dederint munera: nil timeant.
Viure quisq; potest Beltramo præside: tādē
Tristia non poscit funera poscit opes.

¶ De Bertholameo Catanio suspenso.

¶ Quo mortale genus uarii nos motus olympi
Fataq; legitimo foedere certa trahunt

¶ Liber Tertius.

Credere quis poterit: longis iam debilis annis
Vir bonus: & niuea simplicitate probus.
Cum peteret patrios Catanius arua penates
Parua: sedens paruo Bartholomeus equo:
Et peram fato suspensam gutture ferret
In qua fatalis sed ferus uncus erat:
Vncus erat patulo ducit quo pinguis ahenō
Et cocus & coctas uncta puella dapes.
Qui capulo quo curuus erat uelut ore tenaci
Astrinxit ramum munus hyache tuum:
Parte trahens una miseri caput ora senisq;
Quem celer opposita parte trahebat equus:
Tristia contractæ tunc stupea uincula peræ
Guttura strinxerunt Bartholomæe tua.
Exanimem stygias & te misere sub umbras
Vincula non: sed quæ sydera cuncta regunt
Libertas homini nulla est: quæ uiuere cogunt
Cogunt nos eadem: credite: fata: mori.

¶ De morte Donatæ uenetæ.

¶ Nō sanguis: nō forma potest: nō cādida uirtus
Parcarum celeres continuisse manus.
Labitur omne quod est: nul stat sub sydere firmum
Iuppiter ut uoluit: sydera cuncta regunt.
Nam cui cedebant castæ Donata Sabinæ
Et Bruti coniunx: & tua sancte Numa
Nititur inuictō Marti placuisse sereno
Quando magis Paphiæ pulchrior ore deæ.

¶ Liber Tertius.

Occidit ante diem uirtus sanguisq; decusq;
Syderei uultus nil ualuere iacent:
Cernite q̄ uanum est nostris spem ponere rebus
Impia sunt eadem sydera: quæ pia sunt.
Quæ nobis magno pro dono fata dedere
Donatam: telis hæc rapuere suis:

¶ De Eadem.

¶ Quid fletis Venetæ matres teneraq; puellæ
Si rapuit fatis mors uiolenta suis
Donatam nostro uirtutum tempore clarum
Exemplar: patriæ spemq; decusq; suæ:
Est hanc flere scelus magnum nam mortua nō est:
Non posset uitæ plus quia sorte frui:
Sed quia non poterat tam clarum cernere sydus
Tanta nec in paruo dona tenere sinu:
Quæ capit omne quod est tellus latissima: sic non
Viuerè posse diu: uiuere posse diu est.

¶ De morte Iacobi Corsici:

¶ Qui solet intonsos fertis ornare capillos
Et tinctam roseo murice ferre togam:
Qui super Aeurotæ ripas & per iuga cynthi
Aspera uocali saxa mouere Lyra:
Funerea cinctus palla miserabile carmen
Daulias ut nato concinit orba suo:
Nec tantum tristis fuit illo tempore phœbus

¶ Liber Tertius.

Quo rapuit uatem Bacchica turba suum
Quantum nunc saua cecidit q̄ morte Iacobus
Corsicus hetruscā gloria prima lyra:
Ora sequebantur cuius modulantia carmen
Tigris: aper: taurus: gryps: lupus: ursa: leo:
Leferat ille deos: turpi nam captus amore.
Crimina damnauit Roma q̄ iste: tua.
Mortuus est: poenas uerum pro crimine soluet
Saua manus: iustos nam mouet ira deos.

¶ De Ludouico Zerbo.

¶ Dulcia nōn audit Zerbi qui uerba loquentis
Sermones nescit quod decus urbis habent:
Composita deceat laudes quas tradere uoci
Quam sit facundis gratia larga sonis.
Fecisset rigidum salibus ridere Catonem:
Fecisset tristem ludere fabritium.
Horridus atq; ferox: placidus clamēsq; fuisse
Hunc Nero sensisset si pia uerba loqui:
Nec qui sancta Remi rapuit sibi scepra: tulisset
In locerum dirus tela cruenta gener.
Nec se Cadmāi per mutua uulnera fratres
Misisset stygiae caeca sub antra domus:
Dānat: agit: morder: lacerat: trahit: increpat: urget
Quum scelus: e caelo: fulmina torta putes:
Virtutem laudat quum: credas aethere summo
Lumina nimbifonos clara fugare notos:
Si nullis essent urbes moresq; sub astris

¶ Liber Tertius.

Vrbani:mores:urbis & omne decus.
Ad coelum ferrent Zerbo se sospite:nanq;
Innumeras urbes pectore solus habet.

¶ De Antimacho.

¶ Solue nodosa miserum cathena
Quem fera coeli nimis & proterua
Carceris caeci loca sub profunda
Sorte tulere.

Te rogat mater lachrymosa tristis
Te soror sparsis humeros capillis
Per suos:paruis miseranda natis
Te quoq; coniunx.

Si pater mortem scelus ob meretur
Turpe:quid parui meruere nati?
Caede mactabis miseri parentis
Quos simul omnes.

Dentibus sauis aper est timendus.
Dentibus tigris uiolenta duris.
Cornibus taurus:basiliscus ore
Vngue Lexna.

Mitis est agnus:pecudes:capellæ
Bos:equi:dame:lepores:columbæ
Ille sit sauis probus & pius sit
Ille necesse est.

Sic iubet coeli genitor profundi
Per rosas spargens cereris per herbas
Fertiles gramen lolii proteruum
Triste rubiq;

C Liber Tertius.

Iura si semper sequimur seuera
Quem locum clamens pietas habebit?
Candide mentes: animi sereni:
Blanda uoluptas.
Ergo da capto ueniam petenti
Qui tui Regis regis omne regnum
Regibus semper proprium deisque
Nam misereri est.

C In Mancinum:

C Quo Macine ruis praeceps te fata sequuntur
Auspiciis miserum perniciofa malis.
Nam quo te dicunt sub se fert nomen iniquum
Desidiam: luxus: uulnera: damna: faces
Iam dudam stygii monstris furialibus orci
Deuotum cunctis & graue numinibus
Ex cauea pulli fugiunt Mancine: sonora
Et uox sydereâ clamat ab axe: mane.
Et uiolentus adhuc forti pugnare duello
Quæris: & infausta bella mouere manu
Cum Colla certare putas est numen in illo:
Gonziaci uires imperiumque ducis:
Sunt leges: sunt iura: cades Mancine sub armis
Impia nam semper qui petit arma cadit.

C Ad Vofonium Poetam consumatissimum

C Nobile gazagri dicunt rus: munera bacchi
Quod gerit apricis deliciofa iugis.

¶ Liber Tertius. 113

Quod cereris fruges: teneris & amica puellis
Poma beatus ager: quæ tulit hesperidum
Quod cytherea legit cantans de montibus illis
Gramina Narcissi: gramina picta croci
Insequitur certis leporem dictynna sagittis
Ludit & ad munerum per fata læta dryas
Nobilis est fateor tam claris laudibus: astra
Nobilior: sed te lucida uate petit:
Viuiere uosoni facis hunc sine nomine non est
Cultus ager quæ quis sit bene cultus ager

¶ De Bello gallico:

¶ Quis nunc bella mouet? sæui gens aspera rheni
Quæ potat liquidas uel phaethontis aquas:
Non quia mortali tam strenua pectore uirtus
Esse nequit: quaterent tanta nec arma uiri:
Si iaculatur atrox hastam germanus: iniqui
Pondere tormenti fortius illa ferit:
Si saxum gallus: ballistæ turbine dices
Hoc furit: hoc durum moenia frangit onus:
Non agitant urbes aliter feruntq; trahuntq;
Fluctibus & scopulis quæ freta surda rates:
Spicula fulminei turres quæ sæua tonantis
Murmure quam magno stridet uterq; polus
Hæc genus humanum superat uis: impetus: horror
Iratis certant Itala regna deis.

Finis

CLiber Quartus.

CIoanni Matheo Aueroldo.

CIncipit Liber quartus.

q

Vod munus mihi liberalis amplum
Quondam pectore candido dedisti:
Quum latus petii superba: calfa:
Clara: moenia Brixia: Maroni

Me cenas ueluti suo: beatas
Gangis diuitias: ebur: smaragdus:
Aurum: Coccina: purpuraq; tinctas
Vestes sanguinea: tibi libellum
Dono mitimus hunc: sales: locosq;
Quos sumas precor: & legas sereno
Vultu: nec tumidus mihi canenti
Dicas redde uices: damus lapillos:
Argentum tibi: uerba tu remitis
Hæc hæc sunt animi beata dona:
Hæc post funera: post rogi fauillas:
Longi sæcula largiuntur æui.
Quanto dignior est cadente uita
Quæ spernit necis improbas sagittas
Tanto dignius est bonis proterua
Sortis: q; faciunt opus poetæ

CIoanni Mattheo Aueroldo de morte Patris:

CDesine flere patris funus: nam claudat i urna
Corpus inane licet: non iacet ille tamen:
Non cedit satis pietas: non mens proba: non qua

k

¶ Liber Quartus.

Laudibus immodicis peruolat astra fides:
Dicitur ille mori: qui crimine mortuus: ante
Tela feræ mortis quæ pateretur: erat:
Vir probus hæc moriens uitam quam deferat: años
Felices uitæ candidioris agit.

De Cane miro sculpta artificio.

¶ Viuam me credis: uerum est: quæ marmore uiua
Creditor: hec uitæ munera semper agit.

¶ In marium.

¶ Tela quatis: getici ruis in certamina Martis:
Nec ferus exardens oromedunta times
Inniçto socii tutus sub nomine: greci
Et lucem hoc dicunt nomine quodq; bonum
Sed caueas fallant ne te bona nomina: namq;
Clauditur auspicio Res mala sape bono.

¶ In Cælium.

¶ Impia si uates sæuus tibi bella pararem
Quæ mouet idaliæ flamma cruenta dea
Non peterem tua tecta: suo cur limine titan
Clarus erythræo ducit ab axe diem
Sed quam tartareis surgens nox cincta tenebris
Oceano piceum tollit ad astra caput
Exercet sua furta Venus: cum cynthia nigros
Lurida nocte uagans sub iuga cogit equos
Retia qui tendit sub gramine retia claudit

¶ Liber Quartus.

Clam parat insidias: qui parat insidias
Fur rapit obscurus fraudesq; doliq; reguntur
Qui thalamos intrat cognitus hic bonus est:
Si tua penelope peteret scælus improba ferret
Obscuram scæleri te sine cauta uiam;
Sed quia uirtutem celebrat: non te sine quærit
Te sine que posset uerba referre mihi:
Nec merito nostros possit qui carpere mores
Inuenies: tota laudor ab hesperia:
Si plebs dira scælus de me tibi fingit iniquum
Gaudeo: nam populus quæ colit hic malus est:
Ignarus lacerat uirtutes odit auarus
Bellorophonteï qui bibit amne lacus:
Me nosces damno fraudes incendia: lites:
Quiq; deos iusta non pietate colunt
Qui solem cernens negat hunc se cernere durus
Cum non sit demens inuidus & malus est.

¶ Marco Antonio Mauroceno

¶ Nûc qâ qâqâ habet Coelû Mars possidet unus
Cæssaq; sanguineis peruolat astra rotis:
Sudat & in siculis quatiens faber arma caminis
Arma quibus summo Iuppiter orbe tonat
Et fera nunc hastam nunc concutit ægida pallas
Terribiliq; strepunt cornua rauca sono:
Sibilat & cauda uulnus letale minatur
Anguis & Alcides bella cruenta parat:
Cristatiq; timens galli leo murmura tuscus

¶ Liber Quartus:

Demissum posuit sub iuga dura caput.
Formidans cæcis & se lupa clausit in antris
Clausit Tarpæa maximus arce pater.
Tempus adest: clypeos: loricas summere fuluas
Tempus adest: ualeas desidiofa quies:
Exacuens falcem clamat fortissimus ille
Ille senex tanta qui tulit arma fide:
Pro uobis Veneti claua quum dura leonis
Quæreret alcides rumpere terga ferox:
Hic regat ut rursus fac martia prælia ductor
Qui potes imperio consule marce tuo:
Non petiit fieri miles qui tempore pacis:
Et petit insanus quum mouet arma furor:
Strenuus est galeam poscit qui pace coruscans
Non poscit martis prælia: poscit opes.

¶ Ioanni Bordonix:

¶ Ut nix phoebeo durat glomerata sub axe
Ut nauis scopulos quæ ferit acta graues:
Ut q; leues plantæ firmis radicibus hærent
Quum tumidus madido sibilat ore notus:
Ut signum media quod nauita pingit arena
Turris ut irati fulmine tacta iouis:
Ut casa pastoris quam percutit æmnis ab alto:
Monte ruens rapidis insidiosus aquis:
¶ Fœmineus uarie sub motu taliter auræ
Durat amor: durant foedera: uerba fides

C Liber Quartus

C In Amicum

C Desine quisq; amas nostram spectare puellā
Namq; gerit diræ spicula mille necis:
Crine sub intorto squamosus sibilat anguis
Cæruleas dices gorgonis esse comas:
Funereus libyca ueluti balyiscus arena
Luminibus gestat dira uenena suis:
Adde faces ueneris: miseris quibus urit amantes
Vrit ut accensus robora sicca focus
Quæ niueos uincit flores cui cedit eburnus
Dens: torquet iaculos insidiosa manus
Sæua nimis: truculenta nimis: nimis aspera tādem
Impellit: lacerat: dissipat: urget: agit:
In scopulos nauem ducis: quo curris amator?
Si lapis e portu littora tuta pete.

C In Galbam.

C Coccina quod gestas: tyrias q; galba lacernas
Quod nitet in digitis plurima gemma tuis:
Aurea quod nectit lunatas lingula plantas
Quod tibi dat cosmi cinnama largus onyx:
Hexaphoro gestant quod te per compita, serui
Arca quod immodicas uix tua claudit opes:
Quod cuneis spectas mediis quum sæuit arena
Rhinoceros: uel quum retia frangit aper:
Nos rides: pellis: laceras: damnasq; fugasq;
Et Iouis ut natus tollis ad astra caput.

CLiber Quartus:

Sed te plebeum faciunt sanguisq; domusq;
Turpis auaritiæ crimen: iniqua Venus
Ornans se plumas cygni licet induat albas
Sub tamen his coruus non erit albus olor.

CIn Candidum.

CNe pariat natos uxor tua Candide: cunnum
Ieiuna miserum cogis hiare fame
Hæc premis: & ueluti tenerum formosus Apollo
Oebalidem: puerum Iuppiter Iliacum:
Plena tamen partu natos enixa gemellos
Est uno: nostris res noua temporibus:
Hanc iunctam peperisse uiris ut foemina quæque
Nescio: sed scio te non peperisse uiro.

CInuicta Veneris tela asserit:

CAurea qd Veneris nõ possunt spicula: quæ uis
Illa fugit: superant sydera: fata deos:
Naturæq; uices mutant: nam forte puellam
Vxorem sanctos duxerat ad thalamos
Delicias cordisq; sui spem candidus unam:
Dumq; petit primo dulcia furta ioco:
Frigescit: fugiunt uires: calor ossa relinquit.
Sanguis abest: cordis uita sub arce tremit:
Ecce uolant Chiron: Podalirius: atq; Machaon
Exanimem celeri perfricat ille manu:
Hic herbis animas tangit quibus euocat umbris:

CLiber Quartus.

Tartareis succo nectaris ille fouet:
Pallidus ille tamen iacet & sine uiribus ullis
Nil profunt herbæ nectareusq; liquor
Ingeminat querula carmen miserabile uoce
Increpat & sæuam moesta puella necem:
Frigentisq; sui lachrymis rigat ora mariti
Infigans gelidis oscula multa genis
Summouet ille caput letali lumina somno
Soluit: & attollens se graue pondus agit
Spiritus in iuuenem rediit: dulcedine captus
Qui nimia teneræ pectora sub dominae
Iuerat: o quantum est uenerabile numen Amoris
Phoebea medici plus iuuat arte Venus
Si iubet hæc alio fugiens sub corpore uiuit
Quæq; suum corpus liquerat umbra petit.

CDocet pingere Venerem.

CPingere si uultis Venerem sub imagine uera
Illam barbatis pingite temporibus:
Quæ generat Venus est: generat animalia quæq;
Semine quum uis est mascula foemineo

CDocet Pingere Bacchum.

Cur roseum pingunt iuuenē te bacche? decoros
Parce sumptus ago uos quoniam iuuenes:
Cornua cur gestas? cur pulsas tympana tauros
Large sumptus ago uos quia cornigeros:

¶ Liber Quartus.

¶ Virum profusum taxat.

¶ Qui consumpserat aureos trientes:
Et quos Pyrgoteles manu lapillos:
Doctus sculpserat indicos magistra:
Vestes murice perlitas rubenti:
Sylvas iugera floridosq; campos:
Mensas egregias: domos superbas
Misit sub stygios lacus ruina.
Tristem percutiens grauis furore
Aedes rustica quam tenebat unam
Tantis ex opibus: ruina foelix:
Non casu poterat beatiore
Aut fato dominum iuuare moestum:
Quam quod tempore perderet sub illo
Vitam: perdiderat misellus omne
Quo uitæ decus atq; res beata.

¶ In gallos

¶ O tua baccheis ululatibus athera cōplet
Turba furens latium uincere Galle putas
Falleris armisoni ridet soror inelyta Martis
Quū Ciconū quatiūt tinnula siftra nurus
Orphea quum Thyas lacerat: quum sæuit Agatæ
Quum satyri bacchum moenades atq; uocant:
Pampineos franget Pallas saturnia Tyrfos
Et fodiet rigida tympana rauca manu:
Igniuomis uiolentus equis Mars sæuis & ense

¶ Liber Quartus.

Hircanas coget uertere terga feras
Falce potens feriet Saturnus Iuppiter ignes
Mittet & a summis tela trifida polis
Lemnius in Venerem faciet noua retia saeuam
Se iunxit Bromio quæ scelerata tuo:
Quo periture ruis? gelidi pete flumina rheni
Galle miser fugias: quo periture ruis?
Vt bacchum & uenerem Saturnus Iuppiter & mare
Er quæ sub clypeo Gorgonis ora gerit
Custodes latii fugient: gens dura Quirini
Sic fugiet populi mollia tela tui.

¶ In Eosdem.

¶ Alpibus a gelidis ab iniqui sydere cœli
Ad loca romulei florida Galle soli
Quæ te blanda trahit miserum fiducia: nescis
Quod ferus inuicta quum fuerit urbe Leo
Terra fretumq; timent: lasciuo uincere cantu
Forte putas: raucos non timet ille sonos
Talibus assuetus: rostro quid stulte superbis?
Dentibus iratus fulminat ille feris:
Vnguibus asper eris franges & fortibus arma?
Grana quibus quærens scalpere rura soles:
Ille tibi paruos magnis trahet unguibus unges
Quis solet ingentes dilacerare feras:
Aliger alta petes fugiens? uolat ille sagitta
Aliger æoliis ocyus atq; notis:
Vt canibus lepores: ut cerui tigribus: agni

¶ Liber Quartus.

Vt rapido pugnant: atq; capella Lupo:
Improbe sic Veneto pugnabis Galle Leone
Accipiter placidas non timet acer aues.

¶ In Eisdem.

¶ Galle furis quoniam pro forti regna Quirino
Imbellis Romæ: Sardanapalus habet:
Inuicto pro Marte Venus: pro Pallade Bacchus.
Et pro præstanti Cæsare mollis oto:
Nec plus laurigeris ornantur templa coronis:
Nec plus phœbea limina fronde ducum:
Sed Romæ migrasse deos sanctumq; senatum
Ad Venetos nescis regia tecta lares:
Illic magnanimi pro libertate subire
Dura parant mortis Brutus & arma Cato:
Rapta tibi rapiat qui fortis signa Camillus
Pellat ad oceani littus & alter adest:
Sunt Fabii Deciiq; graues: sunt fulmina belli
Scipio: Marcellus: Fabriciusq; simul:
Cæsar & intrepidus potuit uictricibus armis
Cogere qui populos sub iuga dnra tuos:
Deceptus miser es uariis nam clara triumphis
Vrbs alia quamuis parte superbit adhuc
Roma sacrum Venetis tollit caput inclyta regnis
Quæ magni uirrix ut fuit orbis erit:

¶ Virgilio Zauarifio.

¶ Cæsi per iuga montis alta solus
Ibam per meditans ferocis æui

¶ Liber Quartus.

Nostri crimina: damna furta fraudes:
Cædes: insidias: dolos: rapinas:
Virtutes profugas dolens ad axes
Summos præcipiti uolasse penna
Visa: est quum mihi forte crine flauo
Claris: luminibus: genis decoris.
Lato pectore: fronte uel serena:
Incedens mulier gradu seuero:
Ensem cuspideq; & gerens inermis
Lances & trutina subarsa iniquas:
Illi splenia non: caput tegebant
Non uittæ tentues: sed ore aperto
Nudo uertice: liberis capillis:
Spectabat geminis polos ocellis:
Orbes qui loue sustinent mouente.
Claros sydereos: uagos perennes
Velabat toga quæ suos & artus
Ex clara biberat tyro colorem:
Multis fracta tamen locis & ipsa
Liuens uerberibus plagisq; multis
Tingebat niueos sinus cruore.
Stabam dura uelut silex ue quercus
Summo uertice caucasi niualis.
Exanguis rigidus grauis: nec unum
Audebam timidus referre uerbum:
Sed tunc illa mihi meos times cur
Vultus: non tetrici comes thyphœi.
Non sum tartaræ soror Megeræ.
Nec nostrum tumidis caput colubris

¶ Liber Quartus.

Horret: saxificæ uelut Medusæ:
Ensis non nocet hic probis: sed illis
Qui semper miseri scelus sequuntur
Non possim licet amplius nocere
Vllis: nam proceres patresq; plebsq;
Aediles: equites: duces: tyranni
Me damnant: lacerant: fugant: aguntq;
Tutores spoliant bonis pupillos:
Extincti uiduam pater mariti
Non sunt cauidicis uoraciores
Qui syluas habitant lupi rapazes.
Semper consulibus proterua mens est:
Tonfores: lanii: faber simulq;
Omnes artifices mali & molesti
Artes perdere non suas uerentur:
Solum me celebrant sacri poetæ.
His dictis tenues repente in auras
Currrens se tulit ut uolans sagitta:
Foelix est heliconæ qui beatum
Vates excolit ut colis beatus:
Nanq; est: iustitiæ tenens decorem
Virtutes habet ille diuus omnes
Sub se: diuitiæ timent ruinam
Fortunæ bona: sola scandit altum
Coelum candida uirtus axe eburno.

¶ Hieronymo Campagnole.

¶ Syluia formosas inter celebranda puellas:
Syluia syluicolas inter habenda deas:

¶ Liber Quartus.

Formosæ quoniam uiridi sub flore iuuentæ
Rapta fuit stygiæ cæca subantra domus:
Ut sequar hanc: sæuis erebeæ tutus echidnæ
Dentibus: anguiferis eumenidumq; comis:
Iulius infernam mecum fac tendat ad aulam
Argutæ tangens fila canora lytæ:
Protinus & nobis scelerati ianitor orci
Ducet ab ærata limina clausa sera:
Atq; triceps hecates môstrû tria guttura claudet
Et pariet noctis filia quæq; facem:
Firmabitq; suum semper reuolubile saxum:
Sisyphus: & celeri quem rotat orbe rota:
Sæua renascentes uolucris nec distrahet artus
Euomet aut aliquem tota chimera focum:
Et nunquam captas captabunt belides: undas
Turba maritali pernitiōsa nece.
Scylla canes coget. fallent tibi garrule nulla:
Tantale poma famem: Tantale lympha sitim:
Et stygis auricomam mihi numina legis amicâ:
Foedere non aliquo carmine uicta dabunt.
Threitiō posuit legem proserpina Vati:
Annoſo quoniam tempore plenus erat:
Ore puer tenero canit hic: qui non canit illo
Dulcius: ætatem respice phœbus erit:
Quæ minor est uirtus teneris est maior in ænis
Gratior est quanto est gratia rara magis:

¶ Ad eundem.

Inspicio cum clara tui tot munera nati
Tempore quo pueros ubere mater alit.

¶ Liber Quartus.

Admiror stупeo: uelut & fera gorgonis ora
Spectassem: totus sub graue marmor agor.
Et uirtutis amor & spes me deserit omnis
Torpet & ingenii uisq; calorq; mei.
Non aliter quam qui positam contingere metā
Nititur: & tardos uerbere pulsat equos.
Quam uidet ante suos aliquē præcedere cursus:
Iam procul in medio puluere frena tenet.
Sautius & stimulis iræ morsuq; pudoris
Odit equos: currus damnat & ipse suos.
Non canis insequitur uolucrum super aera pēnas
Aemula quos uirtus non putat esse deos.

¶ De mira dulcedine lyra Pontani.

¶ Credite quod nunq̄ uidit longæua uetustas
Quod fieri ratio lex quoq; posse negat.
Vidimus ingentes artem superare potenti
Naturæ uires iuraq; cuncta manu:
Lagarus in cauea miserabile carmen eburna
Dulcius ismaria pellicis ore fui
Fleuerat: haud tantas potuit fortuna querelas
Ferre: sed hanc sæuo carcere traxit auem.
Est uaga sorte sua uolucris quæcunq;: uolantes
Hinc merito pennas: hinc leue corpus habet:
Aere lætatur uacuo: petit alta libenter:
Est fera quæ timeat uincula nulla magis.
Quam tamē hæc sensit pulsis modulātia neruis
Carmina Pontani dulcia plectra mei:

¶ Liber Quartus.

Aethere non grato: non libertatis amore

In laqueos iterum capta uolauit auis.

Orphæo uolucres mirabile ducere cantu est

Sed plus iam captas est: iterum capere.

¶ De Ingressu urbis Illustris Hermetis.

¶ Ingredere o Latiae princeps fortissime gentis

Panduntur nostra quæ tibi regna manu.

Omne felici nam te populasq; patresq;

Aedilis: prætor: consul & ipse rogat.

Accipe: quisq; tuum celebrat dux inclyte nomen.

Te uelat & magnum tollit ad astra Iouem.

Vipera clamatur: clamatur ab omnibus Hermes:

Anguigerum resonant moenia tota ducem:

Collucent ignes: ornantur templa coronis:

Sacra canunt uates: uictima cæsa litat.

Ecce duces gemini Veneto pro septra Leone

Dant tibi: tam longa ne trahe uota mora.

Iam subeas: nostros tibi iam largimur honores

Vxores: natos: prædia: uasa: domos.

Dum Venetis iunctus dominis: sis foedere semper

Legitimo iunctus qui puto semper eris.

Nam qui te mittit nostri sub moenia regni

Mense suo iusta nil sine lege facit.

Indicat ore tuo Ianus clausisse biformis

Iam iam perpetua ferrea claustra manu

¶ Liber Quartus.

¶ Hieronymo Campagnola.

¶ Sit mihi sitq; tibi gratus q; Iulius ille
Ille puer tellus quem patavina colit:
¶ Quem phoebus: quē pallas amat: quē Iuppiter ipse
Cui fauet arguta calliopea Lyra.
Non eadem causa est: tua nam tu viscera semen
Diligis: & cordis pignora clara tui
Ob decus: ob laudes: ob munera chara deorum
Hunc ego uirtutes approbo: miror: amo.
¶ Componat nostros uir siq; iustus amores:
Verus amor meus est: uerus amor tuus est.
¶ Verior est noster: premimur nam sanguine nullo:
Tu quod amas: natum diligis ipse tuum.

¶ Ambrosio Taruisino.

¶ Non timeat morbi: timeat non uulnera ferri
Et si iam saui cerneret arma Iouis:
¶ Ambrosii quemcunq; manus tetigere: dolorem:
Nam fugat: ut zephyri nubila pressa notis.
¶ Vidi ego sub stygias quē mors iam miserat úbras
Ad superos herbis hunc reuocasse suis:
Hunc erebi celebrant rex & regina profundi
Ad uitam rursus ne sua regna trahat.
¶ Nunc truculenta potest illum mors perdere tm̄:
Ambrosii cui non dat manus artis opem.

¶ Liber Quartus.

¶ De uana suspitione belli.

¶ Quisq; bella timet nostris truculenta sub ānis:
Ignarus belli somnia uana timet:
Strenuus urget equos: nunquid Mars gētibus istis
Otia quas plumis desidiosa tenent:
Quas capiunt prisco sub consule pressa phalerni
Pocula: quas lautis mensa parata cibis:
Quas immaturas ui pādicare puellas
Quas iuuat & teneros supposuisse mares:
Quæ sua lomento poliunt & dropace membra:
Sordida quæ Cosmi munera semper olent:
Quæ sibi componunt longos ex ordine crines
Quæ iuuenum labris inguina tenta uorant:
Tristia non peragunt lepores non prælia damna
Non quatiant moles tela cruenta manus.

¶ De Aduentu Hermetis.

¶ Nascitur alma dies qua principis ora sereni
Qui fera squammoso signa dracone gerit.
Spectabunt patriæ foelicia moenia nostræ:
Phoebe ueni: nostros iam pete phœbe polos.
Gaudia quid differs: hilaris iam pompa paratur
Stragula picta uias: uela theatra tegunt:
Pegmata tolluntur: crescunt super astra Colossi:
Currit equus: quatitur lancea: sica furit:
Exercent iunctas iuuenilia membra palæstras
Scena patet multis deliciofa iocis:

¶ Liber Quartus.

Carmina cantantur: concentibus aera mulcent:

Tibia: plectra: lyre: buccina: siftra: tuba.

Obuius it' populus regi: sanctusq; senatus:

Et nitet in modica quæq; fenestra nuru.

Phœbe ueni: ueniet si te prior inclytus Hermes:

Lucebit nobis te sine clara dies.

¶ Hieronymo stella.

¶ Nūc uideo quid sit charo sine tēpus amico

Ducere: quid curas sit tacuisse suas:

Munera amicitia: nunc nosco & præmia uera

Et sua quod pretium foedera sancta tenent.

mas per giron Limina nunc stygii fidum penetrasse tyranni

Thesea pirit hoo credimus atra suo:

Credimus & nisum sæuis cecidisse sub armis

Sisteret ut soti tristia fata sui.

Nam tua quo iuncto sequerer uestigia gressu

Irem tartarei trina per ora Canis:

Perq; procellosas syrtes per saxa maleæ

Per mare quod rapido uortice Scylla trahit.

Nam sine te uiuo. sine me si uiuere possum

Aut animæ possum si sine parte mea

Quo uel chare mihi uenias Hieronyme tādē

Dimidium cordis: uel mihi redde mei:

¶ De Cassandra fideli.

¶ Ut ilis ut campis imber mortalibus axe.

Semper ab æthereo gratia larga pluit.

C Liber Quartus.

Pollulat & semper uirtus radicibus imis

Arbor ut in pingui luxuriosa solo.

Et si non omnis multas producit aristas

Qui pariat multas est tamen unus ager.

Quælibet ora suum munus: sua præmia noscit

Luce nitent solis tempora quæq; sui:

Multorum fuerat celebris iam fama uirorum

Viderunt multos sæcula prisca deos:

Nunc tantum lux una nitet nunc candida uirtus

Vno sub tantum pectore tota sedet

Quod ne forte uiri credas: castissima uirgo

Quæ trahit a recta nomina sancta fide

Hoc Cassandra decus tantas habet unica laudes

Pro nobis sapiens omnibus una uiris.

Quisq; deã putet hanc: nã si medicum ue poetã

Qui rerum causas noscit & astrologum

Semideos omnes dixerunt: omnia noscit

Qui simul hæc: merito dicitur ille deus.

C De eadem.

C Maturæ gaudete nurus: gaudete puella:

Vos quoq; quas pigras tarda senecta facit.

Nunc quod eũq; decus uestrũ est: nũc glia quæq;

Laudibus ex uestris fama; clara uenit:

Nunc hederae uobis dantur: nũc innuba laurus

Exornat uestras fronde uirẽte comas:

Quis genus humanũ noscit: Cassandra q; audet

Præscia uenturi dicere fata Iouis?

¶ Liber Quartus.

¶ Quis logicae laqueos: & caeca aenigmata soluit?

¶ Eloquii nectar quis Ciceronis habet?

¶ Ista pudicitiae uates lux unica sanctae

¶ Incluta cui matres condite templa. dex:

¶ Nam dedit aeternum uobis quae nomē. honoris

¶ Aeterni fas est sentiat illa decus.

¶ De Iulio Pontano ad Ciuēs.

¶ Si cupitis ciues hyemis sub tempore? ueris

¶ Tempora purpureis picta uidere rosis

¶ Pontanus pingat flores & gramina: Belli

¶ Tempore si pacis foedera sancta piaē

¶ Pontanus pingat pacem: licet hostibus hostes

¶ Arma armis certent: pax erit alma tamen:

¶ Si tenebris atrae noctis sub lumina clara

¶ Si nigros claro lumine noctis equos:

¶ Sub tenebris pingat lucem: sub lumine noctem

¶ Nocte erit & sine nox: & sine luce dies:

¶ Nam mentem pingit: mores animasq; deosq;

¶ Quod nec habet formam: qd nec habere pot:

¶ Pingere res quae sunt: terrā: mare: sydera clarū est:

¶ Quae nec sunt: nec erunt: clarius esse patet.

¶ Ad Amicum.

¶ Si puer est Veneris natus die curuat amice

¶ Qualiter opposita cornua dura manu.

¶ Si cecus: certos die cur tam dirigit ictus

¶ Liber Quartus.

Et fallant teneram spicula nulla manumne
Si pauper nullo cingit sibi corpus amictu:
Qualiter hic cunctas possidet orbis opes:
Ignis aquam pellit: flammæ pelluntur ab undis
Non est diues: inops: uirq; puerq; senex.
Hæc mihi pingere precor: nam te pingente cupido
Pauper erit: diues: uirq; puerq; senex.

¶ Epitaphium Christofori Peregrini

¶ Qui miseros pauit: coluit qui templa deorū:
Et quo clam mulier plurima nupsit inops:
Clarus æques tumulo situs est peregrinus in isto
Christophorus: paruo magna ruina loco est.

¶ Marco ciuili.

¶ Quæ sui Scythicas rupes gelidosq; Triones
Quo ueniens boreas spirat & axe notus:
Qua germanus atrox torquet sua tela: fugaces
Qua Parthi uersa post sua terga manu:
Qua tumidum iactat feruentes æquor arenas
Qua sua semotus regna Britannus habet.
Nec potui infelix castam iuuenisse puellam
Et quæ non esset perfida: tristis: atrox.
Iuppiter est testis: falsas qui sæpe puellas
Quum uidit serpens: foemina: taurus: auis
Has ueluti clades fugiens incendia: morbos.
Iuit ad æthereos cum Ganymede polos.

¶ Liber Quartus.

¶ Ad Petrum medicem.

¶ Cur sylvas habitem solus cur iugera semper.

Vrbani fugiens tecta superba soli:

Sunt ubi deliciae populi tot templa tot arces

Mensa: aurum: gemma: uasa: theatra: togæ

Innumeri uates: equitum: dux: atq; magister.

Consulis & gemini sella: tribunus: eques:

Blanda puellarum faciles ubi turba choreas

Exercet: Iosus & Venus alma tuos.

Miraris: fatuus ructat quum uerba beatus

Nescio tergeminum dicere Petre sophos

Ad crepitum digiti nec olentem ferre matellam:

Tollere nec spurco uase quod ipse uomit.

Non pathicum tractare semur lumbosq; fricare

Quum sua baianis corpora purgat aquis.

Non scorpum laudare suum: si pallidus axe

Decidit: & fatis hoc tribuisse feris.

Qui modo tellurem curuo scindebat aratro

Nec matutinum ferre sagatus aue.

Nescio blandiri tandem: crimenq; probare

Fac mutet mores urbs: ego tunc ueniam.

¶ De Re pentina ad Ioannis Maii morte.

¶ Mortis Ioannes subita quod spicula sensit:

Quod petiit stygii tam cito ditis aquas

Non sine mente Iouis factum est: nam quæd i orbe

Nascitur: Imperiæ statq; caditq; Iouis.

¶ Liber Quartus.

Quicquid agunt superi iustum est: nō sydera possūt
Criminis iniusti turpia signa pati:
Ille igitur merito cecidit: sed discite quare
Esset ut uxoris gloria nota suæ.
Quæ dum uiuus erat thalami sub lege iugalis
Non poterat lumen fundere pressa suum.
Ingenium: mentem: mores: animumq; uirilem
Casta nec intactæ dona pudicitia
Vxorem sed se noscens uir clarus ut esset
Claudebat sancti pectoris omne decus
Est sua nunc quoniam: ueluti sol spargere coepit
Lumina: cum uentus nubila densa fugat.
Pergama facundus si non uidisset Vlixes
Non nunc Penelopes tangeret astra pudor.
Vixisset Brutus: tunc non tam clara fuisset
Portia: non uiuo foemina clara uiro est
Sub duce qui pugnat miles. non clarior illo
Illo sit quamuis fortior: esse potest:

¶ De Theodosia:

¶ Currite custodes capiet Theodosia ferrum
Currite: uult fati uincere iura sui
Coniugis: & subita subitos moestissima casus
Morte sequi: bruto portia casta suo.
Nec tantum ferrum: flammas sed tollite: flammas
Nec tantum sæuæ sed necis omne genus.
Nam quicumq; mori casto uult captus amore
Inuenit innumeros quis cadat ille modos.

¶ Liber Quartus.

¶ De Repentino casu Ioannis maii.

¶ Mors superat fatum: fatis ne credite: possunt
Mutari: uariat stamina quæq; soror.
Non est fixa dies uitæ: non terminus ullus.
Nullaq; sub certo fœdere iura manent.
Cuncta regunt subiti casus mortalia: morti
Quisq; potest iuuenis cedere: quisq; senex.
Nam qui tam subito cecidit nunc funere maius
Debuerat cœli uiuere lege diu.
Diues enim: largus: clamens: hilarisq; piusq;
Et probus: & ualido corpore fortis erat.
Munera fatorum sunt hæc: his noscimus illum
Tam cito fata uirum non uoluisse mori.
Mors uoluit potuitq; suis sæuissima telis
Et clam sub stygios hunc tulit atra lacus.
Sydera decepit: paruo nam tempore sanus
Infirmitus: uiuus: mortuus: atq; fuit.

¶ Epitaphium Marioti de monte.

¶ Mens proba: recta fides: hilaris clamētia: cautū
Consilium: probitas: religionis amor
Vndiq; reddebant clarum quem: nobile corpus
Montibus exposuit hac Mariotus humo.
Curabat Venetis pro regibus arma uirosq;
Ordine legitimo martia castra sequi
Vixerat ille parum: si commoda nostra requiris
Tempora si: Pylum iam superabat auum:

¶ Liber Quartus

¶ Eiusdem

¶ Quem Verona tenet: genuit florētia: Martis
Tutor eras Veneti uel Mariote pater.

¶ Ad Pyladem.

¶ Me Saxum dixit: qui nouerat omnia uates

Sydera Parrhasio quæ uidet urfa polo
Vix natum fieri me Saxum uidit amore:

Vidit ut in Saxum me ferus egit amor:

Duricia rigeo: sub pondere cogor inertis

Battus ut & Scyron sum grauis & gelidus:

Qualiter: at dices: musas heliconis ab alta

Plena deo quatiens pectora sede trahis?

Componis: dictas: facundo differis ore

Quid flammæ: quid sint terra: fretum: superi?

Nó loquor hæc: ñ hæc lapidoso pectore manât:

In me qui uiuit solus amor loquitur.

¶ Ad Petrum medicem.

¶ Ne te semper agūt curæ uelut æquora uentis

Indomitum naues improba: Petre rogo.

Quid iuuat Assyrio si littore tutus amomum

Atq; Arabum diues mascula thura uehas?

Quid si Callaicis astur tibi mittat ab aruis

Munera uel Gangis uel preciosa Tagi?

¶ Liber Quartus: 117

Ista cadunt ueluti uiridi flos Vernus in umbra
Quum sol flamiferi terga leonis habet.
Mors ruit & ueluti maturas messor aristas
Omnia uulnifica falce cruenta secat.
Non fortunatis parcit: non illa beatis
Tartara sub crasso diuite codrus abit.
Fabula uana sumus: uita hæc est uentus & umbra
Viue igitur: nimis est mors fera: sape mori.

¶ Ad Casarem uiaranum de nuptiis.

¶ Dulce quæ carmen canitis sorores
Rupe dircea: laticemq; fontis
Summitis clarum geniti cruore
Gorgonis atro.
Phœbe qui lauro roseisq; crines
Floribus pingis: geris & sagittas:
Fila qui tangens citharæ. serarum
Pectora mulces.
Pergite huc omnes simul & fauete
Ore nam uates celebrandus ille
Ille qui doctum superat Catullum
Arte lyraq;
Ducit ardentem thalami puellam
Ad sui lusus teneram pudicam
Crinibus flauis: roseis labellis:
Fronte serena.

CLiber Quartus.

Hæc Venus & tu uentis columbis
Vecta torquatis: puerumq; ducas
Qui faces gestat manibus tenellis
Duraq; tela.

Vt nouæ flammæ capiant medullæ:
Cor tuum nuptæ bibat ut uenenum
Dulce: quo uati sociata: uatem
Discat amare.

Quos iocos lectus titubante sponda
Sentiet foelix: hilaris lucerna
Quas suo pugnas oleo nouari
Sæpe uidebit.

Murmure æquabunt nigeas columbas
Brachiis iunctis hederas sequaces
Basis conchas Veneris salaces
Dulciter ambo.

Illâ producet similem parenti:
Ore formoso puerum decorum:
Vna nascetur similis puellæ
Pulchra puella:

Ergo quo multos uideant nepotes
Et tibi multas pariant puellas:
Iunge foelici simul hos cathena
O Hymenæe.

CIoanni Aurelio Augurelo.

CHactenus Ausoniis ueteres hausisse poetas:
Fontibus Aoniæ nobile nectar aquæ.
Credidimus solos astrisq; fauentibus illos

¶ Liber Quartus.

Bellorophontæas incoluisse domos.
Spernere nos phœbū: nos spernere docta sororum
Numina: nos Bacchi flexipedes hederas
Nullus enim viridi cingebat tempora lauro
Nullus erat priscis equiperandus auis.
Credimus Aureli sed te resonante Caballi
Carmen ab Aonii nosq; bibisse lacu.
Reddita sunt nobis phœbi te munera uate
Redditus est phœbus te quoq; uate sibi.

¶ Ad Eundem.

¶ Castalios quōda latices mihi phœbe solebas
Spargere dircæi fontis & ambrosiam
Et mihi diuinum facilis præstare furorem
Illum quo latæ iam cecinere tubæ:
Nunc mihi sancta tui clauduntur limina templi
Pellor & a montis culmine uirginei
Nec licet e tantis & tot mihi fontibus undam
Sumere: quæ media turbida ualle fluit.
Nō est quod doleas nā te celebramus: amamus:
Sed dare quæ data sunt munera quis poterit?
Plectra: comas: citharam uati concessimus uni
Et quodcunq; nemus castalis unda lauat.
Nos habet & nostros Aurelius unus honores
Solus habet: lauros: numina solus habet.
Vis mea quæ fuerat uates dispersa per omnes:
Vnius in solo pectore maior erit.

¶ Liber Quartus.

¶ Eidem.

¶ Gutta uel anguifera toruo cadat oré Medusæ
Altera pegaseus qua renouetur equus:
Et renouatus agat geminatis aera pennis
Donec humi liquidam uiscere ducat aquam
Viscere ducat humi gelidi tibi flumina fontis
Taurus in extinctos qua cadet ante focos
Postq̄ Castaliis Aurelius unus in antris
Et iacet & totas possidet unus aquas.

¶ De Eodem.

¶ Phoebus habet citharam nec nō Aurelius una
Hic sonat: ille tenet: hic tenet: ille sonat.

¶ Eidem.

¶ Diuisit phæbus cum diuite munera regno
Plectra: Lyram: lauros: iugera: templa: lacus:
Et dedit Aureli tibi laurea ferta lacusq̄
Plectra lyram: musis iugera: templa suis:

¶ Eidem.

¶ Te sine phoebe tuis Aurelius unius amator
Vatibus: & uates te sine solus amat:

¶ Ad Eundem:

¶ Aureli genitor nouem sororum
Illarum decus: & decus sacrorum

¶ Liber Quartus:

Vatum: tempore qui fuere prisco
Seu quem nunc celebrat colitq; multa:
Vlva mintius horridus Maronem:
Seu quem palladia: probant Athenæ
Dicas seu tenerum suo Tibullum
Cantu: qui silices ferasq; cautes
Possit frangere: dulciter sonoro:
O quantum tibi gratiæ dedere
Qui uoluunt super astra fata coelos
Ut nondum gelidus cinis legaris.

¶ Eidem.

¶ Laureli a lauro uel nomen ducis ab auro
Aureli egregium nomen utrunq; tuum est.

¶ Ad Venerem:

¶ Cōsule blāda Venus: mihi cōsule blāde cupido
Foemina me laqueis coepit iniqua suis:
Miraris? ferus est laqueis Mars captus ab istis
Iuppiter & nunquid tu Ioue maior eris?
Hoc ego non doleo: sub q; mihi foedere tanto
Muneribus pactam rapit auara fidem:
Et tu muneribus certa sum pauper inopsq;
Vel nummos habes: uel male pauper amas:
Hos mihi dat nullus: mors est: desiste precari
Quod sibi consilium pauper amator habet:

¶ Liber Quartus.

¶ Pompeio aegro De Amica

¶ Munera quid faciunt: & amor sceleratus habedi

Quid sitis argenti: quid scelerata fames:

Quid uestes auro textæ gemmisq; nitentes

Et quid erythræi lucida concha maris:

Quam non Penelope: quam non Lucretia casto

Pectore vincebant moribus atq; bonis:

Quam pulchri iuuenes clari temerare uitiq;

Sanguine uel forma non potuere suas:

Horridus: incomptus: duris asuetus aratris

Et cultæ cereris spargere semen humo:

Sordidus hanc potuit numerato rusticus auro

Auetula & turpi qui fugiendus erat.

Munera quid faciunt: meretrix & adultera nunc est

Tyndaris: insignis Portia quæ fuerat.

¶ Ad Auaram Amicam

¶ Quod Crassus nolens aurum tu gēma bibisses

Sponte tua est auri tam tibi magna sitis:

Et ueluti saeuus Polydorum cæde tyrannus

Immerita faceres sub styga fere pedem

Aureolos nam quum sentis aut æra sonare

ieiunam non te mensa cibisq; tenet:

Non pater aut genitrix non te fraterq; sororq;

Carris: & amisso cæca pudore furis.

Hos petis: & thalami leges & iura mariti

Et sanctam temeras Luxuriosa fidem:

¶ Liber Quartus.

Et supponebas uno quod casta marito
Supponis turbæ manere capta femur:
Ergo suburrânis sedeas uitata cathedris
Vel iaceas uno foemina casta toro:

¶ Ad Venerem.

¶ Torqueor alma Venus flagrâti torqueor igne:
Quis te tam subitus destruit ignis? amo:
Quam? nō quam: sed quē poscas: scelerate cynedū
Diligis: & sequeris: & mihi poscis opem?
Si scelus est: summo cur pocula grata tonanti
Dat puer æthereæ raptus ad astra domus?
Cur tenerum dilexit hylam Tyrinthius heros?
Et cur œbalidem pulcher Apollo suum?
Si scelus est: tibi cur placuit formosus Adonis?
Sed scio sit cur: sic foemina quæq; facit.

¶ Ad Iacobum Comitem Iuliarum.

¶ Scribere ceratis ualeat quo iure tabellis
Legitimo quicq; plebsq; patresq; iubent:
Seu quum uersurus negat inficiator: & urget
Fraudibus actorem criminibusq; suis:
Seu quum ueridicus tollit uadimonia prætor
Et contestatæ foedera litis agit:
A Violis dictus genuit quem uir probus ille
Qui causas triplicis scribit & acta fori:
Fac qui pieria redimitus tempora lauro

¶ Liber Quartus

Docta comes phœbi plectra iacobe tenes:
Per Veneris currus:phariæ per sinistra iuuenæ
Per cybelis gladios:per louis arma precor
Perq; tuum nuper gelidas quæ detulit undas
Limen ad ardentem & noua nupta faces.
Non est grammaticus dices:uel forte poeta
Nec timeas docto sub patre doctus eris:
Ferre iugum domita discunt ceruice iuueni
Ferre uirum facilis qui fuit acer equus:
E meritis genitor capiat iam præmia nati
Ah scelus est:pauper uiuat ut ille senex.

¶ Ad Dantem Aligerium

¶ Efficitur curuus quum tempore præmia fortis
Iam dudum populo si gladiator habet:
Et rude donatus:non te peto:non peto dicit
Sed piscem:quid tu retia galle fugis?
Et si depositis miles sextertia telis
Accipit ad pylîi sæcula ductus auis:
Qui totiens sancti scripsit consulta senatus
Orta tribunitia iuraq; lege diu.
Auctio quum fertur quum res supponitur ipsa
Arbitrio iusti consilioq; uiri.
Iam conclamandus miseræ iam proximus urnæ
Cogetur rapidæ dente perire famis:
Ah scelus indignum:quis sit:si nescis:ianthis
Illi purpureum nomen amica dedit:
Cui faueas igitur:iubet hoc præstantia:mores

¶ Liber Quartus:

Recta fides: probitas: & pietatis amor:
Quod: facies: natum indoctum licet esse negetur
Te poterit uestro connumerare choro.
Esse scelus dices: non est hoc scribere natum
Indoctrum: doctum sed renouare patrem.

¶ Ad Hieronymum Callagranum.

¶ Horridus in fixit fatali sydere dama
Inguinibus patruī Vulnera saua tui
Implicuit duris feruentes ossibus ignes
Et flammam cordi febris amara tuo:
Commodior potuit nullo te tempore morbus:
Sternere: nec febris aptior hora fuit:
Quam non induxit nimio generata labore
Bilis: nec stomacho res uiciata tuo.
Non gaudes sumpto noctem superare salerno
Nec diues multa: luxuriaris ope.
In medio tua signa locas sub sydere: tendis
Nec tamen obscuras ad phlegetontis aquas:
Hanc pietas: hanc nota tui clementia cordis
Intulit: hanc patruī uel genitoris amor:
Viuerē nolebas si non medicabile uulnus
Illud erat dāma: quo feritate nitent
Quod fuit in patruo sauum & miserabile uulnus
In te mutatum febris iniqua fuit:

¶ Antimacho.

¶ Ad uarios solum populos quem fata dedere
Sorte mihi frater quod meus ire parat.

CLiber Quartus.

Quod rhodani lauat: unda bibunt qui flumina rheni:

Et quos multiplici nilus inundat aqua.

Quosq; ferit rapidus Ganges: celer atq; garunna:

Qui caua pro cultis sedibus antra colunt:

Quo ualeat liber ualeat quo pergere tutus

Muneribus nullis per loca cuncta petit:

Gonziaci regis clara sub gente notari

Sanctaq; magnanimi signa referre ducis:

Omnia tela quibus uel saeva pericula uincet

Aeris & terre uel uoliqu; maris:

Ista negas: scelus est: hæc si tibi fata negassent

Non tam clara tuum tangeret astra caput.

CIoanni Britanico.

CNon q̄a sis doctus te docte Britannice miror:

Res humana meum non mouet ingenium:

Sed quoniam uatum penetras sic limina: plenos

Ut thalamos sancto numine perspicias:

Ut mentem teneas: Cor: sensus: pectora: nec sit

Se melior q̄ te quem legis ingenio.

Clarior imo tuo sit lumine: doctior arte:

Candidus & niuea simplicitate magis:

Sub Iuuenale tuo Iuuenalis uiuere gaudet:

Vel secum gaudet uiuere bis potius:

Persius ipse sibi dicit sum Persius atra.

Sub styge quimersus perditus ante fui.

Fulminat: odit: amat: pugnat: cantatur achilles

Te ualet & uita candidiore frui:

Hoc decus est ingens: hæc sunt miracula: uitam

His dare qui uitam carmine dant aliis.

¶ Liber Quartus.

¶ Ad Ioannem Britannicum.

¶ Condita materno mitto tibi carmina cantu:
Sed quæ maternum non capit ingenium
Plebs legit: & gaudet: fateor sermone canuntur
Plebeio: plebis pectora sed fugiunt:
Grammaticus uidet hæc si doctus: ridet & in me
Verbosi torquet spicula grammatici:
Si bonus orator: Veluti noua crimina: clamat
Tardipedis petit hæc sicelis ara dei:
Si rerum causas qui discutit: anxius hæret:
Et labyrinthis uix fugit etenebris:
Res mira est: superũ rex qui nõ fallitur: hoc scit:
Ut scit: sub causis: est opus: illud erit:
Non tamen hoc opus est: sic nõ ui cogitur ulla
Sydera quem cogunt: certa; fata Iouis:
Hoc soluant phœbi tripodes: Cortina sibyllæ
Si quod sub causa est: non opus: ac opus est.

¶ De Catella.

Ubera nostra canis cur stringis? non tibi Mater
Sum: mea non tangas ubera: mater ero:

¶ De Catella.

Si rerum motet ordo Iovem: cur non mihi uitã
Dant superi: credunt uiuere me super i:

CLiber Quartus.

CIn Leandrum.

CPer freta dum peteret dilectæ tecta puellæ
Leander tumidis est quia merlus aquis:
Noster uina bibit nullo uiciata liquore
Leander: teneros comprimit atq; mares
Ingeniosus homo est: sæuum fugit omen: amore
Foemineo sic non fluctibus atq; cadet.

CIoanni Taberîo.

CVerba eruētatis excussa casside pennis
Quæ dicis geticus dixerat ante deus
Quiq; super bimaris meditatur saxa corinthe
Carmen & in summa phocydos arce sedet
Tunc cum pampineis sensit te Brixia campis
Versibus indomitas sollicitare feras
De me quod fingis tribuit tibi Iuppiter uni
Pallados armisonæ munus utrumq; tuum est:
Componis: dictas: declamas: differis: astra:
Noscis: & arctoi limina quæq; poli:
Quod tibi uel phœbi latitat sub pectore numen.
Quod magis est phœbus uel nouus ista facis.

CBaptistæ Carmelitæ.

CIdeis cybeles colitur: si rupibus Ammon:
Si libye gentes inter & athiopas:
Gradius romæ: iuno carthaginis arce:

¶ Liber Quartus.

Phocidis in templis phœbus & ortygiæ:
Gnostiaco dictinna solo: cadmeius urbis
Inuictis bacchus gentibus anguigenæ:
Hoc decet: hoc fas est: uenerantur numina galli
Atq; celeneæ mystica sacra deæ:
Iuppiter astra mouet nutu: sol temperat anni
Tempora: sydereæ cynthia nocte micat:
Iuno fouet partus: Venus: est quæ gignit amorem
Bacchus agit curas: & graue tollit onus:
Ast ego cur tollat nulla est sub Iudice caua:
Tu tamen ut plenus numine uera canis:
In me non mereor laudes ut Pamphilus: in te
Ut uiuo uera ductus amicitia
Sum deus interris: o foelix copia laudum
Quas aliis laudes uis dare: tu tibi das.

¶ Ad Cultores cupidinis.

¶ Quas habeat uires diuerso pannus amictu
Disce cupidineo numine quisquis amas:
Teutonica spatiale tegitur si turgida ueste
Mutato uultu tyndaris efficitur:
Ore nitet ueluti paphia quæ mollis in arce
Dat laqueos nato: dat fera tela suo:
Tyndaris ausonia tegitur si ueste decora:
Mutato uultu turgida fit spatiale:
Lomentum nihil est: nihil cerussa puelle:
Non ornant uestras linteia picta genas:
Si phœbi radios: si uincere sydera uultis
Formosæ uestes summite teutonicas.

¶ Liber Quartus.

¶ De Catella:

**¶ Sum quam sculpsisti: redeas: hæc gratia rara est:
Quum manus. artificis decipit artificem:**

¶ De Catella:

**¶ Artis natura perit sub gloria nunquam
Sub me naturæ gloria tota perit.**

¶ In Iacobum.

**¶ Fessus adhuc iaceo curis somnoq; sepultus
Me petis & narras bella cruenta: loquax
Milleq; germani tercentum uela dedere
Aeoliis centum: gallica turba notis:
Asseris: & numeras cunctas ex ordine naues
Illa uolat remis: hæc sine sulcat aquas
Multæ rostra gerunt: multæ sunt corpore longo
Aemonias possint quæ superasse rates:
Has faciet nymphas merito uenus aurea: scis quot
Sint tabulæ: remi: carbasa: transtra: fori:
Describis peditum turmas: equitumq; cateruas:
Castra locas: torques spicula. testa rapis:
Incendis: laceras: urbes: popularis & agros
Nomina das seruis: militis atq; ducis.
Exclamas: pellis: fugis: induis: exuis arma
Nunc uincis: uicto nunc miser hoste cadis:
Sit pudor ah tandem dilecti corda sodalis
Desine letiferis figere tot iaculis:**

¶ Liber Quartus.

Ferrea bella petens uel tandem decide bellis
Vt tandem cesses ferrea bella loqui.

¶ In Gallum.

¶ Quicquid fata iubent summis & Iuppiter astris
Est opus humanum nos tolerare genus.
Nil aulae iuuant: auri nil fulua supellex
Hesperiam nil quod mittit ad inducitur:
Picta nec oebalio fulget quae murice uestis
Nec quae Carpathio littore concha nitet
Inclyta progenies animosum pectus: acuti
Ingenii: uirtus: gloria: fama decus:
Diues erat Priamus: uidit tamen urbis Achiuos
Iliacae misero uertere tecta solo:
Vir ferus: & duris Hector fortissimus armis:
Iuit ad infernas uulnere casus aquas:
Mortuus Anchises patriis est: pulsus ab oris.
Non potuit: roseum forma iuuare Parim:
Gloria: fama: decus: gemmae: mens strenua: uirtus.
Magnanimi calabrum non potuere ducis.
Seruare Imperium sceptro: populosque tueri
Spicula pro gallis astra tulere feris.

¶ In Spinetam.

¶ Ad tua quod siculi linquēs sūma iuga Pelori
Atque Gnydum uenit limina pulchra Venus
Tecta rosis crines: & murice cincta rubenti

¶ Liber Quartus.

Et iocus & niueo gratia quæq; pede:
Iamq; faces ardent: castos Hymenæus amores
Iam probat: & uulnus blanda puella timerz
Carmina: Zona: nuces: flâma: lyra: myrtus: & údæ
Munera soluerunt sacra Thalasse tibi:
Non aurum: gēmas: teneros sed mittimus agnos:
Quos decet auspiciis munera lata bonis:
Non agnos rabies agitat uasanna: cruentus
Non furor inclades sauaq; bella trahit
Vellera dant placidi: sacras maçantur ad aras
Quum cremat accensus mascula thura focus
Iuppiter his epulis sociis: & lauta parauit
Prandia: cum Solymis iura daret populis:
Accipe dona damus tibi mystica: uiuet ut agnus
Iuncta suo clæmens' castaq; sponsa uiro:

¶ De morte Regis Parthenopes.

Partenope lachrymas urbs inclyta cōprime: regē
Mors subito quāuis presserit atra tuum
Non poterat superas astris melioribus oras
Scandere: non fato candidiore mori:
Regalis mors ista fuit: uir fortis: & acer
Non decet ut morbo languidus astra petat:
Non decet ut uires moriens amitat: & æger
Sæpe necis telo mortuus ante cadat:
Rex subito moriens moritur: Rex tempore longo
Qui languet Regem q̄ cadat ante uidet:
Adde quod hunc trepidans nunq̄ mors ausa fuisset.

¶ Liber Quartus:

Semideum telis dilacerare suis
Fert decus iste tibi casus: rapuisse proteruam
Nāq; tuum mortem clam timuisse ducem est

¶ Ad Bassanum:

¶ Ad gelidos fontes: ad amœni iugera campi
Venimus: & parvæ tecta beata casæ:
Aemula penei vitreis ubi labitur undis
Vnda: uel auratæ qua fluit Hebrus aquæ
Populus! Herculeis uirides ubi frondibus ūbras
Spargit: & Idaliæ myrtus amica deæ
Qua narcisse uires: mollis qua floret a canthus
Qua cytisum pecudes: qua thyma carpit apis:
Pica loquax doctas imitatur uoce sorores
Et tua flet Progne crimina dira soror:
Curuus arator humū scindit: locat ordine uites
Rusticus: & curua gramina falce secat:
Lis uesana tacet: iuris tria uerba silentur
Palladii: gemino consule prætor abest:
Vidimus innumeras urbes: sed cuncta tumultus
Solicitat stimulis cæca libido feris:
Furta: dolos: rixas: celebrant: nūc oppida cāpos
Verus amor niuea simplicitate colit.
Fulua cola s igitur diues pallatia: pauper
Ast ego sed lætus florida rura colam.

¶ Ad Vergilium Zauaricum.

¶ Qui uenturus erat: nobis ut uota benignus

¶ Liber Quartus.

Solueret: ut duri tolleret arma patris!
Claudus ab ociduis uenisset gadibus olim
Duxit erythræas uir ferus unde boues:
Nō mouet aut tardus qua frigida plaustra bootēs
Stare uel immodica creditur axe mora:
Sydera spectantur domini qua fulua lycæi
Cum quo solsticium iunctus Apollo facit
Qua niger eoo gemmas legit Indus inamne
Et uomit acceptas frigidus auster aquas:
At ueniet dices: post tempora comoda rerum:
Qui uenit ingratus: non uenit: atq; uenit.

¶ Ad Eundem:

¶ Deponant: blandis latrones spicula uerbis
Indomiti thraces: indomitiq; Scythæ.
Iuppiter arma tenet: quæ mittere dira parabat
Quum patula uersus accipit aure pios
Scylla trahat canibus quæ triculenta marinis
Vndiq; concussas per uada cæca rates:
Exorata preces audit: lachrymisq; charybdis
Sape suo fluctus continet ore graues
Omnia non frangit scopulosus ligna Caphareus:
Nec semper libycis Syrtibus unda nocet:
Nulla illa preces audit: mirabile monstrum est:
Quum non sit scopulis durior atq; feris:
Hunc pellis. damnas: nihil est hoc credimus audi
Ipse meas si uis audiet ille tuas.

¶ Liber Quartus.

¶ Epytaphium

¶ Quis iacet hic? scelus est? nomen dare? foemina uel uir?
Vir malus: inferna dignus aue: & lapide.
Cur? coluit cedes: incendia: uulnera: tantum.
Vnde scelus? nullos credidit esse deos.
Quo perit fatis? flammis: Hieronymus hic est.
Proditor: impostor: nosco: licet taceas:
Maxima non latitat uirtus: non crimina praebent
Illa boni titulos nominis: ista mali.

¶ Ad Bassanum.

¶ Urbis auratas Adamantis aedes
Splendidi clare fluuioq; riuos
Limpidos uidi: Phaethontis atq;
Nobile regnum:
Littus annosa tetigi Rauennae:
Quam rigat nullus uitreo liquore
Fons: ubi tristem redolēt: Mephitim
Iugera quæque.
Vina Caesena bibimus superba:
Vilis arguto Ciceronis ore:
Quæ suos mactat uiolenta ciues
Vt Lupus agnos:
Cuius in portu laqueis uel esca
Retibus: pisces maris & proteruis
Fluctibus ducit numero carentes
Nauita prudens:

¶ Liber Quartus.

Qua fluit paruo Rubiconis amne
Cæsaris magni celebrata cursu
Vnda: quum rerum domini cruenta
Bella tulerunt:

Aurei nomen pretio trahunt quos
Ponderis muros: mihi Rex petenti
Ingredi lato pius haud negauit:
Et probus ore:

Quæ sedet collis salebris in arcem
Arduis: summam colui diebus

Quiq; dilectam ueneri tibiq;
Blande cupido.

Illaquæ fessas tumidos carinas
Ob maris fluctus resonante uento
Improbo scæuo capit una portu
Pulchra decoro:

Virginis sacra niuæ beatæ
Osculans multis lachrymis figuram
Post reus uoti posui tabellam
Limine templi:

Hic meum dixi dominam deamq;
O Iubar coeli foueas amesq;
Illius fulua caput & tiara
Contege uirgo:

Ara sumnota est: tremuere tecta:
Culminis per se sonitus dedere
Aera: sparserunt radios per omne
Lumina templum:

Verba cœlesti tulit ista uirgo

¶ Liber Quartus.

Ore felici mihi crede forte
Quod petit donum dominus deusq;
Vester habebit:
Ergo magnorum generosa regum
Mantuae Princeps soboles galero
Iam teges rubro caput: & beata
Sede sedebis
Nanq; non possunt superum: iubetque
Alma mutari genetrix: nec ulla
Lege tardari: celebranda si sunt
Fata deorum.

¶ Ad Quirites.

¶ Inlyta nascetur uirtus gaudete quirites
Militiae redeunt signa decusq; sacrum:
Qui mo' marcebat uino:q; Thaida demes
Nunc olidam princeps nunc rapiebat hylam
Martis amore furēs: clarae quoq; laudis honore
Strenuus inuictas ducet ad arma manus.
Ibit duans uictor spoliis insignis opimis:
Imponet capiti Laurea ferta suo:
Ocia segnicem pariunt: gelidumq; timorem
Ingenii uires corporis atq; Labor.

¶ In Antonium montanarum:

¶ Antoni quare pelagi sale quæris amaro
Miscet immensas Carula doris aquas

¶ Liber Quartus.

Non est telluris sudor: non halitus undæ
Quæ simul astricto corpore pondus habent:
Sed quia Neptuni spaciosum feruidus æquor
Sol ferit ardenti quum petit astra rota:
Exiguas rapiens partes tenuesq; resoluens
Et linquens putri flumina mista luto:
Vnda maris salsa est: rudis indigesta saporem
Talem sic mixtus quilibet humor habet.

¶ Marco Antonio Mauroceno:

¶ Iuppiter æquata qui corrigit omnia lance
Foedere qui iusto fasq; piumq; colit: *Vrasmi*
Non tamen irato semper tenet acer olympo
Torquet & a summis tela cruenta polis:
Comprimat hic sacra uestales æde puellas
Atq; bonæ temerat sacra uerenda Deæ.
Et molli cælebrat lasciuam ueste Corytto
Nec tamen accenso fulmine raptus obit.
Ille senem spoliat tumido qui ducitur angue
Aegida gorgoneum: Pallados atq; rapit:
Proditor alter agit patria uelut unda carina
Turbida nec poenæ tristia damna luunt.
Fulmine si caderet mortem quicumq; meretur *si quibus patreant hominibus 24.*
Omnis in infernas orbis abiret aquas.

¶ De Catella.

¶ Munera ni uitæ superarem: munere uitæ
Gauderem: nimium sum Canis egregia.

¶ Liber Quartus.

¶ In Marium.

**¶ Ille putat sanctum qui rumpere foedus amicū
Hic rumpit sancta foedus amicitia:
Qui: cecus sequitur fraudes & crimina: credit
Insidias: fraudes: crimina quemq; sequi:
Non damnat iudex nisi crimina nota: uoluntas
Quē mouet iniuste quod facit hoc nihil est.**

¶ Eidem.

**¶ Ne timeas saxū est nostrū q; fundat amorē
Forma manet duro marmore picta diu:
Viuet amicitia foedus: que firma columnis
Est solidis: uento non domus alta cadit.**

¶ Eidem:

**¶ Casta tua est coniunx. Timeas ne furra pudici
Pectoris: haud uiolant dulcia uerba fidem
Ingenium ueneror saconda murmura linguae
Et decus & mores: quos colit illa bonos
Non ego sum leno: parasitus moechus adulter
Non plato non hoc uult doctus aristoteles
Ora manus. crines oculos nec pectora uidi
Virtutes uidi coniugis ipse tuae.**

De Catella.

**¶ Latratu Terrent alia: nos ore silentis
Hoc mirum est: illud non mouet ingenium:**

¶ Liber Quartus.

¶ Epitaphium Ferrádi regis Neapolitani

¶ Ferrandus uiuo clarus patre: nomine regis:
Imperii læto clarus & auspicio:
Vix patre deposito: rex: non rex: pellitur armis:
Pulsus adest armis: castraq; sceua fugat:
Victor obit: clarus fugiens: clarusq; triumphans
Clarior inuictó funere: sed moriens:

¶ Ad Eundem.

¶ Sede salutatus regni: rex urbibus actus
Ferrandus tumidis æquora surda petit.
Pocit ad arma uiros: lectú trahit agmē in hostes:
Serta coronatis laurea gestat equis:
Sede fuit pulsus: gallos ut pellere posset:
Sic uinci clara uincere laude fuit:

¶ Ad Eundem.

¶ A patre rex factus uiridi Ferrandus in æuo
Hostibus & regni pellitur insidiis:
Gallus ouans uictor sauit: redit ille superbos.
Et Gallos uictó pellit ab Imperio:
Rex factus regem se se uirtute creauit:
Viribus hic rex est: qui capit Imperium.

¶ Ad Eundem.

¶ Maxima post magnus numerosi signa triūphi
luit ad athereum romulis Imperium.

¶ Liber Quartus:

Aeneas uictor Turni deus æthere sedit:
Matris & aspexit sydera clara suæ:
Ferrandus uictis petit deus athera Gallis:
Sic q̄beunt fortes magnanimiq; uiri.

¶ Ad Eundem.

¶ Imperii claris Cæsar iam clarus habenis
In medio fossus decedit Imperio.
Ferrandus pulsus ad Rheni flumina Gallis:
Non aliquo fossus uulnere uictor obiit
Cæsaris exemplo uixit Rex: decedit atq;
Mortuus est fato candidiore tamen.

¶ Ad Eundem.

¶ Ne post hac sortis sæui uel Turbine fati
Ferrandus: tumido pupis ut acta noto:
Sæpe procelloso fluctu quateretur: ad astra
Fortunæ fractis se tulit agminibus.

¶ Ad Eundem.

¶ Quod fuit ante diē Ferrādus rege Creatus
Rex patre: diuinæ foedera sortis habet.
Sedaret populos Alonsus ut arma petentes
Huic quoniam regni sceptrâ beata dedit:
Sedauit populos Ferrandus moribus æquis
Bis fieri regem: taliter est fieri.

¶ Ad eundem:

¶ Vixit Ferrandus Gallos ut pelleret urbes:

C Liber Quartus.

Posset & ut patriæ ferre salutis opem:
Perdomuit Gallos: patriam seruauit: ad astra
Ne uinci posset se tulit ante diem.

C De Diana.

C Quod sine sit cunno: nec possit uota Diana
Soluere: quæ sancti furta petunt thalamis:
Exclamans querulus uocant hanc iniura maritus:
Vxor adest: dictis carpit & hunc querulis
Accusat: mordet: gelidum sine sanguine dicit
Telaq; se iurat posse pati Veneris:
Ducta uenit mulier uidet hanc: q̄ largus inundat
Humor: & exardens perfluit Hippomanes.
Antrū horrendū: ingens: uastū: sub ualle profunda:
Cauta nates inter aspicit & femora:
Conclamat: patulo magnum patet inguen hiatus
Ad Venerem ueneris munera cunnus habet:
Cui uir dixisti magnum patet inguen hiatus
Non inguen: sed styx concaua: sed pelagus:
Vici: non cunnus: uerum est immensa uorago:
Sylla rapax: celeres quæ rapit atq; rates.
Dicitur haud cunnus: cunnos q̄ continet omnes:
Quæ cunnos: cunnum nō habet: ergo patres:
Cui cautus iudex: uni tibi iuncta marito
Iungatur multis Fœmina multa uiris.
Vnius lex uult: una est qua fœmina parte
Sit tua: qua plures pluribus hanc tribuas.

¶ Liber Quartus:

¶ De Landina.

¶ Cum noctu mecum foedus Landina feriret:
Ut possem pathicas uix numerare uices:
An Iouis optaret numerum: uel Pallados: illam
Percunctor: magni nomine capta Iouis:
Pallada neglexit: compressu moesta senilis:
Quæ nimis optauit: perdidit illa satis:

¶ Ad Pyladem:

¶ Carmine qui dulci sensus de cautibus egi:
Et potui uitam ducere de salebris:
Carmine nunc dulci: sensus supponere cauti
Et cogor uitam linquere sub salebris:
Plus tua dicta ualent: quàm mors: & uita: rigescunt
Quæ sine corde facis uiuere carminibus
Ignea quæ uiuunt sine corde: rigescere: uitam
Tu mihi das: mortem: tu mihi das Cithara

¶ Ad Eundem.

¶ Si talis socium Pylades celebrasset Orestem
Non illum in rabiem fors rapuisset atrox.
Non modulis citharæ bilem pressisset iniquam:
Atque ruens animæ composuisset onus.
Maxima nam medicæ uis est concentibus artis:
Non credis: uatis dicta legas famii.

¶ Liber Quartus.

¶ Ad Eundem.

¶ Hospes cur mecū loq̄ris? cur murmura pdis?
In Zephyros abeūt: Saxū ego: nō homo sum:
Non te decipiant oculi: cor: uiscera: fanguis:
Viuerē quæ credis: diriguere mihi:
Quæ causa est: Veneris nō cæca cupido: nec auri
Non Iouis ira minax: impetus aut superum:
Inuitam posset quis te reuocare? deus ne:
Cui parent medici: Cynthia cui soror est?
Nō opus est Phœbo: Pyladis grauis atq; disertū
Carminibus uiuam: carmine qui rigui.

¶ De Catella miro sculpta artificio

¶ Quid stas Anxie? quid uiator: hares?
Ars me uincitur arte sub magistra:

¶ Ad Bassanum.

¶ Plectra coronatus dum tāgere: cessat olympto
Phœbus: ut Aonia carmina cantet humo
Meonias doceat uersus ut condere musas
Ne sine composito stet Iouis aula sono:
Bassanum nobis rapuerunt numina: solus
Noscit enim Phœbo digna tacente: loqui:

¶ Ad Bassanum.

¶ Dignus erat quoniam superos habitare penates
Bassanus: sacras & Iouis esse dapes:

¶ Liber Quartus.

Exiit humanae spoliū miserabile formæ.
Iiit & ad summas tecta beata domos.
Ardua quæ meruit celebrat uates loca terræ
Regna decent homines: sydera cæsa deos.

¶ Epitaphium Regis Gallorum

¶ Gallorū iacet hic Rex: qui præstātibus armis
Preponens Veneris crimina: furta iocos.
Alphonſi Victor: non ui: non arte: sed astris:
Arripuit turpem: turpior ipse fugam.
Da tumulum tumulo: noscas quo quisq; uiator.
Qui semel est natus: bis potuisse mori:

¶ Ad Bassanum.

¶ Ducere laurigeros cæso quid uate triumphos
Substygæ tartaream mors truculenta paras?
Ante diem fati: Bassanus uulnera Victor
Est ultus gladii sanguinolenta tui:
Nam tibi surripuit multos: quos perdere nulla
Lege potes numerum respice. uicta cadis:

¶ Ad Eundem.

¶ Inclyta lætata est gemini bis Mantua iuæ
Carmine Bassani: carmine Virgilio:
¶ Inclyta tristata est gemini bis Mantua uatis:
Funere Bassani: funere Virgilio:

¶ Liber Quartus

¶ Ad eundem.

¶ Ne natura suos mutaret sedula cursus
Perderet & uires officiosa suas:
Bassanum nobis letali uulnere parca
Subripuit: nostros quæ regit una dies
Ante darent: illi: ducunt: quæ longa sorores
Et phœbus uitæ tempora perpetuæ.
Plusq̃ semideus: quia iam fera spicula mortis
Spernebat: uita est: uix potuisse mori:

¶ Ad Eundem.

¶ Bassatus bimarem quia solus adire corinthos:
Et poterat sacras solus adire domos:
Et totum docto claudebat pectore Phœbum.
Quæq; nouem texunt laurea ferta deas:
Vatibus ut multis heliconis regna paterent:
Hunc immaturæ fata dedere neci.
Hæc rogo non mors est: defunctum cedere uitæ.
Pierias uates ne bibat unis aquas:

¶ Ad Eundem:

¶ Bassanus laudes: & nomina clara meretur:
Nam uates nostro tempore clarus erat:
Clarus erat: nostro uates nam tempore: quo uix
Nonscuntur frondes Calliope tuæ:

¶ Liber Quartus.

Plectra cothurnati nicit: sic docta Maronis:
Nam si nunc caneret lugera prata: greges:
Tityron & loetas segetes: ac arma uirumq;
Scripta uelut culicis diceret ore rudi:
Desine mirari: nam multum tempora possunt.
Rege sub augusto non cecinisse parum est.

¶ Ad Eundem.

Quid fles? quod uiridi: periit Bassanus in auro
Hoc uerum est: tantum: tempora si numeres.
Inspicias: sed si phoebo dictante sonoro
Quæ cecenit plectro carmine Nestor erat:

¶ Ad Eundem.

¶ Mortuus est uates: poterat qui tēpore paruo
Condere phœbea carmina docta lyra:
Carmina quæ uiuent sparget dum lumina titan
Dum mare nimboſis fluctibus astra petet.
Hoc decus est ingens: hæc maxima gratia: uersus
Victuros nulla condere posse mora.

¶ Ad Eundem.

¶ Iuppiter ut tandem posset mortalibus ægris
Coelorum dulces significare sonos:
Bassanum tribuit nobis: qui redderet illos
Argutæ tangens fila canora lyra.

¶ Liber Quartus.

Quos postq̄ satis est dulci modulatus arenas
Transtulit ad superos regia tecta polos.
Vt tandem acciperet uersus: quos dulciter ore
Tam cecinit: phoebus q̄ cecinisse solet.

¶ De Quodam Senē.

¶ Discite Iustitiæ: quid uis: quid foedera possūt
Sancta: quibus tantum crimina saeva placent
Carnificis mactare uiros: quos more cruenti
Et foedare pio sanguine tæla iuuat:
Rusticus annosa grauis anxius atq; senecta
Ibat ad urbani regia tecta soli:
Qua Verona caput cælis leuat ardua muris:
A laribus paruis exiguaq; domo:
Forte gerens curuam qua bacchi munera falcem
Agricolæ nimium luxuriola secant:
Ecce uidet geminos torquentes ora latrones
Comminus immiseri spicula dira senis
Armatos inter iuuenes uir solus inermis:
Debilis: exhausto corpore: quid faceret?
Aeacidē priamus num uinceret: hecтора Nestorē
Non decet exangues martius ensis auos:
Nunc hunc nunc illum feriens: libycis uelut aruis
Vngue ferius timidus ut leo dente feras.
Et tandem rapiens illis quas strenuus hastas
Gestabant: madidam sanguine fecit humum:
Vulneribus fodiens amborum pectora crebris:
Dum cecidit fato cæsus uterq; pari:

¶ Liber Quartus:

Vis fuit hæc superum: uoluit sic Iuppiter ille
Omnia qui iusto: corrigit Imperio:
Deniq; clara scelus dirum: uirtus fugat: armis
Qui cecidere senis. non cecidere senis.

¶ Ad Lucam Bonfium

¶ Quam gaditano celebrat conuiuia luxus:
Claudia uestales stet licet ante focos:
Per fora: per uicos: per compita quæq; luuentus
Quassat & ardentis imperiosa faces:
Ludit harena: iocos prospectat: rostra: triumphis
Et Bacchi: & Veneris porticus omnis agit:
Induit os satyri miles: sub ueste subulci
Luxuriat media consul equesq; uia
Ad te tunc ueniam cithara comitatus eburna:
Quæ uocat hetruscas ad sua uota deas.
Vt ualeam tectus larua per tecta uagaris:
Ludere sub parua thaidos atq; casa.
Talia cur poscam quærit qui tempora: quærit
Improba cur cæca noctua nocte uolat.

¶ Ad Eundem.

¶ Euganei num. docta petam subsellia regni
Qua fluit aonio pegasis unda lacu?
Ardua qua linquens ephyraei saxa corinthi
Phocydos & sacrum ducit Apollo chorum.

¶ Liber Quartus.

Per iuga qui soleo fauni salebroſa lycæi
Rufticus agreſtem nec celebrare diem.
Quid ſi palladiis paſtor meditetur Athenis
Horridus in cultæ carmina dura palis?
Ad uada Mæandri niueos imitatus Olores:
Verſibus in comptis ſtridulus anſer agat.
Diuiſit natura modos: loca: fœdera: gentes:
Inter bellaces ſtant bene caſtra duces.
Cecilius Plantos: doctos maro doctus homeros
Rufticus hirtus tityrus inter oues:

¶ Ad Cæſarinum Cardinalem.

¶ Si Romam linquis: linquit ſe Roma: citato
Et loca cuncta gradu quæ petis: ipſa petit:
Æoliis tecum ſulcat freta concita uentis:
Nec nimis iratis fluctibus acta timet.
Tecum per ſalebras: per deuia iugera currit:
Montiuagas agitans infidioſa feras.
Ad Calabros tecum: pecoroſaq; regna phalantiæ
Ad iuga Miſeni tyburis atq; uenit:
Tecum ſtat: graditur: ridet: negat: annuit: eſſet
Te ſine iam Cæſar te ſine Roma nihil:

¶ Ad Eundem:

¶ Roma coronatis iterum pete crinibus Aulam
Saxa Palatini quæ tenet alta ſoli:
Iulius alter adeſt Cœſar præſtantibus armis:

¶ Liber Quartus.

Qui capitolinas accumulabit opes:
Et tibi te reddens duris scelerata cathenis
Hostibus astringet colla manusq; suis:
Indicat hoc ursus laqueis deuictus:eritq;
Strenuus Imperii firma columna sui
Hoc potes in solida dudum spectasse columna
Sibila quæ madidi non timet illa noti:
Princeps alta petet uolitans fastigia rerum:
Ut pennis Aquilæ fortibus astra petunt:
Cæsaries ducibus sunt hæc data munera: summū
Totius capiant orbis ut Imperium.

¶ Epitaphium Malatestæ.

Quæ uixit læto: læto dum tempore uixit:
Quæ cecidit tristi tempore quum cecidit
Hic Cæsena iacet: miraris: cum patre iusto
Se domus: urbs iusto cum duce se sepelita
Dux pater: & iustus struxi: quas respicis Arces
Pyramides. thermas: amphitheatra: domus:
Nomē erat Malatesta mihi: me decidit hæc urbs
Extincto: corpus nam sine corde cadit.

¶ Ad Heliam Capreolum:

Non fati legem posset rex ipse moueres
Lucida qui gemina temperat astra manu: ~~bonis~~
Nam fatum est quicquid uult Iuppiter: appetit: optat:
Quod uult æternis legibus est stabile:

¶ Liber Quartus.

Nō tamē hoc propter laqueis humana uolūtas

Claudatur: angustis stringitur & spaciis.

Mortale est quicquid latitat mortalibus agris,

Sydereum quicquid syderibus latitat.

¶ Ad Caufidicum.

¶ Quod formica cauat fuluū sub rupibus aurū

Hic ubi culta lauant iugera gangis aqua:

Fodit & astur: agit nitidos qua diues in agros

Ebrus: & hesperio qui fluit amne tagus:

Tradere cum nobis possis sermone disertō.

Murmure terrisono cum fora rauca strepunt.

Quid cessas: dices labor est: sed deme laborem:

Officiū sancti nil habet officii.

¶ Ad Eundem.

¶ Tempore si phyræ cecinisses: saxa fuisset

Non opus auersos mittere post humeros:

Nec genus humanum tanto reparare labores:

Vno fecisses uiuere saxa sono:

¶ Ad Eundem.

¶ Sic cantas Pylades fauente musa

Excusum: graue: floridum: uenustum

Compactum: lepidum: breue: & sonorum

Carmen: quo tibi se fauere musa

¶ Liber Quartus.

Credat: uel tibi se fauere phoebus
Et de se dubitet sit an sit alter
Vates: cui faueas Apollo uates:
Nam se: te tacito: uidet tacentem:
Et iurat quod es esse: cum carnanis
Dictat: se sibi nec magis placere
Quam cum se tibi sit placere: tecum
Tunc cum stat: manet: & manere secum:
Dicit se Pyladem: uocat poetam
Te phoebum: meditatur ergo uersus
Phoebus cum Pylades canit sonoros
Cum Phoebus Pylades canit sub uno
Viuit corpore nanq; uterq; solus.

¶ Epitaphium Fabri ferrari.

¶ Discessit Brontes: sicula quatit ara sub aetna
Non homo: Plutonis sed faber horribilis:
Contudit ut Mantus ciues crudeliter ipse.
Crudeles inter tunditur eumenidas.
Inferni manes cruciantur: manibus ordo est.
Carnificem lacerat dextra carnificis:

¶ Ad Octimum Capreolum:

¶ Tartareas quisquis manes: animasq; uolantes:
Optat & inferni membra uidere canis:
Octimum uideat: nã cum furor improbus illũ
Urget & in rabiem turbida bilis agit:

¶ Liber Quartus.

Vt fera tiliphone tumidis cristata colubris
Aestuat: & sparsis crinibus ora quatit.
Ex oculis torquens oculos ex pectore pectus
Ex facie geminas concutiens facies:
Induit harpyas mox cerberon atq; Chimeram.
Corpore multiplici guttura trina mouet.
Fit Leo marmaricus: tigris gangetica: serpens
Cyniphius: stridet: sibilat: atq; fremit.
Intortis graditur pedibus: tremit anxius: ardens.
Vt spectans dicas ossibus iste caret:
Hæc peragens totus sic se priuatur: ut ipse
Quod moueat corpus: nesciat esse suum:
Immo suum non sit: nam nusq; permanet ille:
Felix qui tali callidus arte ualet:
Hoc magnū est: similes imitatio reddere formas
Ostimanus formas non imitatur: agit:

¶ In Horestem.

¶ Illorum numero scribi dum quæris horestes:
Publica qui subitis acta notant manibus.
Hos prece sollicitas: nummos das sedulus illis:
Nec prece: nec pretio: quod petis: assequeris:
Vxorem ducis: cuius sub nomine: credis
Inter palladios posse sedere uiros.
Quod non affines possunt: non munera: sanguis
Non uirtus: cunnum posse: putas tenerum?
Impius es nimium: sub paruo claudere cunno

¶ Liber Quartus.

Iura: forum: totam deniq; uis patriam:
An miser ignoras: cunnum non corda mouere?
Non hominum mentes: inguina ni moueat:

¶ Ad Pyladem.

¶ Cum uersus epigrammatis poetæ
Vnius celebrare me diserti
Dixissem Pyladis: lacu Medusæ
Pinnato uolitans gradu Thalia.
Accusat: lacerat: uocat: proteruum.
Me me uocibus intonans fragosis:
An uersus epigrammatis poetæ
Vnius celebrare te diserti.
Dicis perfide: non pudet Poetam
Vnum te Pyladem meum uocare?
Vnum non epigramma misit: unum
Quod credis uarios tenet libellos.
Est opus ingens: aureum: rotundum.
Argutum: breue: tinulum: canorum:
Hic hic arma uirum sonat: sonore
Sapphus: spicula cynthia: Corinnæ.
Lasciui & lepidi sales Catulli.
Latī candiduli iocos Tibulli:
Hic Mauors furit: hic Venus iocatur.
Declamat Iouis illa nata magni
Nouit sydera quæ patrisq; mentem:
Est uersus: tenuis: grauis: modestus:
Delectat: tenet: adiuuat: capitq;

¶ Liber Quartus.

Est multus Pylades meus poeta
Facundus: uarius: canorus: immo
Sunt multi Pylades mei poetae
Quid strides miser? ah miser rigebis
Nam scribis miser omnibus poetis.

¶ Ad Nicolaum uignatum.

¶ Non ueniam iudex si poscis: non ego lites
Oblero: rauci saeva nec arma fori:
Non reus horrendi timeo licitoris acuta
Per tenebras fugiens spicula: non laqueos:
An te tantus honor calsum super aethera ducit:
Quod te censoris sede sedere licet?
Hoc satis est: fateor: dare: dicere: scribere: leges
Hoc satis est: fateor: sed satis est populo.
Non petit haec phoebus: si poscis amicus amicum
Tunc ueniam chara ductus amicitia
Si iudex: fugiam: uignatum diligo: non hunc
Qui nouus est in te: quos amo: non ueneror.

¶ In littorēq; Troianū noctu uagātem gladio
percussit.

¶ Troiani longo fodisti perfide telo
Quod caput exultas litor: & arma quatis:
Te magis: & socios laceraſti: uulnera magna
Sunt tua: Traianus non graue uulnus habet.
Sum sanus: dices: dic ſancius: est ubi uulnus
Tam magnum: paruo uulnere ſub latitat.

¶ Liber Quartus:

Percusso leuiter Traiani uertice: uertex:
Percussus: demens est tuus & grauiter!
Mortuus illius uita es: mors est tua longa:
Et fera: nam uiuus stas miser atq; cadis.

¶ In Eundem.

¶ Licetor ais poscam Veronæ limina: quid tum?
Illic Traiano præside mars colitur.
Ad maris Adriaci fugiemus littora: quid tum?
Strenuus Adriaci fulminat urbe maris.
Caucasei montis scandam iuga deuia: quid tum?
Ferrea caucaseis rupibus arma quatit.
Est Traianus arabs: Parthus: Niloticus: Indus:
Omnibus his regnis licetor ages animam.

¶ Marco Sanuto.

¶ Egrotat Prætor nituntur stamina parcas
Rumpere: quæ uitæ tempora certa notant:
Debile uult corpus: uult; coelum: Iuppitet optat:
Persephone crinem uellere purpureum:
Vult mors: sed nescit sæuos quo dirigat ictus:
Et sæuo partem uulnere quam feriat:
Vix deus est totus: nam quod mortale sub ipso
Clauditur: angusto limine sub latitat
Adde q; hæc uirtus tegit ægide candida: nunq̃
Ergo cadet: nunq̃? fata regunt homines:
Non cedit fatis: non cedit: cedit amore.
Alterius uitæ candidiore sibi:
Cum se destituet nolens plus uiuere: solus
Semideus plus se: se minus atque potest.

¶ Liber Quartus.

¶ Ad Lucam Pastum.

¶ Quid fles? heu iacet hic Lucas quia pastus: unus

Eloquio doctus: Carmine: iure sacro:
Falleris impositi signum est hic funeris: illi
Magnifica est tumulus: Magnificus patria:
Nō tumulus domus est: populi nā pectore uiuit
Quid fles uiuenti nō dare fas lachrymas.

¶ Amicā egregie pictam alloquitur.

¶ Quisq; tam uera te pinxit imagine formæ:

Qui te mentoria uiuere fecit ope:
Ingenio non ille suo non arte magistra:
Hoc tam diuinum fingere nouit opus:
Sed didicit spectans tua lumina: qualiter alta
Iuppiter æthereos pingat in arce deos:
Hinc uultum fecit tibi talis imaginis: ut sit
Pictus uterq; tuus: uiuus uterq; tuus.

¶ Aegre fert Italia: princeps i Italiã sæuit.

¶ Bella parant latii reges: serus ardua linquit

Mars iuga Centimani tincta cruore gygis:
Colla iubasq; mouet Venetus leo: sibilat águis:
Dentibus inuictis serra cruenta secat:
Hetrusci flores & pingua iugera campi.
Spargit sanguineis frigidus armis aquis:
Pro mitra galeam: geminis pro clauibus enses.

¶ Liber Quartus.

Romulea collitur qui deus arce capit.
Perdet flaua ceres:perdet sua munera Bacchus
Rostra domus Cirmi templa theatra cadent:
Regna cadēt latii:nam quū domus una uel una
Urbs in se pugnant:est opus ut pereant.
Itala gens una est:una urbs:sunt moenia montes
Alpini:se met perdere non labor est.

¶ Ad maximum de Vespini Grammatica.

¶ Inlyte Grammaticos quaris si maxime claros:
Ut uideas clarae dogmata Grammatica:
Perlege Vespini Carthas:Laurentius hic est:
Hic sunt Donatus Seruius atq; Caper:
Est breuis:est longus:leiuus:si oridus:asper:
Candidus:exornat:Cogit:& auget opus:
Quodq; magis mirū est pueri sub corpore bruti
Compri mit immensi Corpora uasta gygis:
Quod uerbum est unū:non unū dicere fas est
Vno sub uerbo plurima uerba leges:
Grammatica dedit hic uitam:nā corpus ad unū
Membra legens quisquis disotiata refert
Ordine:lege:modo:sensu:ratione figura
Grammaticam generans suggerit hic animam.

¶ De morte Antonii Vici.

¶ Non equus Antoni Saxua te morte peremit
Vice:licet Corpus praesserit ille tuum.
Frena trahens mortis sed tu tibi causa fuisti:

¶ Liber Quartus.

Nec poteras fato candidiore mori:
Crimen erat quoniam caderes ut casus ab hoste
Vel se uel miles strenuus hoste cadit.

¶ Eiusdem.

¶ Se gladio fodit brutus: cato fodit & ille:
Quem timuit Caesar: quem coluere patres:
Pressus equo: te met pressisti: gloria par est:
Sic obeunt fortes magnanimiq; uiri:

¶ Ad Stephanum sculptorem.

¶ Cur petitis ciues fuluo precioso uasa Metallo
Ut capiat fuluus lumina uestra color:
Quaritis & factas libycis ex dentibus arcas
An tantum uestris alba placent oculis.
Quarite quæ mētē moueāt: quæ pectora splēdor
Est ueluti fumus quem grauis aura ferit:
Aurea si uultis quæ non sunt aurea uasa
Hæc Stephani uobis ars dabit eximii:
Hic facit ex ligno uultus: quos uiuere credit
Ipse: licet uideat: tangat & ipse licet:
Nuper equum geminas quatientem sculpserrat alas
Quem quum uidisset concute phœbus ait
Concute Tellurem: nascatur ut unda Camœnis:
Erras phœbe pater ligneus hic equus est:
Auratas ebrum spargentem sculpserrat undas.

¶ Liber Quartus:

Quem cum uidisset crassus avarus ait
Hic aurum capiens Luculli munera uincam
Falleris haud aurum flumina picta gerunt.
Hæc emat:hæc cupiat:Verum qui postulat aurum
Quod facit ars:aurum se precio superat.

¶ Ad Cupidinem:

¶ Aurea cur gestas & ferrea tela cupido?
Hæc odium generant:his generatur amor:
Si generas odium:cur iam tibi nomen amoris
Immeritum ueteres imposuere patres?
Non sine consilio:nam qui me spernit:amorem
Non amat:hinc odium quod petit illud habet:
Non odium facio:facit hic qui scœuus amorem
Odit:agit manibus hæc sibi damna suis.

¶ Ioanni Matheo Auoldo.

¶ Qui puerum ficto celebraui nomine Lygdum
Non pathico:lygdi captus amore fui.
Odi lænonum cunas & ab ubere raptos
Concubitus:mihî lex iulia sola placet.
Damnaui semper Venerem quæ perdere semen
Et genus humanum perniciofa facit
» Sed quia sæpe suo morsu delectat acetum.
» Et pungens gratas sal facit esse:dapes.
Ne tantum fatuas gererent mea prandia betas:
Dulcibus & tantum liba peruncta fauis.

¶ Liber Quartus.

Lasciuos scripsi uersus: cantauit Alexin

Virgilius: puerum uir quoq; polla tuus.

Non uerbis animum solis uir indicat æquus.

Intima sæpe tacent corda quod ora sonant. *ell*

¶ Zachariæ Veritati.

¶ Formosum rapiat timeo ne numina Lygdū

Vt mars ut summo qui tonat axe deus:

Amphitroniades ueniet si fortis & acer

Seruet hylam custos seruet & oebalidem:

Ludentis boreas discum ne torqueat huius

In caput: & campos mittat ad elysios.

Aemula quisquis amat formidat spicula: duro

Sed puer igne cremat quum timet illa magis.

¶ In Lygdum.

¶ Lygde qui forma superas cynedum

Nobilem: pulchrum: tenerum: proteruum.

Qui sacro præbet manibus tonanti.

Nectar eburnis.

Lygde qui uincis nitidis ocellis

Qui miser disco cecidit cruento;

Quem ferox syluis aper in iugosis

Dente peremit.

Lygde cui cedit puer unus ille

Ille qui molli potuit capistro

Ora per campos iuga per fugatis:

Flectere cerui.

¶ Liber Quartus.

Lygde quem natus ueneris phatetra
Donat aurata niueisq; plumis
Vinculis:flamma:laqueis:flagello:
Coteq; saua:

Tigris hyrcanis generata syluis
Sæua sit quamuis furibūda tristis
Masculum quærit tamē & petenti
Iungitur illi.

Vrsa riphœis generata syluis
Sæua sit quæis furibunda tristis
Masculum quærit tamen & petēti
Iungitur illi.

Non suum spernit sed amat leonem
Torua sub campis libycis leana
Nō suū spernit sed amat colubrū
Vipera longum:

Durior dura poteris leana
Tristior tristi poteris colubro
Sæuior sæua poteris uideri
Tigride:& Vrsa:

Non deus uult hoc facilis serenos
Qui dedit uultus:tibi q; capillos
Aemulos phœbi radiis: Cynædū
Forma iubet te.

¶ De lygdo.

¶ Extinctum iam me laceras cur lygde cruento
Vulnere cur sæuis ignibus uris atrox?

¶ Liber Quartus

An postq̄ mea corda: tuis sunt uincta cathenis

Et melior quæ pars corpora nostra mouet.

Vis religare nouis laqueis: ursumq; lupumq;

Venator satis est si capit arte semel.

Quæ iam decepta est uolucrè nō decipit aucep̄s

Dona nec ut capiat quæ tenet illa capit:

Non mouet in liquidis piscator fontibus hamū

Quos habet ut pisces ad sua uota trahat.

Sit pudor ab tadē post funera postq; sepulchrū

Parce puer cineres sollicitare meos.

Me uiuum dices: fateor me uiuere: sed non

Vt ualeam fato plus cecidisse tuo.

¶ In Petrum Bargnanum.

¶ Lex iubet intōsos te linquere Petre ministrōs

Quos facit esse tibi iam noua nupta uiros.

Ecce faces tremulæ lucent: & flammea sponsæ

Ora tegunt: sacros fert puer ecce lacus.

Sparge nuces: Hymenæus adest: es Petre: maritus

Quid cessas? putris sparge marite nuces

Limine non presso thalamos Aurelia castos

Intrat: io Zonam soluite uirgineam

Soluite io matres: & sæuæ tela Dianæ

Linquite: nōs Veneris dulcia: furta mouent.

Iam grauis es: iā uir: gratum est mihi: gratius esset

Si fieret dominus uir quoq; Lygde tuus.

*Quæ iam decepta est uolucrè nō decipit aucep̄s
Dona nec ut capiat quæ tenet illa capit
Non mouet in liquidis piscator fontibus hamū
Quos habet ut pisces ad sua uota trahat*

¶ Liber Quartus

¶ Eidem.

¶ Si puerum latis uellet me summere fatis
Qui regit imperio sydera cuncta suo: *quis*
Non ego sydereæ præstat qui pocula mensa
Pocula diuino nectare plena Iouis:
Purpureus mediis non qui flos nascitur aruis
Qui periit formæ captus amore suæ:
Non quem sæuus aper crudeli sorte peremit
Venantem Paphyæ uulnera sæua deæ
Sed peterem Lygdum: Lygdus mea uita: meū cor
Lux mea: qui facie uulnera mille gerit.
Hunc quod præponam cunctis mirabile forsan.
Pulchrior est cunctis qui mihi Petre placet.

¶ Ad Lygdum.

¶ Nō uideas speculo: liquidis nō lygde sub ūdis
Te moneo: quoniam pulcher es ipse nimis.
Te capiet tua forma: tuo miserabilis ore
Ipse cades: inopem copia te faciet.
Deniq; te pictos ornabunt flore capillos
Naiades: et fertis limina sacra tuis
Tunc ego quum dulces risus: quum cogerer ora
Cogerer: & uitam linquere lygde meam.
Inspicias ne te moneo: nam mors tua multos
Duceret ad uitæ fata suprema suæ:
Quamuis si mortem mors posset uincere: nunq̄
Te fera tartarei cerneret aula Iouis.

¶ Liber Quartus.

¶ Ad lygdum.

¶ Formosum forsan credis te: lumine clarum
Quod superas Phoebum: sydereosq; polos:
Quod tibi sunt oculi Veneris:qbus ora nitebāt
Quum uicit Phrygio iudice pulchra deas:
Quod niue candidior Getica quā turbine sauo
Non tetigit boreas est tua lygde manus:
Quodq; tuis aurum scis cedere crinibus: atq;
Scis tua pestanas uincere labra rosas:
Hunc propter nullus uultum formosus habetur:
Splendidus ut placeant non facit ora color:
Sed facilis risus: sed amor: sed blanda uoluptas:
Sed pietas multis delitiosa iocis:
Tradere sed precibus munus puerile petentis
Candidus oebalides hoc tibi phoebe placet.
Si puer lliacus crudelis & improbus esset
Non daret athereo pocula grata Ioui.
In puero nihil est quod pulchrius esse probetur
Quam puer existens: ut uelit esse puer.

¶ Ioanni Lagarino.

¶ Ad sua non tauro summum rapuisse tonantē
Alite uel lygdum credimus astra meum:
Nam posito uarias tantum non numine formas
Gessit ob aligeri tela facesq; dei
Sed daret ut populo terris: ut ciuibus urbes
Posset: & Imperium nobilitare suum:
Cadmus Agenorea: sequitur dum furta puella

¶ Liber Quartus.

Fecit ab inuento moenia dicta boue
Perdere dum phrygios raptō furibūda ministro
Iuno cupit: latii uenit ad arua soli
Aeneas: geminiq; deum de sanguine fratres
Struxerunt domini regia tecta Numæ.
Herculis ut caderent manibus fera mōstra cruētis
Taurus: aper: serpens: Cerberus: hydra: Leo:
Raptus Hylas uitreis olim sub fontis amoeni
Nereidum manibus cæcula tecta fuit.
Semiuirum fecit puerum Berecynthia mater
Tinnula quo maior tangeret æra chorus
Sic fuit & rebus superum quæcunq; uoluptas
Vtilis humanis utilis atq; sacris
Si raperent Lygdum fierēt nec templa: nec urbes
Non igitur Lygdum dii rapuere meum.

¶ Iacobo Guariento.

Oebalides: cyparissus: hylas: diadumenus: Athys
Phryx puer & picto parthenopeus equo.
Cuius & in gremio posuit miserabilis ora
Quum stygiæ uates iret ad antra domus
Et Veneris natus precibus qui foemina qui uir
Salmacis est mediæ flumine factus aquæ
Si Lygdi cædunt oculis flauisq; capillis
Splendet & in summo pulchrius orbe nihil
Cur tam sydereos hortaris linguere uultus
Me puer: & pueris tam fera bella paras
Non decet an me qđ decuit te Romule quondā
Te nero: te Cæsar: te quoq; sancte Numa
Nunquid ero t eneræ uiridi sub flore iuuentæ

¶ Liber Quartus:

Sanctior & phœbo sanctior atq; Ioue:
Non errat quisquis sequitur uestigia diuum:
Quod faciunt superi non scelus esse potest.

¶ Lygdo.

¶ Cur rigidos acer uultus? cur lumina torua
Induis? & semper tristia uerba sonas.
Cur nunq̄ flauos componis Lygde capillos
Nec tenero speculum consulis ore tuum.
Alea cur nucibus delectat iniqua relictis
Te puer: & celeris cur fugis æra rota:
Tæq; uiros inter uideo cur semper inertes.
Quos merito possit dicere Nestor au os.
Ut te Lygde uirum credam fortemq; ferumq;
Vis priamum demens Astyanacta putem.
Ostendas curios facie licet atq; Camillos:
Cum tua sit facies: & tener: & puer es.

¶ Zachariæ ueritati de lygdo!

¶ Quem rosa quæ biferis pesti generatur in ortis
Quemq; gerunt: zephyro flante ligustra color:
Quem tepidi lato nili flos tempore ueris
Et sua dilexit qui nimis ora puer.
Quemq; bibit tyrium uestis quæ saepe liquorem
Quem ruber æoo gange lapillus habet:
Quem matutini nascentia lumina solis
Quem Veneris facies: quem Iouis astra micant
Est Lygdi nitidis oculis facieq; serena
Hunc cupias puerum non tibi talis erit:

¶ Liber Quartus

¶ Consulit Fauentia ut sub auspicio Marci uiuat.

¶ Scande triumphales aurata fauentia currus.

Nam tibi Mars uictor laureaserta parat:

Ad capitolini duces iam moenia regni

Cæssa coronato splendida signa duce:

Oppida iam reddent populi tibi raptaproterui

Frigidus hetruscis quos rigat Arnus aquis.

Imperio postq̄ Veneti tua sceptradicasti

Principis & regis iura fidemq; tui

Cuius bella timet septemflus horrida nilus

Quiq; bibunt rhodani flumina: quiq; tagi:

Qui non fraude dolos textit: non arte maligna

Fingit: & immodicas quærit auarus: opes.

Sed pius: & clamens prodest: dat: consulit: auget.

Aedificat: patriæ rexq; paterq; suæ.

Sic uinces sequeris Marci quia castra potentis

Quæq; mouet Marcus: Iuppiter arma mouet:

¶ Ad Piladem.

¶ Viuus eram: saxum si uiuit: dulcia uersus

Cantasti docte fila mouens Citharæ:

Duriciem posui: mutauit pondera: mollem

Saxosis duxi cautibus ex: animam:

Viuereme fateor: uitam te dante beatam

Pygmalion fecit quod prece tu cithara.

¶ De Catella.

¶ Quid stas anxie quid uiator hares.

Ars me uincitur arte sub magistra:

¶ Liber Quartus.

¶ Eidem:

¶ Quis grauiter loquitur: facondus Onophrius: artem
Compositam magni nam Ciceronis habes
Iura fouet patriæ: quis candida candidus: ille
Augustus ueluti nam pater est patriæ:
¶ Quis non mentitur: quis uerum dicit apertes
Hic quoniam ueri pectora fert hominis:
Munera poscenti quis maxima suggerit: idem
Maximus est quia uir spernit auaritiam:
Dat solus: prodest: largitur: seruat: amatq;
Solutus habet sub se quicquid habet patriæ:
Est unus multus merito qui dicitur: hæc nam
Munera qui capit: est: non homo sed populus.

¶ Alloquitur Brixiam:

¶ Hæc urbs non noscit Venerem sub uirgine: noscit
Pallada: uicina est: & Iouis Imperio
Immo Iouis numen claudit: si diuidis illam
Hic ubi litterulis littera stat geminis:
¶ Quid moror: ad numerū te uertas: parte beatam
Inuenies omni: Palde: sole: Ioue.

¶ De Catella.

¶ Si mihi das aninam: moriar: si nō mihi uiuam:
Quæ per se uita est: dissipat hanc anima.

¶ Liber Quartus.

¶ Ad Pisas.

¶ Vincetis Pisæ sacro celebranda senatu
Maestas uestro foedere iura dabit.

Vincetis: magnæ: linquens nam moenia Romæ
Agmina magnanimus scipio dura trahit.

Qui ruet excelsas tuscæ carthaginis arces.
Sub iuga fallaces coget & ire uiros.

Quod dixi Romæ: falsum me forte putabis
In uos cum moueat bella cruenta pater.

Non fallor Venetis tollit se Roma sub oris.
Non faciunt urbem moenia: sed populi.

¶ Ad uiros militiam & amorem sequentes.

¶ Cur uos sydereum super æthera tollitis: arma
Qui fertis geryci sanguinolenta dei.

An quoniam flexo torquetis spicula cornu?
An quia bellaces perditis ense uiros.

Et duris duras tormentis rumpitis arces.
Fertis: & arctoi frigora tarda poli?

Feruentes æstus: & qua gangetica tellus.
Æstuat: ardentes sentit: & una faces.

Hoc nihil est: Veneris sequitur qui castra potentis
Dicitur hic merito strenuus atque potens.

Nam nil scuta ualent: nil ferrea cassis: amoris.
Spicula magnanimi: spicula quæq; domant.

Sub nostro princeps cecidit Mars strenuus: illum
Decepit mira læmnius arte faber.

¶ Verus amor dux est: solus nomenq; decusq;
Qui uincit solus miles amoris habet:

¶ Liber Quintus.

¶ Magnifico Victori Martinengo Villæ clare domino.

¶ Incipit liber quintus.

Aximus es paruo Victor quia corpore magnas

Corde potens uires claudis & exiguo.

Quæ colo: quæ ueneror: tibi disticha nrâ dicaui:

Vt tu: quæ paruo corpore se capiunt:

Sparsa cadit: fortis. uis est collecta: lapillis

Maxima sub paruis munera sæpe latent.

¶ Tellus.

¶ Lenta quies quamuis sit mors: tamen oë gescēs

Vite munus ago: scis quia stans moueor.

¶ Aqua.

¶ Gignit ager: uiret herba: nitent me sydera: uiuūt

Mortales: dicas me sine cuncta: nihil.

¶ Aer.

¶ Iunonis sedes ego sum: do murmura uentis:

Oceano uires: me duce sunt anima.

¶ Ignis.

¶ Corda calent hominū: genius: Sol: Iuppiter: ipse

Sol sum: mortales: Iuppiter: & genius.

¶ Luna.

¶ Terra: astris: erebo: Proserpina: Luna: Diana:

Dicta uocor: Triuiam nomina Trina decent.

¶ Liber Quintus:

¶ Mercurius.

Cum: loue sum placidus: sauus cū Marte: feroxq;
Non bonus atq; malus sum bonus atq; malus.

¶ Venus.

Martis te la: louis rumpo tria fulmina: terras.
Neptunum: coelos: hermaphroditus alo.

¶ Sol.

Lumina do coelo: uitam mortalibus: ignis
Sum terræ: & coeli: cor louis: atq; oculus:

¶ Iuppiter.

Nomina nostra legens: disces quæ munera uitæ
Dem uobis: nam uos qui luuat: hic pater est.

¶ Mars.

Spicula me fodiunt: ferit ensis & hasta: locantur
Castra: gregis bello gens sine more iacet.

¶ Saturnus.

Falx: angues: senium: mores: alimenta: diesq;
Monstrant: & socuum me uocat astrologus.

¶ Octaua Sphæra.

Tarda licet mouear. uirtutem respice: cursus
Accelero: moles tam grauis ista uolat.

¶ Liber Quintus.

¶ Primum mobile.

Nitantur quamuis cœlos traho: nomine primum.
Numine uel: motus est mihi perpetuus.

¶ Deus summus: & optimus.

Vasto cuncta sinu claudo: mihi sufficit uni
Mens mea: non extra me uagor: aut uideo.

¶ Idem.

Si sibi formabis caudam qui mordeat anguem
Qui bene pictus ero: non bene pictus ero.

¶ Idem.

Si quis sim quæris: breuiter mea nomina dicam.
Sis memor: ingenii discute munus: ama.

¶ Idem.

Sum genitor: generans: sum nascens: filius: idem
Procedens dicor nomine sanctus amor.

¶ Idem.

Tres sumus adiuncti: se iuncti tres sumus: unū est
Quod substat: tres sunt: quos sua uita refert.

¶ Idem.

Quod Plato non nouit: trino sub nomine solus
Sum deus: hoc demens ridet Aristoteles.

¶ Liber Quintus.

¶ Idem.

¶ Noscere forte putas: si me: te decipis: astra
Quum tanges clare noscere nec poteris.

¶ Arius.

Quum caput extollo zephyri fiat dulciter: herba
Non silet: horrendum flet philomena nefas.

¶ Taurus:

¶ Europam uexi roseam quia tergo: pictis
Cingo rosis crines: me colit atq; Venus.

¶ Castor.

¶ Sum frater: frater iunctus mihi creditur unus:
Est unus: nostrum claudit uterq; duos.

¶ Polux.

Vnus amor: mēs una simul duo pectora seruant
Qui dubitat: fratrem non amat ille suum.

¶ Cancer.

¶ Flumine uiuebam: uiuo nunc a there: longus
Cuncta potest usus: Cynthia me docuit.

¶ Idem.

¶ Qui magis est gelidus glacie: si amīs magis ardet
Rebus in extremis maxima uis latitat.

☾ Liber Quintus.

☾ Leo.

Commoda dána ferunt & maxima:morte cruētā
Deposui pellem:morte collo superos.

☾ Virgo.

Erigone:fortuna:Ceres:uel filia Phœbi.
Nūcupor:hæc capitis nomina dant Tenebræ:

☾ Libra:

Noctibus æquo dies:stant dulcia tempora mecū
Non canis urit agros:non fera sæuit hyems.

☾ Scorpis:

Errauit quoniam:cecidit uenator orion:
Si non errasset:maximus error erat.

☾ Sagittarius.

Signat equus cursum:satyus modulamina musæ:
Spicula.cor:coelum:tot meruere bona.

☾ Capricornus:

Delectat noua forma Iouem:pars ultima piscis:
Prima caper:frigens inuenit ista timor:

☾ Aquarius.

Errant qui dicunt me cecropa:sum puer:axes
Raptus ad æthereos:ecce Iouis patera.

¶ Libet Quintus:

¶ Piscis.

Sub nobis Venus est: quãuis sit seruida: frigus
Vrit: & in medio frigore flamma latet.

¶ Idem.

Ad me declinat quã sol: tunc frigidus humor
Soluatur: hinc coeli limina piscis habet.

¶ Vrsa maior.

Me fera uis rapuit: pietas mutauit in ursam:
Me fugit oceanus: forma mihi nocuit.

¶ Vrsa minor.

Non mirum est summo nutrix si fulget in axe
Illius: summo qui regit axe deos.

¶ Serpens.

Aurea seruari fidus quia mala puellis.
Membra sub auratis nostra micant radiis.

¶ Arctophylax.

Vrsa tarda sequens uestigia: nomina sumpsi
Arctum qui seruat dicitur Arctophylax.

¶ Corona.

Munus amoris habet: uerum qui seruat amorem
Hoc ego syderibus cincta corona mico.

¶ Liber Quintus.

¶ Engonasis.

Mactat auaritiā virtus quia strenua: magno
Hesperidum custos Herculae sub cecidi.

¶ Lyra.

Cerberon: eumenidas: scyllam: triplicemq; chimerā
Placui: sydus nobile sum merito.

¶ Olor.

Candida cygneis recubauit læda sub alis.
Delectant Veneris dulcia furta Iouem:

¶ Cepheus.

Astra colo: dedit hoc tumidi mihi bellua ponti:
Aspice me nitidum: fors mala læta fuit.

¶ Cassiopeia.

Obliquo licet ore tamen torquemur ab axe
Sydere o: facies non nocet: atq; nocet.

¶ Perseus.

Non genus: aut sanguis: sed me sup aethera virtus
Sustulit: hæc homines: hæc facit esse deos.

¶ Auriga.

Aut umedon dicor coeli: ne respice Cruras:
Munera si nescis: pallados anguis eram.

¶ Liber Quintus.

¶ Capra.

Lac bibit ille meum: nuta qui temperat orbem:
Quisq; potest matrem dicere me superum.

¶ Heniochus:

Ars nocet: ars prodest: amisi fulmine uitam
Hac: petii radios hac ego sydereos.

¶ Sagitta

Per me caucasea uinctus sub rupe Prometheus
Se potuit caesa soluere liber aue.

¶ Aquila.

Si regi superum uolucrum regina decorum
Iussa tuli puerum: sydera num merui?

¶ Delphin:

Quē nō dulce mouet carmē: si carmine delphin
Vexit arioniam per freta caeca lyram?

¶ Pegasus.

Musa canit: citharæ resonant: immurmurat unda
Si per me: nescis cur mea membra nitent?

¶ Deltoton.

Scribimus ægyptum siculas tibi scribimus oras.
Phryxeum poteris me celebrare ducem.

¶ Liber Quintus.

¶ Cetus.

Dentibus Andromedam uolui lacerare: medusæ
Aspectu rigui: me mea damna iuuant:

¶ Eridannus.

Qui caput abscondo sum nilus: cerne canopum
A multis dictus sum licet oceanus.

¶ Lepus.

Quid cupiat nescit mundus: dilectus: amatus
Qui fueram: iaculis pulsus ad astra fui.

¶ Orion.

Inuidiæ flammis dum perdere terra putauit:
Aeternum reddens me tulit ad superos:

¶ Canis.

Vincebam: uolucres: poterat quæ uincere Vulpem
Quum me mutauit Iuppiter in lapidem.

Argo.

Non audet quid mens hominum temeraria: ligno
Si fragili fluctus dilipat æquoreos?

¶ Centaurus.

Me pietas: me recta fides super æthera duxit.
His poterit summos scandere quisq; polos.

¶ Liber Quintus

¶ Ara.

Prima deos uidi celebrantes sacra: deorum
Prima sacras inter sum celebrata domos.

¶ Coruus.

Albus eram: nigrum fecit me lingua: uoluptas
Et Veneris: nimis est imperiosus Amor.

¶ Infans.

Vagitu lucem petimus: nos uincula stringunt
Sæua diu: sæuo nascimur auspicio.

¶ Puer.

Armillas: uolucres: cultellos: signa: trochosq;
Exopto: morum lex mihi nulla placet.

¶ Iuuenis.

Me furor & rabies agitant: tunc uiuere nolo
Quum possum: cupio uiuere: cum nequeo.

¶ Vir.

Gloria me cruciat: sceleratus & ardor habendi.
Mortales miseros undiq; damna premunt.

¶ Senex.

Deformat pallor faciem: curuamur in arcum.
Huc hominum fastus mēsq; superba ruit:

¶ Liber Quintus.

Aetates.

Aetas prima dolet: furit altera: tertia curis
Aextuat in numeris anxia: quarta cadit.

¶ Puella uirgo.

In thalamis claudor: seruat me sedula mater.
Fallaces iuuentum nam timet insidias.

¶ Eadem.

Argentum: mensa: chrysendeta: iugera: serui
Non pretium sancte uirginitatis: habent.

¶ Nupta.

Limina mutamus: mutamus nomina gentis.
Et dominos multo quærimus are uiros.

¶ Mater.

Nitimur in partu: dolor hic est maximus: ingens
Emissio foetu nos iuuat iste dolor.

¶ Eadem.

Munera nostra uiri ridetis. munera uestra
Ridetis: propria quis sine matre uir est?

¶ Matrona.

Castia pudiciam seruans matrona: maritum
Perficit: huic illa est corpus: at ille caput.

¶ Liber Quintus.

¶ Eadem.

Quæ nos dona iuuant docuit Lucretia: sceptrum:
Arma uirosq; decent: nostra pudicitia est.

¶ Vidua.

Iura tori seruo picea sub ueste: petulcam
Et uariam dicens improbe me laceras.

¶ Anus.

Rugosum pectus: Tremulum caput: asperaceruix:
Demonstrant q̄ sit forma: bonum fragile.

¶ Eadem.

Fastu pulchra times: hæc est insania: namq;
Tam cito quæ perdes munera: non tua sunt.

¶ Rex.

Quod populos ueluti genitor rego: diligo: dicor
Rex merito populum qui regit: ille regit:

¶ Tyrannus.

Vt dominer: leges sperno: præstantibus armis
Rex est qui capiens obtinet imperium.

¶ Respublica.

Maiestas magna est: reuerentia magna senatus
Imperium nullis: omnibus Imperium est.

¶ Liber Quintus.

¶ Dictator perpetuus:

¶ Iuppiter est unus superis: sol unicus astris.
Haud regni sedes accipit una duos.

¶ Imperator.

¶ Consilio: pietate: fide: ui: legibus orbem
Qui uicit: uicti munera iure tenet:

¶ Miles Cataphrattus:

¶ Cæsar: Alexander: Marcellus: Scipio: Pyrrhus
Per me sunt clari: fama duces celebrat:

¶ Idem.

¶ Vicere quod cupimus stâtes: accigimur armis
Qui leuis est: timida spem locat ille fuga.

¶ Miles leuis Armaturæ.

¶ Cōcutimus primi: populamur rūpimtis urbes
Atq; uiros: primis gloria prima datur.

¶ Triarii.

Spes ducis in nōbis po sita est: deducitur ad nos
Quū bellum: grauis est pugna: grauisq; labor.

¶ Phalanx.

Thraces: Bactras: Scythæ: Vici: garamâtas: & idos
Nunc uincor: dempto membra iacent capite.

¶ Liber Quintus

¶ Currus falcatus.

Carpe fugam: quid stas miles: nam sim licet unus:
Sexcentum sub me spicula claudio necis.

¶ Aries.

Rumpo fores: muros quatio: demolior arces:
Cornua ferrata sub trabe dura gero.

¶ Testudo.

Contextis equites clypeis sub moenia tendunt:
Iuncta simul nomen scuta dedere mihi.

¶ Vinea militaris.

Martis non Bacchi nostra est uindemia: cur sic
Me dicant: latus hoc signat utrūq; meum.

¶ Phalarica.

A summa ueniens contorta phalarica turre:
Quae ferit: in cineres fulminis instar agit.

¶ Balista.

Nil uallum: nil terra tumens: nil moenia prosunt:
Subsequitur telum magna ruina meum.

¶ Funda.

Quamuis non mea sit uis maxima: corrui ille
Quem ferio: satis est si mea tela necant.

¶ Liber Quintus.

¶ Tormenta parua:

Nec glandem damnes paruā: rapit: excutit: ardet:
Pondere sub paruo maxima damna latent.

¶ Serpentina.

Vis: sonitus: rabies: motus: furor: impetus: ardor
Sunt mecum: Mars hæc ferreus arma timet.

¶ Bombarda.

Si coeli possem sublima tecta ferire:
Me concussa Iouis regia corrueret.

¶ Sagitta.

Tam subito torquet motu me flexile Cornu
Vt prius ic̄ta cadat: q̄ fera me uideat.

¶ Ensis.

Tela trifulca Ioui dentur: Mars me quatit: arma
Omnia post: in me bella cruenta cadunt.

¶ Pugio.

Spicula lōga necant plebē: breuitas mihi lōga ē:
Do magnis quoniam uulnera Cæsaribus.

¶ Scutum.

Lancea: saxa: fudes: gladii: falx: sica: sagitta:
Tunc fera nil ferunt: quum fera me feriunt.

¶ Liber Quintus.

¶ Philosophia:

¶ Fœlix qui potuit rerum cognoscere causas:
Me celebrans dulci concinit ore Maro.

¶ Eadem.

¶ Non gemmæ reddunt hoïes nō uasa bratos:
Limina qui tanget nostra: beatus erit.

¶ Theologia.

¶ Orgia dum scribo superiorū maxima: scribēs
Non ueluti fas est maxima: scribo nihil.

¶ Eadem.

¶ Fida fidem tueor: satis est: qui dicta probare.
Vult mea: uult paruo claudere uase fretum.

¶ Leges:

¶ Furta: rapina: doli: cades: incendia: fraudes:
Nos fugiunt: homines sunt sine lege feræ.

¶ Medicina.

¶ Astyge defunctos reuoco: fata impia uinco.
Aerrat: qui dicit tempora certa necis:

¶ Arithmetica.

¶ Confectū est numeris: qcquid natura creauit.
Bis duo: bis cœlum est: ter tria ter superi.

¶ Liber Sextus.

¶ Male regulate patricio Veronēsi.

¶ Incipit liber Sextus.

Extremi male regulate uersus.

e Mittuntur merito tibi: timentes
Ut nostras lacerare forte nugas
Ob nomen domini deiq; nostris

Et fauos nimis in pedes agentes
Surras uulnera uel cruenta: Mactes:
Magnum praesidium petunt phalanges:
Nudos post humeros: ferus potensq;
Miles ponitur ultimis sub armis:
Sis tutor mihi: perfidos: malignos:
Perdas: concucias: trahas: agasq;
Lex uult hoc facias: mali molesti
Fas est te male regulate dicant
Clari: Candiduli boni: modesti:
Sanctis: moribus: optimum probumq;
Te dicunt: igitur tibi dicantur
Extremi bene regulate uersus

¶ Geometria.

Qua nunq̄ tetigi: nec tangam: metior astra.
Miraris? centrum terra mihi satis est.

¶ Musica.

Pectora dura canens moueo: stant omnia nostro
Munere: cor: sanguis: lumina: mens: anima.

¶ Liber Sextus.

¶ Astrologia.

Quæ non sunt: quæ sunt: & quæ uetura trahatur
Si uidet astrologus: non homo: sed deus est.

¶ Rhetorica.

Rusticus est loquitur sine me qui: florida: picta:
Verba ligant homines: uerba ligant superos.

¶ Eadem.

Laurea debetur linguæ: clariq; triumpho.
Si: quum uult: bellum sedat: & arma mouet.

¶ Dialectica.

Descutiens uerum: sinuosa sophismata soluo.
Corruit in tenebras me sine qui graditur.

¶ Grammatica.

Omnes me sophiæ partes genitrice creantur.
Do lumen cunctis: quod legis omne meum est.

¶ Eadem.

Ut sine corde cadunt sensus: sine tecta columnis
Immotis: sine me dogmata quæq; cadunt.

¶ Eadem.

Me pueri discunt: fateor: penetralia nostra.
Vir grauis atq; senex uix tamen ingreditur.

¶ Liber Sextus.

¶ Pictor.

Viuerē si credunt homines quas pingo figuras.
Cur non has potius me genuisse putent?

¶ Sculptor.

Quas sculpsi: formis uoluit dare Iuppiter ūbrā.
Non uolui: se met: ars mea ne premeret.

¶ Aurifex.

Artem si reddunt precium: res: munera: clarant.
Ars nulla est clari clarior aurificis.

¶ Lanifex.

Serica quid poscis: uestes si uellera præbent?
Illa nitent: fateor: sed magis ista decent.

¶ Mercator.

Astur: Arabs: indus: thrax: celta: sicamber: alanus:
Quas mihi dant merces: ad tua tecta fero.

¶ Idem.

Fluctibus expono uitam: uarioq; labori:
Et rebus iustum non dare uis pretium?

¶ Aromatarius.

Pocula quæ morbos pellunt: bellaria: nectar.
Qui uendit: donat: nam sine dat pretio.

¶ Liber Sextus.

¶ Circulator.

Non ego te fallo: fallit te mens tua: uerba
Vana cupis: uanus quod cupis accipies.

¶ Idem.

Decipit esca feras: uolucres modulamina cantus
Dulcifoni: cupidos uerbula blanda uiros.

¶ Gladiator.

Incautum non te feriam: cape spicula: si uir
Es fortis: tecta gloria fraude cadit

¶ Idem.

Quid thoraca capis: clypeo pugnemus & ense,
Cor lorica tibi: cor tibi sit galea:

¶ Prestigiator:

Sunt hæc uera magis: quam quæ uerissima ternis
Verum pro uero quod capis: esse puto:

¶ Idem.

Non me scindentem cum credas scinde re linguã
Dic: quam si facerem: non magis hoc facio:

¶ Aula:

Quo ruitis miseri: fateor sum candida: fulgens:
Aurea: non seruis aurea sed dominis

¶ Liber Sextus.

¶ Vnguentarius.

Vnge caput nardo regi:gaudebit:amabit:
Sed quum me sentit rustica turba:cadit.

¶ Faber ferrarius.

Me tinctum rides picea caligine:uobis
Hæc ego do:siculus quæ faber arma Iouis

¶ Faber lignarius.

Ars mea si magna è disces:quū quicquid in orbe est
Compositum uobis utile perspicias.

¶ Figulus.

Non pudeat samio te massica fundere uase:
Vina bibit magnis Porsena fictilibus.

¶ Tonfor.

Nō uos barba facit Curios:sanctosq; Catones:
Sol decet ut clarus:clara decet facies.

¶ Bibliopola.

Cur emittis gēmas ? hæc est pretiosa supellex:
Quem latet hoc:ueros nō habet hic oculos.

Lanius.

Vita cadit:cibus est noster qui substinet illam:
Quisq; potest nostra uiuere tutus ope.

¶ Liber Sextus.

¶ Architectus.

Ars mea prima modum dat cunctis:artibus ars est
Maxima nam causis imperat ingenium.

¶ Nauta.

Terra placet timidis:fulcat mare fortis & acer
Rebus in eximijs est decus eximium.

¶ Pirata.

Caesa dedit superis superum re x sydera:terrae
Regna:uiris: regnum qui capit ille sapit:

¶ Latrones:

Non petimus uitam:da uitam uiuere si uis:
Pauper non recta uiuere lege potest:

¶ Leno:

Dat uictum meretrix:sordes fuge consulis istas
Da mihi diuitias non peto consilium.

¶ Meretrix.

Non mea forma placet quis sit splendida:si me
In thalamis claudam mater amoris ero.

¶ Tubicen.

Hinc equus quum me sentit:uolat acta sagitta.
Lancea:Mars saeuus uoce mea loquitur.

¶ Liber Sextus.

¶ Tibicen.

Accendo bellum Veneris: Saltare choreas
Dulcisonis iuvenes cantibus & doceo.

¶ Sistra.

Turbabouem pharium quū flēs mēphitica quarit
Compita per crepitum tinnula sistra damus.

¶ Roma.

Roma nihil Romæ teneo: uis noscere causas
Mascula da flammæ nomina cautus eris.

¶ Venetiæ.

¶ Quo sit Roma loco: si nescis: respice nostræ
Arma: uiros: nummos: urbis & imperium

¶ Eadem.

Illyricus: germanus: arabs: thrax farmata gallus
Sub duce sunt nostro: quid furis Aufonia.

¶ Neapolis.

Sole: solo: populis: duce: maxima: fulmine fortis
Parua fui populis: Principe: sole: solo:

¶ Eadem:

Tres abui reges: non reges: tempore paruo
Haud tribus ulla fui quæ tribus una fui.

¶ Liber Sextus.

¶ Mediolanum.

Quod sum diues opum: bellis asperrima: posse
Me dicunt gentes: dicere uel facere.

¶ Idem.

Quid coelum spectas: Lodouicus praelia: pacem.
Dat nobis: illum consule uera Canes.

¶ Mantua.

Moenia si spectes non urbs sum maxima: Turcum
Si: teneo paruo maxima regna sinu.

¶ Eadem.

Pallade marte potens: orbis sum Mantua: nō urbs
Nam Maro sunt homines Turcus & innumeri.

¶ Ferraria.

Vis nostras uno laudes te dicere uerbo
Inuicti dicas herculis hæc domus est:

¶ Eadem.

Rex pulcher: pulchram me fecit: Respice tantum
Me: dices magni principis hoc opus est.

¶ Verona.

Ver mihi perpetuum Veronæ nomina præstat
Sola habet quicquid uer petit & genius

¶ Liber Sextus.

¶ Brixia.

Vis ferrū: as: aurū: vis uellera: Massica: fruges:
Me pete gallinæ lac dabo lata famos.

¶ Eadem.

Egreditur se met: non Brixia se capit: una est:
Non una est: magni rem tenet imperii.

¶ Aula.

Inuidiæ rabies: æstus: dolor: anxia cura:
Auratis claudunt Toxica liminibus.

¶ Eadem.

Si lano es: paticus: palitus: mœchus: adulter:
Me subeas: nostra uir bonus arce cadit.

¶ Præfectus Aula.

Si me Cæsar amat: satis ē mihi: sperno beatos:
Pauperibus noceo: uix mihi met placeo.

¶ A secretis Cæsaris.

Cor regis uideo: curas: & crimina: foelix
Talia si possem dicere: sed taceo:

¶ Fortunatissimus eiusdem Achates.

Nō mea me uirtus: nō sāguis ad æthera duxit
Sed bona fors: homines: credite: fata regūt.

¶ Liber Sextus.

¶ Idem:

Curabā stabulū: socius sum Principis: æquū est:
Qui non magna facit: Rex facit ille nihil.

¶ Idem.

Actum agit hic: claros reddit qui lumine Claros:
Lumina dans cæcis: quæ facit: hæc sua sunt.

¶ Dispensator eiusdem.

Si rhombum nummis centum: si millibus æmi
Bis mullum: Domini me gula lauta probat.

¶ Architrclinus eiusdem.

Vult epulæ potius ponâtur ut ordine Princeps:
Quam cunei: ueræ dux ego militia.

¶ Pincerna:

Pregustans epulas: uirus uel funera gusto:
Iure cado: mortis sum mihi causa mea.

¶ Idem:

Mors uita est regum: credat quis uiuere? Tuti
Non sumunt epulas: qui neq; uina bibunt:

¶ Idem:

Regibus est quanto ciuis Felicior ille:
Qui uiuens mortis non timet insidias.

¶ Liber Sextus.

¶ Decurio cubiculariorum.

Armatus tueor Regem: ne forte cubantem
Quis feriat: Regis fors mea candidior.

¶ Cubicularius.

A thalamo nunq̄ discedo: cœca libido est
Imperii: seruos si petit & Thalamus.

¶ Idem:

Oebalides ueniet: uigilo: ueniet Venus ipsa:
Expecto: sic me noxq; diesq; premunt.

¶ Idem.

Si gemit accuro: Mattulam si flagitat: ad sum.
Si pedit: Laudo: si cacat: olfacio.

¶ Pullus eiusdem.

Recta fides uobis nil prodest: candida nec mēs
Forma placet magnis Candida Caesaribus.

¶ Idem:

Si quis uasa dedit: si gemas: coccina: mensas:
Scite cupis: uultus respice sydereos.

¶ Idem:

Vis fieri gratus Regi: non munera mittas
Aurea: fac roseo cum Ganymede cubet.

¶ Aulicus bonis institutus moribus:

Si mitis: timidus: si clamens: foemina: dico:
Si prudens: fallax: si grauis: asper: Atrox.

¶ Liber Sextus.

¶ Idem.

¶ Rusticitas pudor est sanctus:moderata cupido
Duricies:scelus est non celebrare scelus:

¶ Spectata & probata fidei

¶ Non fidei robur:non mores flagitat aula:
Perfidia est sanctam non temerasse fidem.

¶ Liberalibus formatus artibus.

Si numeros scribo:rident:si metior astra.
Sunt his uina poli:sumen aprum numeri:

¶ Idem.

Philosophum dicunt fatuum:demētia summa est
Inter dementes dicere uerba greges.

¶ Poetica in signis.

Non Maro sic cecinit:docuit cantare Maronem
Mecenas: doceas me quoq:magna canam.

¶ Idem.

Frigore:sole:fame pereo:uis carmina cantem
Optima:turbatus non facit hæc animus.

¶ Idem.

Hoc satis est dices laudas me:carmina laudo.
Me laudas:uitam do tibi perpetuam.

¶ Citharoedus.

Me mea plectra iuuant:miseri discedite uates:
Non habet unde breuem sumat Apollo togã.

¶ **Libet Sextus.**

¶ **Morio.**

Dat mihi simplicitas uestes sextertia: cauta est.
Delectat Reges quæ mea simplicitas.

¶ **Adulator.**

Plus placeo regi quam cor: quam pignora: falsa
Me noscat quamuis dicere: falsa probat.

¶ **Idem.**

Fallere non scelus est: po scit qui munere falli
Ut mihi det nummos: non ego uerba dabo?

¶ **Seruus.**

Sors mea tristis atrox: duro sub uindice uiuo:
Non bibo quum: sitio: quum bibo non sitio

¶ **Idem.**

Quicquid ago nihil est: semper mihi uirga minas
Exitium: miser est qui male perdit opus.

¶ **Idem.**

Frigora post æstus in commoda: damna: labores:
Hæc summa est merces: dedecus atq; dolor:

¶ **Idem**

Qui seruit ducibus: tumida qui uiuit in aula:
Decidit æger inops: ut canis in paleas

¶ Liber Sextus

¶ Scurra:

¶ Obsequor: applaudo: sic duleia massica poto:
Rideat ut princeps: turpia queq; decent:

¶ Fortuna.

Regna: aurum: gemma: victoria: lerta: triumphi
Sunt mea: nil prodest me sine quisq; labor.

¶ Eadem:

Demens: caeca: furens: grauis & temeraria dicor:
Sed qui me demens sic uocat: ille furit.

¶ Eadem.

Per mare per terras uolitans: super æthera currens:
Non mare: non terras: sydera non habito.

¶ Eadem.

Sum natura potens: coeli sum mobilis orbis:
Sum tenuis mundi spiritus: immo nihil.

¶ Eadem.

Accipis haud quærens si fulua monilia: nummos
Hæc tibi sola uolens dona superba dedi.

¶ Casus.

¶ Quæ nis fortuna est: qui se ratione tuetur
Est mihi cum brutis: fors ego sum pecudum:

¶ Liber Sextus.

¶ Sors.

Lusibus atq; iocis dominor: sum tessera: Talus:
Me fortuna super uina dapesq; Tulit.

¶ Fatum.

Hoc fatum dicunt: quod fatur Iuppiter: illi
Qui tempus solis uocibus omne terunt.

¶ Idem.

Non ualeas quauis fatorum rumpere foedus:
Non tamen hæc cogunt: quod facis: ut facias.

¶ Idem.

Vis dicam quid sim? causas simul aspice iunctas:
Ut duo: tres: unus: has simul accumulans.

¶ Idem.

Libertas nostris coniuncta est uiribus: astra
Summa licet moueant non tamen illa trahunt.

¶ Liberum arbitrium.

Astra quid accusas? damnat te sæua uoluptas:
Non deus: omne scelus quod facis: ipse facis.

¶ Mundus.

Est mea uita breuis: spes in me nulla salutis:
Hospes abi: quid stas? non tua regna colis.

¶ Liber Sextus.

¶ Cælestis patria.

Felices uiuent animæ: quæ uiuere nolunt.
Ille sapit uere: qui bona uera petit:

¶ Beata uirgo.

Vestales ar dent flammæ sub pectore nostro
Ponere me nolens Romula gens posuit.

¶ Eadem.

Ante fui Cœlum quæ uolueret aureus axis
Natales uidit bis mea uita meos:

¶ Eadem.

Bis tria si iunges: iunges mea numina: solum
Vnum addas: matris nomen erit tenerum:

¶ Eadem.

Virgo deum peperit: miraris: semine nullo
Quæ grauis est salua uirginitate parit:

¶ Eadem.

Quod clausi paruo non clausi pector: Cœlum
Exiguus uenter non capit atque capit.

¶ Eadem.

Claua: præsidium: portus: terræ: ætheris: unda.
Sûm sine me grata est gratia nulla Ioui.

¶ Finis.

C Pamphili Sassi Mutinensis: ad Illustrissimum ac excellen-
tissimum Franciscum Gonziacum Mantuæ regem iustissi-
mum ac senatus Ducisq; Veneti copiarum Imperatorem in-
uictissimum Carmen.

C De bello Tarrensi

b

Ella cano Martis nimiū quoq; saxa furori
Indomito: diras acies populiq; furentis
Gallorū in Venetos reges Turciq; potētis
Agmina: q̄ longos cecinisti docta labores
Excidiumq; sacri Troiæ miserabile regni

Musa meos cirrhæ super ardua dirige gressus
Saxa. coronatus lauro quibus augur Apollo
Tymbræa dulces meditatur arundine uersus
Isthmia uel bimaris surgunt ubi templa corinthi
Mobilis & quondam delos qua thura ministrat
Mascula phœbe tibi: pascunt aut phocidis arua
Loeta greges: celsusq; sonat clamore citheron
Virgineo: nitidæq; fluunt parmessidos undæ:
Barbarus aereas Gallus superauerat alpes
Et magnum patriæ Liguram depellere cæssa
Sede ducem quærens sæuissima bella parabat
Cum sub triste iugum posuissent improba Tuscæ
Colla urbes. Pisa. Florentia. Sena. Volatræ
Et pyrgi ueteres: ueteris quoq; moenia Lunæ:
Et cum martigenæ Capitolia cæssa Quirini
Atria sancta Numæ: sancti quoq; tecta catonis:
Pompei; domos miles sceleratus haberet:

A

De bello

Acrifoneis infelix Ardea campis
Fleret & horrendæ Pastana per arua querelæ
Mugirent: quateret Stabias urbemq; Fidenam
Clamor Aricinæ campos siluasq; Dianæ
Tolleret ad cælum flens & miserabile carmen
Qui Fesceninas arces montesq; Sabinos
Rupibus excelsis habitant. quos limpida uisus
Abluit & flauis currens rigat Albula lymphis:
Herculeiq; colunt summam qui Tyburis urbem
Nursinumq; solum Gabios & prata Velini
Qui Fabarim. Silaringq; bibunt. qui clara Galefi
Flumina quas liris gentes Amasenus. Hymella
Esarus atq; petunt tumido quoq; gurgite Sarnus
Et iam Ledæi rapuisset tecta phalanti
Turba ferox: Calabrumq; suos sua regna penates
Rex linquens Siculas pulsus migrasset ad oras
Vulnera sed spectans Latii miseranda senatu
Qui sancto princeps Venetas regit ordine gentes
Fasq; piumpq; fouens recto sibi scedere iunxit
Legitimo cuius lapidosi regna Tridenti
Imperio parent: paret cui Bethyca tellus
Conciliumq; uocans medios sermone quirites
Hæc inter placido surgens est uerba locutus
An Lycias bello quærit Rex iste cateruas
Vincere: Parthasii nunquid parat arma cruoris
Tingere clade fero præstans bellare tumultu
Sub scythica qua bella mouens Otomanus ab arcto
In nos sæpe fuerit Parthos Lacerare fugaces
Optat. & Assyrios: nobis iam Medus Hydaspes

Tarrenti.

Seruiet Euphrates Tigris pactolus Horontes
Termodon. Ganges. Meander. Phasis. & Ister
Iam solymos uinctet campos: iam coget Idumen
Ad nos frondentes palmarum mittere ramos
Nunc impune sacri tumulam celebrare Tonantis
Fas erit: & roseis pia limina cingere sertis.
Ponere uerbenas aris. maectare iuuenos
Iam sistrata cohors raptum quæ plorat osirim
Deseret Inachias leges. & iura Canopi
Oetipedis uel quæ calido sub sydere Cancri
Non Phœbi radios umbris expellit opacis
Cornigerum spernes Apim: Crocodilon & unum
Sancta colet regem superum sub numine trino:
Quid dubitatis adhuc Babylon truculenta iacebit
Foelicesq; cadent Arabes: cadet atq; Sabæus.
Fila croci Cilices tradent sine munere uicti.
Coryciis excepta iugis: Rhodopeia tellus
Se uictam reddet uictam se bacchica Lesbos
Et paros & Tenedos. clari quoq; regna Thoantis:
Egæi Euxiniq; maris qui bosphoros undas
Separat & gemini sentit super athera ponti
Ire procellosos fluctus: quum stridulus auster
Soeuit: hyperboreis boreas & missus ab antris
Captus erit Gallis: capto Byzantia regno
Arua dabunt gelido pretiosa monilia Rheno
Purpureas uestes aurum. Chrysendeta mensas
Antra petet Turcus fugiens ubi caucasus ingens
Vertice nubifero sublimen pulsat olympum
Scilicet in Latium Latalia spicula tendens

In ducis anguigeri sedes .Rex barbarus ibit
Qua famos argiuæ lunoni templa coronat
Floribus:Idaliæ Veneri qua plurima Cypros
Dona refert spectatq; Rhodos phœbea colossuta
Stragula qui paterasq; rapit tibi Christe dicatas
Virgineos rapit atq; choros altaria circum
Limina templorum totas populatur & aras
Arma geret pro te miles sub Marte cruento
Si Mediolani foelicia scepra teneret
Parceret hic nobis? sequeretur Brixia diues
Credite barbaricum Veronaq; clara triumphum
Intactam seruare fidem gens barbara nescit:
Foedera non curat:nullo pietatis amore
Nulla lege furens nulla probitate tenetur
Horrendum uulgus sceleratum triste prophanum
Fraudibus assuetum textit commenta dolosq;
Diligit insidias & rapto uiuere gaudet
Proh scelus infandum ac ingens Saturnia tellus
Alma parens frugum matura fertilis uua
Fertilis & pomis quibus aurea mala draconis
Et Corciræ cedunt pomaria regis
Nobilior cunctis cunctis formosior oris
Fræna geret? duroq; nimis calcata premetur
Seruicio:sæuum patietur & icæta tyrannum
Vulneribus multis? & pondere pressa maligno
Tempora nocturno ducet signanda Lapillo
Consilio mentis uestrum si quisq; reuoluet
Mature:quæ gesta patres super aurea nostros
Sydera duxerunt:claræ quæ gloria laudis

Tarrensi.

Reddidit ad uitam rursus melioribus astris
Funera post flammamq; rogi cineresq; sepultos
Sanguine non illo: non illa stirpe uidemur
Producti: Lentæ nimium frigescimus usu
Pacis: & attoniti rerum nouitate timemus
Quæ nos fata tenent: forti pugnemus auorum
Robore demissas reuocemus ad inclyta uires
Arma. quibus noster cogens terraq; marisq;
Sub pede regna Leo multis iam possidet annis
Flamma uelut crescent animi. quæ languida primum
Robora uix urit madidum stillantia rorem
Fortiter ast Liquidum pugnans quum depulit imbrem
Stridet: & ingenti se suscitât aucta calore:
Nil iuuat argentum: crocei nil fulua metalli
Pondera. nil tyrio fucata; murice testes:
Nil quæ mygdonio pallatia marmore surgunt
Ad coelum sonipesq; citus celeresq; carinæ
Carpathius nil quas pontus. gangetica nil quas
Vnda tulit gemmas. si libertatis amico
Munere: si latis regni spoliatur habenis
Sic fatus solio se se demisit eburno
Tunc non una. ducum uario sententia motu
Hunc illuc animos flectebat: ut æquoris undas
Diuerſi quatiunt uenti: nunc litus ad ipsum
Ceruleæ uersus mediam nunc doridis aulam:
Post tamen ingentes pugnæ. si murmure clamat
Eolus horriſono uentos & carcere claudit
Nereidum placido facilis chorus æquore ludit:
Pacatiq; sedent fluctus: sedet altus aquæ mons:

De bello

Deniq; post multos sic illi pectoris æstus
Concordes animis uno simul ore sonabant
Crudeles latis gallos pellamus ab oris.
Nec mora turbati panduntur limina Iani
Tollitur & belli signum: ponuntur aratra:
Ponuntur falces. miseri coguntur in agris
Linquere Triptolemi segetes sua uota coloni
In clypeos ferras coquit: in thoraca ligones
Concaua dentatas in uultus tegmina crates
Quisq; faber: calidis strident fornacibus aræ:
Aestuat horrendi rabies sæuissima Martis
Classica pulsa sonant: sonitus caua buccina magnos
Exprimit: exardens animo capit arma iuuentus
Et quæ legitimas sequitur iurata cohortes:
Et quæ terrisono pugnat delecta tumultu.
Pars bellacis equi duris premit ora lupatis
Pars pedes ad belli cladem parat ire cruenti
Conueniunt docti mater quos pulchra Catulli
Et circum latices Athesis generauit amænos
Et circum tumidas Banaci detulit undas:
Mittit ab Euganeis nec non Antenoris aruis
Vrbs phrygii peditum nymbos equitumq; cateruas
Vnde graues Aponus suspirat fumifer auras
Et sua quæ placido quondam Vicentia Marco
Sceptra dedit: cælo quam nondum uertice coelum
Tangeret. & magni princeps uix orbis haberet
Imperium nitido Phæbus quæ circuit ore
Et quæ gramineos speculatur Brixia campos
Brixia pampinei latissima munere Bacchi

Tarrenti

Monere palladiæ celeberrima Brixia plantæ:
Venit ab annosæ iuuenum manus urbe Rauennæ
Strenua Latales gestans in bella sagittas
Cuius rostratis horrebant uulpibus armi:
Venit ab Illyricis gens aspera montibus: enses
Hæc curuos gerit. & parmas e stipite querno:
Accola trux rhodopes: cultor uiolentus & armi
Aemi nimbifono quum surgunt culmine fluctus
Qui uidet Adriacos. & uertice sydera pulsat:
Illorum pectus loriciæ lamina reddit
Non tutum tutumq; caput non ferrea cassis
Hispidæ pro galeis durus tegit ora galerus
Pro thorace rudi tomento linea uestis
Plena fouet pectus: quid sit timor & fuga tristis
Ignorant: pugnas generoso corde sequuntur:
Deseruere uiri scopulosa ceraunia fortes
Butroti aereas arces camposq; molossos
Dyrrhachiiq; sinus: feriunt rapiuntq; sedentes
Obuia quæq; uident in equis uelocibus isti
Deseruere alpes Rhodani qui frigida potant
Flumina: belligeras duxere ad nostra phalanges
Limina: Teutonico qui sunt sub Cæsare reges
Pars Latii motis resonabat quælibet armis:
Sanguineum manibus quatiens Bellona flagellum
Pestiferis nigras ducebat ab arce sorores
Tartarea. stigii & quæ fera monstra sub antris
Aut spargunt odium aut diri mala semina belli
Talia quum sensit Gallus. qui corde su perbo
Victor ouans Persasq; truces Medumq; furentem

De bello

Arfacidumq; domos:& quas se nubifer Atlas
Extollens cernit:cernunt quas Pindus & Ossa
Se depressurum iactabat tempore paruo
Obstupuit uoluensq; animo q̄ magna Senatus
Sit Veneti uirtus.q̄ summa potentia.quantæ
Diuitie.qualisq; fides.probitasq; decoret
Marce tuos reges:genus insuperabile bello:
Linquere decreuit Calabros & Iapygis arua:
Parthenopenq; cito Campanaq; moenia cursu:
Et iubet extemplo succingi quemlibet armis
Militiæ qui signa solet:qui gallica fidus
Castra sequi:properatq; fuga transcendere colles
Ad quos Mæoniis ueniens de sedibus olim
Tyrrhenus duxit populos.& nomina genti
Iusq; dedit:statuitq; deum se numine regem:
Mortiferis & iam gladiis atq; impius igne
Hetruscos populatus agros.populatus & arces
Venerat ad montes Scyllæ de nomine dictos
A Tuscis dirimunt campis qui saxa Lygisti:
Pinguia Laniferæ dirimunt qui iugera Parmæ:
Vercellas & sorte putans hinc posse maniplos
Tutus Apollineas adducere:syderis atri
Luminibus:fatisq; fuit deceptus iniquis:
Magnanimus Veneti ducens nam cuncta Leonis
Agmina Dux.Vatis cuius iam filia Manto
Diræi clara muris circumdedit urbem
Interclusit iter:tenuit quoq; milite cursus:
Intrepido:densis illi seq; obtulit armis:
Non hoc Rege fuit maior Tirynthius hæros:

Tarrenti.

Et si Geryonem domuit. phariq; Tyrannum.
Busirim populi: Diomedis & ora cruentis
Victor equis posuit: curuo stymphalidas arcu
Depulit: ingentem Libyæ telluris alūnm
Strauit & immensa Nemeæum mole Leonem
Spicula Lernæi maculauit sanguine monstri
Cerberon obscuris traxit phlegethontis ab aruis:
Et cœlum ceruice tulit: quum maximus Atlas
Stellarum nimio generet sub pondere lassus:
Fudit Amazonidum turmas: caciq; rapacis
Tempora nodosa concussit robore clauæ:
Quum graue consilium tempus petit: iste Catonis
Atq; Solonigena præponderat omnia mente
Dicere legiferum credas ut uerba Lycurgum:
Ast cum funereis opus est incumbere bellis?
Per medias currens acies: non saxa nec ignes
Formidat timidosq; fugans premit arduus hostes:
Gallorum faceret quid Dux? hinc ferrea tela
Tendebant illinc gelidæ ieiunia mortis
Vincula: non aderat misero spes ulla salutis:
Non tamen ostendens quæ uulnera corde gerebat
Lætitiâ simulans cautus sed fronte serena
Ad se quemq; ducem clamat: dehinc talia fatur.
Iuppiter excælo qui respicit omnia cœlo
Qui regit athereos motus: qui temperat orbem
Astrorumq; polos immoto cardine firmat
Dona mihi facilis præstat quæ saepe poposci:
Inueniam tandem glomeratos ut simul hostes:
Hostes qui Veneris soliti sunt mollia molles

De bello

Castra sequi: Cybelisq; leui pulsare furentis
Cymbala rauca manu: ueluti berecynthus Atys:
Quos iuuat in thalamis & totas stertere noctes:
Et marcere mero: uenient ad bella cinadi
Oebalides, Cyparissus, Hylas, Diadumenus, & qui
Raptus ab Idæo (dignum est si credere) colle
Pocula grata Ioui digitis infundit eburnis:
Nunc nunc tempus adest quo se super æthera quisq;
Ferre potest: claris operans & gesta triumphis
Digna sui moriens post uiuere fata sepulchri:
Sentiat Italiæ miles quid Gallica possit
Dextra: quid exardens animus: quid fortibus armis
Assueti & semper bellis præstantibus artus:
Si quotiens latium Rhæni gens incluta uicit
Et gelidi populos Arni baiana putatis
Ruræq; uel niueos qua tu Clitune iuuenços
Reddis aquis: fundana lacu qua uina phalerno
Condit Amyclæas iungit qui uitibus ulmos.
Audentes timidos sic formidabitis hostes
Ut pauidos ursus lepores ceruofq; fugaces:
Sub rapido Varrus cecidit cecidere garūna
Arida saxosi radunt quæ flumina Macræ
Semper & instabiles Genæ discordis alumni
Plebsq; Tages docuit pecudum quam noscere fibris
Dum litat ara deis quæ sunt: uenturâ trahuntur
Perpetuo stabilis quæ fœderis ordine fata
Decidit Aemilio uicina Bononia rheno
Cælsaq; palladiis residens in collibus Ancon:
Ancon quæ tumido uenientes æquore nautas

Tarrenſi

Accipit egregio ſouet & clariffima portu:
 Quæ locat imberbis gens & delubra tonantis:
 Setia qua Satyri ſtimulis & mænades actæ
 Nyctilei Thyafos ducunt: & carmina cantant
 Bacchica: non comptis ferientes crinibus auras:
 Haſ ſequitur nimio titubans. Silenus lachos:
 Pontinæ uario resonant clamore paludes:
 Quas amphifa tenet ſedes: ubi Delphica rupes
 Concaua diuino descendit in antra recessu
 Laurigeris ſpirans adytis: que corde furenti
 Numine dat plenus Phoebi reſponſa ſacerdos:
 Sub patribus quondam noſtris Sigæa fuere
 Iugera fertilibus priameaq; gargara campis.
 Dindymaq; & caſſa pendentes rupe Celenæ:
 Cappadoces: collitur quibus & ſitientibus aruis
 Arentis Libyes ſublatis cornibus Hammon
 Quiq; Paleſtina colit & ueneratur in arce
 Candida Te propter niueas Cytherea columbas:
 Et nos imbelles turbam fugiemus inermem?
 Hinc ſe montis apex ſumma inter nubila condit
 Aſper difficilis ſcopuloſus adire fugaces
 Et quem uix poſſint Capræ: timiduſq; pauenſq;
 Illinc iam uicto cingit nos agmine miles
 Arma uiam faciunt: hoc dulcia pignora nati
 Vxoreſq; petunt: hortantur ad inclyta fratres
 Geſta pii: uetereſq; iubent capere arma parentes
 Dulce ſolum patria: quæ ſi uos tempore paruo
 Queritis amplecti magno cum laudis honore
 Pugnet: atq; hoſtes circum diſiungite iunctos:

De bello

Sic ait. at Galli magno resonare tumultu
Prælia cæperunt: quid stas Rex inclite? quid stas?
Cur non in bellum ruimus? cur grata paratis
Tela negas animis? mora quælibet aspera nobis
Est & dura nimis: non spicula sæua timemus
Aut necis aut martis: quis te duce fata timeret?
Est magnum pro rege mori decus: ille resurgit
Nascitur & qui Marte cadit sub principe tanto:
Iam tibi nostra fides nota est: iam pectora: iam quid
Quum decet accincti sumptis operamur in armis:
Sexta dies aderat mensis cui Iulius olim
Nomina clara dedit Cæsar: quum fortis uterq;
Dux parat aut terram sparsa sedare cruore:
Vincere uel: cladis monstrauit signa futura
sol regabat nubibus Qui Phæthonteo lustrat deus æthera currus:
Splendida nam densis textit sua nubibus ora
Et radios clausit caligine noctis opacæ:
Tuuc Iouis excelsi, Veneris quoq; sydera blandæ
Extremas coeli partes & regna petebant
Tristia: sublimi dirum radiabat olympo
Martis Lumen: atrox ensẽ quætiebat Orion
Scorpius & quamuis Chelas non tolleret ardens
Nigra uenena tamen medium spargebat in axem
Sanguinæ quæcumq; necis truculenda minatur
Damna nouo gaudens fulgebat stella nitore:
Horror ubiq; furens: rabies & cæca trahebant
Quicquid habet sub se mundus: discordia demens
Semina spargebat: generant quæ uulnera: luctus
Tristitiamq; simul placidæ sub fulmine leges

Bellifono pressi iuris decus omne tenebant
Ecce duces summo Gallorum uertice montis
Astricti ducunt aties: quas ante beatas
Diuitias caute mittebant coccina uestes
Argentum. mensas. & fuluo uasa metallo
Conclamant hostes: Veneti uistiq; latini
En ueniunt hostes ferit ingens athera clamor:
Gonziacus tunc Rex ardenti pectore bellum *Manuel rex
sermo ad suos*
Exoptans hilari ducibus sic uoce profatur.
Hostis adest proceres: qui tingere sanguine uestro
Tela parat raptos. & matris ab ubere natos
Dilacerare ferox: teneras uiolare puellas
Annosos mactare senes: ille ille prophanus
Ille ferus miles: spoliat qui templa deorum
Et Iouis infantes ferro superare ministros
Audet & infando Veneris compulsus amore
Commaculare pias scelerato crimine sedes:
Nondum maturas segetes qui falce proterua
Subsecat: euertit demissis arcibus urbes:
Dissipat. arget. agit. populos armenta domosq;
Gloria militiæ non hunc: non pulchra triumpho
Fama mouet: non laudis honor: non foedera legum
Non quæ iustitiæ magna est reuerentia sancta
Non læsi crimen regni: non iurgia: iusta
Impetus aut ira: sed amor sceleratus habendi
Argenti splendor: dominandi cæca cupido:
Qui seruire potest gentem qui ferre superbam
Non curans fasces: non laurea ferta decusq;
Castrorum pavidus fugiens me deserat: atq;

De bello

Eger inops uiuat: sed qui sua signa tueri
Libertatis amans pretiosum munus & altum
Scandere uult coelum gestis & nomine claro.
Ille meos gressus animoso corde sequatur
Dux & miles ero: tantos frenare furores
Qui petit ut Fabii cautas se uertat ad artes
Non opus est: belli tempus differre noceret
Milite cum rabido: uis uim furor ipse furorem
Excutient rabiem: rabie calcare necesse est
Non ualet ingentes flammam extinguere paruo
Flumine Lympha cadens: tenui non murmure uentus
Deiicit affixas scopulosis montibus arces
Non annosa cadit quercus radicibus haerens:
Ictibus exiguis: currentes ordine nullo
Ordine nullo tumidos pulsabit hostes:
Nec uos concutiat terror feritate superbos:
Quod dixi Gallos: feritas non stenua. non est
Incluta. magna. potens: non forti robore uires
Continet: atra fremit: furit improba: perfida. saeuit
Inconstans. praecipit. demens. uaga: mortis acerba
Non timet & quoniam gladios & munera uitae
Damnata in arma ruens stygiae cito cogitur arcis
Per nemus umbrosum: piceas petere antra per auras
Et quia non hominum pugnant. sed more ferarum
Barbaricae gentes: cadantur more ferarum
Credite uester honor uestra est uictoria: primo
Si pugnae ingressu fortes certabitis armis
Ut decet inuictis: magno depressa tumultu
Effera uis nimiam cedet: clamorq; tacebit

Tarrensi

Stentorea qui uoce tonat: furit agmine magno
 Qui subito uentus: subito cadit: urbe Camillus
 iam uicta Gallos felici Marte superbos
 Strenuus afflixit: Tarpeæ quum fuit arcis
 Vnica spes anser. Marcello sub duce princeps
 Illorum cecidit magnus: sub Cæsaris armis
 Rhenus. Ararq; caput posuit: ualere feroces
 Italiae populi nunq; pia uincere regnas
 Sed uerbis animos cur Martia bella petentes
 Tam longis teneo. sublataq; demoror arma:
 Quisq; sua pugnet pro libertate: Senatum
 Et Venetum clara studeat uirtute tueri
 Sic ait: & medios currit furibundus in hostes
 Hunc illum lacerans: ueluti truculentus acuto
 Dente canes transfigit aper Calydonis in agris
 Pastorum quem turba fugit: fremit horridus ille
 Etolæ resonant rupes: sonat arduus æther:
 Agmina miscetur diuersa parte ruentes
 Conueniant acies: strepitus dant cornua rantos:
 Tympana rauca strepunt: clangor ferit astra tubarum
 Ut duo diuersi concurrunt æthere nymbi
 Quos notus & boreas agitant: dant murmura pulsi
 Magna poli: magnumq; gemens tonat aula Tonantiss
 Torserunt longas aratæ cuspidis hastas
 Lingones: inculti primæ quos signa cohortis
 Rex erecta sequi uoluit: non quadrupedum ni
 Percurrunt isti campos hostelq; fatigant
 Sed pedibus nixi propriis fera prælia tractant
 Horum dux uasto tollens se corpore Glaudus

*conuictis animos
 uentis inlamanis*

*Hypocritis
 non intelligant*

a. p. r. i. a.
u. i. u. e. n. e. m.

Quem circum montes tulerat Clastidia mater
Quos ambit uiolentus Athax: ubi frigida semper
Nix riget: & densa glacies tegit arua pruina
Vidit ut antiquo Pici de sanguine Picum
Qui caput abstulerat lacera cervice reuulsam
Ense Tagi: Laniumq; atras admiserat undas
Se tollens magnis immisit uiribus hastam
Illa uolans galeam fregit: Piciq; furentis
Tempora contundens. calido perfixa cerebro
Substitit: at Picus miseram per uulnera uitam
Expulit: aeterno clausit quoq; lumina sumno:
Non procul hinc pugnans heros fortissimus ille
Ille decus Martis: quem solum bellica Pallas
Diligit Aufonii Turcus lux unica regni
Clamauit ferro Stigias misisse sub umbras
Nunq; te iuuenem iactabis perfide Picum:
Et gladium feriens qua curuis ilia costis
Iunguntur telo geminum latus hausit acuto
Decidit ille graui genuit sub pondere tellus:
Hunc linquens atiem sternit formidine captam
Gonziacus Rex ense noua: fugiuntq; pauentq;
Prædia damnantes demissis Lingones hastis:
Tunc dux Massiliae Bitias de uertice montis
Agmina deducit: geminatus ad æthera clamor
Tollitur: hos contra Turcus ruit agmen & omne
Comminus assurgens gladio perturbat iniquo
Ut leo marmarici per feruida iugera campi
Dentibus horrendum frendens magnoq; furore
Compulsus tumidosq; greges: fortesq; iuuenos

Auonius

Tarrensi.

In cladem uiolentus agit. per rura per urbes
 Mugitus Libyæ tristis se fundit. & omnis
 Terra rubet: circum sparso madefacta cruore:
 At Bitias tumidus generosæ stirpis honore *Laudatur quam Gallos*
 Nam genus a magno ducebat nobile Lygdo *a parentibus*
 Phocaico quondam ritu. qui templa sacerdos *ab officio*
 Excoluit tua Phoebe tuis deuotus & aris:
 Massiliæ cecinit. uates responsa sub antris:
 Spicula contorquens tali te uoce precatur
 Phoebe pater cœli cui regia militat omnis: *oratio tua ad*
 Quo sine nil lucent errantia sidera: nec que *phœbæ*
 Fixa polis sensim tacito uoluuntur ab orbe: *est pœthorina*
 Cui fauet eurotas. Helicon. Pataræaq; regnas: *tua descriptio*
 Qui cereris Bachiq; fœues alimenta calore
 Sidereo: uarios distinguens lumine menses:
 Si lectas prisco nostri de more bidentes
 Mactauere tibi patres: taurosq; feroces
 Frondibus ornati Daphnes: si fulua dedere
 Munera. seruantes solœnia festa quot annis
 Versibus & lætum sacris Pæana canentes:
 Da mihi letiferi pectus fodisse Tyranni
 Qui necat & gentes sæuus tibi cogit amicas
 Ut lupus acer oues: scelerati Cynthius oris *audet sed non*
 Spreuit uerba pius: non ferrea spicula duro *percussit*
 Haeserunt clypeo: summa sed crate repulsa
 Ictibus haud ullis ceciderunt: Turcus in illum
 Detulit ora furens: & terq; quaterq; tralicem
 Loricam feriens dextra iam triste potenti
 Spiramantum animæ mentis penetralia rumpit.

¶ De bello

Detestans Phœbi tripodas: Lyciæq; penates
Ille miser tenuem demisit cordis anhel
Arce umbram proprio uittas faciemq; cruore
Et maculans petit: Lethæi transtra Charontis:
Illinc frena mouens Turcus pugnare cohortes:
Qua magis atq; uidet densas magis impia ferre
Et qua tela manus maiori aut crescere bellum
Clade ferox illuc tendens fortissimus omnes
Distrahit & turmas. & cunctos impulit hostes:
similitudo Non aliter stipulas solet urere flamma calentes
caniculonia
descriptio
uocatio Aeoliis agitata notis quum terga Leonis
Ignifero Titan tenet igneus ignea curru:
Ferreus augetur Martis furor: undiq; pugnam
Non expectato poscit gens effera signo
Sequana turba ruit: fuluis & pulcher in armis
Tarbellus: Bituriq; truces: & Neruius acer
Santonus & flauis quatientes gesa Ruteni
Gaudet & inuento docilis qui Belga Couino:
Aruerni Meldiq; simul fortesq; Cadurci.
Elius atrox: quos Cinga lauat: quos flumine sulga
Sanguineo quondam domiti quum milite strages
Ingens illorum facta est: quos arce Gebennæ
Aerea tutos reddunt reddit quoq; summo
Aere quæ nomen ducens urbs aera pulsat:
Magnus ubi Fabius Romano robore Gallos
pungit
Gallos Misit auernales numero sine uictor ad undas
Marmoreq; & niueo clari monumenta trophæi
Erexit tanta Laudis quo fama nepotes
Tangeret & patriæ dulci stimulare amore:

Tarrenſia

Gentis Aquitanæ nec non ſine lege phalanges
 Accurrunt: Rhemusq; aſper. Leuciq; cruenti
 Roſtratis Veneti concurrere nauibus auſi
 Cæſaris: & tumidas peritura claſſe procellas
 Scindere: non domini rerum gentesq; togatæ
 Non quorum imperio totus uix ſubiaceret orbis
 Non populus cuſtos recti deſenſor & æqui:
 Non quo Roma caput Venetis leuat ardua campis
 Nec minus Auſoniæ turmatim ad bella cateruæ
 Ordine non aliquo tendebant: Corſicus aut quas
 Egregio præſtans animo. Vincentius: aut quas
 Ducebat ſæuis Rannutius inclytus armis
 Et quas Gonziaca natus de ſtirpe Rodulphus.
 Viribus inſignis: nulli probitate ſecundus
 Conſilio. pietate. fide: ſpes altera regni
 Iane tui: celebrans mores Curiq; Numæq;
 Magna cothurnati non ſi mihi uerba Maronis
 Præſtaret ſæue cui labitur ūnda Meduſæ
 Maonii ſi plectra ſenis. ſi fila ſonore.
 Pangæa citharæ reſidens Cyllenius arce
 Inſanos poſſem belli narrare tumultus
 Vulnera clamores gemitus. lamenta. dolores:
 Cornua conglomerant ſe ſe: miſcentur & alæ
 Miſtus eques pediti pugnat: cum pectore pectus
 Cum pede pes uinctus quatitur: nunc prælia uincunt
 Nunc uicti fugiunt hoſtes: hos plumbea maſſa
 Comprimit: & magno contorta phalarica niſſu
 Illos funda necat: pluit atri ſanguinis imber:
 In numero putres onerantur funere campi:

Amplificatio

*Homericæ
 imitatio*

*æſtra pugna
 Et hæc mihi
 uerba ſunt gæſonæ*

De bello

Dum sic præcipites & Martis amore furentes
 Tractant arma uiri: cuneos dux improbus omnes
 Hesperia scindens Battardus uoce superba
 Clamauit: non nunc nardi de flore coronas
 Textitis: aut biseri generant quas florida pesti
 Arua ros:is: non nunc sceleratae cortice Myrrhae
 Vngitis: Assyrio tenerum uel corpus amomo:
 Non capiti mitras intexto iungitis auro
 Non uos sarrano lasciui cingitis ostro
 Semiuiri facilis mulierum turba cinædi
 Sed ferro pugnare opus est: de more capillos
 Non quo foemineo uobis candente retorquent
 Tonsores. Geticis sed quo Mars fulminat artus:
 Vos ego solus agens imbelles perdere turbas
 Vi possum exigua pudeat mihi cedere soli
 State duces Latii fortes Romana propago
 Talia iactantem sublato comminus ense
 Aggreditur Turcus rumpitq; minantia uerba
 Barbarus obstupuit tanto perterritus hoste
 Sensibus & gelidis hæsit: mox corde calorem
 Amissum reuocans pugnae sua tela parauit:
 Taurus ut aspiciens iratum forte Leonem
 Arrectas quassare iubas. & colla mouere
 Naribus efflantem flammæ & torua tuentem
 Formidat primo aspectu: post colligit iras
 Se parat & niueas cornu seruare iuuenças
 Battardi tumidum geminato contudit ictu
 Armipotens Turcus caput æstuat ille labantis
 Et tenet exanguis in equo uix corporis artus

*Incomparabilis
militari
yates*

Dr. Iohann. aulder

elapsus similitudo

*Eschondus
antatram*

Tarrenti.

Currit equus flexo campos & circuit orbe
 Se leuat ille tamen magna; & turbidus ira *resumil amirna*
 Cuspide mucronis clypei septemplicis oras
 Gonziaci penetrat regis: contexta metallo
 Aera cadunt fuluo circum micat undiq; tellus
 Immanem faciet, placidum te, claua trinodis *Dux uisit habet huiusmodi gabus*
 Turcus ait: clauamq; mouens humerosq; manusq;
 Sape petit repetitq; ferox & concutit ora
 Illius sensit paribus non barbarus armis
 Se conferre manum: formidans & fera mortis
 Valnera si saeua durarent tempora pugnae
 Taliter ore loqui coepit: Dux inclyte gentis *laudat Turcom*
 Ausoniae superum cui candida fata dedere
 Quas habuit Caesar uires, quas Romulus atq;
 Scipio cui magnum quondam dedit Aphrica nomen
 Quo non graecorum murus pugnauit Achilles
 Fortius Iliaci quateret quam moenia regni
 Da ueniam uicto: ueniam mihi trade petenti *Turcicae gen fieri*
 Olli sedato Turcus sic pectore fatur.
 Sat uicisse mihi est: hostis non opto cruorem
 Spargere: quae tristi sauit uictoria clade
 Non mihi dira placet: letales sperno triumphos
 Nobilitat reges clementia: parcere manus
 Est ducis egregium magni: Saturnia regna
 Dant placidas hominum mentes dant pectora blanda
 Nos hilares mitesq; sumus: cor barbara uobis *vide qualiter*
 Barbaricum producit humus: glacialibus aruis *uolent huiusmodi*
 Progeniti glaciem gestatis corpore toto
 Summitis hinc miseris inimico a sanguine poenas

De bello

Me tutus uiuas fatales stamina parca
Me tibi deducant in longum candida tempus:
Sic fatus densum strictis mucronibus agmen
Quod circum regem se se diffuderat omnes
Ut belli pestes arceret. & impia fata
Diffidit: hos feriens letali comminus ense
Eminus hos hasta: multos simul ad styga mittens
Semineces Linquens multos: sex lldua natos
Quos patre Burano dederat foecunda: Nemausus
Vrbs cenosa nimis. riuus qua surgit aquosis
Arduus assurgens congressu sustulit uno
E medio ueluti subita conuulsa ruina
Montis ad ima ruens excelsi maxima moles
Et siluas & saxa trahit. pecudesq; domosq;
Excutitur tellus resonant loca summa fragore:
Non aliter Turcus nostri sol splendidus æui
Gallorum densosq; globos: turmasq; trahebat:
Nec non ductores alii quos ante Rhodulphus
Sublimi deuectus equo. Fauiumq; lacumq;
Landulphum Sabarim. Vasconaq; Triptoleumq;
Innumerosq; alios nigro demiserat Orco:
Improuisa micat iuuenum manus ecce furentum
Circuit ac illum: torquet quis missile ferrum
Quis lapidem: longa pugnat quis sedulus hasta:
Obtegitur coelum iaculis: cadit areus imber:
Voluitur ille furens. centum simul & capit ictus
Oppositi uallo clypei: gladioq; rotato
Amputat ora. manus. furas. & pectora: turpi
Sternuntur sanie deformes æquore trunci:

Dis. Postquam gall. in
der. au.

Tarrenti.

Post tamen ingentes clades: post funera multa
Cæsus mille locis animam per uulnera mille
Decidit expirans: oculos clausere tenebræ:
Parte alia pugnans iuuenis Mauortius Hector:
Hector præstanti uirtute & fortibus armis
Hectora magnanimum superans quo sæpe superba
Troia Mycenæos non formidauit Achiuos
Mucrone ad pectus sublato cæsus. ut hastam
Nunc eques apponit: celerem calcaribus egit
Acer equum: Gallumq; petens qua gutturis ima
Pars premitur totum iugulo sub condidit enses:
Corruit ille uomens atrum cum sanguine uentum:
Post Canium qua se laterum iunctura recuruat
Abscidit effuso ceciderunt frustra cruore:
Vicanos pedites & quadrupedante tumultu
Insanos equites totidem sub tartara misit:
Magnanimi mores imitatus & arma Rhodulphi
Quo genitus Martem sequitur non degener heros:
Nomen Alexandri iuuenis qui clarus habebat
Numen & Estensis decus ingens & noua gentis
Gloria. se mergens hostili sanguine multis
Vulneribus fossus meliores iuit ad auras:
Strauerat ingentem telo Rannutius Algum
Lingonium Rythacemq; pater quos duxerat omnes:
Vuluius a campis parua quibus arce Tarusco
Imperat: hos nullus poterat præuerrere cursus
Nouerat aut aliquis nunq; fallente sagitta
Rupibus his melius pauidas aut figere damas
Aut ursos agitare feros: sed nil tamen illis

De bello

Profuit aut arcus flexi uel spicula cornu:
Tres cecidere simul: triplex tria pignora funus
Aspexit genitor: terq; & miserabilis ore
Intonuit moriens: ruit alto a culmine regis:
Imperium: nutant fatorum pondere partes
Gallorum: Lux est hæc ultima credite nobis:
Vocibus iis pugnans legio sua quælibet arma
Vertit & hastarum ui tempestatis iniquæ
Rannuci tua membra petunt: te perforat acta
Lancea: te penetant conti: te uulnere duro
Saxa premunt: tundunt clauæ: ferit ensis & hasta:
Mortibus innumeris & pugna militis omnis
Ipse cadis: poteras animam melioribus astris
Reddere nec coelo: nam iustum non fuit una
Morte mori te qui multorum corda gerebas:
Ascanius Martis magno de nomine dictus
Magnanimi multa gallorum: cæde cruentus
Deflexa ceruice ruit: ruit insula Cynos
Quem quoq; progenuit Vincentius acer in armis
Tam tristes miserans casus Perusinus Achilles
Se iacit in medios hostes: laceratq; foditq;
Quemcumq; offendit truculento non piger ense
Separat astrictos cuneos. & dissipat omnes
Turmarum cumulos: fugit hunc perterritus hostis
Accipiter ueluti coelo quum lapsus ab alto
It puidas inter penna stridente columbas
Hanc rostro fodiens illam pede strenuus unco:
Diffugiunt aliæ motis sonat arduus alis
Aether: & obscuri densatur nube uolatus:

Tarrenſe

Aut quum Lanigeros inter lupus improbus agnos
Improuiſus adefſt. rabiem ſatiare ferinam
Et cupiens ſtragem accumulatur contentus ouile
Vulnere ni totum foedet ſpargatq; cruorem
Grex tremit. & gemitu fugiens iuga pulſat amaro
Quæ ſtabulis uicina ſuis ſuper æthera tendunt:
Tunc Rhodani Rex quemq; uocans: quo tenditis inquit?
Quo fugitis miſeri? cunctos uos impulit unus
Ah pudeat: reuocate animos: & ſiſtite curſus:
Creditis an Timidi pugnare typhoea magnum:
Centimanum ue Gygem? torſitq; uolatile telum
In corpus Peruſine tuum uolat acta furore
Fraxinus in modico: bibit & uiolenta cruorem.
Conuertunt acies ſe ſe: ruit omnis in unum
Impetus: ac illum circumdat robore denſo:
Bracius aſt heros numeroſo fulminat ictu
Et ſimul incurſans omnes: ſimul increpat omnes
Gallorum uis hæc ſumma eſt: hæc maxima uirtus:
Sic decus armorum colitis: ſic martia ſigna
Amplexi celebratis: agunt ſic prælia fortes
Intrepidique duces: talis dat gloria laudem
Me ſolam cuncti petitis: tam dira loquentem
Verba omnes feriunt: ſe ſe rotat arduus ille
Corpora multa uirum ſtygii Phlegethontis ad amnem
Et tumidum mittens. pro uulnere uulnera reddit.
Omne nocens ferrum ſurit hic. hic crimina belli
Hic rabies ueſana fremit: fremit ira furorq;
Turcus adefſt. en Turcus adefſt: ſonat agmine turba
Non ſparſo certans. audito nomine Turci

¶ De bello

Pectora frigeſcunt gallis:depreſſa timore
Corda tremunt:uolat ille furens & fulminis inſtat
Nubibus expreſſum fractis:quod deiicit arces
Immenſaſq; domos rapiens qua; obuia tangit
Loricasy.clypeos galeas.thoraca.sagittas
Diſrumpens:neruos ſcindit.coſtaſq; manuſq;
Deprimit extirpat ſibras pulmone cruento
Viſcera dilacerat:figit præcordia cadit
Brachia:detruncat ceruices:amputat ora:
Dat morti quemcunq; ferit:non funera campis
Sparsa capit:caſus morientum ſurgit acruus:
Horret humus ſanie:fluit atro ſanguine Tarrus.
Exundans:fractis exalpent oſſibus agri:
Tam diram ſpectans cladem.tot uulnera ſæua
Gallorum fugit omnis æques:pauet ipſe fugitq;
Rex ferus:oceanî piceis incincta tenebris
Nox caput ex undis tollebat:frena tenete:
Ponite tela duces:animos mulcete feroces:
O ſortes cohibete manus:ſat clade peractum eſt
Sanguine ſat.fugiunt hoſtes:uictoria noſtra eſt
Turcus ait:uictor ſeq; in ſua caſtra recepit.

¶ Finis.

CPylades Pamphilo Saffo:
Cedite qui latio scripsistis Carmine bella:
Et quorum celebrat nomina fama uetus.
Pamphilus ingenio linguaq; potentior omni
Diuinum nostro tempore numen habet.
Aeneam superat: geminorum prælia fratrum:
Et quæ gesserunt hinc Socer: inde Gener:
Annibalem: & quicquid gessit mauortia tellus:
Præterit hoc uno Pamphilus Octadio.

Epistola Paulina ad
Catholicos et Orthodoxos
Christianos in Asia
Minore habitantes
Anno Domini MDCCLXXII
Auctore Paulino
Episcopo Romano

C Virgilio Zauariso Veronensi.

Acundi pete candidam poetæ
Limen: pieriam domum Thalia.
Clarus nomine qui sacri Maronis
Collem phocydís ambulat per altum
Amphion ueluti lyrae canoram

f
Pertentans digitis fidem magistris:
Mulcens Aera dulcibus querelis
Ut flens Ismarium cruenta mater
Natum: uel philomela triste crimen
Illum scribere senties cothurno
Versus uel calabro furore dignos.
Doctos grandiloquos graues. seueros.
Cui tu. ne rapiant salariorum.
Vates. me pueri tegamq; Sombros
Thuris penula: uel Gari cucullus
Oro sis mihi censor & patronus
Nil te uindice Zoilum timebo:

C De Laudibus Veronæ.

o
Eronæ quoniam facili describere hitor
Carminè fecundi rura beata solis
Lucidos placido uentorū murmure colles
Antra. lacus. Syluas. Flumina. prata. greges
Vrbis. & imperiū. Plebis sanctiq; Senatus
Foedera: legiferi iuraq; sacra fori.
Tu mihi lesbiacis implesti fletibus orbem
Numine qui phœbi docte Catulle faue.
Ore suo faucat roseo quoq; Syluia uati

De laudibus

Illam mihi pallas: tu mihi phœbus eris:
Aemathiaë sparfos ciuili sanguine campos
Bellaq; fraterna qui fera cede canunt.
Hannibalis sæuas acies: Syllæq; cruenti.
Et quibus Iliaci res cecidere ducis.
Intonsi citharæ neruos & laurea phœbi
Serta: medusæi collis & antra petant.
Te duce tutus agens tenuem uentosa phasellus
Per freta. per scopulos. per uada cæca traham
Fluctibus assurgens primum Bæanace marinis
Ventorum quum uis te uiolenta ferit.
Carminibus scribam: quoniam tu solus in orbe
Inter habes cunctos nomina prima lacus.
In te nascuntur pisces. qui prandia regum
Efficiunt. lautas pontificumq; dapes.
Carpio qui nullis generosus pascitur herbis
Sed caput auratos fulua metalla cibos.
O quotiens faciles misit Tritona per undas
Cæruleum iusta qui freta sorte regit:
Talibus ut Tethys gauderet piscibus: utq;
Aequoreas illis nobilitaret aquas.
Sed cecidit uano solertia quæq; labore
Ore salis spumas carpere namq; negant
Viuerè nec possunt alio sub flumine: solus
Dulcibus hos epulis muneribusq; foues.
Et similes longis anguillas nare colubris
Non paruo spectans agmine quisq; uidet.
Per te fama refert quatum qui retia tendunt
Ducere sub laqueos millia multa suos.

Veronæ.

Et licet edganeis modico sale passus ab undis
Non ueniat mollis laneus atq; lupus.
Est tibi cui uera moti ratione dedere
Iam dudum prisca nobile nomen aui
Est cui sardinia nostris gens uicta sub armis
Ob numerum & mores nomina forte dedit.
Non aliis Trotas meliores fontibus ullus
Inueniet: quamuis flumina quæq; perat:
Iam taceat poenus Romano sanguine sparsi
Hautit quem princeps maxima fama lacus:
Atq; noui non plus Comi. qui gloria magna est
Laudibus immodicis larius astra petat:
Nec se uulsinii celsum super æthera Tollant
Nam nimis atra uolans qui petit ille cadit:
Cur numerare inuat cunctos: tibi deniq; cedunt
Stagna. lacus. fontes Oceanusq; pater.
Gobius. aurata. coracinus. nullus. echinus.
Murenæ. rhombi. mugilis. atq; scarus.
Quemq; solent claris acipenser mittere mensis
Ostrea baiano delitiosa lacu.
Laudentur quâuis multum. poscantur. emantur.
Et rapidæ largo munere sape gulæ.
Sic Bænace tuos æquant pater optime pisces.
Diuitis ut fuluas marmora Gangis opes.
Hesperidum uincis. uincis pomaria regis.
Alcioni: campos ridet & ille suos.
Nascitur & glauca præinctus arundine. tangit
Ex te qui regnum Mincius ocne tuum
Te quoq; nobilitant arces pallatia uillæ

De laudibus

Oppida ridentes inter amoena plagas.
Garda decus nomenq; tuum. cybeleia turris
Turritæ sacris ut puto dicta deæ.
Creditor hic quondam gallos agitasse furorē
Quæ sua frenato plauftra leone uehit:
Syrmio molliculi formosus uatis ocellus
Ismarium pellex ut fera plorat Ithym.
Passeris extincti qui flet miserabile funus.
Et nimium dulces concinit ore sonos
Nec non a riuo miseranda sorte cruoris.
Humani quæ iam rippa uocata fuit.
Et qui depositis castrorum Bardocucullis
Stragula quæ miles picta uocatus habet
Dicitur hic ficus gignit quos maximus ipse
Nectare postposito Iuppiter esse solet.
Parthenii tellus celeberrima fama poeta
Et quam sydereos. tollit. ad astra polos:
Pisces. æq; gnidi fluuios imitata lacusq;
Incola quæ capto moenia pisce uocat:
Tollitur hic arx quâ Martē struxisse putamus.
Quū sacra ceterimanus posceret astra gyges.
An taceam Baldū cedit cui Taurus & Othris.
Parnasusq; biceps. cythus. olympus. Eryx.
Dindyma. pidus. Athos. Rhodopes iuga. Thessala Tēpe:
Caucasus: & montes quos Iouis urfa uidet.
Phasias huc tenues peruecta draconibus auras
Collegit magica gramina saepe manu
Huius & herbarum potuit radicibus astra
Improba de propriis fixa mouere locis:

Veronæ.

Aefona quum iuuenem fecit iam tempore curuum
Istius flores culminis arce tulit.

Atq; coronides medica uir maximus arte
Hippolytum stygiis quum reuocauit aquis;

Facundi nunq̄ socios mutasset Vlyffis

In fauas Circe callida saga feras.

Ad iuga ni calsi uenisset florida Baldi

Quem si tu moueas: nil quoq; philtra ualent.

Nil hecates aræ. mixtis nil sulphura flammis

Nil strix nil pressis dulcia mella fauis.

Nec medici succo possent firmare salubri

Infirmos. morbus quos uiolentus agit.

Vndiq; pastores pecudes ad pascua ducunt

Huius lanigeras. cornigerosq; boues.

Calfa cleonæ scandit quum terga leonis

Phœbus. & ardentes syrius urit agros:

Hinc quod uestinum superat lac nobile. cogit

In massam dura rustica turba manu:

Et quæ Gargaphiæ saltus. siluasq; uirentes

Quæq; tuas Calydon atq; Erymanthe tuas:

Arboribus superat uallem lustrisq; ferarum

Inclyta iam dudum nomine uirgineo:

Est quia succinctæ uel maxima cura Dianæ

Vel quoniam nullo Marte cruenta fuit:

Valle sequebatur iaculis uenator orion

Sape uagas ista retibus atq; feras.

Hac cyparissæ tuis frenabas ora capistris

Cui quondam ceruus mollia natus erat:

Quæ fera mennalios uastabat dentibus agros

De laudibus

Temporibus primis huius alumna fuit:
Auritos lepores imbelles currere damnas
Agmine non paruo qui cupit. ille uidet.
Marmor habet paruo concertans littore: uel qđ
De libyco nobis. mittit alumna nomas
Antra patent tophis: & uiuo pumice tecta
Et fatyri uobis: & tibi faune domus.
Gens quoq; multa refert duros uidisse colonos:
Hac dryadum faciles ludere ualle choros
Cynthia saepe sui discedens culmine cynthi
Aereo: nymphis huc comitata uenit
Vere nouo lasciuia Venus. Blandusq; cupido
Hac simul amplexi florida rura petunt.
Vt uarios capiant flores texantq; corollas:
Vt renouent. laqueos. tela. facesq; suas.
Non procul est ueniens uallis quā monte Lycei
Panthenam dixit Pan. deus Arcadia:
Cuncta suis quoniam uidit pastoribus apta.
Pro boue quæ poscunt lanigeroq; grege.
Hac esse: aprii colles. & pascua lata.
Et liquidi fontes: umbriferumq; nemus:
Vidimus hic Dryades saltu celebrare choreas.
Credite Syluestres. uidimus atq; deos
Vertumnum uariis faciem corpusq; figuris.
Qui sibi diuina quum libet arte tegit.
Credibile est & quum pellis pastoria texit
Te duxisse tuos huc quoq; Phoebe greges.
Aut saltem uoluisse. Ceres defessa quieuit
Hic quoq; florentis capta decore loci.

Veronæ.

Quum natam lachrymans totum perquireret orbem
 A stigio raptam cæca sub antra duce.
 Et quæ lignorum lini uel munere largo
 Sedulus: ut fas est. moenia quisq; uocat.
 Horum sydereæ custos stans arduus arce
 Nil timet armati tela facesq; dei.
 Sed cur tam longo complector carmine ualles
 Ruræq; iam uersus urbs petit alma meos.
 Vrbs armis. auroq; potens. quam plebsq; patresq; *uirs dypate*
 Fœdere romuleo legibus atq; regunt.
 Hic montis spectat qua parte cacumina Baldi
 Vertice sydereo tollit ad astra caput.
 Fronte sub opposita plani sedet æquore campi
 Se tutam muris atq; duobus agit.
 Et cœlo triplices assurgens subleuat arces
 Felix sanctæ tuam. Petre beate tuam.
 Et ueterem dixere patres quam nomine prisco
 Quum uidet hostiles negligit ista manus.
 Illi non aries: non torta phalarica muros
 Glandibus aut possunt funda mouere suis.
 Arcibus. iis nunq. timuisset uiscera gallos
 In sua Marte. truci strenua Roma feros.
 Limpidus hanc Athesis percurrens diuidit urbem.
 Quilibet aspiciens ut putet esse duas.
 Sed triplices iungunt pontes. quam flumina scindunt
 Marmoreis pilis fornicibusq; simul.
 Mens cadit. ora tacent. torpescunt frigore corda.
 Deficiunt sensus. ingeniumq; mihi.
 Scribere conspicui quum uersibus amphitheatri.

De laudibus

Quos citherea petit nobile nitor opus:
Qui labyrinthicas Minos tibi condidit arces:
Hoc struxit miro Dædalus ingenio.
Roma suū non plus iactet. non improba Lēnos.
Non pharias memphis barbara pyramides
Qui uidet hanc molem laudat. miratur. & arte
Humana fieri non potuisse putat.
Et tamen hanc struxit uicit qui mentora credo.
Et qui phidiacum iam superauit opus.
Municipem patriæ uenerabilis ista fuisse
Veronam sancti monstrat Harena Numæ.
Tresq; triumphales arcus. famamq; decusq;
Accumulant urbis doctæ Catulle tuæ.
Quis dubitat populos illam domuisse feroces
Illyricos. Rhetos uindelicosq; truces.
Iamq; Cremona tulit. tulit & uincenia. Mantus.
Illius & quondam moenia clara iugum
Et tu Dyrrachium. uos & Taruisia regna.
Brixia cum populis. Parmaq; uicta suis:
Hæc quoq; diuerso sacras colit ordine leges.
Hæc gerit officium consul uterq; suum.
Iustaq; ueridicus tenet hæc subsellia prator:
Et quibus est triplicis credita cura fori.
Aediles curant superum templumq; Ioui q;
Quæstores iussi publica dona petunt.
Sauus habet uirgas licitor duramq; bipēnem.
Clarus eques proprio munere pascit equos.
Est quoq; qui causis in sauos nunciat hostes
Legittimis fortes bella mouere uiros.

Veronæ.

Sunt qui sacra canunt non flamen moenades & quæ
Pectora plena mero sordida Thyas habet.
Non qui mamurium salii de more uetusto
Gestantes humeris scuta uocare solent:
Perpetuum sacris seruans penetralibus ignem
Nec tibi uirgineus uesta pudica Chorus.
Nō Mars sœuus habet nō Bacchus: numina ridet
Errores ueterum sacula nostra patrum
Sed Iouis excelsi matris qua pectore tantum
Intacto regem non uiolata tulit
Est Franci ce tuum qui tollit ad astra sacerdos
Nomen: habes & te qui benedictæ colit
Sunt qui cygneas imitantur uestibus alas
Candidulis. sunt qui garrula pica tuas
Deniq; sydereæ miles quicumq; tonantis
Syderibus spectans hic sua templa uidet.
Zenonis iacet hac uenerabile corpus in urbe.
Cuius in æthereæ spiritus. arce sedet
Petrus. Alexander. Maurus. Theodorus. & Anno
Simplicius. Felix. hac quoq; membra tenent.
Petrus amore Iouis summi preponere uite
Qui potuit nostræ tela cruenta necis.
Quo meliore diu fato melioribus astris
Producet uitæ tempora lata nouæ
Est proculus summo qui in sibus. ab æthere nobis
Post mortem sedes iuit ad æthereas.
Quid moror. haud animas uerbis æquare beatas
Cecropii posset musa diserta senis.
Non patris Aeneæ sæui quoq; prelia Turni.

C De laudibus

Non quæ uictoris Cæsaris arma canit.
Has igitur taceam bellis & legibus urget
Dicere me laudes inclyta turba suas:
Ecce coronatus lauro fortissimus heros
Dura manu quatiens tela Nouellus adest.
Hic cum misisset scythicis otomanus ab oris
Impius in uenetos agmina sæua duces.
Impulit & multo confodit uulnere. latam
Atq; suo uictor sanguine tinxit humum.
Post Decii uelut arma mouens pro fortiter acri
Decertans patria Marte preceptus obit.
Et qui iam fractis Marci duetoribus armis
Inuicti lygurum syderibusq; feris.
Vrbs regina maris quum iam sibi nobile regnum
Spectaret populos diripuisse truces:
Rapta ferox ardens rapuit uir signa caballus
Victores cogens sub iuga sæua duces.
Restituitq; ferox ueneto sua regna leoni
Non uincens longæ callidus arte moræ.
Sed forti certans bello Carthaginis altæ
Ut qui fatorum moenia fregit ope.
Qui quoq; sub uenetis duxit iam regna triūphis
Gnostia consilio uiribus atq; suis.
Qui uires Iacobe tuas; qui Martis ab armis
Cognomen sæuis nobile Vermis habes.
Ignorat. ualeant. nescit. quid Pallados hasta
Loricæ. Iaculi Gorgoneumq; caput.
Franciscus sequitur necnon cognomine Grassus
Effera qui Martis prælia semper amat.

Veronæ.

Ornati
Dū Marci pugnet p̄ humine: barbaris hoc scit
Teutonicæ gentis qui tenet imperium.
Inclytus hic diues. largus. clamensq; probusq;
Magnanimus bello religione pius,
Falcifer atq; senex latii de sanguine regis
Iunxisti socium quem tibi Iane biceps.
Hic quū parthenopes rex hostibus aurea sauis.
Sceptra potens rapti posceret imperii.
Magnus ut Alcides pugnans & fortis Achilles.
Restituit forti moenia Capta duci.
Herculis & rupto quum iam p̄ foedere Marcus
Ferret in inuictum tela cruenta ducem.
Gentis Marce tuæ ductor sanctæq; magister
Militiæ solus Bartholomæus erat.
Ad claros descendo uiros quos legibus olim *scripsit*
Vrbs hæc ingenuis artibus atq; tulit.
Te cepola uocant Patauina nunc quoq; gētes:
Interpres legum iusticiæq; pater.
Gymnasia nam splendor eras. & gloria uiuens
Clara sui patriæ fama decusq; tuæ.
Et tu qui madia soboles de gente nouasti
Ingenio legum iura uerenda tuo
Adsit qui tenues umbras exangue uocare
Phoebæ potuit corpus ad artis ope.
Arculeæ lux clara domus: doctusq; Gerardus
Cui cessit medica quilibet arte potens.
Phillyrides Chiron pœon clarusq; Machaon.
Herbarum succis tu quoq; Phœbe tuis
Et tu cui tribuit mons & Cybeleia pinus

¶ De laudibus

Cognomen laudes o Alearde tuas.
Perlege saepe stygis sanasti regna petentes
Temporibus quoniam doctus Apollo tuis
Qui rerum causas nouit mentemq; deorum
Qui scripsit magni regia tecta Iouis.
Cultor Aristotelis magni Leonardus ad altum.
Aethera cum patria se Nogarolus agit.
Et cui diuinis: latices cadmeia Dirce.
Et plectrum; & citharam Calliopea dedit.
Inter castalias celebranda Iliota sorores
Iam fuit Aonii gloria magna chori.
Quis Domiti laudes posset celebrare. camenas
Moenia qui profugas duxit. ad alta Remi?
Qui clausum cecis traxit te Marce tenebris.
Ut ualeat Iusus noscere quisq; tuos.
Perpetuum cineres faciunt post scripta Guarinum
Eloquium docti quæ Ciceronis habent.
Nunc quoq; uitali uates qui dulciter aura
Vescuntur. phœbi plectra lyramq; mouent
Veronamq; suis sic tollunt uersibus arces.
Hinc ut parnassi surgere quisq; putet.
Virgilius sacram delon tenet. ardua cyrthæ
Tu semper phœbi saxa Iacobe comes.
Nomine fatidici clarus sed numine Dantis
Clarius aonio. Quum Cupit amne bibit.
Et tu diuinum dicunt quem panthea. sacra
Musarum numen mente q; omne tenes:
Braue comas hederis ornas tymbracq; uirentis:
Cendratae resonant ora diserta mei:

Verona.

Crispe tuis uerbis: cæli tibi numina Cynthi
Tota patens Helicon delphica regna rhodos
Antoni renouas teneri qui docte Catulli
Exponens pütri squallida membra situ:
Rufus apollineæ seruit cui gloria Daphnes
Pallade qui latia cecropiaq; ualet.
Grassus amor phœbi: puer & Guarientus auena
Qui dulci silices. qui iuga cæssa mouet.
Et tu marmorei cui lesbis amica phaonis
Cedit & ingenio docta Corynna suo:
Pymplæi cæso residens in uertice montis
Taxis ferta tuis laurea laura comis.
Sunt quoq; qui nostro scrutantur tēpore leges
Albertus clara clarus in urbe Solon.
Lafranchina tulit uel quem generosa propago
Hic noua ueridicus iura lycurgus agit.
Iusticiæ iustus pater optimus. ille Senatus
Qui curam sancti qui quoq; plebis habet
Est quoq; qui pataui sitientes pellere morbos *no*
Phœbea iuuenes maximus arte docet.
Sanguine turrigero longis Hieronymus annis
Ducit ad oppressos tempora lata senes.
Petrus & Hippocrates qui nunc Antonius alter
Dicitur: ille tuæ gentis iule decus
Ambrosius nostro superans podalirion æuo
Qui renouat fatis stamina rupta feris
Deniq; grammaticos. medicos clarosq; poetas
Sydera qui nō scunt: qui sacra iura legunt.
Hæc habet urbs & nunc superat q̄ pinguiā loeti

¶ De laudibus

Vbertate foli iugera Nile tua.
Bacca uenaphranis nunq̄ sua cessit oliuis
Bathys in hesperis quas tulit atq; iugis
Spernit fundanis quæ uina leguntur Amyclis
Et quæ sub prisco pressa fuere Numa.
Setia quæ coxit: quæ bacchica rura phalerni.
Qui bibit istius quod dedit uua merum.
Veronæ semper uiridis præponit hymeti
Quilibet. & siculis dulcia mella fauis.
Tubera. boletos. cerasos. pyra. coctana. ficus.
Pomaq; tartaræ quæ nocuere dea.
Rusticus & dulci quæ melle cydonia seruati
Aurea quæ fuluo pulchra colore nitet.
Et quæ dant matres. pueris melimela proteruis
Et quæ sunt ramis persica chara nouis.
Incultus lato carpit de rure colonus:
Et passim molles colligit asparagos.
Aequoream dices quos eduxisse Raenam
Brumali gaudent quæ quoq; rapa gelu.
Nascuntur caules sancti medicina Catonis
In nullo melius gratius atq; solo.
Purpureisq; Crocus filis. hiacinthus. anethi
Gramina. narcissus. lilia. menta. thymum.
Atq; rosæ biferi quæ culta rosaria pesti
Obscurant glaciem quum fera densat hyems.
Huic quoq; non desunt morbos curare salubres.
Quæ possint termæ sulphureiq; lacus.
Qui sinuesanis non est purgatus in undis
Qui se phœbeis non bene lauit aquis.

Veronæ.

Quem ualidum baiæ non reddunt reddit & anxus
Has petat & firmo corpore sanus erit.
Ignoras quæ sint. disces. calor igneus ardens
Conuenit ut calidis nomina prebet aquis.
Quæ miletus habet. tingit quæ uellera conchæ
Sidonia. fuluis quæ quoq; bathys aquis.
Et quæ multifidus mittit preciosa Tymaus
Lanigeræ pecudes quasq; galesus alit.
Vel quæ Parma tuis nobis dat galica regnis
Clarus ledæa quæq; phalantus oue.
Non certant Verona tuis urbs inclyta lanis
Muneribus cunctis sola beata nites.
Nobilis: alma. ferax. omni formosior urbe
Clarior atq; uiris condita. dardaniis
Syderibus felix lætis. coeloq; salubri.
Musarum genitrix. pacis alumna pia.
Iam superas Spartem. superas iam palladis urbem
Consiliis. bello. religione. fide.
O Marci genitrix. gemini quoq; candida Plinii
Simplicitas niueo te fouet alma sinu
Tantum Marcus amat clamens te: quod sinit ipse.
Libertate regas ut tua regna pari.
Fortunata tuos semper spectabis alumnos
Ducere fœlices aurea sæcla dies.
Donec erunt armis clari probitate. fideq;
Legibus & uiuent moribus atq; bonis.
Quod semper facient. hoc nam felicia signa
Quæ te prospiciunt & tua fata uolunt.
Te tantis igitur claram uirtutibus ipse

¶ De laudibus Veronæ.

Aspiciens laudes conticuisse tuas.
Non potui. sacra non ut mea tempora lauro
Ornaret docta Calliopea manu.
Sed quia monstrarem q̄ te uenerorq; coloq;
Quod uoui templis pectora nostra tuis
Sunt tennes fateor uersus tamen accipe uultu
Hos hilari melius non mea plectra sonant.
Te uolui celebrare: decus memorabile magnū
Rebus in egregiis est uoluisse satis.

¶ Finis.

Gentis Aquitanæ nec non sine lege phalanges.
Accurrunt: Rhemusq; asper. Leuciq; cruenti
Rostratis Veneti concurrere nauibus. ausi
Cæsaris: & tumidas peritura classe procellas
Scindere: non domini rerum gentesq; togata
Non quorum imperio totus uix subiacet orbis
Non populus. custos recti defensor & equi:
Non quo Roma caput Venetis leuat ardua campis
Nec minus Aufoniæ turmatim ad bella cateruæ
Ordine non aliquo tendebant: Corficus aut quas
Egregio præstans animo. Vincentius: aut quas
Ducebat sæuis Rannutius inclytus. armis
Et quas Gonziaca natus de stirpe Rodolphus
Viribus insignis: nulli probitate. secundus
Consilio. pietate. fide: spes altera regni.
Iane tui: celebrans mores curiūq; Numæq;
Magna cothurnati non si mihi uerba Maronis.
Præstaret sæue cui labitur unda Medusæ
Mæonii si plectra senis. si fila sonore.

CAlloquitur librum:

Cur semper tenebras caecæq; silentia noctis
Quæris & obscuris scrinia nostra liber?
Forte times madida scombros uestire papyro
Claudere sub parua Cinama fusa Toga
Forte times nasos: & acuti fulmina dentis.
Ferreæ: non Timeas hæc mala: tutus eris.

Pro te Taberius: ruet in certamina: quid stas?
Ille cothurnati plectra Maronis habet:
Qui quum græca canit: doctis est natus Athenis:
Romula quum docti natus in urbe Remi.
Hectora non fugias: pro te pugnabit Achilles:
Inuicto miles sub duce ferta gerit.

CSyluula Taxat amantem perfidia. **C**Elegia prima

Orte putas aliquã tibi mittere posse salutem

Quæ madidis semper fletibus ora rigat.

f Quæ lacerò flammans expirat Corde puella
Aethera quæ gemitu nocte dieq; ferit.

Mittere si quæris qd possim? mittere possum

Vrunt quæ Calidas pectora nostra faces:
His ego non Careo: sunt hæc mihi sola salutis
Munera: uis flammæ. accipe diues eris:
Non sic Lemniacis ardet fornacibus ætæna
Quum magis iratus Iuppiter arma petit:
Arma quibus læuos immania monstra gigantes
Tartaræ pellat cæca sub antra Stygis:
Qualiter infœlix uror: nec corpore toto
Corpus inest: solam me tenet ignis ædax:
Non Tanais posset glacies: non unda Garunæ

C Elegia

Non quæ caucaseum nix tegit alta solum.
Maotisque palus gelidi uel flumina Rhæni.
Ister: Iberus: Atax: Hebrus: Arar: Rhodanus:
Pectore de nostro sitientē pellere morbum
Non mare neptuni quod regit imperium.
Ut Paris œbalias nunquid Troianus ad ora:
Me peteres fragili per freta surda rate?
Per tumidos nares fluctus: ut iungeret una
Me tibi teque mihi delitiosa uenus?
Ense tibi pectus foderes miserabile duro
Indomitam credens me lacerasse feram:
An me decipiens decerpto ex arbore foetu.
Inscriptis uenient aurea mala notis.
Non opus est uerbis: tibi me male sana dicaui
Fraudibus atque dolis: sum tua: non opus est:
Sed quid ago infœlix: Scribes quo retia tendas.
Qui captam laqueis ut fera monstra fugis
Pastor ut iratum Libyes per rura leonem
Agnus & ut rapidum sima capella lupum
Quæ labyrinthæis agidem traxit ab antris
Illa ego sum sauo sola relicta uiro
Non tamen expecto bacchum qui foedere iungat
Me sibi legitimi captus amote tori.
Stelliferam nec si iuraret uelle coronam
Funera post nostris imposuisse comis:
Me raperet nunquam sinerem deus ille: Corona
Ate missa mihi quæ uenit illa placet:
Illa placet: non ut prætium munusque decorum
Sed quoniam ueri pignus amoris habet:

Prima.

Polcat opes geminos ratibus qui tendit ad axes
Caspia qua tellus fluctibus icta sonat.
Qua furit ingriphe pugnans arimaspus iniquos
Qua geta: qua scythico curit alanus equo:
Inter qua clausus duo littora tunditur isthmus
Qua Nili tollit Gangis & unda caput:
Nititur aut varias bello qui uincere gentes.
Et regni fines amplificare sui.
Ducat ut ad claros capitolia celsa triumphos:
Laudibus egregiis atq; superbus equis:
Oscula quæ teneris libantur iuncta labellis
Quæq; columbatim murmura blanda sonant:
Iocundi amplexus strictis qui pectora nodis
Componant hilares & sine fraude ioci:
Diuitiæ mihi sunt: quatiat mars improbus arma
Horrida: foemineum foemina discat opus
Non decet armatam gladio spectare puellam
Non decet imbelles hasta cruenta manus.
Non probo peltatas inter quæ tela catheruas
Hectore sub forti sanguinolenta tulit:
Letalem uoluit galeam quia ferre Camilla
Letalem in galea passa Camilla necem est:
Quod natura facit rectum est. & maximus ille
Ille sua geminos qui regit arte polos
Ii roseos nobis uultus ii clara dedere
Lumina: quæ phœbi non minus ore nitent:
Non minus ore nitent phœbi. Quum terga Leonis
Splendida: Quum Tauri cornua cæssa colit:
Sub labris biferi posuere rosaria passi

Elegia

Flórida sub cróceis aurea fila comis:
Alba ligustra sinus tegerent iussere tenellos.
Quod uiole niucum quod quoq; pectus ebur:
Pectore candidulo sparserunt balsama gemmas.
Alcinoi regis mala. uel hesperidum:
Vbera q̄ pulchrum est tenera non tacta puellæ
Tangere: delitias hic habet alma uenus
Seminat hic flores: iocus: hic sua tela Cupido
Exacuit Zephyri quum fugat aura niues.
Diligit insanos & martis amore furentes
Ah pereat mores quisquis amazonidum:
Vt fas est ueneris numen uenerabile sanctum.
More puellari blanda puella Colo:
Huius ad intextas myrti de fronde coronas
Limina deuota religione fero:
Illius & mores imitari conor & artes:
Sed nequeo quoniam me truculente fugis:
Me truculente fugis: quam nunq̄ linquere solam
Per sacra iurabas spicula posse Iouis:
Per phaethontis equos: hecates per numina centum:
Tympana per bacchi: cymbala per Cybeles:
Sed phlegethontæi non tu periure barathri,
Aut Coeli quēquam Sceptra tenere putas:
In te quo superum genitor qui cuncta gubernat
Mittet ab excelsis tela trifulca polis:
Sub stygias & trudet aquas pelopisq; parentem
Te uelut aterna comprimet ille siti:
In calce metris Sisyphus alter eris: torques reuolubile saxum
Et nimio pasces corde proteruus auem:

Prima

Anguibus annexus celeriq; rotaberis orbe:
Pendebit capiti magna ruina tuo:
Ira deos tangit: quæ quanto tardior illa est
Impia maiorem colligit inuidiam:
In tenues promissa fides euauit auras:
Diripere leues irrita uerba noti:
Nunc tibi displiceo turpis modo sæue uidebat
Quæ iouis atheræi coniuge pulchra magis
Cui modo cedebat formoso Tyndaris ore
Et meleagrea quæ tulit arma neci:
Eurytidos ioles faciem quæ sola nitentem
Vincebam: nunc sum rustica. tristis anus:
Nunc agor in sano mentis sine lege furore
Nunc uideo laruas Tartareūq; canem:
Miraris quum me linquas scelerate puellam
Quæ tibi iam uoui corq; caputq; meum:
Lumine qui gemino chara qui charior umbra
Es mihi. quo solo sospite sospes ero.
Thyas ut infani celebrans trieterica bacchi:
Improba per campos per iuga summa ferit:
Mœnades ut cinctas quatunt quum uitibus hastas:
Quum bromium satyri nyctileumq; uocant:
Currimus huc illuc: nunc me dolor acer in undas
Hortatur tumidi præcipitare lacus:
Figere nunc gladio pectus: nunc rupibus altis
Saxa super rigidi pellere dura soli:
Summere letali nunc pocula tincta ueneno.
Siluestres inter nunc iacuisse feras
Qualiter & quondam stimulis agitata cruentis

CElegia

Inachis innumeros se tulit ad populos:
Ostia limosi tetigit dum pingua nili:
In furias stimulis exagitata trahor:
Præteritis moerens quum iam furibunda diebus
Pulsabam gemina sautia membra manu:
Turbabam crines: spectabam lumine toruo:
Mussabam tristi tristia uerba sono:
Mōstrabam tremebūda polos: aduersa notabam
Quæ mala debebam te fugiente pati:
Et præfaga mali tunc mens ponebat iniquæ:
Ante oculos sortis damna futura meos
In mea quis credet torquebat lumina gorgon
Anguiferos crines saxificumq; caput:
Me fera tiphonæ squamosis cincta colubris.
Ad caua lethææ stagna uocabat aquæ.
Hinc illinc umbræ surgebant: uoce citari
Me sensi matris terq; quaterq; meæ
Nata ueni: timeas sæui nec uulnera fati:
Nam fato duces nobiliore diem:
Quid dubitas: alios spectabis mortua soles
Hic nitet Arctophylax hic Cynosura nitet:
Hic methymnæum gestauit Ariona delphin.
Qui placidus summo subleuat axe caput
Hic Climenes currus quem non bene filius egit
Sydera flammatis peruolat alta rotis:
Non desunt flores: & amœni iugera campi
Quæ Casiam. quæ Thus. quæ meliloton olet:
Nata ueni: picea iam te uectare carina
Portitor atra parat sub stygis antra Charon:
Ibis ad Elyfios fœlicia tecta penates

Primas

Inter semideos conspicienda choros:

Vita tibi dulcis mors hæc erit una. necabit

Viuentem uariis te Cytharea modis

Quæ uenit aueneris telo mors nãq; cruento

Mortibus innumeris surgit ut hydra ferox

Quem petis infoelix nunc narrat in urbe puellis

Incultæ q̄ sis rusticitate fera:

Amplexu q; fouens aliam male fidus amicam

Deridet mores dilaceratq; tuos:

Syluula nunc olidas ad sordida prata capellas

Exigit in mondas syluula pascit oues:

Et gregis horrifonos imitatur carmine cantūs.

Et discit uocem fingere uoce bouis

Nunc sarmeta legit: nunc scindit uomere glebas:

Sudat & induro puluerulenta solo:

Stercore dentatis & purgat ouilia rastris

Cœnosaq; cauans ex scrobe ducit aquas.

Sic famam nomenq; meum: sic improbe carpis.

Et laceras uitæ candida fata meæ:

Semina si scelus est cerealibus spargere sulcis:

Qui Iouis est genitor scelus & ipse fecit

Iugera qui damnat: celestem damnat osirim

Obruit & cereris triptolemiq; decus:

Emonii duxit pecudes ad pascua regis

Lumina qui nobis syderibusq; gerit:

Pan canit excelsi pastor quoq; monte Licæi:

Amphitrionides pauit & ipse boues:

Euandrum quotiens duxisse ad frigida credis.

Flumina: lanigeros aruaq; læta greges:

Elegia Prima.

Prima Venus faciles:tulit inter tela napeas
Prima domus Gnidæ rura fuere Deæ:
Herba torus uiolis circum florentibus: Vlmi
Et Platanus longis regia tecta comis:
Aucupis hic cautæ contexere frondibus artis
Indocta didicit linea uincla manu:
Hortari fortes ad dulcia furta iuencos:
Pastorumq; rudes sollicitare Choros:
Nondum callus eryx liquidum super æthera Templum
Tollebat.nondum limina sancta Paphos:
Nondum fulgebant auro sua retia fuluo.
Aurea torquebat tela nec acer amor:
An quia fallaci fingo non arte capillos
Sedula non emptis utor & ipsa comis.
Nec scio pallentes phuci medicamine uultus
Tingere:crescentes nec refecare pilos:
Pellere pannosas lomento pectore rugas
Et ueneto sordes emaculare luto:
Murice nec uenio scythicis nec splendida gemmis
Nec mea baccatum colla monile tenent:
Deformis uideor:si munera quaris avarus
Hec tibi det Beroe frigida uel Niobe:
Tangere phucatas si te iuuat ore puellas
Tangere coenosum te iuuat ore lutum:
Est sua non illis facies:color omnia mutat:
Ablue quæ magis est splendida forma cadet:
Me saltem cernes:meus est mihi uultus in ore
Rustica sum uere te tamen una colo:
Sed cur multa loquor?uenias aut perfide tandem
Exequar aut matris lussa cruenta meæ

Syluula sibi amantem conciliare quarit:

Ffer Cinyphei caput colubri.
Et dextrum tumidæ latus rubetæ:
Cerui cornua fluminis reperta
Ripa sub uetuli. gregale sulphur:
Concham Carpathii maris salacem:

Spirantes animas fera. capit uel
Quæ semper patulo pedes hiatus:
Quid stas Syluula lenta? quid moraris?
Iam splendet medio Caper sub axe.
Iam lunæ tremulum iubar silentis
Umbras excitat undiq; exquilinas:
Iam mundus tacet: & pecus quiescit
Et terræ. & maris omne: quid moraris?
Glauci gramina. flebilis Cupressi:
Frondes spargere. smilacisq; flores:
Antiquo studeas modo sacrorum
Et quas montibus arduis olympo
Ossa legimus & sorore Phœbi
Herbas iam gemino nitente cornu:
Misce hæc omnia: Limpida sed unda
Ter primum ablue: terq; conuocato
Diæ numine Tartaron regentis
Vrna pone noua: super cruorem
Quam tu sedula funde hyrundinum:
Infantis teneras manus sepulti
Nunc nunc & leporis femur fugacis
Quæ clauso simul incoquantur igne.

Clarus uirginæ Liquorq; caræ
Ponatur: spue ter: uoca sepultos
Ter manes pia: ter canem trifaucem
Tres uersus cane quos canit sacerdos
Quum lustrat triuix deæ sacellum
Fœlix augurium: uiden refulget
Ut Phœbe nitido serena uultu.
Iam iam carea signa fac: cruenta
Illius iuuenis ferit sagitta
Qui te: tet facies imago uera
Est illi similis: placet: sed urge
Cor sæuum stimulis acus malignis
Scribas & tetricæ graues Megeræ
Sub uultu pede sub notas Chymeræ
Quo quondam gladio scelus peractum est
In matris caput: in patris prophanum.
Iam iam tempus adest: simul precemur:
O qui per tenebras leuis profundas
Terræ spiritus ambulans Erinnas
Audes uerberibus ferire solus
Solut mortiferæ stygis tyrannum
Dirum pellere: quem uocare uoce
Non fas est propria: sacer potensq;
Pectus concute ferreum proterui
Erronis petat & meos penates
Fac ut uel rabie prematur acri.
Et tu rex phlegethontis ad pelori.
Montem qui properans amore captus
Duxisti Cereris rapax puellam

Sub caecos Stygii lares anerni
Pectus concute ferreum proterui
Erronis petat & meos penates
Fac ut uel rabie prematur acri.
Sol fulgens. patarea. Phoebe apollo:
Pæan. delie. pythie alme uates
Qui lustras phaethontis astra curru
Si Daphne placuit tibi proterua
Pectus concute ferreum proterui
Erronis: petat & meos penates
Fac ut uel rabie prematur acri.
Et tu quæ magicis faues uenenis
Nostris sydere noctis & susurris
Phoebe Persephone Diana Luna
In te si Endymion faces amoris.
Iniecit facie. manu capillis.
Pectus concute ferreum proterui
Erronis petat & meos penates.
Fac ut uel rabie prematur acri.
Morbos pellere uel fugare curas
Qui solus potes. & potes labores
Mulcere igniferi sequester auctor
Arcus. bis fate. bacche Liber. Euan:
Ob clarum Erigones tuæ decorem.
Pectus concute ferreum proterui
Erronis petat & meos penates.
Fac ut uel rabie prematur acri.
Quam laudant phrygii paphos ueretur
Extollunt Siculi colunt quiritesa.

Elegia Secunda

O clemens Venus. o Venus benigna
Si semper foueas sinu potentem
Pectus concute ferreum proterui
Erronis. petat & meos penates
Fac ut uel rabie prematur acri.
Audite o simul. o simul mouete
Princeps maxime Pluto. Phoebe. Luna
Euan. purpureo Venus uel ore.
Pectus marmoreum dirumq; saui.
Erronis petat ut meos penates.
Blandus uel rabie prematur acri
Fletus comprime Syluula ad penates
Iam blandus ueniet tuos: amabit
Te solam: quatiunt manu potenti
Illi numina iam ferum uocata
Pectus Syluula rem putare factam
Iam certe potes: ergo pone sanctis
Nam fas est: praecibus modum: Valebis:

☞ Magici susuraminis uanitate animaduertens
Syluula laqueo Vitam finire decreuit. Elegia. ii.

Q Væ non sacra mouët inferni carmina regis
An poterūt blandæ corda mouere pces
Quos Hecates cētū n̄ tagūt nūina sensus
Flebilibus tangent mollia uerba sonis?
Surdior ē scopulis medio quos æquore clausos
Percutit æolis pulsa carina notis.
Quem petis: insanus quum nubila densat Orion

Secunda.

Quum grauis olenio sydere lympha cadit
Syrribus est geminis crudelior acta procellis
Elisis quum se tollit harena uadis.
Sic lachrymas audit truculentæ saxa maleæ
Naufragio miseros ut scopulosa uiros.
Mitior est canibus latrat quum Scylla marinis
Quum uomit acceptas sæua Carybdis aquas.
Illius sub corde riget lapidosa carystos
Illius duro pectore dura nomas:
Qui cupit aut marmor rigidas aut quarere cautes
Letalis ferri lamina quemq; decet
Dirigat huc gressus phrygiis quos synnada cæpis
Quosq; therapnæis œbalis ora iugis
Dantq; pharos lapides: calybes & norica ferrum
Antra refert uenis nam ferus ille suis
Ille maris tumidis in me quo fluctibus orta
Sensit Acidalii nigra uenena lacus
Aliger aurato transfixit pectora telo:
Quo mihi sub paphia qui deus arce sedet
Quo stipulæ ueluti flammis crepitantibus uror
Quas fouet: & magno murmure uentus alit
Arida uel Pinus:mersæ uel sulphure tedæ
Aut pix:aut medio carea massa foco
Quo lachrymæ semper madidis sparguntur ocellis
Larga uelut pressis nubibus unda pluit
Talibus astra Ionis feriens concussa mouebam
Robora uicinum quæ gerit alta nemus.
Tartarei liquidas quatiebam fluminis undas.
Atq; palludosi lurida prata soli.

C Elegia

Syluia sed quum me sensisset forte sub umbra
Qua fundit latis populus illa comis
Illa tibi quondam fuluo preciosior auro
Intexens gemina florida ferta manu
Atq; canens bibulis hæsit quæ flamma medullis
Quum crines socii uidit & ora tui:
Nomine sub duro non est qui sæuus & asper
Dulcia sed ueneris munera blandus amat:
Non capit infidiis teneras nec fraude puellas
Sed niueas niuea simplicitate colit.
Accurrit uerbis: & sedula dixit amicis
Quæ rabies cæci cæca furoris habet:
Syluula te miseram tibi quo uiolenta tumultu
Ira fugat. uires mentis: & ingenii
Quo furibunda ruis: lex est ubi regula mores.
Est ubi sedulitas: consiliq; decus.
Sæpe sibi fingens incommoda multa uoluntas
Labitur: & uana cogitur arte mori.
Difficile est sperare. times: quæ semper acerba
Mutata fieri conditione bona
Hoc est quod nunq̄ sperat miser astra beatus
Tangere sed stygii tecta profunda soli.
Qui semet linquit: sibimet fert arma doloris
Dans causam damni: damna dedisse putat:
Anne mori tenere quæris sub flore iuuentæ:
Nescis q̄ tetricæ fors sit amara necis.
Comprime iam gemitus: tristes iam comprime uersus
Desine iam quærula lædere uoce deos.
Læta tibi ueniet iucundi temporis hora

Secunda.

Sis licet innumeris nunc agitata malis:
Vt tu mente putas insana:rupibus illum
Saxosis rabida non genuere fera
Non meleagrais quæ fulminat urfa sub antris
Non ætholus aper:marmaricus ue leo
Non draco squamosus furui non ianitor orci
Non fera quæ flammâ ore Chymera uomit:
Sed dubitat qui semper amat: super æthera ducat
An posito superum rex Ganymede times?
Hunc:uel ut oebalides tenues iactatus inauras
Sternatur disco cælus Apolineo.
Purpurei summat formam uel floris inundâ
Dum sua perspicua lumina spectat aqua:
Curribus & gelidum lunæ rapiatur ad axem
Latmius æthereis ut fuit Endymion.
O quotiens ueneris dixisti pulcher Adonis
Alter adest sæuo dilacerandus apro.
Alter adest crocei quem tollant ad aurea regni
Atria phœbeum quæ uolat ante diem
Hippolytum superat formoso candidus ore
Non tamen Hippolyti pectora castus habet
Hanc illam sequitur uario lasciuus amore
Flectitur ut magno pondere lenta salix:
Aestuat ut timidis agitatum fluctibus æquor
Quum borreas scythica stridulus arce furit.
Est mihi trux:aliis posita feritate puellis
Est pius:est mitis Pyramus atq; Paris.
Hæc iubet ille deus cœli cui lumina parent:
Paret auernalis coniuge duxq; domus.

CElegia

Hæc ego iam dudum memini uesana timebam
Quam mihi notus adhuc nõ erat acer amor:
Syluula scribe legens oculis tua scripta serenis
Mutabit blanda ferrea corda prece
Aspera sint quis: uel plus q̄ credere fas sit
Dura: tamen mollis marmora rumpit aqua
Ardua robustis quercus radicibus hærens
Extollit ramos quæ super astra suos
Icibus immodicis ualidæ percussa securis
Eruta frondosum ponit & ipsa caput:
Asuescit curui sub pondere toruus aratri
Glebosam cereri scindere taurus humum.
Non uidit domitos collo quis ferre Chelydros
Qui portant medio falsa uenena foro:
Indomitus nunc nũc dominũ qui ferre negabat
Anxius leo puluere sudat equus:
Lambit securi dextram rabiosa magistri
Montibus incultis quæ modo Tigris erat:
Tempore sublimes ponunt fastigia turres.
Aequantur presso culmina cælsa solo
Mœntia dimittunt præclari nominis urbes
Cuncta domant cursu tempora longa suo
Scribe: tuis subito motus petet arua querelis
Præposuit campis quæ Venus idaliis
Grata magis propriis & amica penatibus illi
Oppositum quis tu male sana putes
Scilicet huic scribam quo rustica dicor & amens
Accumulat multis qui mea damna malis
Vulnera uulneribus flammæ adiungere flammis

Secunda

Qui petit: ac sanctæ nil pietatis habet
O rabies immitis: atrox: immanis: acerbas
Horrida: terribilis: sanguinolenta: ferox?
Flumina quæ sistit: montes quæ concutit orbe
Quæ trahit excalfo tela trifulca Iouis
Tracta premit ponti crescentis temperat iras.
Excitat igniuomos & phaethontis equos.
Cornua dat Iunæ quæ uult: data submouet: ūbras
Tartareas nigro de phlegetonte uocat:
Subleuat annoium iuuenili corpore corpus.
Noscat & argentes pingere flore niues.
Saga nequit iuuenis diram mollire proteruū
Duritiem: cui me sors uiolenta dedit:
Gramina non istum potuit quibus æsona quondā
Phasias infimum docta nouare senem.
Aut quibus in pecudes Circe mutauit & urfos
Dulichii socios insidiosa ducis
Lenirent: magici deridet murmura cantus:
Et stygis & cœli spernit utrumq; Iouem:
Infoelix scribam tamen hæc quæcunq; lituris
Verba uel obscuris commaculata notis.
Non ut te credam fieri mitemq; piūq;
Et mihi surreptam ferre salutis opem.
Sed quoniā spectans post funera nostra: rogamq;
Hæc: saltem referas Syluia chara uale.
Chara uale atq; animas inter numerata beatas
Elysium foelix limen & arua cole.
Flectere nam postq; nequeo te perfide tandem
Decreui fatis cedere uicta meis.

C Elegia

Laurigeros duces capitolia ad alta triumphos.
Strenuus exuuiis splendidus atq; meis.
Victor eris: latere dabit uictoria laudem
Egregiam: magno foemina Marte cadet.
Peltata Alcides sic uicit Amazona: mortem
Milite sic forti Pentefilea tulit.
Gloria non parua est teneram superasse puellam.
Hoc magni sub se munus honoris habet:
Talia dum scribo: meditor si uulneris ictu
Expedit infestos deseruisse dies.
Robore. uel gladio: faxis: aut igne. uel undis
Aptius an cogant atra uenena mori.
Heu cur ambraciae uicinos rupibus agros
Non colo leucadii rura maligna sinus?
Me met in æquoreas ueluti: iam lesbis in undas
Torquerem musis lesbis amica sacris
Cur summis nequeo salebris Athamantis ut uxor
Triste sub æolia mergere corpus aqua.
Exemplum Tribuit mortis mihi nobile Phyllis
Pendeat longa Corpus ianne Trabe
Frigida pendeat tibi quæ scelerata dicat
Blanda cupidinei munera prima iocis:
Stringentur laqueis stringens quæ colla lacertis
Hæc sunt intacta candidiora niue
Dicebas. quis cedit ebur. ceduntq; colustra
Cedunt candi dulis alba ligustra rosis:
Oscula quis roseis figebas pressa labellis
Pallida tabifico sanguine liuor ager:
Quos similes auro crines laudare solebas.

Secunda.

Improba turbabit motibus aura malis:
Lumina luminibus clari certantia Phœbi
Nubila perpetuæ noctis opaca tegent:
Infoelix nimium: nimium miserabilis illa est
Quæ ruit in casses non bene cauta tuas:
Sunt tibi mulcerent. erebi quæ uerba tyrannum
Arma latent illis perniciofa tamen:
Sunt oculi cernens quos Culmina cæssa dianna
Linqueret: ast illis igneus ardor inest:
Igneus ardor inest penetrans qui uiscera primum
Exiguus parua deuorat ossa mora.
Flammiferos manibus iaculos & retia gestas
Nec minus iis inte cætera membra nocent.
Talis erat Theseus linoquit qui littore solam
Tutus ab Ideæ qua. fuit ore seræ.
Sub iuga qua tauros posuit: uigilemq; draconem:
Fodit: & auratæ uellera duxit ouis.
Aesonides: longa patriæ sub tecta carina
Medeam spreuit: spreuit & Hypsiphylum
Quæ passa est illi thalamo se iungere: dixit.
Omnia quæ magni regna Thoantis habe:
Hunc sperate fidem uobis seruare puellæ
Quas nunc insidiis fingit amare nouis
Sydera quum radios spargent tellure sub ima
Aera quum piscis: quum colet equor auis
Cum ceruus puidos masilla sub arua leones.
Pellet: hyems tepidi tempore ueris erit.
Heu heu cur agiles uolucrum non sumimus alas
Sumpfit ut annofo sylia proterua patri.

C Elegia

Scylla suo nimium patri truculenta feroxq;
Gnosiaco nimium Sylla proterua duci:
Cur non efficiar ramis frondentibus arbor
Ut coniunx miseri nata simulq; patris
In liquidum cur me fletus non uertere fontem
Tristia continue qui rigat ora uales.
Mors mihi morte foret laquei iueūdior omnis
Ad laqueum quis me mea fata trahant:
Desine me mater nota plus uoce citare.
Iam uenio gnydia uictima caesa dex:
Iam Phoenissa uelut phrygio deserta marito
Virgo petam stygios intumulata lacus
Intumulata petam ditem: quia nostra dabuntur
Ut iussi rapidis membra uoranda lupis
Syluia mæsta uale: tristesq; ualete sorores:
Non procul est leti flebilis hora mei.
Sis foelix infausta domus miseriq; penates
Antra: lacus: Syluæ: iugera: prata: greges:
Et uos syluicole fauni. satyriq; bicornes
Quæq; iacet uiridi gramine tecta dryas
Impia commoueant spectacula foemina mollis
Casta: rudis: simplex: rustica: mitis amans:
Fida nimis lethes moriens loca frigida quæro
Rapta dolis magni fraudibus atq; uiri:
Et tu quem dicunt Parnasi uertice montis
Pamphile phœbeam sollicitare lyram.
Infamem doctæ concentu redde camenæ
Qui tibi charus erat: qui mihi charus erat.
Perfida scribe sacris semper memoranda tabellis.

Elegia tertia

Scribe precor mortis perfida fata mea
Tempus adest: teneo iam stupea uincula: matris
Exequor & tristis iussa cruenta mea

AD ANTONIVM MONTANARIVM. Elegia. iii.

T V qui tartarei spectant quæ lumina regis
Noscis: & excalfo signa locata polo:
Cur mouet arctophylax tā lenti sydera plaustris
Cur nō Oceanū parrhasis Vrsa bibit
Quæ graias helice ducat Cynosura carinas
Sidonias anguis qua leuat arce caput
Anguis in arctos sinuosa uolumina sedes
Qui torquens scythicas implicat orbe domos
Minois nitida quo splendeat axe corona
Splendeat auritus qua quoq; parte lepus.
Qua surgat delphin phœbi qui captus amore
Vexit arioniam per freta surda lyram.
Obliquosq; notas motus. celer aurea Titan
Quum phaethonteis peruolat astra rotis.
Nunc Athamantei currens ad limina tecti
Limina phryxco nobilitata duce
Nunc Europæi scandens iuuenilia tauri
Cornua quo uario gramine floret humus:
Tyndaridas uel quum poscit foelicia nautis
Sydera: uel cancrum feruidus octipedem
Feruidus Herculei flagrantia terga leonis
Virginis ora piæ brachia læua feræ
Non latet ægoceros gelida quem frigidus urna

CElegia

Frigida:chironis spicula semiuiri
Quem caper hesperia nec praterit arbiter undæ
Quem boreas piscis quem uidet atq; notus
Deniq; mente tenes totum qui maximus Atlas
Axem humeris potuit quem tenuisse suis
Eripe me laqueis: & iniquo carceris antro
Da remos nostræ lætaq; uela rati
T
Tu mihi Typhis eris: Záchleæ môstra charybdis:
Te duce Scylleos & superabo canes
Remigibus surdis nec uos acheloia proles
Aggrediar cautus: sat mihi ductor eris
Forte petis. qua me posesis ratione iuuare
Disce: Cupidinea uulnere læsus amo
Quam non humani dominam genere parentes
Sit licet auricomis æquiparanda deis
Sed salebrosus athos: glacie sed caucasus horrens
Sed iuga centimani tincta cruore gygis
Dindyma letifera ferus & sub rupe Caphareus
Horrida naufragiis atq; malea suis
Delphica quæq; paros fert & lapidosa carystos
Marmora quæq; gerit synnada quæq; Thasos
Dura nimis duro gestat sub pectore: sanguis
Ferrens illius ferrea corda tenet:
Quodq; magis mirum est: adamantina uiscera telis
Omnia qui frangit frangere nescit amor:
Non audit gemitus: miseræ nec surda querelas
Me fugit: & flammæ ridet iniqua meas
Flectere carminibus tentani: carmina spernit:
Tentauit precibus: negligit illa preces:

Tertia

Institor est missus: damnauit munera: uestes
Obtulit huic Beroe: saxa fugauit animum
Curua laboranti ducis qui cornua lunæ
Auxilium nobis non dare rhombe potes:
Lectæ cytheinis prodest nil herba sub antris.
Nil prodest lectus Colchidos arte lapis:
Non cruor humanus: rupto non capta sepulchro
Pallia. de medio rapta nec ossa rogo:
Non uiridis ranæ pellis: non squamma colubri
Cyniphii frondes non cyparisse tuæ:
O quotiens promisit opem mihi saga: bifformes
Quæ ualet inferna sede mouere canes:
Quæ ualet exangues modulatis uersibus umbras
Iam pridem gelidis reddere corporibus:
Flumina quæ sistit currentia: stantia cogit
Currere per summas quæ iuga cæssa uias:
Sed nihil est. nõ hâc magicæ modulamina chartæ
Nec flectunt stygiis sulfura mersa uadis:
Tu mihi dic stellas pharetrati mater amoris
Quas colit auspicio quum gerit arma bono:
An radios trino sumens exordine claros
Spectat apollineæ lumina fulua comæ:
An patris alta petat subsellia: uel tua Phœbe
Cornua. quæ ficto pressa dracone cadunt
Hoc mihi si dicis: si saxea corda puellæ
Tempore legitimo posse mouere doces
Qui berenicæos descripsit in æthere crines
Antoni uates maximus alter eris:
Nec nimium ludens spes me foelicibus horis

Elegia Quarta.

Protrahat in longas desidioſa moras
Nam quem flâmiferis igné uomit æthna caminis:
Ictibus innumeris quum magis antra ſonant
Exiguus calor eſt ad noſtræ incendia flammæ
Quam nimis exhaustus uix tollere queo
Ergo age penniferam nobis dent aſtra ſalutem.
Candida: nam bis dat munera: qui cito dat.

De cæna Syluiæ.

Elegia quarta: *Deſ. uollet auſſi omnia
ſeſſellm gæbus*

D cænam quum me mea Syluia ſæpe uocafſet
Affirmans lautas compoſuiſſe dapes:
Acceſſi tandem uictus prece: pollicitiſq;
Hæc erat. hæc menſis cæna parata ſuis.
Illita palladio uiridis lactuca uenaſro
Mentaq; ruſtatrix: bulbus & herba ſalax:
Prototomi: maluæ: caules. brumalia rapa
Coxerat hæc humor feruidus: illa cinis.
Oua ſaguntina leuiter uerſata patellas
Cingebat rutæ quæ coma multicomæ
Et cæretanas pingui ſuperantia pernas
Tergora candiduli cum petafone ſuis
Hadus ab hiriſutæ raptus modo pectore matris
Quæq; ſuo uolucris nunciat ore diem.
Poſt ſeruata diu Theſeo nectare poma.
Et manibus lactis maſſa coacta ſuis
Tubera. boleti. pira. perſica. coctana: fructus
Quoſq; uirens ſemper Pallados arbor agit.
Et capitis porrum ſecti quoq; nomina fili

Quinta?

Quod gerit: & foliis alia cana suis
Massica fundanis non quæ generantur in aruis:
Sed quæ de cella sumpserat ipsa sua
Preparat hæc mea lux dum Syluia: flumine multo
Pisce gerit plenas rusticus ecce plagas:
Tunc ego canavi sine litibus atq; tumultus
Fecerunt gratas basia mixta dapes.
Ipete nunc procerum mensas: argentea uasa:
Sumen: aprum: mullos: ostrea: liba: lupos.
Toxica quo timeas: quo sis seruire coactus
Diuitis & fastus imperiumq; pati.
Non coenat quisquis seruit timet: inuidet: odit.
Semper enim plenus non satur esse potest. ^{AB}

¶ Bartholomeo Vico.

¶ Elegia. v.

Aenosas habitẽ ueluti cur rana paludes
Sunt ubi muscoso lurida prata situ
Stridet onocrotalus patulo qbus. oris hiatu
Improba strix: anser: noctua: mergus: anas
Frendit aper: gannit uulpes. trux sibilat aguis
Exululant pecudes dilacerantq; Lupi
Bartholomeæ petis. Verouæ moenia circum
Cum sint tot læto. iugera culta solo
Vitiferi colles Thyasos ubi ducere Baccho
Moenades & satyri Thyas & ipsa solet:
Aemula quiq; serunt Campano uina phalerno
Quæ premit aut prælis setia clara suis
Bacca uenaphranum superans ubi crescit oliuum.

F

CElegia

Et quæ lucullus poma tulit cerasi:
Pruna damascenis ut quæ mittuntur ab ortis
Poma quibus cereris sub styge nata manet
Gignit adoptivus quis dulcia persica ramus
Maternus pueris & melimela feris
Aurea massylli uincunt quæ poma draconis
Et tulit Alcinoi quæq; beatus ager
Nascuntur ficus calphurnia marsica nigra
Rugoso similis cortice Chia seni
Tubera boleti fructus uel deniq; cuncti
Semine uel plantis quos nouus annus alit
Benacusq; suis surgit qua molliter undis
Parte licet quatiant hunc aliquando noti
Hic calamo tacitos hic lino ducere pisces
Flumine non alio quos alit unda potes:
Carpitur hic fuluo qui tantum pascitur auro
Fertur ut anguillæ Laneus atq; lupus:
Et cui forte dedit uenalis nomina sardus
Atq; alii grauis est quos numerare labor
Qui colitur phariis tantum Coracinus in undis
Murenam uel quam sicelis hora probat:
Nullius his confer precii sunt stagna Palamon
Postpositis bais Glaucus & ista colit:
Insula molliculo nec non celebrata Catullo
Et quæ piscosis nomina ducit aquis:
Sub cunis primas & quæ sensere querelas
Parthenii flentis rura beata mei:
Vallis & armorum nullo concussa tumultu
Virginis intactæ quæ puto nomen habet:

Quinta.

Illic temperies illic purissimus aer:
Illic sunt fontes. iugera. prata. Lacus
Hac canibus Lepores agitant. hac retibus apros
Hac uisco cupida decipiuntur aues:
Non procul Arcadico panos de nomine dicta
Seu q̄ dilecta est omnibus illa deis:
Altera uallis adest celeri Dietyнна sagitta
Hac uisa est puidas pellere saepe seras:
Ludere cū nymphis Athesis post flumen amoeni
Qui placidum nautis praestat amicus iter:
Inter qui mediam Veronæ labitur urbem
Regnaq; multa fluens deliciosa facit:
Quid moror inumeris cū sint loca sedibus ip̄o
Tyburis Herculei nobiliora solo:
Noscimus hæc: sed si fuluas Pactolus harenas
Diuitias Ganges spargat & ipse suas
Si Tagus his regnis. si diuitis aurea crassi
Munera si cupidi sint præciosa Midæ:
Nō mea sunt: possum nō hæc ego liber habere:
Adde q̄ hic captum me tenet alma Venus:
Syluia sub madida uacinia nigra palude
Gignit. & in medio Lilia picta luto:
Et facit Elysios limoso in iugere Campos.
Libertas precium uincit & omne Venus:

CElegia Sexta.

CAuspicatissimam mortem esse quæ ad melioris uitæ oblectamenta nos uehit ad Franciscum.

CElegia sexta.

Quo letalis honos. miseræ quo gaudia uitæ.
Mortales sæua nos fera lege trahunt?

Quo ruimus cæci rebus spes uana caducis
In quas non clades armaq; dira rapit?

Credimus implumes sumptis ut Dædalus alis

Ire per excelsi regna superba Iouis

Credimus in fragili palatia condere uitro

Atq; paludoso firma locare solo.

Spargimus in sterili focundum semen harena.

Sulcamus fesso marmora dura boue:

Vt messes portet siculas uolat ille Carybdis

Per tumidæ fluctus. per uada cæca rate:

Ille Tyron rapidi per tot discrimina ponti

Vt sua purpurea corpora ueste tegat:

Exardet flammis alius quo splendeat auro

Quas plaga phœbæis ignea spargit equis:

Hic niue frigescit gelida. quæ Caucasum urit

Quæq; borystheneis subriget alba iugis.

Audet ripheæ superare cacumina rupis

Alter & in scythicas tela mouere feras:

Non satis est petimus recutitæ littora gentis

Basama quo nobis luxuriosa fluant:

Quod modo triste cadet fiet quod putre cadauer

Sub madido claudet parua quod urna solo:

Vngimus infirmum precioso corpus odore

Elegia sexta.

Nil profecturis spargimus atq; rosis
Non tantum quæ uere suo de germine crescunt
Sed quas ægoceri ius pluuiialis agit:
Pròh quantū scelerata potest & sæua uoluptas
Parturit hæc flores quum fera sæuit hyems:
Dat boreæ munus Zephyri quod ferre tepêtes.
Tempora legitimo foedere certa iubent:
Inuenit nardi spicas inuenit amomum
Et quæ dat cosmi munera largus onyx
Collegit myrrhæ lachrymas. opobalsama costū
Et casiam & rubri lutea fila croci
Et medicæ præstat quæ semina Iuppiter arti
Ad ueneris luxus desidiosa tulit:
Sancta deos non ut celebret pia thura sabæus
Quæ legit exquirat quæ quoq; messor arabæ:
Hæc mensæ Libycos ponit sub pondere dentes
Hæc nemoris mauri filia Grispa cadit:
Aedificat clarum Thebano limen ophite
Atria mygdonio marmore pulchra tegit:
Martis ad insanum populos uocat una furorem
Dira cruentatos pellit ad arma duces:
Viribus istius romanos Sylla quirites
Fecit atrox tristi se lacerare manus:
Hæc duce cadmeæ uiderunt prælia Thebe
Sanguine fraternæ quæ maduere necis:
Cæsar & a Rhodano ueniens repidoq; Garūna
Non timuit patriæ iussa uerenda suæ
Non generi uires sancti non sancta Catonis
Pectora .non magno credita templa Ioui

C Elegia

In pia dilectæ scæuit Nero uifera matris
Viscera quæ coluit dilacerauit atrox:
Tollite marmoreas cæsum super æthera sedes
Mortales. claras ædificate domos?
Torquibus auratis & cingite colla smaragdis
Splendeat in uestra plurima gemma manu:
Plurima sub cæca sextertia claudite testa
Sub testa clausis parcite diuitiis:
At fera non parceret uobis mors uasa sorores
Aurea lanificas donaq; nulla mouent:
Semper lethali deducunt pollice fila
Donec adest uitæ quam statuere diem:
Tunc licet argentum Cræsi: uel munera crassi
Diuitias. cupidi cunctaq; regna Midæ
Possideas. nihil est. aurata monilia rident
Et rumpunt tetrica stammina pulla manti:
Dantq; modum rebus mors fulmine pulsat eodẽ
Ora ducis magni pauperis atq; caput:
Non potuit Priamus uenientem munere largo
Pellere. non gemmis Attalus ipse suis
Non qui parthorum cecidit sub Marte cruento
Non ferit hæc posito Casare Fabritium
Aspice pyramidum molles quas nilus inundat
Quas boue plorato barbara turba colit:
Sordidus & cæno putris qui clauditur illis
Paruus & angusta qui latet arce cinis
Viuebat magnis quondam sub regibus ille
Inuictus. præstans. strenuus. atq; potens:
Ite duces Martis scelerato quarite bello

Sexta.

Moenia quæ poeni: quæ garamantes habent
Quas ruber indus arat terras: quo sarmata campo
Pascit equos. Tanais quas rigat unda domos:
Sunt ubi massagetes: sæuamq; typhoea cogit:
Inarime magno qua Iouis imperio:
Gentibus inuictis phœbi quas circuit orbis:
Quas gelidus boreas: quas ferit atq; Notus
Viuetis lati? uobis aconita parabunt
Vxores natis quo tribuantur opēs
Et populi quos facta iuuat nona cernere sumptis
Vos fodient aruis. exitioq; dabunt
Vel si quisq; colet placidus uos: non colet illa
Omnia uulnifica quæ fera falce secat.
Vita fugit uelox celeri pede labitur annus:
Funereos cuncti uertimur in cineres:
Nos cruciant morbi: rixæ: furor: arma: uenenum
Insidiæ: fraudes: furta: rapina: doli
Fluctifonas igitur citius qui deserit undas
Huius & infani perfida saxa maris.
Has fugit & clades. aliis foelicior ille est.
In teneras ut qui currit ab igne rofas
Tu Franciscæ doles: mundi quod labe soluta
Deposuit corpus candida Paula suum
Istius arūnas fugiens. & tristia uitæ
Vulnera: quæ claro lumine clausa latent:
Fles q; scyllæas cautes: cyclopi & antra
Liquerit: horrendi littus & antiphatis.
Centaurusq; truces: hydram: triplicemq; chymeram
Quodlibet & monstrum: quod ferus orbis alit:

C Elegia

Fles quia nimbifonis non est obnoxia uentis
Nec timet ardentem quum canis urit agros:
Pallados armisonæ gladios. pestesq; malignas
Quæ ieiuna fames dat mala quæq; sitis:
Nec petit in molli deponere corpora lecto:
Ut sua nocturna membra quiete leuet:
Impie tristaris. tristem q; sugerit aulam
Tristitia: Luctus nigra q; antra grauis:
Conqueror in tumulo. dices: quia frigida cæco
Clauditur: ad superas non reditura domos:
Fungitur in numero charæ nec munere: uitæ
Non ualet aut roseo dulciter ore loqui:
Cernere non oculis quibus aurea lumina pulchræ
Cædebant Veneris coniugis atq; Iouis:
Solis & astriferum cœli qui circuit orbem
Quum magis ardentem sub iuga ducit equos:
Colla super croceos nec spargit eburna capillos:
Nec mouet ut teneros casta Diana pedes:
Inter quum nymphas positus it læta sagittis
Siluicolas. cynthi templaq; summa petit:
Non mihi blanditur. non ridet. solus in ignem
In lachrymas solus. in mala cuncta trahor:
Me genialis habet thalamus. sub tempore solum.
Nocturno: ludunt somnia me miserum:
Quid faciam? tenues moriens iam soluor in auras:
Sum genitrix natis. sum pater atq; meis:
Vrta breuis tantum. quod erat mortale caducum:
Quod fragile. infirmum. debile clausit onus:
Spiritus elysias sospes migravit ad arces

Sexta.

Semper ubi flores tempora ueris alunt:
Ismarii semper flet pellex Attica regis:
Triste scelus. natum flet quoq; mœsta soror
Aurea peruigilis pendent ubi poma draconis
Et tulit Alcinoi quæq; beatus ager:
Lelbia pampineos spargit methymna racemos
Spargit campanis setia clara iugis:
Lacte fluunt dulci uel flumina nectare plena
Flauaq; de uiridi mella cadunt ilice:
Nunc legit illa thymū. uiolas. meliloton. anetuni
Temporibus texens florida seta suis:
Nunc cerasos dulces: nunc dulcia persica carpit:
Nunc ficus lacerō cortice nectareos:
Nunc patulæ recubans uiridi sub tegmine lauri
Penelopi narrat q̄ sibi charus eras:
Secula quum niueis tecum signanda lapillis
Duceret. & quantum te quoq; diua colat:
Audit & Euadnem grati quæ facta mariti
Approbat. & castam casta pudicitiam:
Portia de Bruto loquitur. de iulia magno.
De sibi dilecto Laodomia uiro:
Non canit Aeneæ flammas: sed fata sichei
Quæ rapuit largas Pygmalionis opes:
Componit Veneris lectas simul Aria frondes
Cingat apollineas ut tibi Pæte comas:
Inter tot flores. & amœni gaudia ruris
Inter tot lætos non tua Paula iocos
Ducere sorte sua foelicis munera uitæ
Obtusa quæ lacerant uulnera corda. pote ff.

CElegia

Ob lachrymas semp̄ madidis quas spargis ocellis.
Ob gemitus tristi quos uomis ore graues:
Desine: si pius es: cineres uiolare beatos
Coniugis & manes sollicitare tuae:
Et fortunatas inter sine gaudeat umbras
Dona ferens. mores quæ meruere boni:
Recta fides. clamens pietas syncera uoluptas
Ingenium solers. mens proba. castus amor
Te rogat ut tantum deponas corde dolorem
Est quia: non ut tu: mortua: forte putas:
Nec iacet in tumulo: uiuit melioribus astris
Sed trahit & fato nobiliore dies:
Pone modum lachrymis igitur. nam q̄cqd̄ in orbe
Nascitur: inuicta mors rapit atra manu.

CDe Bello Galico. **C**Elegia. vii.

Allica turba ruit. strident clamore gebennæ
Horrissono. stridet Rhenus: Hiberus. Atax
Indomiti longis armantur Lingones hastis
Ferreâ peltatus gæsa rutenus agit:
Splendidus auratis fulget Tarbellus in armis
Virget anhelantes Neruius acer equos:
Santonicas ad bella uocat Mars undiq; gentes
Tundit atrox iani limina clausa furor:
Pallet luna. latet phœbus: gemit arduus æther
Flens uelut & largo flumine spargit aquas:
Pharsaliæ mugit campus thrasymena queruntur
Littora. Leucadii flet grauis unda freti

Septimz.

Allia flet. sæuo miseri sub gurgite manes
Cannarum in tumulis bellica sinistra crepant:
Oculit ora pater flauis tyberinus in undis
Ne uideat lati maxima dâna sui.
Non athesis placido uitreus perlabitur amnes:
It phaethonteus per sata lata padus:
Italiae cladem coelum. mare. terra minantur
Incluta sub gallis urbs caput orbis erit?
O pudor o facinus miserabile triste cruorem
Humanum sitiens gens truculenta serox:
Nescia iustitiæ superis inimica Iouiq;
Quæ rexit Cæsar regna beata reget?
Pande tui tandem rex inclute pande Leonis
Cui parent Veneti signa uerenda duces:
Agmina nam solus superabis barbara reges
Italiae sæuo te sine Marte cadent:
Parthenopes quâuis sit rex fortissimus: acer
Herculeo uel qui nomine sceptrum tenet:
Anguiger atq; potens ductor tirrhenaq; bello
Gens fera semideum strenuus atq; pater:
Hæc tibi laurigeram seruat uictoria pompam
Sola potest gallos uincere roma truces:
Sola potest merito nunc urbs tua roma uocari
Hoc Cato uult: hoc uult Romulus: atq; numa
Es quoniam Augustus uirtute & nomine. roma
Imperium & uires est ubi Cæsar habet.

⊞ Periclitaturum se asserit nisi Sigismundus
Gonziacus suppetias uenerit. ⊞ Elegia .yiii.

C Elegia Octaua.

ymba procellosis nunquid mea semp ab undis

C Acta petet scythici littora surda maris.

Semper & euboicas miseri Palamedis ad arces

Ibit ab aduersis præcipitata notis.

Ex libycis nunq̄ me Syrtibus ad loca ducam

Quæ zephyri perflans dulciter aura fouet.

Antraq; Cyclopi linguam scopulosa cruenti

Atiphataq; domus tecta superba feræ.

In me Cymode ce fluctus mouet: & mouet ino:

In me nereidum Cæcula turba furit.

Hippotades uentos claustris dimittit apertis

Quilibet inflato pectore summa petit:

Ecce ferus boreas anima quatit alta furenti

Aequora nymboſo sibilat ore notus:

Eurus ut ad cœlum ualeat cumulare procellas

Plus solito fluctus fertq; refertq; graues:

Sydera cælsa petit stagno Neptunus ab imo.

Iam bibit elatum Parrhæsis uirga fretum

Iam se luna potest sociis immergere lymphis

Iam phœbi uasto gurgite nare rotæ

Franguntur nubes. fracto micat ignis Olympo

Turbidus horrissona Iuppiter arce tonat.

Ignea tela ruunt: flammis & sulphure uela

Corripiant nimia prora dehiscit aqua.

Vertitur & nullo spumas salis ordine sulcat

Nullaq; sunt mediis trâlstra relicta foris:

Abstulit & decimæ remos grauis impetus unde

Flet timidus lacera typhis & ipse rate

Omnia naufragium letalia damna minantur

Octaua.

Omnia me quatiunt: sydera: terra: mare:
 Labor ad inferni subsellia nigra Tyranni
 Ad phlegetontæ limina cæca deæ
 Porridge quæso manû Princeps mitissime: qd stas?
 Labentem mediis detrahe me scopulis:
 Cerno tui radios uultus: non signa laconum
 Non elice motus non Cynosura tuos
 Non qui plaustra mouet tardû tam lenta bootē
 Splendeat arctoi semper ut axe poli:
 Tu fortunatum sydus: tu murmure perfans
 Aura leui: tutus tu mihi portus eris:
 Cærulea currens triton super æquora concha
 Te pellet tumidos præcipiente notos
 Te pia leuchotoe fluctus sedabit: & undas:
 Auxilium tethys te mihi læta dabit:
 Quod faciet pietas iubet hoc: quæ maxia semp
 Gonziacos potuit nobilitare duces:
 Et sincera fides adamantina uincula secum
 Quæ trahit: & certe foedera legis amat.
 Ingenusq; pudor mentis: uel spiritus ille
 Magnificus qui uult nil nisi magna sequi:
 Quisq; tuos reges iam dudum Pallada noscit
 Inter cælestes annumerasse deos.
 Ut taceam multos: Ludouici numen adorat
 Qui uidet Herculeæ signa locata manu.
 Caspia quos tellus mittit: quos impia bellum
 Semper agēs getico terra cruore mader:
 Atq; tui patris titulos qui sæpe triumphans:
 Exposuit patrio plurima dona loui:

CElegia. 110

Se tuus excaesum frater super aethera tollit
Quo maior Princeps nullus in orbe fuit:
Turcus ad extremas agit qui strenuus alpes
Spicula gallorum sanguinolenta ducis
Sanguine Tarrus adhuc exundat: funere multo
Cogitur: & fractis ossibus albet humus:
Exanguis picea manes sub nocte uagantur
Et fera terrisono murmure bella cient:
Seruaui Capuae fines: & rura phalanti.
Quaeque galesse tuus culta rigantur aquis:
Quaeque Venaphrani sub pondere bacca Trapeti
Præfluit. & largis uina falerna cadis.
Impiger. intrepidus. fortissimus. arduus: acer
Magnanimus patriae rexque paterque suae:
De te quid dicam? uirtutum dona tuarum
Qui nescit: fluctus nescit habere fretum
Nescit equos Phoebi uolitare per aurea coeli
Limina. nocturnae nescit & ora deae:
Es facilis: clamens: hilaris: lucundus: amicus
Cum decus: & fas est: sydere quemque foues.
Substantas: pascis: prodes: das munera: uestas
Templa colens: martis spicula ferre potes:
Spicula ferre potes praestantibus inclytus armis:
Sed linquis fratri martia castra tuo:
Hic est uerus amor. pietas. hec maxima: caelas
Et decus. & famae nomina clara tuae?
Clarior ut Turcus pugnet clarisque trophaeis
Solus ut exornet regia tecta magis:
Affer opem nobis igitur. succurre petenti.

Octaua.

Quaq; soles aliis. hac pietate mihi.
Te rogo per castæ penetralia sancta Dianæ
Perpetuos uestæ uirginæq; focos.
Orgia per Bacchi: flectis per sinistra Canopi
Tinula: per Phrygiæ mystica. sacra Dex:
Perq; caput uici meritis quem diligis unum
Innumeris: uatis doctaq; plectra tui:
Plectra cothurnati tangunt quæ fila Maronis
Mæonialesq; uocant ad sua uota deas:
Ut me Socratici ducas ad pocula fontis
Pocula Pyndaricis nobilitata sonis:
Non centum trades Sestertia: non mihi fului
Persolues auri magna talenta decem:
Exiguum satis est pretium. quo nobile munus
Et magnum Princeps maximus unus emes.
Deuotum pectus. fidei firmissima mentis
Robora. constantem laudis amore uirum
Meq; mea; tuum semper celebrare Camenas
Nomen Apollinea quæ uoluerit lyra
Donec aget uitæ luces tibi seruiet uni
Qui mea complectens spiritus ossa regit:

¶ De quadam uetula.

¶ Elegia. nona:

T sibi præstarem. præstat quæ dona maritus
Vna cum tantum nocte rogasset anus
Quæ priamū uidit puerū. quæ nestora paruū
Quæ dixit matrem Pyrrha puella suam.
Assiduis motus precibus miserisq; querelis

CElegia Nonā.

Intraui parua rustica tecta casa:
Ante fores cano sus merfa iacebat olenti
Ante fores cano merfus & anser erat
Vestibulum pecudes caper atq; capella colebāt
Buccula uestibulum. limen asellus iners
Plena domus fumo fumosa nigrior aetna
Non coleret luctus quā neq; cura uigil:
Ignis in exiguo languabat stipite paruus
Languabat madido spurca lucerna luto
Lusca super cineres canis & scabiosa cubabat
Muribus & quæ cum praelia semper agit
Illa suo tenui cathedra pro clune sedebat
Amplectens gemina lignea crura manu
Non niueas gestans uittas non splenia fronte
Succida sed fracti uellera pallioli
Pannosis mamis. rugoso pectore plantis.
Immodicis: toruo lumine: crure breui.
Tales inuidiæ sunt uultus atq; colores
Quando magis uisa prosperitate dolet
Talis erat ieiuna fames Erisitona quondam
Impleuit miserum quum fera peste sua
Quæ me prospiciens motu se erexit inerti
Vix tollens longa corpora fessa mora
Tunc ego calcatum ueluti qui respicit anguem
Arripui celerem pallidus ore fugam
Sub styge quū genuit tumidis acherōta sorores
Anguibus horribiles hanc futuisse puto.

¶ Elegia Decima.

¶ Mitit musam salutatum Veronēses uates. ¶ Elegia.X.

Mea doctiloqui socios pete musa Catulli
Largus ab aonio qua cadit amne Lacus
Picta coronatis referens ubi ferta capillis
Carmen amatori cantat Apollo Ioui
Prætentat docto querulas ubi pollice cordas
Pagæsis arguta Calliopea lyra
Phocidis arua greges pascunt ubi pinguis fontis
Atq; Medusæi flumina clara bibunt
Prætoris tanges quum sacra palacia Marci
Oscula sacratis da pia liminibus:
Illa namq; domo posuerunt templa sorores
Bellorophonteis hic fluit amnis aquis:
Hic qui pimpleis semper spatatur in antris
Docta Comes phœbi plectra Iacobus agit:
Hic qui fatidici nomen fert grande Maronis
Virgilius dulces exprimit ore sonos:
Brauis iantheas hac conuocat arce sorores:
Qui Dantis nomen qui quoq; numen habet:
Illic eloquii Ciceronis flumina spargit
Dulcia Cendræ florida lingua mei:
Illic laurigeras intexit laura coronas
Cui lauros phœbus plectra lyramq; dedit:
Illic qui stygiis miserum te traxit ab antris
Sæpe canit lusus doctæ Catulle tuos
Poplite quos flexo iubeas saluere poetas
Nec timeas facilem se tibi quisq; geret
Contractas nulla rugas in fronte uidebis

CElegia Vndecima:

Signa nec in claris dura superciliis
Tergaq; post longo tibi nulla ciconia rostro
Excutiet risus excutietq; iocos
Iustitiam dicas & te duxisse seueram
Ad sacra prætoris limina ueridici:
Si quis te nimium ferus & temerarius ore
Incipiet miseram dilacerare suo.
Tuta quibus tutæ disponunt ocia gentes
Musa petas nostri rura beata soli:

CAd Paulum fiescum. **C**Elegia. xi. *Voluptatis pluma*

PAule medusei residēs q; uertice mōtis
Dulcīa dulcifona carmina uoce cies
Ismarium ueluti pellex cum cecropa regem
Non ante auditum flet peperisse nephas
Vel cum plorat Ithym tristem tristissima p̄gne
Vel sua cum moriens funera cantat olor
Hic inter liquidos fontes gelidumq; fluentis
Leniter ex alto culmine marmur aquæ
Hic inter uirides laurus uiridesq; cupressos
Teximus intonsis florida ferta comis
Pingimus inserta uariis te Paule corona
Floribus auricomam pingimus atq; rosam
Narcissum legit hic uiridis legit alter aneti:
Gramina: uel regum nomina quiq; serunt
Per niueas fusi uiolas per plena rosarum
Gramina. per niueis gramina plena rosis:
Arcadicum tenui celebramus arundine Pana

CElegia Vndecima.

Atq; rudi dryadum religione choros:
Cornigeri nobis respondent carmine fauni
Respondent nobis capripedes satyri:
Vestibus induta niueis sparsisq; capillis
Naiades alternis nereidesq; canunt:
Quarunt nos dulci uolucres superare camæna
Turdus. & humano murmure pica loquax:
Paule ueni resono. resonat de uallibus echo
Extremum mortis conscia Paule ueni
Paule ueni cantant uolucres. ex ordine nymphæ
Paule ueni socii uos quoq; Paule ueni
Certant pastores niueo Moelibeus Amynta
Tityrus & puero cum Corydonis hyla
Omnibus hic aliis ipsum quod Phyllis amâtem
Præponit primum q; pia munus agit
Conuocat ad myrtos uiridiq; sub arbore cantâs
Hunc fouet hunc tepido gaudet habere sinu:
Contendunt alii tenere magis esse puellæ.
Dilectos ipsis q; fata Læta colit:
Lunatos uult hic depascere gramina tauros
Ad potum pastas impulit alter oues.
Instituunt forti clauis pugnare duello
Miramur fortes bella mouere manus:
Hic dolat extensum geminato uulnere tergum.
Oppositum ferit hic terq; quaterq; caput
Componit lites docto grauis ore Palamon
Deponunt ualidas robora dura manus:
Fœdus agunt cytisum carpunt cômune iuuentæ
Terminus herbosos terminat unus agros:

CElegia Vndecima.

Fistula rauca uocat pecudes ad pascua summi
Pastorum montes sibila rauca sonant:
Stridet ager strident scopulosi littora ponti
Horrissonas uolitans uox caua pulsat aquas
Furnius undosam speculatur uertice Tethyn
Dum pisces solita decipit arte senex:
Quærit & humentem calamo deducere plebem
Lassat & indoctas decipit unda manus
Sed bene dicteos æquabis fluctibus hamos
Quos facit inciso mugilis ore graues:
Ceruleæ clamant imò de gurgite nymphæ
Consumptas proprii sanguinis esse feras.
Quas pater undisono nereus solet eẽ subantro
In medio doris quas solet esse freto
Neptunus tumidis turbat freta turbida uentis
Tritonis celeres stringit & urget equos:
Et uitreum mediis surgens caput eleuat undis
Ceruleo tales detonat orbe sonos.
Quisq; es horrissonis prædã qui ducis ab undis
Qui capis e mensis dona secunda meis.
Qui mea cum ferro temerarie regna prophanas
Qui mea cum calamo trux elementa rapis:
Improba si post hac spes fecerit æquoris undas
Te turbare meo gurgite mersus eris:
Imperium pelagi mihi numina sorte dederunt
Quicqd alunt pariũt æquora cuncta meũ est
Siste pater tantas in nos ructare querelas
Non nos ceruleas depopulamur aquas
Plebeios tenui captamus arundine pisces.

C Elegia Decima.

Est animus nobis ludete non caperes
O furni gracò dixisti candide uerbo
Cui pater oceanus: oceaniq; pater:
O iuuenes gelidum deponite corde timorem
Respondit uestrù est quod freta nostra tenet:
Pisciculos lento Benedictus uimine torquet
Linquimus infani littora curua freti:
Per nemus umbrosam myrto per pinea lustrá
Quis recubat Cybele. quis Citherea cubat
Tendimus & triplici pulsamus sydera cantu
Ille graues. medios. alter acuta canit:—
Qua modo cristato peperit galina marito
Candida candidior furnius oua bibit:
Lactis plena comes Benedictus uasa coacti
Voluit. & infuso nectare grata facit:
At tu febre uiros inter currisq; sepultos
Incolis urbanos ambiciose lares:
Plebs ieiuna mouet certamina bella: tumultus
Vrbe uigent rixæ furta rapina doli:
Clamant causidici. clamant ad iura clientes
Obstrepat infanis litibus omne forum:
Conclamant populi reduces ex aquore pupes
Venit ab eois illa uel illa uadis:
Insidias parat ille patri: parat ille sorori
Deberem si sic uiuere. malo mori:
Paule ueni. liber per libera pascua uiues
Paule ueni. non uis Paule uenire mane

CElegia Duodecima.

Detestatur procaces Iuvenes qui falaces sequuntur puellas.

Elegia duodecima

Vas insane petis rupes: quæ culmina duri

Niteris infirmo montis adire pede

An fortasse putas spartanae saxa Maleæ

Et libicum fragili uincere puppe fretum

Vel quæ Scylla mouet canibus truculenta marinis

Hic ubi nimbonus sydera tangit Erix.

Iam miser æææ petiisti limina Circes

Iam fera Cyclopiæ littora sanguinei

Quæ non consilio linques ut cautus Vlixes

Nam uelut infirmus somnia uana petis

Laberis: & tenui tua gaudia scribis harena

Et sythico firmas lubrica tecta gelu

Quas tibi iunxisti caratas Icarus alas

Soluet anhelanti torridus axis equo

Aliger excutiet summo te Pegasus orbe

Ibis ad infernas Tantalus alter aquas

Fallaces quoniam sequeris scelerate puellas

Et quibus es captus retia cæcus amas

Miles inexpertus nescis quod scœmina telum

Torqueat. & molli quæ gerat arma manu:

His aries cedit: cedit balearica plumbô

Mœnia quæ duro rumpere fonda potest.

Et quæ de summa contorta falarica turre

Quæ ferit. in cineres fulminis instar agit.

Non galeæ durant sæuis non ictibus horum

Bellica qua Pallas pectora casta tegit

C Elegia Duodecima.

Loricam siculo nudus coquat igne Pyragmon
Lemnius hanc mira temperet arte faber
Et sit foemineis leuiter percussa sagittis
Fracta uelut saxo fictilis urna cadet
Exemplum tibi sit geticis Mars saeuus inarmis
Qui fera stentorea praelia uoce ciet
Qui potuit pugnans magnus ferus arduus acer.
Centimani telis frangere tela gygis.
Spicula non Clypeo. non spicula repulit ense
Torsit ab auricomae quae puer ore deae
Iuppiter immensum: qui fulmine territat orbem.
Fulmineo Gnydii lautius igne dei
Pastor: auis: serpens: taurus fuluūq; metallum
Deseruit gemini limina clara poli
Et prece diuina mortales anxius aures
Impleuit madidis sparsit & os lachrymis
Os Lachrymis sparsit: qđ numina cuncta ueretur
Sydera quae spectant. quae stygiis antra colunt:
Ingemuit lachrymans nigri rex ferreus Orci
Tristis & ardenti uulnera corde tulit
Quid facies igitur tu: quem non dira tuetur
Mens: neq; bellaces ducis ad arma uiros
Cara remollesces calidis ut tacta fauillis
Tacta uel ardenti plumbea massa foco
Ardebis ueluti iam dudum tacta securi
Semiuiro Cybeles ligna dicata gregi
Ah miser: ah demens clausum non respicis hamū
Quo ruis: in teneris floribus Hydra latet
Labilis: inconstans: praecipuus mutabilis: ardens:

C Elegia Duodecima.

Infulsa: imprudens: tristis: acerba: ferox:
Foemina quæq; furit: non curat foedera: leges
Spernit. auernalis semine nata canis
Aesoniden docuit presso serpente malignum
Phalias armiferae tradere semen humo
Sub iuga flammiumos adamatina cogere tauros
Victor ut auratae uellera ferret ouis
Non patris hanc tenuit pietas non iura fidesq;
Sanguinis: aut patriæ dulcia regna suæ
Baccatum caperet coniunx ut auara monile
Iuit ad infernas Amphiaras aquas.
Tyndaris ad phrigii uultum cor flexit amantis
Et menelaeam liquit iniqua domum.
Vertit opes Asiæ: disiecit moenia Troiæ
Hectora uulneribus sedit: & Eacidem
Fraude Clytemnestrae clarus mactatur Atrides
Fraude cadis natae tu quoq; nise tuae.
Ad Ptholomæeam nam munera transtulit urbem
Cæsaris: & magni scaptra beata numæ:
Quæ tenuit Pharium meretrix scelerata Canopū
Opponens latiis stridula sinistra tubis.
Sed quid plura loquor? monstris est mitior istis
Sæuior hircana quæ fera rupe furit:
Vincla. faces. ferrum. lethalia. spicula. uirus
Sub roseis claudit quæq; puella genis
Quo tandem fugias? uariis & fluctibus actus
Per mare per scopulos littora tuta pete

¶ Elegia Sextadecima

¶ Petro brauo ¶ Elegia.xvi.
Cire cupis causam uenerem cur pollice dextro
Indice supposito credula turba colat:
Accipe pulchra Venusgeminorū mater amorū ē
Quæ iocus accumulatur: tela cupido gerit

Sunt simul hi iuncti semper feriuntq; petuntq;
Vel mortale genus: cæssa uel astra simul
Orta maris spuma ē didicit quæ prisca uetustas
Iniunctis digitis hinc celebrasse deam:
Vel quæ sunt geminæ ueneres. hæc præsidet arci
Syderæ: nostras alterat ista uices
Quo uocat hanc humilis paruo sub noie uulgi
Illam sub cœli non sine lege Plato:
Aut quoniam gemina naturæ dextra potentis
Seminis immissi ut genus omne creat
Sit foecunda licet iuncto nisi uacca marito
Gignet ruricolas adiuga panda boues
Vellera non capiet. capiet non uillicus agnos
Si pecudes aries non premat ipse suas:
Sic pisces uolucresq; solent educere partus
Sic solet hircanis tigris acerba iugis:
Et nisi sub plantis latitaret mascula uirtus
Non starent ramis dulcia pruna suis:
Non dulces caperet cerasos. non poma uiator
Non oleum nobis pinguis oliua daret:
Deniq; luciferis quicquid sub nascitur astris
Foemina producit cum mare iuncta suo
Vis paucis dicam? grauis est uis mascula pollex
Foemineum digitus denotat alter opus

¶ Elegia Decima tertia

¶ Voluptatem ruris ut summū bonum laudat thea-
tra & Sænas parui pendens. ¶ Elegia. xiii.

Esta theatralis dum uos solennia circi
Quadriugos hilares exagitatis equos:
Soluitis & molli pateris trieterica Baccho
Et personato luditis ore uagi:
Dum Gaditano Patauinæ more puellas
Sint licet: & tremulū fas glomerasse latus
Dumq; iocos cuncti celebratis: dūq; choreas
Hic nemora & saltus. hic ego prata colo
Sunt citharæ: cantus uolucrum. sunt atria nostra
Spelunca. niuæ lintea picta rosæ:
Sunt satyri comites nobis: fauniq; bicornes:
Sunt dryadum faciles nereidumq; chori.
Non hic liuor edax: timidæ non gloria formæ
Diuitiaq; sua luxuriantur ope:
Non Veneris sceleratus amor: non cæca uoluptas
Ad gladios iuuenes ad necis arma uocat.
Non aliquem qsq; quia sanguine præstat & auro
Ire urbis media nititur ante uia.
Sordida non meretrix poscit. non ara cinædus
Non truculenta timet iudicis ora reus:
Hæc sunt delicia. sunt ueræ gaudia uitæ
Hæc sunt non fictis ocia plena iocis
Hic urbes: illic sunt rura: palatia uestes
Gemmæ. aurū. populus. gens quoq; clara patres.
Non faciunt urbem: sanctæ sed foedera pacis:
Rectus amor: pietas: intemerata fides

CElegia Decima quarta

CAugustum non Augustinum inuidiosissimum Venetorum
ducem nuncupandum censet. **C**Elegia .xiiii.

Emporibus nostris Augusti tempora si quis
Componat Veneto quæ duce fata trahūt
Laudibus immodicis quæuis sint iclyta cedet
Atq; iubente suo Cæsare terga dabunt.
Augustus pario claram sibi condidit arcem

Marmore:marmoreas hic tibi Marce domos
Atria quæ fulgent auro gemisq; magistri
Mentoris egregia nobilitata manu.
Augustus leges æquas & semina pacis:
Imperii sparsit per loca cuncta sui:
Augustinus amor pacis dux ferrea clausit
Et prorsus texit limina lane tua:
Augustus uariis clarum uirtutibus orbem
Inuenit fuluos aurea sæcla dies
Augustinus atrox dominante libidine ferrum
Pellere sub cæcum regna uirosq; scelus
Et tauen hos potuit sancti sub foedera iuris
Ingenio mores ducere subq; bonos
Plus est nunc uni leges imponere genti:
Quæ populis olim totius orbis erat
Augustus uere est dux hic sanctissimus: ille
Augustinus erat: nomina iusta date
O Veneti uestro regi: uirtutibus est nam
Qui maior: maius nomen habere decet.

CElegia Decimaquinta.

CDeflet imaturū funus. Ludouici cendrate **C**Elegia. xv.

Abitur omne quod est: nil stat sub sydere firmū
Mutantur celeris cuncta sub orbe rotæ
Sydera nos agitant: ruit irreparabile læthi
Tempus. habet certos flebilis hora dies.

Vt mare qđ Scyticha boreas quatit acer ab arcto
Pulsus & aduerso turbidus axe notus
Flectitur huc illuc. nec habet quo limine sistat
Fluctibus excussi flumina uasta maris
Quod genuit p̄prio capitosum sanguine môstrū
Concutit humanum pestis acerba genus
Cogitur herculeas pupis superare columnas
Nostra magis placidum cum ruit are fretum
Tyndaridas læti celebrant dum carmina nauæ
Et Neptune tibi soluere uota parant:
Sol tegitur nebulis: nebulis obducitur aer
Murmure terrisono stridet uterq; polus
Ad libycas syrtes. ad rauæ saxa maleæ
Deniq; turbatis exagitamur aquis.
Vmbra leuis. somnus fallax. insonnia uana
Tactæ sole niu es. tactaq; cæra foco.
Hæc est uita breuis: mortales nascimur omnes
Ad lachrymas: plorat quum uidet astra puer:
Multaq; de primis incommoda suscipit undis:
Mixtaq; cum primo lacte uenena bibit.
Ad finem properat quicquid de semine natū est
Humano: sic uult Rexq; paterq; deum.

Elegia Quintadecima

Quid lachrymas igitur tristi de pectore tristes
Petre trahis? querula uoce quid astra cies?
Quâuis Cendratæ tumido mors atra ueneno
Clauserit exigua nobile corpus humo:
An tu naturæ per scriptos flectere cursus
Posses putas: leges & uiolare sacras?
An nescis fati non exorabile foedus
Omnibus æternas imposuisse uices?
Clarus erat dices ciuis: clarusq; senator
Candida foelici iura fouebat aue
Clarus Aristides ciuis fuit atq; Senator:
Et tamen infernas cæsus adiuit aquas.
Composito. fateor. poterat sermone mouere
Sæuior hircana quæ fera rupe furit
Quis Cicerone loqui posset facundius? atri
Et tamen aspexit regia tecta dei
Fulmine mors uno sublimia marmore tecta
Pulsat: & angustæ limina parua casæ
Diuces erat Priamus: uidit tamen urbis Achiuos
Mœnia legitimo uertere calsa solo
Crassus Achemœnis iacuit laceratus harenis:
Perdidit innumeras & male sanus opes.
Nil profunt uestes: nil pingui iugera: tendunt
Sub styga non uaria diues inopsq; uia
Quid lachrymas perdis? uitæ si commoda censes:
Tempore non poterat candidiore mori
Si plus uixisset: fatis oppressus iniquis
Oprasset stygios sæpe uidere lacus
Nam qui præcipitis fastidia ferre senectæ

CElegia Decima septima:

Dura potest: niobes pectore marmor habet
Infirnum tremulo corpus firmare bacillo
Vix ualet exanguis: & sine corde senex
Nomina balbutit: ueros non noscit amicos:
Tussit: & improprios despuat ore sinus.
Exultat. ridet. negat. annuit. odit. amatq;
Vult. non uult. demens: & puer efficitur:
Adde q̄ extinctus non est: nam fama superstes
Vendicat a tenebris tartareoq; cane
Nō uidet obscuros manes: non transtra Charōtis
Virtus non stygi guttura trina canis
Sed secū ad superos. animas trahit inclyta sanctas
Ducit ubi lætos uita beata dies.

CIn Petrum furacem. **C**Elegia .xvii.

Ernite si primis fertur cuiquēq; sub ānis
Sors sua fatalis qualiter urna gerit:
Petrus Auētina mōstro furacior arcis
Herculeæ captū qđ domuere manus
Inclusos stabulis nunc clam uix natus & antris
Ducere nunc uiridi gramine capit equos.
Quo detentus equo nuper. laqueisq; reuinctus
Ibat ut ad sacros uictima tracta focos
In cruce ponendus: iuuenum sed clausa tenebris
Ecce micat feruens & furibunda manus.
Licetoremq; petit socios quoq; fortibus hastis
Ensis & pauidas ut lupo acer oues.
Agmina miscentur liquidum petit æthera clamor

CElegia Decima

Sicca ferit. penetrat lancea. saxa premunt.
Cum pede pes iunctus quatitur. cū pectore pectus
Corda calent. pulsant ilia. crura tremunt
Strenuus interea repetens fur nomina mortis
Calcibus assiduis pulsat & urget equum.
Et subito manibus. dictu mirabile. uinctis
Et pedibus charos se tulit ad socios:
Immo domum rapiens tanto discrimine secum
Ob fera lictoris uulnera flentis equum.
Captus equum coepit geminam si forte manū quis
Huic cædat. rapiet. sic quoq; mancus equos.
O. bene q̄ uolucrum nescit sibi fingere plumas
Duceret e eælo nam Phaethontis equos
Mortuus inferni licet hos custodiat Argus
Rex tibi quadrupedes auferet ille tuos:

CEpithalamiū Jacobi Maffei. **C**Elegia. xviij.

Ceani tumidis iā nox caput extulit undis   Iu
Iam uibrat tremulum candida luna iubar
O   Ora per obliquos signorum delius orbes
Et iam sydereis lucida pressit equis.
Ecce sacræ iuuenes iam uertice se tulit arcis
Vesper & optata lumina nocte micant
Nascere foelici nobis signanda lapillo
Nascere nox clara candida luce magis.
Cynthius uxorem læto parat omine castam
Quas tibi legitimis associare toris
Mittit odoratum tellus Gangetica costum

Epithalamium Iacobi Maffei. Elegia Decima octaua.

Quem nobis: & quem rura Cyliſſa crocum.
Quaq; cadūt ſæuæ lachrymas de cortice Myrrhae
O pueri foecis ſpargite liminibus
Iam noua. Maſſæo iunget ſe nupta marito
Fer ueniens nitidas o hymeneæ faces
Sol ruit o teneræ ſub doridis antra puellæ **Pa**
Et redit ad noſtros frigida luna polos.
Ecce ſacræ comites iam uertice ſe tulit arcis.
Vesper & infeſta lumina nocte micant
Nascitur obſcuro nobis ſignanda lapillo.
Nox auibus ſurgens nascitur atra malis
Cynthius uxorem trifti parat homine caſtam
Qua ſibi non iuſtis aſſociare toris.
Quas tanais ſentes mittit glacialibus oris
Frigidus amatos caucasus atq; rubos.
Qualq; colunt nigri ſteriles garamantes harenas.
Et ſata quod lolium pinguia trifti necat.
Vrticalq; truces triftiq; abſcinthia ſucco.
O pueri moeſtis ſpargite liminibus
Iam noua longæuo iungetur nupta marito
Fer ueniens cæcas o hymeneæ faces.
Quid tantum differre iuuat: frontemq; caputq; **Iu.**
Auricomum ſponſæ flammea rubra tegant
Pectoris intacti quo denotet illa pudorem.
Pallados. & caſto munera ferre uiro
Et uos ferte faces pueri quibus atra parentes.
Sub ſtygios nondum ſata tulere lacus.
Et ſimul exhauſtam uiuis de fontibus undam
Candida quæ nullo ſit uiciata luto.

¶ Epithalamium. ¶ Elegia Decima octaua.

Quo feruens monstretur amor: quo blanda uoluptas
Mutua quo geminum uulnera pectus alat
Matris ab amplexu iam se rapit ecce puella
Fer ueniens nitidas o hymenæ faces:
Non hæc picta decent mœstos uelamina uultus
Tristibus haud lachrymis conuenit iste color
Virgineū cui casta decus seruabit amantem
An priamum lædæ candida nata petet.
Ignari iuuenes mentis cur poscitis ignes
Nunquid caucasea sub niue flamma latet?
Viderat Alphæi bis ter spectacula sponsus
Quum cecidit fatis diruta Troia feris.
Ad uiduas noctes ad frigida tecta mariti
O bene q̄ gelidas ferre iubetis aquas:
Matris ab amplexu rapitur flens ecce puella
Fer ueniens carcas o hymenæ faces
Vndiq; torquatis sunt culmina tecta colūbis
Augurio misit quas erycina bono.
Respice coniunctis libant sibi basia rostris
Et ueneris grato murmure dona petunt
Murmure sic blando uestras implebitis aures
Et dabitis iunctis oscula pressa genis
O uenias myrto cinguntur tota iugali
Limina delubris uesta dicata tuis.
Stragula tenduntur uirides imitantia succos
Et domus o hymen nil nisi cuncta sonat.
Talibus auspitiis foelix o Cynthia uiues
Fer ueniens nitidas o hymenæ faces.
Garrula flet Cornix: funesto murmure bubo

Pu.

Iu.

Pu.

H

Epithalamium. Elegia Decima octaua.

Obstrepat: & carmen noctua triste canit:
Accipe sub tectis rapto uiduata marito
Flebilibus muneris athera turtur agit
Ecce ruit nisus qui uulnere crinis adempti
In se crudelem dissipat acer auem
Inter sic lachrymas semper miserosq; dolores
Aetatem duces Cynthia pulchra tuam:
O nūq̄ uenias letalis limina taxus
Exanguis pro te cingit amara senis
Talibus auspiciis in foelix Cynthia uiues
Fer ueniens caecas o hymenæ faces.
Quæ sub uestibulo residēt nō marmora tāgat Ius
Acta leui superet sponsa sed illa pede
Ut celebrent fortis solēnia festa quirini
Hersiliam rapuit uir ferus ille suam.
Per uim ducatur p̄ uim nisi linquet amati
Atria quæ nunq̄ deliciosa uiri.
Cypria tange uirum medicato nectare Casto
Concilias Martem quo tibi diua ferum
Semper amet nuptam nuptam sed semper amabit
Nāq; illi est oculis gratior illa suis.
Grata uiro gratos intrat noua nupta penates
Fer ueniens nitidas o hymenæ faces
Liminibus sistat. foribus uestigia firmet Pu.
Aeterni timeat sacra nec ulla. foci:
Casta ueternos odit nam uestia maritos
Quos semper miseros frigida torquet hyems
Romani si forte duces rapuere sabinas
Compare quæq; fuit foemina iuncta suo.

CEpitalamium. **C**Elegia Decima octaua:

Non opus est Cæsto gelidas quid tãgere cautes
Et tenues umbras quid Cytharea iuuat
Friget iners. tenuis. lassus. grauis. anxius æger.
Optant robustas prælia nostra manus.
Grata uiro ingratos intrat noua nupta penates
Fer ueniens cæcas o hymenæe faces.
Qui mitylænos pueri superatis ephæbos. **Iu.**
Et quos Ausoniæ barbara memphis alit
Spernite. iam fas est. lasciui nomen Otonis.
Et pathicos mœurs fœmineosq; modos
Non erumpentem scælus est plus cogite barbaram
Tondebit uestras iam noua nupta comas
Psilotrum. cretam phuci medicamen & omnis
Linquite iam fortes uos decet esse uiros
Depositis nucibus Venerem uel tollat amicam
Vel cane dannoso tessera iacta cadat.
Ecce toro surgit roseo uir: Cynthia gaudet
Fer ueniens nitidas o hymenæe faces.
Ora rosas biferi superant quæ lauia pesti **Pu.**
Et quæ non tactas lactea colla niues
Atq; comã pulchros humeros q̄ aurata flagellat
Quæ magis & phœbo limina clara micant.
Spectabit tanget mulcebit Cynthia uestris
Et. dabit o pueri florida ferta comis
Cur uobis longos uellet tondere capillos
An timet extinctum uos temerare senem.
Alea uestra nuces etiam sint. nam uenit ista
Non ut nupta uiro: sed quasi nata patri.
Ecce toro surgit roseo uir: Cynthia plorat

CEpithalamium. **C**Elegia Decima octaua

Fer ueniens cæcas o hymenæ faces:
Ad nos sydereos quâuis non uertat ocellos **Iu.**
Candidulo uultus & sibi rore lauet.
Corde tamen ridet lecto formosa puella
Ad thalamum sponsi ducier atq; cupit.
Est mora longa nimis matres iam sydera surgunt
Atq; intempesta tempora noctis agunt.
Tempus adest niueis soleas puer extrah e plantis
Et nuptæ tenera detege crura manu.
Tendat in amplexus optatos imminet illi
Vir suus & ueneris dulcia furta petit.
Nunc nunc uirgo tuis exoluet munera templis
Fer ueniens nitidas o hymenæ faces.
Nó leuat ut nitido certâtia lumina phœbo **Pu.**
Et lachrymis niueas tingit amara genas.
Corde graues gemitus ducit miserabilis immo
Ad Thalamum sponsi ducier atq; timet.
Est mora quæq; breuis: matres cessate: quid astra
Inspicitis. quæ iam sub Maris antra cadunt?
Non tempus non iura petunt non fœdera nuptâ
Effœto teneram concubuisse seni
Ah scelus est iuuenes pulchram fraudare iuentam
Ah scelus est paphiæ spernere castra deæ
Nunq̄ uirgo tuis exoluet munera templis
Fer ueniens cæcas o hymenæ faces.
Scandit io lectum iuuenes nunc o hymenæ **Iu:**
O hymenæ: hymen: dicere sæpe iuuat:
Iam miscentur. io iam certant dulciter: hymen.
O hymenæ hymen dicere sæpe iuuat.

C Epithalamium. **C** Elegia Decima octaua

Flexipedes hederas iam uincunt brachia: saepe

O hymenæ hymen dicere quæq; iuuat.

Iam ueneris conchas superant data basia: saepe

O hymenæ hymen dicere quæq; iuuat

Iam uirgo est mulier. uir sponsus: nunc hymenæ

O hymenæ. hymen. dicere saepe iuuat

Iuncta suo ludit iam blanda puella marito

Fer ueniens nitidas o hymenæ faces

Heu scandit lectū infelix: nō o hymenæ Pa.

O hymenæ hymen dicere saepe iuuat

Heu fugit amplexus gelidos: non o hymenæ

O hymenæ hymen dicere saepe iuuat.

Horrida formidat senis oscula: non hymenæ

O hymenæ hymen dicere saepe iuuat

Non soluunt Veneri munus. non o hymenæ

O hymenæ hymen dicere saepe iuuat.

Iuncta suo moeret iam mæsta puella marito

Fer ueniens cacas o hymenæ faces.

Producent sobolē. uitis quæ iūgitur ulmo lu.

Dulcia producit munera bacche tibi.

Ad iuga ruricolas exponit durā iuuenos

Quæq; fuit tauro foemina iuncta truci:

Sic simis teneri generantur matribus hædi

Taliter ad bellum nascitur acer equus:

Formosum pariet maturo tempore natum

Cynthia sub tenero qui gerit ore patrem,

Matris in amplexu qui ludet. quiq; parentes

Cognoscet risu blanditiisq; suos

Iam mater fiet. pariet iam sponsa marito

¶ Epithalamium. ¶ Elegia Decima octaua.

Fer ueniens nitidas o hymenæ faces
Quos steriles noscit coniunctas uitibus ulmos Pu.
Frondebis exultis rustica turba secat
Ponit & inflamas: tenerâ nec iungere uaccam
Vult qui iam dudum duxit aratra boui.
Imbellem mos est hircum mactare colonos
Curribus & ueteres supposuisse feros.
Cynthia non ullo producet tempore natum
Sponsus enim pylium tempore uincit auum
Quæ sicca est dulces fructus non educat arbor
Arida non tosto germinat herba solo.
Non mater fiet. pariet non sponsa marito
Fer ueniens cæcas o hymenæ faces.
Viuite foelices: castiq; cupidinis ambo Iu.
Exercete diu dulcia bella simul.
Et uideat tota uos ludere nocte lucerna
Donec uos faciet curua senecta graues.
Claudite iam thalamos. pueri iâ claudite matres
Lulimus: o satis est: claudite iam thalamos:
Infoelix uiuet. posset non uiuere lata
Quæ conclamando iuncta puella uiro est.
Ferte patres legem: teneram ne ducere possint
Vxorem cani. sub sua tecta fenes.
Vel non sit iuuenem tam dirum crimen amâtem
Amplecti tibi met cynthia cauta faue
Claudite iam thalamos pueri. iâ claudite matres
Fleuimus o satis est: claudite iam thalamos.

CElegia Decima octaua:

CQuarula lamentatione Ferandi Regis Immaturo
deslet mortem. **C**Elegia. xviii.

Ndue Parthenope lugubres anxia uestes
Indue nocturnæ uellera pulla togæ
Funera non capiunt saturatas murice uestes
Non facit ad nigros aurea lana rogos
Fûde graues gemitus lachrymâs mœstissima mater
Ut solet ad nati tristia busta sui
Distrahe compositos crines miserabilis uxor
Ut super extincti distrahit ora uiri
Vir pater & natus quoniam tibi uulnere fati
Ferandus stygias casus adiuit aquas
Ferandus gelidas potuit qui uictor ad alpes
Pellere magnanimi gallica castra ducis
Sub iuga qui populos traxit uiolenta rebelles
Duxit & infirmos ad sua uota duces
Ille medusæum qui pallados ægida solus
Gestabat forti Martis & arma manu
Qui gladio trepidos lacerabat comminus hostes
Ut lupus imbelles sanguinolentus oues.
Afferit herculeas colit hoc qui tyburis arces
Albula sulfureo quos rigat atq; lacu
Quos uidet altus Erix & culmina cæssa pelori
Hic ubi flammiuomis concrepat ætna iugis.
Hoc uidit Sarnus: uiderunt rura galesi:
Quas spargit silaris: quas Amasenus aquæ
Notus erat gelidas surgens qua caucasus arces
Perpetua boreas concutit arua niue

¶ Elegia Decima nona

Et qua triptolemi grauidis onerantur aristis
Gargara. semiuiro iugera nota gregi
Illum Masagetes: illum timuere Sycambri
Abluit Hesperia quosquoq; bethys aqua
Quiq; Britannus agit picto ferus æsteda uultu.
Quiq; furis pictis trux arimaspe comis
Qui sua ueloces torquent post terga sagittas
Torquet Achemenis qui quoq; tela modis
Nominis illius titulos gangetica tellus
Horruit: & cupidi gloria Xerxis Athos
Cælsaq; pinniferi tremuere cacumina Pindi
Quiq; leuat uaria cornua taurus humo
Soluti anhelantes misisset sub iuga taurōs:
Soluti & auratæ dona tulisset ouis
Fœcundam gemino maclasset mortibus hydrā
Vulnere Pharrasium dilacerasset aprum
Centauros. poterat: poterat superare gigantes
Vel sine thesea. uel sine Martis ope
Et tu mors nimium tristis: nimiumq; proterua
Quam flectit ueri nullus honoris amor
Hunc immaturo rapuisti tempore: mors hunc
Hunc mors præcipiti temporis ante diem:
Iuppiter hoc crimen pateris: iacet ah. iacet ille
Quo sine militiæ fama decusq; iacent.
Consilium: probitas: & cum præstantibus armis
Quæ fluit e uero numine sancta fides:
Hoc damnum mauors pateris: tenet ah tenet illum
Exiguus tumulo corpus inane lapis
Quem uiuum poterant orbis non regna tenere

¶ Elegia Decima nona.

Omnia phœbeis quæ celebrantur equis
Martia disponet post hac qui castra cruetas
Cautus & in pugnas agmina lege trahet
Pondera baliste quis iusta locare docebit
Ictibus ut crebris moenia pulsa cadant
Ibit in aduersos pugnans quis fortiter hostes
Intrepidus miles: dux ferus atq; potens
Proh scelus horrendum parua tumulatur in urna
Dux inter fortes gloria prima duces
Quo nec maior erat Cæsar: nec reddidit olim
Qui uictor patriæ perdita signa remi
Si currens tenui cinctus thorace ruebat
Sæpe rotans cæleri lignea scuta manu
Dyrrhachii genitum sub rupibus esse putabat
Quilibet hunc uel qua flumina Nilus agit
Nilus ab incerto currens qui gurgite pontum
Intrat septeno flumine ceruleum
Huc illuc hastam torquens mirabile dictu
Cuspide tangebatur signa notata graui
Ascendebatur equum saltu super astra uolantem
Ex alio cuius fræna tenebat equo
Cuius ob interitum merito saturnia Roma
Lucida flebilibus concutit astra sonis
Cælsa Palatini tremuerunt culmina regni
Et capitolinæ regia tecta domus
Porticus ingemuit magni: gemuere Colossi
Et quæ sunt ueteri pegmata iuncta foro.
Pyramides: Circi: thermæ: populusq; patresq;
Quæ capiunt ludis amphiteatra suis.

¶ Elegia Vigesima prima.

Heu fors'fatorum certe nimis ordine legis
Concutis humanum pernicioſa genus:
Fixa dies uitæ mortales ſurripit omnes
Mobilis haud certos temperat hora dies
Quisq; trahit ſecum ſtabili quo naſcitur infans
Sydere. fortuna fata niceſq; ſua
Labimur ut tumido diſiectus fulmine ramus
Murmure cum magno ſtridet uterq; polus
Gloria. forma. decus pereunt. ferus oia ſomnus
Naturæ paruo tempore dona rapit.

¶ Petro Brauo. ¶ Elegia. xxiii.

Vi uidet exanguis iam tempore debilis ūbras
Feſſa ſepulchrali qui parat oſſa cani
Quæ tuba. quæ patulâ clamat polinctor ad urn
Flagitat accenſo quem libitina rogo:
Ducit anhelantes qui uix ex pectore uentos
Vix gerit & baculo corpus inane ſenex.
Non populi curas debet non ferre labores
Pondera deſſecta non oneroſa manu
Sæpe procelloſos uidit quæ cymba ſycambros
Vidit & herculeis ſigna locata uadis
Legit erythreo pretioſas æquore conchas
Flumine quaſq; ſuo diſcolor indus habet
Intrauit bimaris currens & curua lechæi
Littora: de medio ſuſtulit æra foro.
Credidit euboicus caca ſub nocte Caphareus

CElegia Vigesima tertia.

Ducere fluctuagas ad loca tuta rates
Lampetis toruos sensit mugisse iuencos
Sensit & xxx tristia monstra domus
Rostratam meruit meruit gestare coronam
Bractea quod fuluo picta colore nitet
Denique neptuni tumidis exempta procellis
Sub portu placida lata quiete sedet
Qui domuit phariæ memphitica tecta syenes
Aurea miliaci spreuit & ora canis:
Vicit odoratos arabas: uictisq; sabæis
Surripuit largis mascula thura cadis
Non timuit parthi uersas post terga sagittas
Sub iuga captiuam duxit araxis aquam
Asseda prostrauit sæuis onerata Britannis
Sarmaticos forti milite fudit equos
Massagetasq; truces duosq; ad bella tomitas
Traxit ad imperii foedera iusta sui
Quæ grauis est: teretiq; regit sua mēbra bacillō
Ocia postposito Marte quietus amat
Et capit a populo foueant quæ prædia uitam
Nubila dum claros non tegit umbra dies
Annosus gladium ponit gladiator: harenam
Deserit & merita gaudet honore rudis
Bos trahit a curuo rugosum uomere collum
Et iacet in stabulis dum graue corpus habet
Nec cadit ante diem: scelus est mactare colonos
Est scelus infantes dilacerare boues.
Pascit equum dominus phaleris exornat & auro
Victor ab Eleo qui loue dona tulit:

CElegia Vigesima

Sit licet exanguis: sine ui: sine robore: possit
Nec testudineos iam superare gradus
Venator sagarim nutrit: facilemque molossum
Indomitas quoniam pressit uterque feras
Et pedibus uelox & acuto dente timendus
Ante fores quamuis fessus uterque cubet
Qui sapit: ille senum tempus ueneratur: adorat:
Subleuat aetatem qui sapit ille grauem
Maestas grauibas quaedam coniungitur annis
Semideos peragunt sacula longa uiros
Hinc dixere patres qui Romula recta colebant
Numinis hinc sancti iura senatus habet
Sæpe mycæneus post Nestora sedit Atrides
Supposuit paruo sceptraque tanta duci
Est amor: est pietas. tremulam fouisse senectam
Hoc natura parens Iuppiter atque iubent
Huic igitur faueas: senibus nam qui fauet agris
Quum iam maturus sit: fauet ipse sibi.

CFrancisco Sforciæ. CElegia. xx:

Vltius Elysiis si te spectaret ab oris
i Et duo bellorum fulmina Scipiadae
Arduus armatas acies martemque cruentum
Quum petis: & caedes sanguinolentus agis
Vt leo dillaniat Libyæ per aprica ruentes
Iugera fulmineo dente timendus oues:
Attogniti uirtute animi ualidi que lacerti
Viribus in pugna quas fugiendus habes

CElegia Vigesima prima.

Ignaros se se belli loquerentur & arma
Imbelles tenera dura tulisse manu
Diceret Acacidæ Caesar Marcellus opimis
Iam iam tempus adest. uestiat. hunc spoliis
Hunc mea pharsaliis laudet uictoria campis
Hunc tua sub phrygio gloria parta solo:
Quod facit egregium miles non laude meretur
Ferre sua meritis: dux habet omne decus:
Hic pietate duces superat uel robore cunctos
Cunctorum semper dux erit iste ducum:
Iudomitos domuit ligures genuaq; furentes
Armisonæ potuit uincere Marte uiros:
Et mulcere animos & amica iungere pace
Vulnificum semper in sua membra genus
Quantum consilio tantum præstantibus armis
Hic ualer: ingenio dextera clara suo est:
O decus Italiae magni spes principis una
Horribili pauidas qui necat angue feras:
Parthenopes nunc regna petis: sunt littore naues
Vela parant placidis concutienda notis
Ibis io felix felicia sydera fulgent
Cæruleas socii ne timeatis aquas
Hunc neptunus amat tumidis hunc æquora uentis
Hunc sibi pro nato cærulea tethys habet:
Placabit sæuos fluctus tumidasq; procellas
Vndisonis Triton & freta sistet aquis
Sydera pontiuagis radiabunt grata lacones
Neptunus placida pace quietus erit:
Ad regem uenies Calabrum diuamq; uerendam.

CElegia Vigesima prima.

Iunxerunt regi quam pia fata tuo
Cui cum sydereis oculis facieq; serena
Dulciter incipies dulcia uerba loqui:
Salue caelesti de sanguine nata deorum
Cœlestes inter conspicienda deas:
Cuius in egregio uultu facieq; nitenti
Luminibus claris sydera phœbus habet:
Qua Citherea suum casta cum pallade numen
Iunxit & excelsi quicquid olympus habet:
Te petit Ausoniae princeps dux inclytus armis
Ignuommo cunctos qui fugat angue duces
Regia tota fremet plausu Francisce sonabunt
Altifono nitida; tectaq; caesa domus.
Post foelix patrias sociis remeabis ad urbes
Numina quem seruant .non freta saua timet:

CIacobo Comiti Iuliano.

CElegia .xxi.

i Nelyta quæ doctis posuit dea nomen Athenis
Me fugiens patrio uertice clausa latet.
Quum uolo socraticos sitiens haurire liquores
Efficior mediis tantalus alter aquis.
Me colit & rubris celebrat niger indus in undis
Quos uidet & scythico parrhasis Vrsa polo
Euphrates: Tanais: Nilus: Tagus: Hebrus: Araxes
Rhenus: Arar: Rhodanus: Cydnus: Hiberus. Atax.
Si Phaethontis amplectitur omnia ripis
Hæc pater Eridanus. Eridaniq; pater
Bella cothurnatus componit maxima uates

CElegia Vigesima secunda.

Qui grauis Andinum pectore numen habet:
Ast ego frondoso recubans Moelibeus in antro
Siluestri placidam carmine canto Palem
Sunt mihi pro cithara stipulae: sunt cornua dura
Apta tamen dominae corda mouere meae
Imbriferos arcus ruptoque tonitrua caelo
Et Iouis irati nubila tela faces.
Pondera terrenae molis Neptunia regna
Et quaecumque sacer spiritus astra mouet
Cernere dum cupio: liquefactis Icarus alis
Sub stygios summo labor ab orbe lacus
Semper amor toto tamen est in pectore totus
Semper & a toto totus amore trahor:
Vt quaram causas terrae maris aetheris omnes
Et quoniam non est scire. quod est petere:
Pamphilus est merito nomen mihi noie magno
Dicatur qui scit omnia Pantasophos.

CDe bello gallico. **C**Elegia. xxii.

Ars furit & durum quatens Bellona flagellum
m Ad fera turbatos conuocat arma deos:
Tysiphone ructans Erebae uirus Echidnae
Spargit atrox odii semina dira mali
Saeva caput tollit rabies incendia Luctus
Et quaecumque stygis monstra sub arce latent
Dira fames auri petit. aestuat anxius ardor
Imperii: clades ira furorque cient:

¶ Elegia Vigesima secunda.

In latium iurat Rhenus rapidusq; garūna
Quiq; bibunt rhodani flumina quiq; Tagi:
Hinit equus. balista tonat. blearica stridet
Funda. strepunt litui. tympana. sistra. tubæ.
Saxa ruunt. obstant clypei. ferit ensis & hasta
Tundit claua. fodit lancea. flamma cremat:
Cæduntur teneræ uites. cæduntur aristæ
Fertilis arreptis fructibus horret ager:
Flet genitrix natum: fratrem fraterq; sororq;
Mortuus uxorem uir cadit ante suam:
Matre ferus miles temerat clamante puellam
Infans materno pectore raptus obit:
O latii tellus spumans te sanguine multo
Crede mihi rubris albula sparget aquis:
Et capitolinas gallus populabitur arces
Coget & imperium sub iuga saua tuum:
Et merito . quia non patrios imitata triumphos
Muneribus Bacchi semisepulta iaces:
Ibit io ad bellum teneris comitatus ephœbis
Italiæ quisquis regna tyrannus habet:
Semimares ducens satyros & mænades hastis
Pampneis. quid stas? cymbala Galle fuge:
Ecce tibi rapiet pro forti signa Camillo
Tyndaris æbalides hermaphroditus hylas:
Roma cades: Romæ nec te sub nomine tutam
Esse puta inuictos q; tulit illa uiros:
Nâ tu non Roma es: Romæ sed fabula: Ceruus
An leo dic capta pelle Leonis erit.

¶ Finis Elegia.

¶ Fratr̃s Baptista Mantuani. Theologi Carme
litæ ad Pamphilum Saxum.

De am̃minat̃ ruñs

¶ Pamphile Calliope soboles: & Apoline nata
Inter amadryades & oreades cedita nymphas
Dum nos implicitos curis urbana fatigant
Et procul obducunt a fonte negocia sancto
Florifero tu rure latens: sacrata napeis
Arua tenes: dulciq; sedens diuina recessu
Ocia lentus agis: fruerisq; silentibus umbris.
O foelix cui socraticæ suauissima chartæ
Pabula & altrices adhibent uitalia musæ
Pocula: cui coeli radiis concordibus ignes
Leniter aspirant: omnisq; indulget olympus.
Quem faciles diui quem fors nõ inuida p̃gũt
Fortunare: comes cui temperat omnia uirtus
Vota: premēs animi fluctum: sensusq; uagātes
In gyrum rationis agens: ut fertur habenis
Castor amycleis domitos egisse iugales.
Et quamuis ea fama meas peruenit ad aures.
Militiam simules habitu: tamen attica pallas.
Tecũ habitat: pulchrũq; tibi sine gorgoe pectus
Porrigit: & lactente sinu blanditur apertis
Vberibus: niueisq; premēs rigat imbribus ora.
Nulla pudiciã uerus inquinat: Arma cupido
Continet: & tecum uirides innoxius agros
Lustrat: aues tantum feriens & in añua rursus
Pignora: sopitas acuens uerno igne medullas
Vrit itym: scyllam inflammat: pandione natas.

Mane sub auroram cum ros in gramina caelo
Labitur: in dumis accendit: & amula cantu
Guttura sollicitans mouet in certamina uocum
Omnia turbatam lenire potentia mentem
Cum sua floriferæ redeunt solennia maia
Rus habet agrestem charites sine ueste choream
Arua per & siluas & compita rustica saltant
Tunc mare trāquillum tūc est placidissima caelo
Temperies: tunc est foelix opulentaq; tellus.
Deniq; tunc urbes strepitumq; perosa uoluptas
Fert: spatians alacrem per rura uirentia gressum
Si captare feras: & opaca inuadere lustra
Venatuq; acrem iuuat exercere iuuentam
Retia: tela: canes: arcus: plenamq; pharetram
Præbet: & accincto tibi militat agmine Luna:
Si libet ardentem quum sol uolat altius æstum
Euitare: soporq; oculis blandissimus instat
Sternit humū formosa dryas: gelidaq; sub ūbra
Gramineos parat accubitus: ubi mollibus auris
Mota ciet leuem quercus frondosa susurrum.
Ad riuī salientis aquas ubi plurima garrit
Ales: odorati pingunt ubi gramina flores.
Quod si predari fluuios & æquatica regna
Et glauci delectat opus: maculosa per amnem
Lina moues: amnem: cuius uada uitrea sulcant
Ergo albi lucente greges: uel arundine mota
Piscem agis herbosæ recubans in margine ripæ.
Et prædæ arridens esca rursus induis hamum
Gaudentemq; suo fallis discrimine turbam:

Si placet aut laqueo uolacrem uel fallere uisco:
Aut aliis petere insidiis: ut ab æthere lapsus
Fulminis instar auem feriat pede: pectore: & ore
Vultur: & aeræ spectacula cernere pugna
Hæc nemus: hæc ualles: hæc dât tibi gaudia cãpi
Urbe quid ars operû inuentrix inuenta; longo
Vsu operum prestare queat: quid magna uirorû
Ingenia efficiant: hominûq; industria constat:
Rura docent uires coeli: quid numina possint
Quid natura ferat: quo ordine gramẽ & arbor
Semine quo surgât: quid nix hyberna qd imbres
Quid uenti & coeli regio conferre colonis
Quid uae auferre ualêt: quibus inter lunia & Iris
Officiant: Iris curuo Taumantias arcu
Multicolor phœbi radiis & nubibus orta
Quam potare ferût tepidos & flumine nimbos
Et Lunæ crescentis opus: quid mane quid alt o
Sole: quid occasu facias armenta gregesq;
Quis cultus: quæ cura regat: quæ idustria seruet:
Rus monet & miris oculos animumq; uacâtem
Afficit illecebris: mentêmq; resuscitat agram:
Aspice uti semen iactum putrescat: & inde
Vis occulta: soli gremio & genitalibus artus.
Atq; calescentis cœlesti lumine phœbi
Irritata rudi tenuem de corpore partum
Ordiri incipiat: uultum foetura recentem.
Pallet adhuc: mox ceruleum trahit ore colorem
Frons incerta prius speciesq; incognita tandem
Panditur: & foliorum apices in molia surgunt

Spicula: uel manui similis diffusa uirentes
Frons abit i digitos: uel linguæ induta figuram
Tenditur & certo currentibus ordine collis
Vndiq; serratum creber facit angulus orbem
Terra parens dulci teneros alit ubere partus
Atq; uligeneum bibulis radicibus imbrem
Potat: in exiguis latitans natura cauernis
Et miris alimenta modis in corpora transfert
Crescit opus sensim longo iam stipite cortex
In solidos circa mollem durefcit amictus
Et liber occaltam duro sub cortice uestem
Textit ut inclusum tenui diaphragmate corpus
Ambiat exteriorq; minus chlamys asperet artus
Fortior in ramos truncus iam surgit & alto
Vertice. sub foliis umbrosa comantibus arbor
Aspicit hospicio uolucres & porrigit umbram
Pubertate ualens & iam foecundior ambit
Nomen & officium matris studiumq; futurae
Posteritatis habens: generandi ardore calescit
Iam floret noua iam proli in cunabula ponit
Parturit: & mediis proli de floribus exit
Imperfecta rudis teneroq; in corpore clausum
Semen habet: quo cum mater decefferit arbor
Altera confurgat similis: sic prouida rerum
Est natura parens: sua q; mortalia norit
Pignora uitali sobolem cum semine profert
Cruda nouae frugis tristes infantia succos
Emollire nequit: sensim mitescit acerbam
Duriciem calor eneruat: penetrabilis aetas

Phlegma coquit: ligniq; domāt fera tūscera soles
Purpurei tot ueris opes tot rustica tempe
Delitiasq; soli uarias:preferre latinis
Fascibus:& solis regum sublimibus ausim.
Attalicæ quid gaza domus quid regia crasi
Quid gladiis stipatus honos:qd pēdula semper
Ambitio:fortuna fugax securaq; nunq̄
Prosperitas:& perpetuis obscissa uenenis
Vita tyrannorum sumpti pro laude labores
Precipiti profunr & eunti in tartara uitæ.
Viue igitur rebusq; fidem præbere caducis
Nescius:ad coelum securo annitere gressu

CAngeli Britannici ciuis Brix.sumptu:Bernardi
nus:Mi sinta impressit:Impetrato priuilegio ab il
lustris.D.D.V.ne quis librū imprimere:aut alibi
Impressum i sua iurisdictione Vēdere audeat.Sub
poena in eo irrogata.Brixia.pridie nonas Quinti
les.M.ID;

Et post hoc: lignis domibus in...
P...
I...
F...
A...
C...
A...
P...
V...
P...
V...
M...

Et post hoc: lignis domibus in...
P...
I...
F...
A...
C...
A...
P...
V...
P...
V...
M...

Clector candidissime: Suis cuiq; attributus sit error: **No-**
lim: si quid mendosum sit: Pamphilo: sed librario imputes
Quæ autē obelisco fodienda sint omiſſis quiſquiliis: hæc
 fere ſunt:

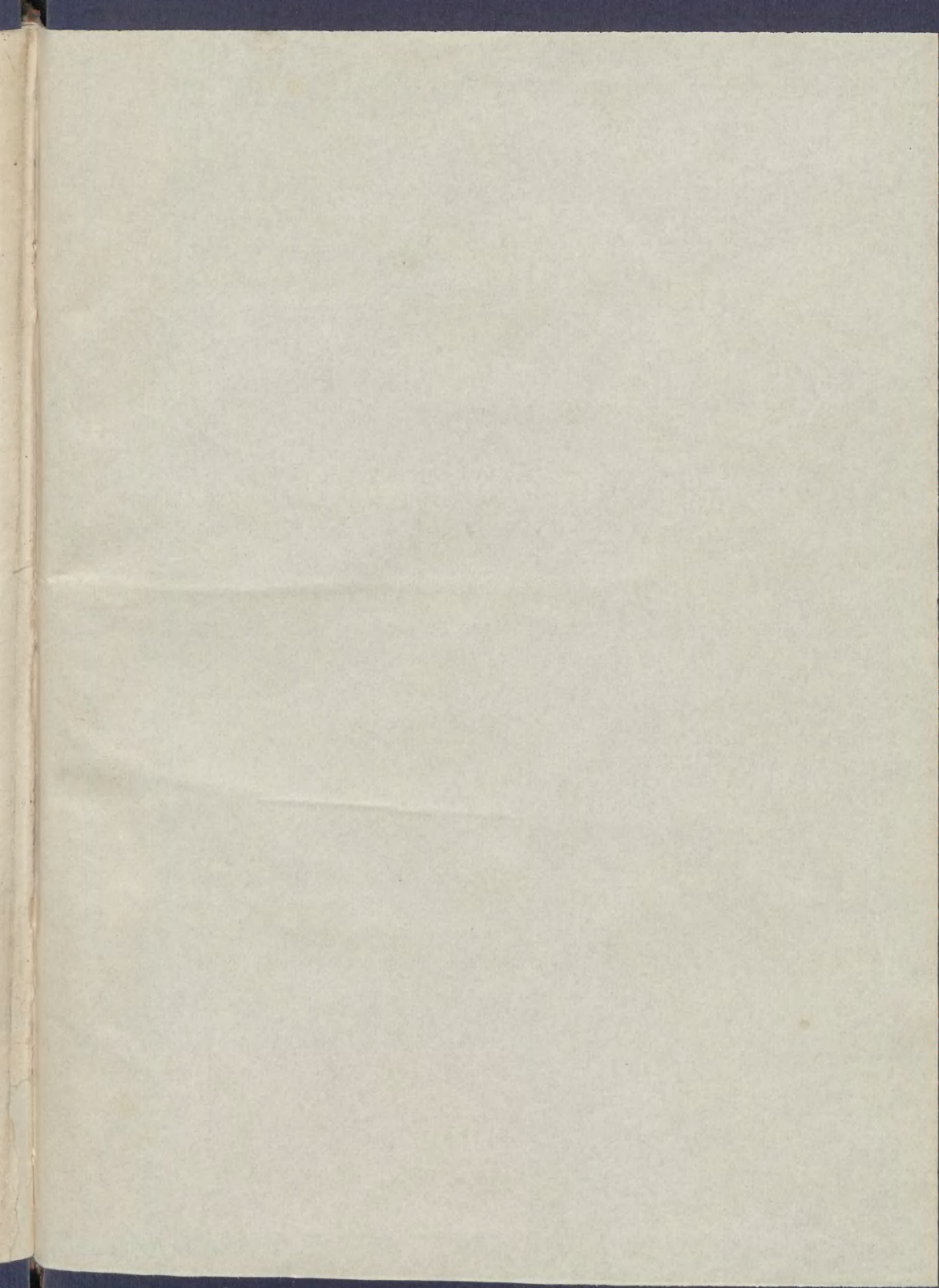
a.iii. oblita uis. pro uix.	g.i. cadameas. pro cadmeas
gorgoneū. p gorgoneam	g.iii. aspiciis. pro auspiciis
quum miscet. pro miscent	h.v. uſ adorat. p atq; adorat
a.iiii. quatus. pro quantus	h.vi. ſæ iunctæ. p ſeiunctæ
a.y. Numam ſic. pro Numa	i .i. leuconicon p leuconico
Taidam quū. p Thaida	i .iii. ceruiciem. pro ceruicem
formoſa. pro formoſam	i .iiii. gerit uel. pro gerit ue
a.vi. triūphos. p triūphus.	k.i. Me coenas. p Meccenas
a.viii. deſſilibyes p des libyēs	poeta. pro poeta
a.viii. egre giū. pro egregium	ſerus. pro ſerus
b.i. ut fetiat. pro ut feriat.	cur limine. p quū lumine
b.ii. phyrgiū teneat. p teneāt	k.ii. maurocena. p mauroceno
c.i. matua pro mantua	k.iiii. tyrfos. pro thyrfos
c.ii. cecropiis. p cecropiæ	k.v. fuerit pro furit
c.iii. ſi licet. pro ſi liceat	k.vi. rapazes. pro rapaces
c.y. deſerta remi. p diſerta	tetrici. pro ſicali.
c.vi. non ſericas. pro ſerica	typhæi pro tyranni
d.i. Imparim. pro in parim	k.vii. fui. pro diu.
d.iiii. iactatu. pro iactatus	l.i. iunctas. pro unctas
d.vii. iuribus. pro uiribus	l.iii. & fallant. pro ut fallant
d.viii. cumſpiciis. pro cōſpiciis	iuueniſſe pro inueniſſe
ut tenuas. pro ut teneas	ad Ioannis. pro Ioannis
concutit arce. pro aſtra	l.v. agunt pro agant
e.vii. Mauros. pro mauors	l.viii. ſub q; pro ſed q;
g.i. i prio carmine noſter pro	m.iii. caua. pro cauſa
liber hic. ſcdo liber p noſter	

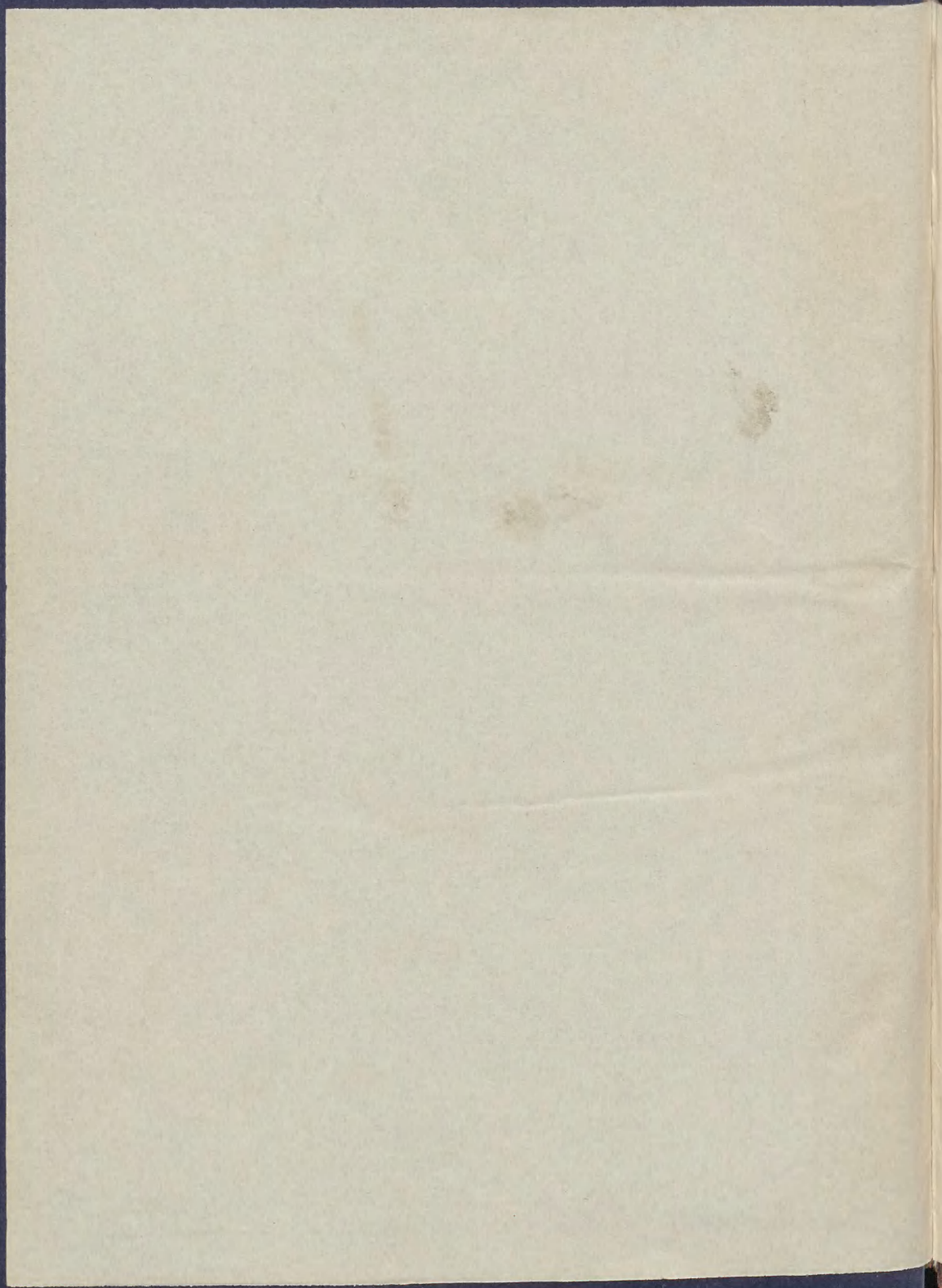

nihil ē nihil p nihil ē cerussa	A.iii. hunc illuc. pro huc illuc
lintea. pro lintea	A.vi. collitur. pro colitur.
m.iiii. testa. pro tecta	trucalenda. p truculēta
m.vi. nulla. pro nullas.	A.viii. prædia. pro pralia
n.i. obiit pro obit.	B.v. furrit pro furit.
n.iiii. ceceuit. pro cecinit	C.ii. alcioni. pro alcinoi
n.v. ferius. pro ferus.	C.vi. panthea. pro panthee
n.vi. Casaries. pro Casareis	C.viii. Anxus. pro anxur:
n.vii. phyræ pro pyrthæ	D.i. flammans. pro flamas
fabri ferrari. p ferrarii	D.ii. torques. pro torquens
dextra pro dextera	D.iiii. cytharea p cytherea
n.viii. imitnado. p imitádo	in mondas. p immúdas
O.i. Mentoria p mentorea	D.iiii. fecit. pro facit
armis. pro arnus.	E.iiii. rollant pro tollat
collitur. pro colitur	E.v. ianne. pro inane.
o.iii. fuluo supuacaneum est.	E.vi. linquit. pro liquit
o.iiii. indicat. pro iudicat	E.vii. ægoceros. p agoceros
fugatis pro fugacis	E.viii. postis. pro postis
phatetra. pro pharetra	F.ii. crassi. pro cræsi
o.v. putris. pro pueris	basama. pro balsama
o.viii. putabis. pro putatis	F.iii. ius. pro uis:
p.iii. collo. pro colo	F.v. ilice. pro filice.
p.iiii. syderefo. pro sydereo	F.vii. atiphata p antiphata:
p.vi. formam. pro forma	Cymodece. p cymodoce
p.vii. uicere. pro uincere:	F.viii. flectis. pro flentis
bastras. pro bacra	G.ii. orbe. pro ore.
scyta. pro scythas.	G.iii. curris. pro curis
p.viii. bratos. pro beatos	nimbonus. p nimbosus
æerrat. pro errat:	G.iiii. stygiis. pro stygis.
q.viii. pector. pro pectore	H.vi. miliaci. pro niliaci.

Dw 30200

Ow 30200

OPRAWA
ROLNICZEJ DRUKARNI
KSIĘGARNI NAKŁAD.
SP. Z OGR. SPP.
POZNAŃ
SEW. MIELŻYŃSKIEGO 24

BIBLIOTEKA UNIW. W POZNANIU

Inc. 57. Q,

INKUNABULY